١٤٦ ورقه در

كتاب العجايب والغرايب

نسخ ١٩

٢٩٢٤

كوز اغریسنه
قوری باقلانك اونی ایدوب وانجه دلیندن کچروب وجیك بال مینت شفع
کوزك اطرافنی طولاشدروب واول باقلانك اونیله اوز
اکر یا خود باقلانك اونی اول بالیله قریشدروب اول اط
سوره مجربدر

الهی کرم و لطف تو همراه
شد واحد مقصد [illegible] درگاه
[illegible] قوی کونه اج فرزنه صعب ایله
النفس [illegible] بار [illegible] حق ایله
بکمسه ضیق یایمی وبیج غایت اولمه
قینغ بر صباح ایچیه غفلت اوله
حل ایدوب مجربدر
خلاص اوله [illegible] انسانه [illegible]

اعزاز اولاغی [illegible]
ماضی دانه درهم ١
قرنفل درهم ١
بره قوزلاغی درهم ١
[illegible] قبوغی درهم ١
الچنی [illegible] قبوغی درهم ١
[illegible]

[illegible]

١

٢

تملكه الفقير الحقير احمد بك بن هاشم باشا المعروف بجراح

حمای ربع علاجی بودر

فلفل	صدف براغی خورجسی	مقل	مصطکی
درم ٣	درم ٢	درم ٢	درم ٣

الکی ادویه مقداری عسل ایله معجون ایدوب بر ساعت دوتمزدن اول مثقال مقداری استعمال اولنه انشاء الله تعالی مجربدر

مدار

٢٩٤٤

حسم
همایون
قد وقف هذه النسخة سلطاننا الاعظم والخاقان المعظم مالك البرين والبحرين خادم الحرمين الشريفين السلطان ابن السلطان السلطان الغازی محمود خان وفقه الله تعالى حرره الفقير احمد شيخ زاده المفتش باوقاف الحرمين عفی عنهما

ا	ب	ج	د	ه	و	ز
١	٢	٣	٤	٥	٦	٧
ح	ط	ی	ك	ل	م	ن
٨	٩	١٠	٢٠	٣٠	٤٠	٥٠
س	ع	ف	ص	ق	ر	ش
٦٠	٧٠	٨٠	٩٠	١٠٠	٢٠٠	٣٠٠
ت	ث	خ	ذ	ض	ظ	غ
٤٠٠	٥٠٠	٦٠٠	٧٠٠	٨٠٠	٩٠٠	١٠٠٠

كتاب العجايب والغرايب

بسم الله الرحمن الرحيم

حمد اول مبدع حكيمه كه آسماني بنياد قلدي ○ وشكر اول مخترع
كريمه كه زميني مهاد قلدي ○ وآني اجرام علويات ايله روشن
ايلدي ○ وبوني اجسام سفليات ايله مزين ايلدي **بيت**
اي خالق ارض وسما حمد وثنا اولسون سكا ○ صنعكده خيره اولدي
عقول ذاتك نجه معلوم اولا ○ وافضل تحيات عالم احكام
واعلم حكام ○ محمد رسول الله عليه الصلوة والسلام حضرتنه
اولسونكم واقف اسرار سموات وارض ○ ومطلع احوال ايدي
بالطول والعرض **بيت** اولدر فلك نظامني تنجيم سوزيلن
اولدر ملك مقامني تعليم سوزيلن ○ واكمل تسليمات آلنه واصحابنه
اولسونكم بروج دين ونجوم يقين ايديلر **بيت** آندن اون
ايكيسي بروج زمين ايدي ○ اصحابنك جميعي خود نجم دين ايدي
اما بعد كثير التقصير اقل الورى سروري فقير ○ زبان قلم ايله
خوبلي تقرير ايدر ○ وتقريرين انوكلم تحرير ايلركه آفتاب فلك سعادت
دماهتاب برج سيادت ○ عطارد عقل وجرفطنت ○ زهره جبين
ومشتري طلعت ○ مريخ هيبت وكيوان رفعت **قطعه** يعني
سلطان مصطفي كه يار يشور ○ يدي اقليمه كه اول سلطان اولا ○

ربع

ربع مسكوني تمام معمور ايدوب ○ جمله درويش وغني يكسان اولا
هم جمال قلوب ناسه مرغوب ومحبوب ○ بكه وجود شريفي مقناطيس
القلوب اولوب **بيت** محب اولورا كاهر قلب خالص ○ آني سوز
مشود دلكيم اول اوله قلب ○ وكامل وطالب كمال ○ وفاضل
واهل حال اولدوغيچون اكا عرض كمال قلنوب **بيت** بيلمز كمال
قدرين الاكمال اهلي ○ حال بيلميه دهرده نيجه حال اهلي ○ لاجرم مكه
مكرمه زمره تجاردن بر رجل بزركوار ○ وفرقه اخياردن بر برج
عالي مقدار ○ بو معدن مآرب ومطالب صوبنه كتاب العجايب والغرايب
كوندروب ○ بن بو اهل فضل وفضيلت هر علمي تنكميل ايلمكه عنان همت
دندروب **بيت** ديلركيم بره كوكره هر نكم وار ○ اولا علمي محيط كائنات
امري بوامره بناء بنده دكمينه سنه فرمان ايلدي بو كتابي شرح وبيان
ايله دكه مثنوي ○ پس شروع ايلدم كتابك شرحنه ○ زائد اولانن
اچندن طرحنه ○ دخي ختم ايدم فوائد غريبه ○ ناكه حظ ايده آني
هر سبر ايدن **بلكه** ظاهر آسمان وزميني عين بو ايام دخي كورر
اما اهل نظر قتنده اول نظر معتبر دكلدر ○ بلكه فكر صحيح ونظر صحيح
اولدركه بونلرك هيئاتي واحوالي معلوم اولوب وهر صنعنده اسرار
الهيه مفهوم اولوب حكمت صانع مطلق ظاهر اولوب عاقل اولان
نعمنه شاكر اولا ○ انونكچون رسول عليه الصلوة والسلام ○ ارنا الاشياء كما هي
دبو دعا ايدردي وهر زمانده كه حضرت حق تعالينك مصنوعاتنده فكر

زیاده اولا یقین وایمان وتحقیق واذعان زیاده اولور انوکیچون
رسول الله صلى الله عليه وسلم بیورر ۵ تفكّروا في خلق الله ۵ وتعقّل
معقولاتی اولکه تمام ایدرکه علوم ریاضاتدن خبردار اوله ۵ و
اخلاقنی حسنه ایلمش وتهذیب نفس ایتمش اوله ۵ اندن صکره انوک
بصیرتی کوزی اچلور ۵ پس هر نه یه نظر ایلسه اندن عجیب نسنه لر کورر
اکر اندن بعضنی برغیره شرح ایلسه که اول معتقددن خبردار اولمیه
منکر اولور ۵ وبو جمله دندر خضر وموسى عليهما السلام قصه سی
حق جلّ وعلا قرآن مجیدده حکایت ایدر بدر وبونلرده بو حکایت
موسى عليه السلام وحی الهی نازل اولدی که فلان یرده بر چشمه واردر
اندن ایچن آدم ابدی طاغ اوزرینه واروب عبادته مشغول اولاسین ۵
موسى عليه السلام اول ایلدی اتفاق بر آتلو کلوب اول چشمه دن
صو ایچوب واندن کیسه ایله اقچه سین فراموش ایدوب آندن صکره بر چوبان
کلوب کیسه یی آلوب بولوب والوب کتدی ۵ اندن صکره بر پیر کلوب که آرقه سنده
بر قوجق اوددن وار ۵ وکندوده آثار فقر ظاهر ۵ اوددن بندینی
اندروب صودن ایچوب راحت اولمغیچون بر لحظه اوتوروب اول آتلو
اقچه سین آکوب استعجال ایله کلوب اقچه کیسه سین بولمیوب اول پیردن
سؤال ایدوب اول پیر بن کورمدم وآلمدم دیدی ۵ اول آتلو غضبه کلوب
پیری اوروب هلاك ایتدی ۵ موسى عليه السلام بو احوالی مشاهده ایدوب
جناب حقه مناجات ایدوب دیرکه یا رب بونجه عدلک حضرت حق

دی

بو حکایت بعض کتابلرده وجه آخر ایله روایت اولنور

دخی کوندردیکه یا موسى اول پیر سابقا اول آتلونک باباسنی قتل
ایدوب قصاص اولنمامش قالمشدی واول آتلوکه ده چوبانک
باباسنک اولکه ده اولان مقداری مالی اولوب قالمشدی آتلویه
اوندروب چوبانه بولدردم هر برینک حقنی دنیاده صاحب حقه
ایصال ایتدوم ۵ وان تحكموا بالعدل ۵ بو نوعدن معلوم اولدیکه
اسرار الهیه هر کسه ظاهر اولمز ۵ اما مؤلف کتاب سمع وبصر وفکر ونظر
طریقیله بعض حکم عجیبه وخواص غریبه حاصل ایتمشدی انلری کتابت ایله
مقرر وثابت دوتمق دیلدیکه رسول الله عليه الصلوة بیورمشدر که
قيّدوا العلم بالكتابة ۵ پس علم یازلمق ایله ثابت اولور
وغیرلره دخی فایده اولور ۵ وبو کتابده بعض نسنه لر واردر که ذهن
کوردن اکا متحمل اولمیوب انکار ایدر ۵ اما ذهن ذکی آنلردن
برنه منکر اولمز زیرا حق تعالى جل شانه قدرتی قوی در هر ممکن اولانی
ایجاد ایدر بیلورز ۵ واول نسنه لر که بو کتابده مذکور اولور باعجایب
صنع باری تعالى در که بعض محسوس اولوب وبعض دلیل عقلی ایله
معلوم اولوب وبعض راویدن مسموع اولوب یازلمشدر ۵ یا
خواص غریبه در که تجربه ایله معلوم ایتمشدر ۵ بر کیمسنه هر برن تجربه
ایدوب بیلمک دلرسه عمری کاوفا ایتمز ۵ واکر حالیا تجربه ایله بعضنده
تخلف واقع اولسه انکار ایتمک اولمزلا منع لترك الامور كلها
لاجل الشك في بعضها ۵ زیرا کاه اولور تخلف بر شرط بولنمدوغندن اولور

یعنی عدل ایله حکم ایدرسنز

باب الاعلى کتابت ایله

بابر عینی مانع اولور غذف اولور ۝ کرکس کیم آنی مقناطیس ایله
دمور حالنه قیاس ایدر شنکه اکر مساف تفوسجی مقناطیسه ایرشسه
حاجت مقناطیس باطل اولور ۝ وچون سرکه ایله یوسل حاصیتی
کیرو عودت قلور ۝ امدی اکر بر مقناطیسی کورسك که دمور قیمز
دیمه سین که مقناطیس دمور قیمز ۝ بلکه تفتیش ایدوب کورمك
کرك تا معلوم اولا که مانع نندر ۝ واولادورت مقدمه دن لابد درکه
مقصود کتاب معلوم اولا ۝ امدی اول مقدماتك بیاننه شروع
ایدرلم **المقدمة الاولى في شرح العجب** عجب شول تغیردر که انسانه عارض
اولور بر نسنه دن انوك معرفتنه قصوری ایچون یا مؤثرك اثرنده
کیفیت تأثیرنی بلمدوکی ایچون انوك مثالی ۝ اکر بر کسه زنبور خانه سن
کورمش اولسه آنی کوریجك حیرته کلور اول جهتدنکه بلمز آنی که
بو عجب شکلی کیم دوزمشدر واکر انوك معلومی اولسه که بونی
زنبور اتمشدر بر حیرت دخی حاصل اولور که بو حیوان ضعیف
بو مسدس خانه لری ضلعلری برابرینه مساوی نجه دوزمشدر که
کامل اولان آلتلر آنی بویله ایدمزلر ۝ وبو مومی قندن تحصیل اتمشدر
وانی نجه قسمت اتمشدر که بر خانه بر خانه یه مخالف دکلدر ۝ کویا
بر قالبده دوکلمشدر واول عسلی قندن کتورمشدر که اول خانه لره
قومشدر ۝ وانی قیش ذخیره سی اولمق ایچون صقلمشدر ۝ زیرا
آنی بیلور که چون قیش اولا صحراده غذا بولنمز ۝ پس قیش ایچون ذخیره

کرکدر

کرکدر وبونی نجه بیلمشدر که بو خانه لری بر اینجه پرده ایله اورتمك کرکدر
تا هوا علی قالمیه واکا توزاب قاریشوب فاسد اتمیه پس آنی اغزینی اورتمش
دستی کبی اتمشدر بو معنی عجبدر ۝ وهر نسنه که عالمده کورسن
بویله در لکن آدم ابتداء صبادن بو عجایبی کوره کلمشدر تا عقلی
تمام اولوب معاش امرنه مشغول اولوب لذات شهوانیه یه طالب
وبو مقوله عجایبی کورمکه مأنوس اولوب امر عجیبه نظرندن ساقط
اولوب تعجب ایدمز اولمشدر ۝ چون بر عجب حیوان با عادته مخالف
بر فعل کورسه تعجب ایدوب ۝ سبحان الله لا اله الا الله ۝ دیر اما
عمرنده نجه نسنه لر مشاهده ایدر که عقول عقلا ونفوس اذکیا آندن
مدهوش اولور ۝ اکر بو معنی سکا مصور اولمزسه دیرسك نظر قبل
افلاکه که بونك کبی اجسام رفیعه یی بو قدر وسعتی ووجودی کلوصلابتی ایله
حق تعالی جل شانه نجه حفظ ایدر تغیر وفساددن عمر دنیا تمام اولنجه دك
و زمین وهوا افلاکه نسبت بر حلقه کبیدر صحراده وشمدی حق تعالی جل شانه
بیوردی ۝ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ۝ اندن صکره نظر قبل
بونك دورانی مختلفدر که بعضی بره نسبت جوبدر یعنی افلاکك بعضی
بره نسبت دکرمن دولابی کبی اطرافه قوشادوب دولانوب دورایدر
وبعضی دولاب کبی اوزرنده دولانوب دورایدر وبعضی حمایل کبی
صو بتانسنه دورایدر وبعضی دولابی وبعض حمایلیدر وبعضنك حرکتی
سریع وبعضنك بطیدر ۝ اندن صکره نظر قبل دوام حرکتنه که هیچ بورلمز

وطوره سببي بودر ٥ انديشه‌كه نظر قيل كه نجه بريره باقي در ديركسيز وعلاوه‌سيز
واندیشه‌كه نظر قيل يللر بزلرك وضعنه وشمس وقمرك وبونلرك اختلاف مشارق
ومغاربنه كه اختلاف اوقات سببي ايله حيوانات ونباتات ناشي اولور
انديشه‌كه نظر قيل يللر بزلرك وضعنه وشمس وقمرك وسيرنه ومنازلنه كه
حسابي مقرر در هيچ تخلف ايتمز ونقصان وزياده اولمز ٥ ونظر قيل
كواكبك عددنه وكثرتنه ولونلرينك اختلافنه كه بعضي قزللغه مائل
وبعضي آقلغه مائل وبعضي قلاي رنكنده در ٥ انديشه‌كه نظر قيل
شمسك فلكده سيرنه كه بر يلده دورني تمام ايدر وهر كون طلوع
ايدر وغروب ايدر وكيجه‌نك وكوندزك حالنه كه وقت معاش
ووقت استراحت ايچوندر ٥ وكيجه‌نك وكوندزك اوزاغنه وقصلغنه كه
شمسك وسط سمادن بعيد ايله اولور وبونك ايله فصول اربعه حاصل
اولور واصحاب علم هيئات اتفاق ايتمشلر در جرم شمسك عظمتنه كره
ارضدن وفلك اعظم جمله عالمي محيط ايكن انوك سرعت حركتنه وبو
سوزك مصداقي در **حكايت** رسول الله صلى الله عليه وسلم بر وقت
ظهر قريب اولدوغي زمانده كه جبرائيل عليه السلام حاضر ايدي ددي
يا جبرائيل ظهر نمازينك وقتي اولدي مي جبرائيل عليه السلام ٥ لا ٥ نعم
ددي حضرت صلى الله عليه وسلم ايتدي يا جبرائيل بو كلام ندر جبرائيل
ايتدي يا رسول الله سؤال ايتدوكن وقتده دخي ظهر اولمامشيدي ٥ بن
لا ديديكده‌دك شمس بش بوز يللق يول سير ايلدي ٥ واندیشه‌كه

نظر قيل

نظر قيل جرم قمره كه قبول نور ايدر آفتابدن تا كيجه‌ده قائم مقام آفتاب
اولور ٥ بعده كيجه‌دن كيجه‌يه نقصان قبول ايدوب محاقه مبتلا اولور
واندیشه‌كه نظر قيل شمسك كسوفنه وقمرك خسوفنه ٥ ونظر قيل قمرك
يوزنده اولان قره‌لغه كه قابل نور دكلدر ٥ ونظر قيل اكا كه عربلر مجره
وعجملر راه كهكشان وروم اهلي حاجيلر يولي وصمان اوغريسي ديرلر
وبونلرك سببي بيان اولنمه‌كركدر ٥ وعجائب سمواته حصر يوقدر ٥
انديشه‌كه نظر قيل عجايبه كه آسمان وزمين اورتاسنده‌در شهاب
آتلمق وسحاب حادث اولمق وكوك كورلمك وشمشك بلورمك ويلدرم
اولمق ويغمور ياغمق ومختلف يللر اسمك وثقيل بلوتلر حادث اولمق
هواي صافيده واول بولتلر مسخر اولمق يللره كه يللر آنلري سورر حق تعالي
بيوردوغي يره وآنده يغمور ياغدرر ويغمور قطره‌لري بر بريله اولاشيوب
قطره يره اينمك وبرلر آني يوده‌ب نباتات بتمك اكر بربرينه متصل اولوب
اولوقدن دوكلركبي دوكلسه‌يدي يري يرتار واكنلري خراب ايدردي
واكر حاجتي مقداري نزول ايتمسه اولا يري نباتات حاصل اولمزدي قرآن
مجيده بوكا اشارت وارد كه حق تعالى بيورر ٥ والذي نزل من السماء ماء بقدر ٥
آنديشه‌كه نظر قيل يللرك اختلافنه كه نيجه‌سي بولتلري سورر ويللرك بعضيسي
بولتلري طاغدر وبعضيسي جمع ايدر وبعضيسي اكنلري وميوه‌لري بسلر وبعضيسي
قورودر ٥ ونظر قيل يللرك اختلافنه كه يرده ونباتده نيجه دورلو تصرف
ايدرلر ٥ ونظر قيل يره كه نيجه فراش ومهاد اولمشدر ونيجه كوه دوشنمش

ونجه واسع درلر بلكه ادجه وكلى عمرينده كزسه انوك اطرافنه ايرمز وحق تعالى
جل شانه بويورر ۝ والارض فرشناها فنعم الماهدون ۝ ويرك اوزرن
مسكن واحيا واجنبى مقر اموات ايلدى ۝ ونظر قيل يره كه قورى
طپراق ايكن چون اكا يغمور ايرر نباتلرن ومعدنلرن وحيوانلرن
عجايب حادث اولور وحق تعالى بويورر ۝ فانظر الى آثار رحمة الله
كيف يحيى الارض بعد موتها ۝ انديشه كه نظر قيل يرك جوانبنه كه
اغر طاغلر چادر ميخى كبى آنى منع ايدر حركتدن وانديشه كه آنى موجزينه سى
قلدى صولرى و يغمورلرى مغارلرده دكونلرده ايركلور ۝ وآز آز آندن
چيقر وانلردن اشمه لر وارمقلر ظاهر اولور كه سبب نبات وحيوان اولور
تا كلجك قيشه دك كه صولره مدد اوله ۝ وبو صولرى زايد قلايدى دكزلره
دوكلور ۝ انديشه كه نظر قيل دكزلره وطاغلره ومعموره لره كه كره آبه
نسبت بر كوچك جزيره كبيدر بر بيوك بحر احيطده وباقى يرى صو آلتنده
قالمشدر ۝ انديشه كه نظر قيل دكزلرك عجايبنه كه عجيب شكل حيوانلر
واردر وهر حيوان كه قورى يرده واردر انوك مثلى دكزده واردر وصوده
حيوانات اولور كه قوريده انوك مثلى اولمز ۝ ونظر قيل كه دكزك جوهرلرنه
ودكزده صدفلر ايچنده انجو حادث اولوغنه ۝ ونظر قيل صو ايچنده
يرلرك طاشندن اغاج بتر كه مرجان بتدوكنه ۝ ونظر قيل قيمتلو طاشلر
وعنبر ونفايس اعيان كه دكزلر آنلرى كنارلره آتر ۝ ونظر قيل اغر يوكلو
كميلره وانلرك سرعت وسيرينه بيل قوتيله يورر ۝ ودكزك عجايبى

بى حددر جمع وبيان اولنمغه قابل دكلدر ۝ انديشه كه نظر قيل انواع
معادنه كه بعضى بو مشيوب تركيب وتخمير قلنمغه قابلدر التون وكومش
وباقر وقلاى ودمور كبى وبعضى بو مشيوب تركيب اولنمغه قابل دكلدر ياقوت
وزبرجد وپيروزه كبى ۝ ونظر قيل يرك معدنلرينه كه بعضنده نفت وكبريت
وقطران حادث اولور وجمله معدنلرينك ادناسى طوزدر ۝ اكر بر شهر خلقى
طوز بولمايوب طوزسز طعام يسه لر انوك اهلنه فساد ايرر ۝ انديشه كه
نظر قيل ميوه لرك اصنافنه كه شكللرى ولونلرى ولذتلرى ورايحه لرى
بر برينه مخالفدر ۝ باوجود كه بر صودن حاصل اولور كه حق تعالى بويورر
يسقى بماء واحد ونفضل بعضها على بعض فى الاكل ۝ وبر دانه دن
نجه دانه حاصل اولور كه حق تعالى جل شانه وعم نواله بويورر كه
سبع سنابل فى كل سنبلة مائة حبة ۝ انديشه كه نظر قيل
نوريه يره كه يغمور ياغنجق حركت ايدر وبويور وبتورر هر جنس نباتى
نتكيم حق تعالى بويورر ۝ فاذا انزلنا عليها الماء اهتزت وربت وانبتت
من كل زوج بهيج ۝ انديشه كه نباتاتك چوقلغى ايله واوراقك و
اشكالنك وطعملرينك ورايحه لرينك اختلافى ايله عجيب خاصه لرى
وغريب منفعتلرى واردر كه هيچ براوت يوقدر كه آنده بر منفعت بلكه
بر نجه منفعت اوليه كه بعضنى ادم اوغلانى بيلور وبعضنى آنجق حق تعالى
بيلور ۝ انديشه كه نظر قيل حيواناتك انواعنه كه بعضى هوادن اوچار
وبعض صوده يورر وبعضى يوزنده يورر ۝ كيمى ايكى اياق اوزره

وحق تعالانك غرايب صنعلرندندر بعض حيوانات قورىده وبعض صوده
بعض صوده وبعض قورىده معاش
ايدر

كبي دوت آياقلو اودره كبي بريجه آياقلو اوذرهر ۝ آنلر نطر قيل جوانلرينك شكللرينك وخولرينك وفعللرينك اختلافنه كه عجايب وار در تا شول حده كه عقول وعقلا آنده متحير اولور ۝ بلكه سوريسي سككده وقريجه ده وآريده واورمجكده كه بونلر حيوانلرك جملسندن اضعف در ۝ بونلرك عجايب افعالنه فكر قيل كه نيجه خانه بنا ايدرلر وغدالرين نيجه جمع ايدرلر وآريلر نيجه نخيره ايدرلر واورمجك نيجه آغ ايدركه تا انكله صيد دوشر ۝ وهيچ بر ضعيف حيوان يوقدر كه آنده چوقلق عجايب اولميه وحق تعالى جل شانه قرآن عظيمده بيورر قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ ۝ پس حق سبحانه وتعالينك خلق ايدوكي اشيانك عجايبنه حد يوقدر ۝ وبو بر نيجه دركه بونلرك كبارى كوريلمز **المقدمة الثانية في تقسيم المخلوقات** مخلوق كه حق تعالى حضرتنك غيريدر ديرلر شونلرن جاده كلمه كه يا قايم بذاته اولا يا قايم بذاته اولميه قايم بذاته اولان دخي يا متحيز اولا يا متحيز اولميه اكر متحيز اولورسه اكا جسم ديرلر واكر متحيز اولمزسه اكا جوهر روحاني ديرلر اكر جوهر روحاني جسمه متعلق اولورسه تعلق تدبير ايله اكا نفس ديرلر واكر جسمه متعلق اولمايوب سليم اولورسه شهوتدن وغضبدن اكا ملك ديرلر ۝ واكر سليم اولمزسه بونلردن اكا جن ديرلر قايم بذاته اولمايوب غيرله قايم اولان اكر متحيز اولانلر ايله قايم اولورسه اكا اعراض جسمانية ديرلر ۝ اكر متحيز اولميانلر يعني

مفارقات ايله قايم اولورسه اكا اعراض روحانيه ديرلر علم وقدرت وارادت كبي واعراض جسمانية ديرلر دخي يا قابل نسبت اولا يا قابل قسمت اولا بانه ايله وزنه بويلا اولا وقابل نسبت اولان اكر نسبت مكانه حصول ايله اولورسه اكا **اين** ديرلر اكر نسبت زمانه حصول ايله اولورسه اكا **متى** ديرلر اكر نسبت متكرره اولورسه اكا **اضافت** ديرلر واكر بر نسنه نك بر نسنه ده تاثيري اولورسه اكا **ان يفعل** ديرلر واكر بر نسنه نك بر نسنه دن تاثيري ايله اولورسه اكا **ان ينفعل** ديرلر بر نسنه نك بر نسنه يه احاطه سببي ايله اولا نيكه محيط اولان احاطه اولونانك انتقالي ايله منتقل اولا اكا **ملك** ديرلر واكر هيئتحاصله اولا جسم اجزاسنك بعضنك بعضنه نسبتي ايله يا جسم اجزاسنك امور خارجيه نسبتي ايله اكا **وضع** ديرلر وقابل قسمت اولان يا مشروط اولا حيات ايله يا اولميه حياتله مشروط اولان يا موقوف اولا ميله يا انفرادي يا اولميه اكر موقوف اولورسه اكا **تحريك** وحركت ديرلر واكر موقوف اولمزسه اكا **ادراك** ديرلر وادراك اكر كلي اولورسه علوم وظنون وجهالات در اكر جزوي اولورسه ادراك حواس خمسه در وحيات مشروط اولميانه اعراض محسوسه ديرلر كه حواس خمسه ايله محسوس اولور كه قوت باصره ايله محسوس اولور شكللر وضوءلر ولونلر قوت سامعه ايله محسوس اولور صونلر وحرفلر قوت شامه ايله محسوس اولور رايحه لر قوت ذائقه ايله محسوس اولور طعملر كه طقوز قسمدر قوت لامسه محسوس اولور حرارت وبرودت ورطوبت ويبوست وثقل وخفت وبرككلك ويومشقلق واريلك وطيغاقلق كبي كه

بونلرده قابل نسبت ونه قابل قسمت دره بو ذکر اولنان اقسام
حکمتاللهه اجمالا **فصل** اهل سیر کتبنده شویله مسطور اولنده
نور نبینک یا ذاتنک حق جل وعلا بر جوهر یاراتدی و اکا هیبت نظریله
اول هیبتدن اریدوب و آندن دخان قالقوب حق تعالی جل شانه
اول دخاندن آسمانی یاراتدی وآندن صوکره زمینی خلق ایلدی
بوکا اشارت ایچون دیره اولم یر الذین کفروا ان السموات
والارض کانتا رتقا وبونلرک خلقی التی کونده اولدی مراد
اولدرکه التی کون مقداری زمانده تدریج ایله خلق ایلدی والحال
یوم سموات وشمس خلق اولنمزدن اول متصور دکلدر زیرا یوم
شمسک طلوعی وغروبی اعتباری ایله اولور وبعض علما دیمشلردر که
برکونده مادهٔ ارض وبرکونده صورت ارض وبرکونده مادهٔ آسمان
وبرکونده صورت آسمان وبرکونده مکملات زمین یعنی طاغلر وطاشلر
وبرکونده محسنات سما یعنی کواکب ونقوشی خلق ایلدی **بالجمله**
هر نسنه که بردن یوقرو دره لغتده اکا سما دیرلر زیرا عرب دیره
ما علاک فهو سماک وهر نسنه که فلک قمردن آشغه در فلکه نسبت
اول ارض در حق تعالی جل شانه بیوره الله الذی خلق سبع
سموات ومن الارض مثلهن سموات یدی ایدوکی ظاهر اما ارض
یدی ایدوکی نه وجه ایله بیان ایتمشلردر مصنف اختیار ایتدوکی بودر که
اول کرهٔ نار ایکنجی کرهٔ هوا اوچنجی کرهٔ آب دردنجی کرهٔ خاک واوج

طبقه

طبقهٔ امتزاج اعتباریله دره بو دورت طبقه اوزرینه سنده طبقهٔ اولی ناره
ایله هوادن ممزوجدر ایکنجی هوا و آبدن ممزوجدر اوچنجی آب
و خاکدن ممزوجدر وانده حکمت الهیه ارضده معادن ونباتات
وحیوانات خلق ایتمک اقتضا ایلمشدر بو دورت قول کلی مخلوقات
بیاننده در وبونده جزئیاتی ذکر اولنه جقدر مقالاتده انشاء الله
تعالی **المقدمة الثالثة في معنى الغريب** غریب بر امر غریبه دیرلر که
قلیل الوقوع اولوب عادته مخالف اوله بو یا نفوس قوتنک تأثیرندن
اولور یا امور فلکیه دن یا اجرام عنصریه دن اولور حق تعالینک قدرتی
ارادتی ایله فمن ذلك معجزات الانبياء صلوات الله عليهم وسلامه
یعنی بونلر انبیانک علیهم السلام معجزاتی محمد رسول الله علیه السلام
شق قمر ایتدوکی وموسی علیه السلام بحری یاروب وعصاسی آژدرها
اولدوغی وابراهیم علیه السلام ایچون آتش عظیم برد وسلام اولدوغی
وصالح پیغمبر علیه السلام طاشدن ناقه چیقردوغی وعیسی علیه السلام
میتی حیات بروب عمی وبرصی زائل ایلدوکی کبی **ومن ذلك كرامات الاولياء** بونلر
اولیانک قدس سرهم کراماتی بونلرک نفسلری قوتیله اولوب انلرک تأثیری
غیری ایرشوب ظاهر اولوب نابرجدده که اکر دیلرسه بونلرک دعاسی ایله خسته
شفا بولور ویغمور یاغر دیریلور وزلزله وطوفان وانلرک امثالی غریب
نجه امور واقع اولور وامراض وبلالردن مندفع اولور وبیوک
طلویا غروب حیواناتی ونباتاتی هلاک ایتمک وزرد الوقتی ایچنده قوزه

یعنی جمله انلرک افعالیدر
تأثیری بر بلدن بو اوله بیلور
اما اولیانک نفسلری حق تعالینک
غیره معجزه تأثیری اولور

واقع اولدي وطاشي يغدي دمور وباقر كبي كه ديارچين وتمامچين
اولور حكايت ابو الحسن بن الاثير الجوزي كتاب تواريخنده كوردم كه
احدعشر واربعمائه افريقيه ده بر بولت ظاهر اولدي رعد محكم
وبرق قوي بريله اندنصكره چوق طاشي يغدي هر كيمه طوقندي ايسه
هلاك اولدي بوندن اعجب دركه اصفهان ايله موصل ارسنده
اورتاسنده بر شهر واردر كه اكا ابرج ديرلر آكا يغمور يغدي قورباغه
وبوك بالقلر ياغدي خلق اول بالقلري طوتوب يديلر وطوزلديلر
ومامن ذلك امور ارضية ٥ نتكم قوري بر دكيز اولور يونان
زمين شهرلرنده معمورلر ايدي شمدي صودر ٥ ودنيز يوبانك
حاصيني اولدر كه انده ادم ضيني اونوتمز ٥ باذركانلر حكايت ايدرلر
جون اول دياره وارديلر بلانديلر او نوتدقلري نسنه لر خاطرلرينه
كلور ٥ وبعضو دكزه قوري فوري بيله اولدق بوندندر ٥ ومنها
ما زعموا انه يصعد من الارض بخار واصاب شيئا يصير حجرا
يعني امور ارضية دندر شول زعم ايتدكلري يردن بخار قالقر ندير شويه
طاشي اولور ٥ وانونك اثاري ديار مصرده ظاهردر شول تكلندر كه
اكا انصبا ديرلر شول برده كه اكا پشم ديرلر ٥ ومنها الزلزلة يبقي
شهرا او اكثر ٥ يعني امور ارضية دندر زلزله كه باقي اولور بر آي
ياخود زياده وبوني ابوبرده دكدي شهرزوره مشاهده اولنشدر حكايت
شيخ امام ابو القاسم رافعي ديدي قزوين شهرنده بر كيجه زلزله اولوب

بر بولت ظاهر اولوب آسمانده يغمور آوازي كبي
آواز اشتدي بلوط اندنصكره يغمور ياغدي
بغداده برسيكي آدمي اسنلدي يغدي ايندي

اوزن سقفي يارلوب اول يارقدن كواكب اسماني كوردم ٥ اندنصكره بنشوب هيچ
يارقي بلونمز اولدي ٥ ومنها ظهور معدن بارض ٥ يعني امور ارضية دندر
معدن ظاهر اولمق بر يرده نتكم ٥ آيدرلر اسماعليا دنده التون معدني
ظاهر اولدي ٥ ومنها ظهور نبت بارض في بعض الاوقات ٥ امور ارضية دندر
اوت ظاهر اولمق بر يرده بعض اوقاتده شويله اشتدمكه هر اوتوز يلده ساوه
زمينينده ترنجبين بتر ٥ ومنها تولد انسان غريب الشكل ٥ امور
ارضية دندر انسان طوغمق كبي شكلي غريب اولا حكايت امام شافعي
رضي الله عنه ديدي ارض يمنده بر انسان كوردم بلندن اشغه سي بر عورت
تني بلندن يوقريسي ايكي بدن دورت الي وايكي باشي وايكي يوزي وار
يرلر وايچرلر وبري بريله كاه چكشورلر وكاه باريشورلر ٥

بر شخص صورتيله كه بلندن
اشغه سي بر آدم وبلندن
يوقريسي ايكي
آدمدي
٢

ورواية اولنمشكه بلخ ولايتنده بر عورت بر اوغلان طوغرمشكه اليري واياغي
ويارم يوزي وار ونسناس بوبله اولور ٥ يمن ولايتنده شهادت بجوده
كورنور ٥ ورواية اولنور كه بر عورت بر كره دخي بر قز طوغرمشكه ايكي
باشي وار وحكما ديشلر غريب ايچون اوچ معني بولنمشدر هر بر نام

دارور

قونلمشدر **اولی** اثنا نفسانیه در اگر خیر صرف ایسه معجزه دیرلر انبیادن
صادر اولیجق کرامات دیرلر اولیادن صادر اولیجق ۵ واگر شر صرف
ایسه سحردر که صادر اولور نفوس شریره دن **ایکنجی** امور غریبه که
حادث اولور اجرام سماویه سببی و عنصر مخصوص ایله اشکالدن
واوقاتدن اکا طلسم دیرلر **اوچنجی** امور غریبه که اجسام انضمه سببی ایله
حادث اولور مغناطیس دمور چکی قابر و نچه کبی اکا نیرنج دیرلر بودر
کلام اجمالی و کلی غریب بیاننده جزئیاتی دخی ذکر اولنور کرکدر ۵
ان شاء الله تعالی **المقدمة الرابعة فی تقسیم الموجودات** هر موجود که
حق تعالی حضرتنک غیریدر مخلوقیدر ۵ وهر ذره که واردر جوهردن وعرضدن
صفاتدن وموصوفاتدن آنده نیجه عجایب وغرایب واردر هر کیمسه
آنی کنه و عقلی مقداری نیجه ادراک ایدر ۵ وانوک ذکری بطریق اجمال
مذکور اوله کرکدر ۵ وموجودات منقسم اولور ایکی قسمه بر قسمی (خارجدر)
ادراکمزدن نتکم حق تعالی بیورر ۵ ویخلق ما لا تعلمون ۵ وقسمی
ثانینک بر نوعی اولدر که بشر آنی بیلور ۵ اما بصر آنی ادراک ایدر عز
عرش و کرسی و ملک و جن کبی و بو قسمده دنلمز ۵ الاول حسنه که دلائل
ایله اثبات اولنمش اوله ۵ و بو قسمدن بر نوع اولدر که بصر آنی ادراک ایده
سموات و کواکب و زمین و آنده اولانلر و زمین و آسمان اورتاسنده
اولانلر کبی هر بری بو برده ذکر اولنه کرکدر ان شاء الله تعالی
بودر اجناس عجایب که بیلدوم کتابمز انوک صددنده در وهر جنس

آنلردن انواع منقسم اولور وهر نوع اصنافه منقسم اولور ۵ وآنلری
حصر ایتمک میسر دکلدر ۵ وهر برنده بر حکمت بلکه اوت و یوز و بیک حکمت
واردر و جمله سی حضرت حقک وحدانیتنه و قدرتنه و عظمتنه دلیلدر
شعر وفی کل شیء له آیة ۵ تدل علی انه واحد **بیت**
از عرش تا بفرش اگر بنکری بعقل ۵ در هیچ ذره نیست که سری عجیب نیست ۵
فرع کر جمله کائنات نظر ایدن سبق دقیق ۵ بر ذره بو قدر آنده که سر عجیب بوده ۵
مو نعد فهرست کتابی بیان ایدلم که ایکی مقاله در **المقالة الاولی فی العلویات**
و بونده نظر و بیانه بر نیجه امورده در **النظر الاول** افلاکدر وآنلرک اشکالنده
واوضاعنده و حرکاتنده در اجمال طریقی ایله **النظر الثانی** فلک قمرده در
وانده بش فصل واردر **فصل اول** نفس فلک قمرده در **فصل ثانی** جرم قمرده در
فصل ثالث قمرک نورینک زیاده سنده و نقصاننده در **فصل رابع** خسوفده در
فصل خامس وخواص قمرده در **خاتمه** بحثده در **النظر الثالث**
ثالث فلک عطارده در و بونده ایکی فصل واردر **فصل اول**
فلکنده در **فصل ثانی** کوکبنده در **فصل ثالث** (**النظر الرابع**) فلک زهره در و بونده
ایکی فصل واردر **فصل اول** فلکنده در **فصل ثانی** کوکبنده در
النظر الخامس فلک شمسده در بونده بر نیجه فصل واردر **فصل اول**
فلکنده در **فصل ثانی** شمسده در **فصل ثالث** کسوفده در ۵
النظر السادس خواص شمسده در **فصل اول** فلک مریخده در ۵
بونده دخی ایکی فصل واردر **فصل ثانی** فلکنده در **فصل** کوکبنده در

النظر السابع فلك مشتریده در بونده دخی ایکی فصل واردر فصل اول
فلکنده در فصل ثانی کوکبنده در النظر الثامن فلك زحلده در
بونده دخی ایکی فصل واردر فصل اول فلکنده در فصل ثانی کوکبنده در
فصل ثالث رجوع کواکبك وآنلرك استقامتنده در النظر التاسع فلك
ثوابتده در و بونده بش فصل واردر فصل اول فلکلرنده در
فصل ثانی کوکبلرنده در فصل ثالث کواکب شمالیه وجنوبیه و منطقه
صورتلرنده در فصل رابع ثوابت قطب شمالیه وجنوبیه ده در
النظر العاشر فلك بروجده در خاصه النظر الحادی عشر فلك الافلاکده در
النظر الثانی عشر سمواتده ساکن اولانلرده النظر الثالث عشر زمانده در
بونده بش فصل واردر فصل اول حقیقت زمانده در فصل ثانی
لیالی وایامده در فصل ثالث فضائل ایامده وایامك خواصنده در
فصل رابع عرب آیلرنده در فصل خامس روم آیلرنده در فصل سادس
فرس آیلرنده در فصل سابع سنه آیلرنده در فصل ثامن سنه لره متعلق
اولان عجایبده در المقالة الثانية في التقلبات و بونده
نظر بش امورده در النظر الاول عناصرده در بونده دخی ایکی فصل واردر
فصل اول حقیقت عناصرده در فصل ثانی عناصرك بعضنك بعضنه
انقلابنده در النظر الثانی کرهٔ نارده در بونده دخی ایکی فصل واردر
فصل اول حقیقت نارده در فصل ثانی شهابلرده ویلدیز آتلمقده در
النظر الثالث کرهٔ هواده در بونده دخی بش فصل واردر فصل اول حقیقت

هواده در

هواده در فصل ثانی سحابده ومطرده در فصل ثالث بلورده در
فصل رابع رعدده وبرقده در فصل خامس هاله ده وقوس قزحده در
نظر رابع کرهٔ ماده در بونده دخی بش فصل واردر فصل اول
حقیقت ماده در فصل ثانی بر حادث اولمقده در ارضك بر جانبنده
فصل ثالث بحار سبعه ده فصل رابع حیوانات بحریه ده النظر الخامس کرهٔ
ارضده در بونده دخی بش فصل واردر فصل اول حقیقت ارضده در
فصل ثانی هیئات ارضده در فصل ثالث مقدار جرم ارضده در
فصل رابع ارضك ربع لرنده در فصل خامس اقالیم ارضده در فصل
سادس ارضه عارض اولان زلزله وخسفده در فصل سابع بومشاق طپراق
طاغ اولوب طاغ بومشاق طپراق اولمقده در فصل ثامن فوائد جبالده در
فصل تاسع بعض جبالك خواصنده در فصل عاشر نهرلر تولدلرنده در فصل حادی
عشر عینلر و بئرلر تولدلرنده در وآنلرك عجایبنده در بیلمك که
بر بحث شول کائناتده در که متولد وحادث اولور و بونده دخی نظر
بش امورده در النظر الاول ترکیب اجسامده در معدنیاتده در
بونده دخی بش فصل واردر فصل اول اجسام معدنیه نك تولدینك
کیفیتنده در فصل ثانی تولد احجارده در فصل ثالث تولد احجار ذهبیه ده در
نظر ثالث نباتاتده در بونده دخی بش فصل واردر فصل اول حقیقت
نباتده در فصل ثانی نوع شجرده در فصل ثالث خاصیت بعض احجارده در
فصل رابع نوع نجمده یعنی بالدیکی اولمیان نباتده در وآنلردن

النظر الثانی

بعضنك حاصل بنزه دير النظر الرابع حيوانه دير بو بنده دخى ايكى فصل واردر
فصل اول حقيقت حيوانانده دير فصل ثانى انواع حيواناتده دير
النوع اول انسانده دير بو بنده دخى بربخ فصل واردر فصل اول حقيقت
انسانده دير فصل اول نفس ناطقه ده دير فصل ثانى اخلاقده دير فصل
ثالث بعض نفوس قوتينك تأثيرنده دير فصل رابع عرفت انسانده دير
و بو بنده نظر بربخ امور چه دير فصل خامس جنين تكوننده دير الامر
الاول موضع جنين ده دير رحم دير الامر الثاني احوال نطفه ده دير الامر
الثالث اغشيه تكوننده دير الامر الرابع جنين دم حيض غذالندوكنده دير
الامر الخامس احوال بعض جنين ده دير الامر السادس سبب ذكور بنده وانوثنده دير
الامر السابع اكيز اولمق سببنده دير الامر الثامن وضع حملده دير تاسع تشريح
اعضاء انسانده دير بو دخى ايكى قسمدر الاول اعضاء بسيطه دير بو بنده
دخى نظر بربخ امور چه دير الامر الاول قول كليه دير اعضاء بسيطه ده
الامر الثاني شرح اعضاء بسيطه ده دير بو دخى بربخ نوعدر النوع الاول
عظملر دير كردكلر النوع الثاني سكرلر دير النوع ثالث رباطلر لحوم وشحوم
وعروق وجلد ده دير النوع الرابع اعضاء مركبه ده دير و بو ايكى قسمدر
الامر الثالث اعضاء ظاهره ده دير و بو بربخ نوعدر نوع اول رأسده دير
و بو بنده بربخ فصل واردر فصل اول فائده رأسده دير فصل ثانى
عين ده دير فصل ثالث اذنده دير فصل رابع انف ده دير فصل خامس
شفه ده دير سادس فمده دير سابع جبين ده دير ثامن شعرده دير

فصل ثانى

فصل ثامن عنقده دير نوع ثانى صدرده دير النوع رابع بدنده دير نوع خامس
بطنده دير نوع سادس ظهرده دير نوع سابع جنبده دير نوع ثامن رجلده دير القسم
الثانى اعضاء باطنه ده دير و بو دخى بربخ نوعدر نوع اول دماغده دير
نوع ثانى ريه ده دير نوع ثالث قلبده دير نوع رابع كبدده دير خامس مراره ده دير
نوع سادس طحالده دير سابع معده ده دير نوع ثامن معاده دير نوع عاشر كليه ده دير
قسم ثالث حياده دير نوع اول قوتده دير و بو بربخ نوعدر قسم ثالث
قواى ظاهره دير و بو بربخ صنف دير صنف اول باصره دير صنف ثانى
سامعه دير صنف ثالث شامه دير نوع ثانى ذائقه دير قسم اول لامسه دير
اول قواى باطنه دير و بو ايكى قسمدر ثانى خادمه دير يعنى غيره خدمت ايدر
و بودورتدر اول جاذبه دير ثانى ماسكه دير ثالث هاضمه دير رابع
دافعه دير القسم ثاني مخدومه دير بو دخى دورتدر اول غاذيه دير ثانى
ناميه دير ثالث مولده دير رابع مصوره دير نوع ثالث قواى عقليه دير
و بونك مراتبى دورتدر اول عقول هيولانيه ثانى عقل بالملكه دير
ثالث عقل بالفعل دير رابعه عمل حسقاده دير نوع رابع خواص
اجزاء انسانده دير نوع خامس حيوانات وجن دير و بو بنده نظر ايكى امرده دير
الامر الاول حقيقتده دير الامر الثانى بعض وحشيده دير دورت
نوع سادس ايا قلو جانورلرده دير و بو بنده دخى نظر ايكى امرده دير الامر
الاول قول كليه دير بونلرده امر ثانى بونلرك صنفلرنده دير نوع سابع
نعمه ده دير بو بنده دخى نظر ايكى امرده دير امر اول قول كليه دير بو بنده

امر ثاني بونك صنفلرنده در النوع الرابع سباعده در بونره دخي
نظر ايكي امرده در الامر الاول قول كلي در بونلرده بونلرك صنفلرنده
امر ثاني شول جوانلرده در كه قليل الوجود و عجيب صورتلرده در

المقالة الاولى في العلويات

تنكيم اشتدوك كيم نظر بونره بر نچه امرده در
اول افلاكك حقيقتلرنده و شكللرنده و وضعلرنده و حركتلرنده در بطريق
الاجمال بيل كيم حكما ديرلر فلك بر جسم بسيط كري در كه مشتمل در
وسطي متحركدر انوك اوزرنه و نه خفيف در و نه ثقيلدر و نه حار در
و نه بارد در و نه رطبدر و نه يابس در و يرتلمغه و بتشمكه قابل دكلدر
و حكمانك بونلردن هر برنه دليللري وار در كتب حكمتده كتورلمشلر در
و بيزم كتابمز انوك صددنده دكلدر ٥ و افلاك كريلر در بعضي
بعضي محيط در و جمله سندن بر كره حاصل اولور كه انكا عالم ديرلر ٥
و جمله افلاكدن عناصره اقربي فلك قمر در اندنصكره فلك عطارد در اندنصكره
فلك زهره در اندنصكره فلك افتاب در اندنصكره فلك مريخ در اندنصكره
فلك مشتري در اندنصكره فلك زحلدر ٥ و هر فلكك بر مكاني وار در كه
آنده حركت ايدر و اول مكاندن انتقال اتمز و حركتدن يورلماز و فلكك
سريع اولانك سرعتني بر نسنه نسبت اتمك اولمز آدم بلدوكي حركتلردن
يا بر غايتده دركه علم هندسه ده ثابت اولمشدر كه آت غايت
سرعتله سكرتسه اياغن قالدروب كيرو يره قوينجه دك فلك اعظم بيك فرسخ
قطع مسافه ايدر ٥ و افلاكك بعضنك حركتي مشرقدن مغربه در فلك

اعظم

١٢

اعظم كبي و بعضنك حركتي مغربدن مشرقه در ٥ فلك ثوابت و افلاك سيارات كبي
و بعضنك حركتي بيزه نسبت طولاني و بعضنك رجوعي و بعضنك حمائلي در ٥
تنكيم يوقروده ذكر اولندي ٥ و بعض فلك مشتملدر وسطي و انوك مركزي مركز عالمدر
طقوز افلاك بويله در ٥ و بعضنك مركزي مركز عالم دكلدر ٥ خارج المركز
اولان فلكلر كبي و بعض مشتمل دكلدر وسطي افلاك تداوير كبي ٥ و بونلردن
هر برسي شرح و بيان اولنسه كركدر ان شاء الله تعالى ٥ چون بلدوك كه
بر نچه فلكلر سبعه سياره نك (كواكب) فلكلريدر ٥ و بر فلك دخي فلك ثوابتدر بيل كيم
ثوابت شول سياره اولمايوب مخ كبي براك بغلنمش يلديزلر در كه انلرك عددن (بيلمز)
الا الله تعالى ٥ و بر فلك كه جميع افلاكي مشتملدر انكا فلك الافلاك ديرلر و آنده
هيچ يلديز يوقدر انوكيچون انكا فلك اطلس ديرلر ٥ و بو كتابده ترتيب بيزه
قريب اولان كواكب سبعه سياره اعتباري ايله اولمشدر كه بو بيتده مرتب نظم اولنمشدر
بيت قمر و عطارد و زهره ٥ شمس و مريخ و مشتري و زحل ٥ نظر اولكه فلك
قمرده ايكي وار بر فصل وار ايكي حالبا انوك بيانته كلدك فصل اول نفس
فلك قمرده بيل كه فلك قمرك ايكي سطحي وار در سطح اعلاسي كه انكا محدب ديرلر
فلك عطاردك ايچ يانته مماس و متصلدر ٥ و سطح اسفلي كه انكا مقعر ديرلر
كره نارك محدبنه مماسدر و فلك قمرك مركزي عالمك مركزيدر ٥ و قمرك
بر دوري يكرمي سكز كونده تمام اولور ٥ و اول دوركه انكا خصوصيه مغربدن
مشرقه در ٥ و فلك تدويري اون دورت كونده بر دور ايدر ٥ دور اولنده
آيوك منور اولان يوزي ارض جانبنه اولور و ثانيده آيوك مظلم اولان يوزي

ارض جانبنه اولور ٥ و قمرك كليسي دورت قسمه منقسم اولور اوجي مشتملدر
وسطي بري كوچكدر مشتمل دكلدر ٥ وسطي فلك اولنه جوزهره برلر اول
مماسدر ٥ فلك عطارده فلك ثانيسي مماسدر ٥ فلك جوزهره فلك
ثالثيني خارج مركزدر ٥ اما كوچك اولان فلكه كه فلك خارج المركزك تختنده
اكا فلك تدوير ديرلر ٥ و قمر آنده مركوزدر و حركت قمر انوك حركتيله در ٥

فصل ثاني كه جرم قمرده در بيلكل كه قمر بر كوكب دركه انوك مكاني
فلك اسفلدر و انوك جرمي حد ذاتنده مظلمدر ٥ اما شمسدن نور
قبول ايدر اشكال مختلفه ايله شمسدن بعدي سببيله و جمله فلكي بر آيده
قطع ايدر و قمر جمله يلديزلرك كوچكيدر آشغه فلكده اولوب بيزه اقرب
اولديغيچون بيوك كورينور ٥ و قمر جميع كواكبدن اسرعدر انوكيچون
اكا فلك بيك ديرلر ٥ و قمرك جرمي يرك اوتوز طقوز جزندن بر جز
و ربع جزدر ٥ و قمرك دائرهسي دورت يوز اللي ايكي ميلدر و دائرهسنك
قطري يوز قرق دورت ميلدر تقريب ايله والله اعلم

فصل ثالث كه ضوء قمرك زيادهسنده و نقصاننده در ٥ تنكلم شمسدي
بيلك كه جرم قمر حد ذاتنده مظلمدر اما قابل نوردر ٥ الا بر
مقداري بر انوك يوزنده نوره قابل دكلدر كه قره كورينور و قمرك
شمس طرفنده اولان نصفي دائما بردر روشندر ٥ چون
قمر شمسه مقارن اولا اول نصفي كه شمس جانبنده در روشندر
و اول نصفي كه ارض جانبنده در مظلمدر ٥ چون منحرف اولا شمسدن

مشرق جانبنه نوري زياده اولور ٥ اول وقت كه نصفي منور و بدر اولور
شمسه تمام مقابل اولور ٥ پس ارض طرفنه اولان نصفي منور اولوب سما
طرفنه اولان نصفي مظلم اولور كه بو شكل غريب ايچنده تصويرده تفصيل اولنشدر

و قمر هر كيجه بر منزلده اولور يكرمي سكز منازلدن ٥ واكر آي ناقص اولورسه
يكرمي سكز كيجه قمر مستتر اولوب كورينمز ٥ واكر آي تمام اولورسه يكرمي
طقوزنجي كيجه مستتر اولوب كورينمز ٥ چون قمر شمسي كيجه بيني غروب
ايدوكده قرا ففقده آنزين بو قمردر بولنوب رؤيتنه كلور ٥ يعني قمرك
بر كناري كورينور اكا هلال ديو آد ويرورلر ٥ كيجه دن كيجه شمسدن
بعدي زياده اولدقجه منور اولان يري آرتجق كورينور ٥ اون دردنجي
كيجه سنه شمس غرب طرفنده غروب ايدوب قمر مشرق جانبنده انوك
مقابله سنده بولنوب استفاده نور تمام اولوب منور كورينوركه
اكا بدر ديرلر ٥ و بعده اكسلدكجه نوري اكسك كورينور ٥ تنكلم
دائرهء منكوسده ظاهردر حق تعالي جل شانه بيورر **حتي عاد كالعرجون
القديم** لاجرم بو منوال اوزره دوراني ناقيامته دك **فصل**

كه خسوف قمرده در بیلمك كه قمر بو صورتده صاحب جمال
و تابان ایكن اكا خسوف واقع اولوب یا كلاً یا بعضاً ظلمتده
قالوب مكدر اولور

سبب خسوف جرم ارض جرم شمس ایله جرم قمر اورتاسنده حایل
اولمغندر ٥ چونكه جرم ارض جرم شمس ایله جرم قمر اورتاسنده حایل
اولا قمر ارضك كولكه سنده واقع اولوب نور شمس اكا ایریشوب قمرك
اصل قره لغی ظاهر اولوب قرطولدغنی كورینور ٥ و جرم شمس جرم ارضدن
بیوكدر ٥ اویله ظل ارض شكل مخروطی حادث اولور كه قاعده سی
صفحهٔ ارض دائره سی اولور ٥ زیرا خطوط شعاعیه كه جرم ارضه ایریشور
ارضك جوانبندن تجاوز ایدر ٥ پس ظل ارض شكل مخروطی ظاهر
اولور ٥ اگر جمله قمر ظل مخروطی ایچنده واقع اولورسه قمر منخسف كورینور
بعضنده واقع اولورسه بعضی منخسف كورینور خسوف قمرك سببی

حیلولت

شكل مخروطی الكادر كه ... بعضاً خسوف اولوب
كه ... قمر اولا ارض و تابع ... اللا بعض
جانبنه قاعده ارضه اولان اوجنه
ایرشدیرلر

١٥

دیمشلردر كه قمرك اوزرینه ارض حایل اولدقده بعضیلرك زمان
و نقصانندن ایلر فلك ثانی جانبنه اولان بوزی
دخی اولدیغندن اما اول جانبنه اولان بوزی
بوزنده خسوف اولاندن ایله
قمر اوزرینه حایل
اولدیغی ایچون

حیلولت ارض اولدیغی ایچون قمر شمسه مقابل اولدیغی وقت واقع اولور ٥
زیرا ارض حائل اولدیغی اول وقت متصوردر

فصل خامس كه خواص قمرده در ٥ بیلمك گركدر كه قمرك تأثیراتی رطوبت سببی
ایله در ٥ نتكیم شمسك تأثیراتی حرارت سببی ایله در ٥ امدی چونكه
قمر آفاقدن بر افقده اوله ٥ دكزده اكثره مد یعنی صوی زیاده اولمق اولور
قمرك سیرینه موافق ٥ چونكه قمر اول موضعده وسط سمایه وارر اول زمانده
غایت مد اولور ٥ چونكه قمر وسط سمادن منحط اولوب اشغه اینمكده
اولا جزر یعنی صو اكسلمك اولور ٥ تا اكا دكین قمر اول مكانك مغربنه ایریشور
اول زمانده غایت جزر اولور ٥ چونكه قمر اول مكانك مغربندن زائل اولا
گرو مد ظاهر اولور ٥ اول وقتكه قمر وتد ارضه ارر اول وقت غایت مد
اولور ٥ و چونكه قمر وتد ارضدن زائل اولا غایت جزر اولور ٥ واكر گرو
مد شروع ایدر تا اكا دكین قمر افق شرقیه ارر اول موضعده گرو غایت مد
اولور ٥ دخی كیجه و كوندز اول مكانده ایكی مد و ایكی جزر اولور ٥

بعضیلر دیدیلر كه مد و جزر هند ودیگر دكزلرده
كاهیدر و جزر و مدك زیادتی قمرك اتصالنده
و نقصانی قمرك انفصالنده
سائر ... دخی
... در

خواص فرج نده که جوانانك بدنلري فرزباه اولروغي وقتده اقوي اولوب
نمو غالب اولور ٥ واده ك بدننده اخلاط ظاهره ميل ايدر وطرلي طلو
اولور ٥ چون فرنقصانده اولا بدنلري ضعيف ونمو قليل اولوب اخلاطك
ميلي باطنه اولوب طرلرجنداف ممتلي اولمزلر ٥ وبوامور ظاهردر تجربه
اهلنه وخواص فرج نده که اطبا ديمشلردر بحرانلرده که بحران فرك
زيادتنه ونقصاننه مبني در ٥ نتكم بوجزءده بحران بياننده تفصيل
اتمشوزدر ٥ واطبا ديرلرکه هرخسته که آيوك نصف اولنده مريض اولا
انوك طبيعتي دفع مرضده اقدر اولور نصف ثانيده اولانده ٥ زيرا
نصف اولده فرك نوري زياده اولمقده در ٥ بس طبيعته قوت ويرور
وخواص فرج نده که فرك نوري زياده اولرقچه جوانانك بدننده قبل نرك
نموب زياده اولور ودخي قوي ومحكم اولور ٥ ودخي چون فرك نوري نقصان
اولا بونك خلافي اولور وخواص فرج نده که چون فرك نوري زياده
اولمقده اولا جوانانك ممه سنده سود زياده اولور ٥ چون فرك نوري
نقصانده اولا اکسك اولور ٥ جوانانك بيني ويمرطه نك آغي دخي
بويله در وخواص فرج نده که اشيا ازجك فاسد اولور ٥ آي ايدننده
زياده رطوبت سببي ايله ٥ ودخي چون آدم آي ايدننده چوق اويورسه رطوبت
زياده اولوب اويقو غلبه ايدر ٥ دکاهلك زياده اولور واعضا کسلك
اولور وزکام وصداع حاصل اولور ٥ واتي آي ايدننده قوسلانه تغير
طعم ظاهر اولور وخواص فرج نده که آيك نصف اولنده دکزلرده و

اربانده

دام مقادير وکولرده بالق زياده سمور اولور وخواص فرج نده که
آيوك نصفي اولنده حشرات ارض يعني يلان وچيان وبوجكلر
يردن طشره بر چوق چيقلر ومحكم صوقرلر وزهرلرينك تاثيري
زياده اولور وخواص فرج نده که برنجي جناول آيك نصف اولنده
زياده صيد ايدنجي اولوب اقداملري قوي اولور وخواص فرج نده که
آغجلر آيك نصف اولنده دیکلرلر طوتار وبتر ويمشي چوق اولور
وچيجك اچوب يمش طوتمز آيوك نوري زياده اولروغي زماننده
اول ايواولور ٥ واکر اول زمانده اول که آيوك نوري اکسلمکده اولا
يا وسط سمادن زائل اولروغي وقتده اولسه ايو اوليوب بيمشي کج ويرور
بلکه طوتمبوب جقور وخواص فرج نده که بشلي واوتلر واکنلر واوزملر
آيوك اولنده بسر اولنجه دك بيوميسي زياده اولور ٥ بسر اولديقدنصکره
محاقه وارنجه دك بيوميسي اکسك اولور ٥ وبو امر انجيلر وبوستانجيلر
قتنده ظاهر ومشاهددر خصوصا شفتالو وبوسم وقاون وقربوز
وخيار وقبق آي آيدننده بيوديکي اظهردر وخواص فرج نده که بشلي
لون ويرمك چون نور قمر بشلي اوزرينه واقع اولا ٥ اول بشلك
وقابيتنه کوره رنك ويرور ٥ قزل وبشلي وصاري وبونلردن غيري
وآيك نصفي اولنده اولان رنك نصف اخرنده اولان رنكدن احسن
اولور خواص فرج نده که آي آيدننده کتان بزي واپلکي قوننسه تيزجك
اسکي نتكم شاعر ديمش شعر لاتعجبوا من بلي غلالته ٥ قدزرازره علي القمر ٥

زروئي تاثيري ... (margin notes, partly illegible)

عجبلانك وکلکي ايکي اکلندن عجيفه باغلنندر دوکلنجي اوزرينه

دبونك كبي ثالث فلك نصف اولنده زياده اولور ثاني نصفندن
دخواص فلك نشر كه آيوك نصف اولنده ظاهر اولان معدنياتك
جوهري وصفاسي نصف آخرنده ظاهر اولانندن زياده اولور ٥
وبوبله ايدوكي اهل معرفت قتنده ظاهردر ٥ وقمر عوام الناس و
كاذبلر وغمازلر وحسودلره منسوبدر خاتمه كه جمع بياننده بعضلر
ديمشلردر كه بو احراقدن حادث اولمشدر شدت حرارت شمسدن بعض
ازمان سابقهده ٥ اما بو اول وقت صحيح اولور كه شمس حرارت واحراق ايله
موصوف اولوب وفلك ثالثه احراقه قابل اولا ٥ وبعضلر ديمشلردر كه
بخار خالني دركه هواده واقع اولور ٥ اما بو كاذبدر اولور كه او بلكه مختلف
اولمق كرك ايدي صيف وشتا اختلافي ايله ٥ وبعضلر ديمشلردر كه بلدزلردركه
عجب احكام النجوم ديرلر ٥ يعني خرده بلدزلردر بربرنه قريب شويله كه حتى بصر
آنلري بربرندن تميز ايدمز ٥ لاجرم صمان دوكلمش كبي صاري وآق كبي
كورينور ٥ وبالجمله مصنف ديمش بز حكمادن بونك خصوصنده برقول شافي
اشتمدك والله اعلم ٥ وكيجه نك اولنده سمانك اورتاسنده اولور
شمالدن جنوبه چكلمش بره نسبت دكرمن كبي دونر ٥ وكيجه نك نصفنده مغربده
كورينور واخرنده جنوبدن شماله چكلمش كورينور النظر الثالث كه فلك
عطارده دركه بونده ايكي فصل واردر فصل اولكه فلكنده دركه بلمك كه
عطاردك مركزي مركز عالمدر ٥ واونك محدبي يعني سطح اعلاسي فلك زهرهنك
مقعرينه مماسدر ومقعري يعني سطح ادناسي فلك قمرك محدبنه مماسدر ٥

واولدكه

قوس قزح ... آكلر كبي ... كورنمز ... اولوب ... اشكال ...

بحره كهكشان ديركلر بونده ذكر اولنمشدر

واولدكه انكا خصوصدر مغربدن مشرقه در وبربلده دوندن تمام ايدر
وعطاردك برفلكي دخي واردر خارج المركز انكا فلك تدوير ديرلر ٥ واول
فلك تدويردن برفلك خارج المركز دخي منفصل اولور ٥ انكا خارج المركز ثاني
ديرلر ٥ وعطارد فلك تدويرده مركوزدر ٥ پس لازم اولور كه فلك
عطاردك ايكي اوجي اولا ٥ بري فلك كليده بري فلك مديرده وايكي حقيقي
اوله بونده ٥ وفلك عطاردك ثخني اوچيوز بيك سكز يوز سكسن بيك
دورت يوز سكسن ميلدر فصل ثاني كه عطاردك كندو بياننده دركه
بلمك كه عطارد بركوكبدر مختلف ومتحمل بوكاشافي ديرلر ٥ زيرا سعد
يلدز ايله سعد ونحس يلدز ايله نحسدر متحمل دخي اوزرده ٥ واونك جرمي
جرم ارضك يكرمي ايكي جزندن برجزودر ٥ وجرمنك دائرهسي ايكيوز سكسن
التي فرسخدر وقطري ايكيوز التمش اوچ ميلدر وهر برجده يكرمي بيش
كون اكلنور ٥ واونك رجوعي واستقامتي جوقدر ٥ ومتصل كونشك
اطرافدن طولانور ٥ وعطارده اهل ديوان وكاتبلر وعملداراللر
وبازركانلر ومعلملر منسوبدر ٥ وعطاردك فلكي وكندوسي
مقدار مذكوره اوزره اولمسي بطلميوس رأيي اوزرهدر ٥ واول
حكماء رصد فن برحكيمك اسميدر كه قدما اوتوز يلده بر رصد
چيقارلر ايدي ٥ اول طقسان يلده اوچ رصد چيقاردي وكتابلرده
انوك رصدنه اعتماد واردر ديو تصريح اولنور ٥ ورصد قيو كبي دهر
براچنده اوتوروب افلاك وكواكبه نظر اتمكه ديرلر ٥٥

عطاردك ثاني ... اوله دي ... نحوي ...

وبعضلر دونحوسندن ... وبعضلر ... بكرمي بش ... سلبلري ...

عطارد سعد ايله سعد نحس ايله نحس اولوب طبعنده وحركتنده غيره تابع اولوب اماانك مختلفه بر طبعه اولوب ... توابع دروغظاهراناس كتبه دن عطارده منسوب اولدي

صورت عطارد

النظر الرابع که فلك زهره‌دردر و بونده دخی ایکی فصل واردر فصل اول
فلکنده‌در بلکل که فلك زهره محدددر ایکی حد ایله که انوك مرکزی
مرکز عالمدر و حد اعلاسی مماسدر فلك شمسك مقعرینه و حد ادناسی
مماسدر فلك عطاردك محدبنه و اکا مخصوص اولان دوری مغربدن
مشرقه‌در و بر یلده دورنی تمام ایدر فلك شمس دخی کبی لا بوقته
وار که زهره‌نك فلك تدویری آنی سیر الله رسمی سیر آفتابك مخالفیدر
وقتا که مستقیم اولا زهره اوکه دوشر وقتا که راجع اولا کریه دوشر و فلك
زهره فلك قمر و فلك شمسه متشابه‌در و اکر فلك شمسك تدویری اولایدی هیچ
فرق اولنمزدی و فلك زهره‌نك حجمی اوچیوز بیك بیك یوز طقسان بش میلدر
فصل ثانی که زهره‌نك بیاننده‌در بلکل که زهره بر کوکبدر سعد که مشتری‌یه اکا
سعد اصغر دیرلر انوکیچون اصغر دیرلر که مشتری‌دن اکسکدر سعد اولمقده
و لهو و طرب و سرور اکا متعلقدر و جرم زهره جرم ارضك اوتوز دورت

جونکه

استقامت و رجوع بیانی اولنمشدر کرکسه

زهره‌نك تایی بیانی اولنمشدر

بلکل که شمس وانده بیوك اولان کوکبلرك حجمی جرم ارضدن اعظمدر و کوچکلری جرم ارضدن اصغردر

١٨

بعضلر ایکی یوز یکرمی کون
بعضلر ایکی یوز طقوز کون
دیرلر

جونکه بر جزء در و انوك قطری دوریوز طقسان میلدر و طقوز میلدر دیرلر
و زهره هر بر برجده اوتوز بری کون اکلنور و خواص زهره‌دنکه اکا نظر فرح
دسدور دیرور و اکر بر کسه‌نك شوریش عشقی اولسه زهره‌یه نظر ایتمك ایله
خفت حاصل اولور و محبت و الفت و جماع اکا متعلقدر و اکر بر کسه
بر عورته زهره حسنه حال اولدوغی وقتده نکاح طلب ایله عورت او کا تسکین
عجب محبت اولور و زهره‌یه سادسنده فلك دیرلر و زهره‌یه حانوتلری
خادملری چالجیلر و اهل عیش و عشرت و ارباب هوا منسوبدر

زهره کوکبی مؤنث اولوب سعد اولوب و تفریح خاصیتی اولدیغیچون طوایف مذکوره اکا منسوب اولدیلر

صورت زهره

النظر الخامس که فلك شمسده‌در و بونده بش فصل واردر فصل
اولکه فلکنده‌در بلکل که فلك شمس محدددر ایکی سطح متوازی
کره ایله که مرکزی مرکز عالمدر سطح اعلاسی مماسدر فلك مریخك
مقعرینه و سطح ادناسی مماسدر فلك زهره‌نك محدبنه و اکا مخصوص
اولان دوری مغربدن مشرقه‌در و اوچیوز التمش دورت دخی ربع یوم‌ده
دورنی تمام ایدر و انده بر فلك منفصل اولور که مشتملدر و سطحی

وانوك مركزي خارجده مركز عالمدن ٥ وفلك شمس كندودن آشغه
كوكبلرك افلاكني كيبدر ٥ الا بو قدر وار كه جرم شمس فلك تدويري شابه سنده
دركه شمسك فلك تدويري يوقدر ٥ حق جل وعلى غايت لطفندن وعادته
كمال عنايتندن شمس ايچون فلك خلق ايتمدي ٥ اكر شمس فلك تدويري
اولايدي چونكه راجع اولوردي صيفده حرارت متضاعف اولوردي
وشتاده برودت شديد اولوب وهر بري النهايه ممتد اولوب حيوانات
ونباتات هلاك اولوردي ٥ وفلك شمسك ثخني يعني سطح اعلاسندن
اسفلنه دك مسافه اوچيوز اللي بش بيك يتمش درت ميلدر **فصل**
ثانيكه شمسك كندو بياننده در ٥ بيلكل كه شمس جمله كواكبك اكبريدر نوره
وانوك مكاني فلك رابعدر ٥ ومتخيلدر كه شمس بلين يوزلرك پادشاهيدر
وقمر وزيري وعطارد كاتبي ومريخ صاحب جيشي ومشتري قاضيسي وزحل
خزينه داري وزهره جاريه سيدر ٥ وافلاك اقليملر وبرجلر شهرلر ودرجلر
قصبه لر ودقيقه لر محله لر كبيدر بو تشبيه شبيه مليحدر

شمسك عاطفه النفض وتاملنه النفس اولور عجيبدر بكا سلاطينيدر واسطه در اولىعا
شمسك فايده لرندن بر انسان اوزره اوچ جهت در وحر چشمند دوردر

وعجايب

كواكب با ... سيارلر جريانلري اولدي كه زحل عطارد وزهره ومريخ ومشتري وزحل آشغه در واوچي اوزره اندن بو قمر وقولر واقعدر

وعجايب صنع الٰهيدن بري بودر كه شمسي كواكب اورتاسنده تقدير ايلدي
تا كه طبايع ومطبوعات انوك حركاتي ايله حد اعتدال اوزره اولا ٥ زيرا اكر
شمس فلك ثوابتده اولسه كائنات شدت برودتدن فاسد اولوردي ٥ واكر
فلك قمرده اولسه كائنات شدت حرارتدن يانارلردي ٥ وحضرت حقك بر لطفي
دخي اولدر كه شمسي سيار ايلدي ٥ والا اكر مقامنده واقف اولايدي بر مكانده
برودت زياده اولوردي وبر مكانده حرارت زياده اولوردي ٥ بو ايكيسي فساد
سببي اولاجغي ظاهردر ٥ وحكمت الٰهيه بو ايله اقتضا ايلديكه هر كون شمس مشرقدن طالع
اولوب مغربده غروب ايده تا هر شيئه كه بر يوزنده اولا انوك شعاعندن بهره مند اولا
وحق تعالى شمس ايچون هر يل ايكي ميل خلق ايلدي بري شمال جانبنه بري جنوب جانبنه
تا ايكي جانب بيله انوردن فايده لنه ٥ وجرم شمس يوز التمش التي جرم ارضدن قدر
وانوك جرمنك قطري درت بر طقوز يوز طقسان سكز ميلدر **فصل** ثالثكه
انوك كسوفنده در ٥ بيلكل كه سبب كسوف قمر حائل اولمقدر شمس ايله بزوم
اورتامزه ٥ زيرا جرم قمر مظلمدر شمسي بزوم بصرمزدن حجب ايدر ٥ چون شمس
مقابلنه اولا ٥ زيرا شعاع بصر كه كوزدن چيقر ومبصره ايرر شكلي مخروطي اوزره در
چون قمر حائل اولا بزوم ايله شمس اورتاسنه شعاع مخروطي اول جرم قمره ايريشوب نفوذ
شمسك رؤيتنه حائل اولور يا كلا يا بعضا ٥ اما چون شمس منكسف اولا زمان
كسوف ممتد اولماز ٥ زيرا شكل مخروطك قاعده سي جنس منطبق اولسه صفحه قمره
ارض في الحال منحرف اولور ٥ اوليله على الفور آچلمغه باشلر ٥ لكن مقدار
كسوف مختلف اولور اوضاع مساكن اختلافي ايله ٥ اختلاف منظر سببي ايله

حق شمسك سنه اثناسنده اوزره بودر بر برجده اوتوز اوچ كون قدر

كاه اولور بعض ويلايتده واقع اولور بعض ويلايتده واقع
اولماز ۝ اول ويلايت اهلنه نظر حيلولت قمر اولدوغي ايچون ۝

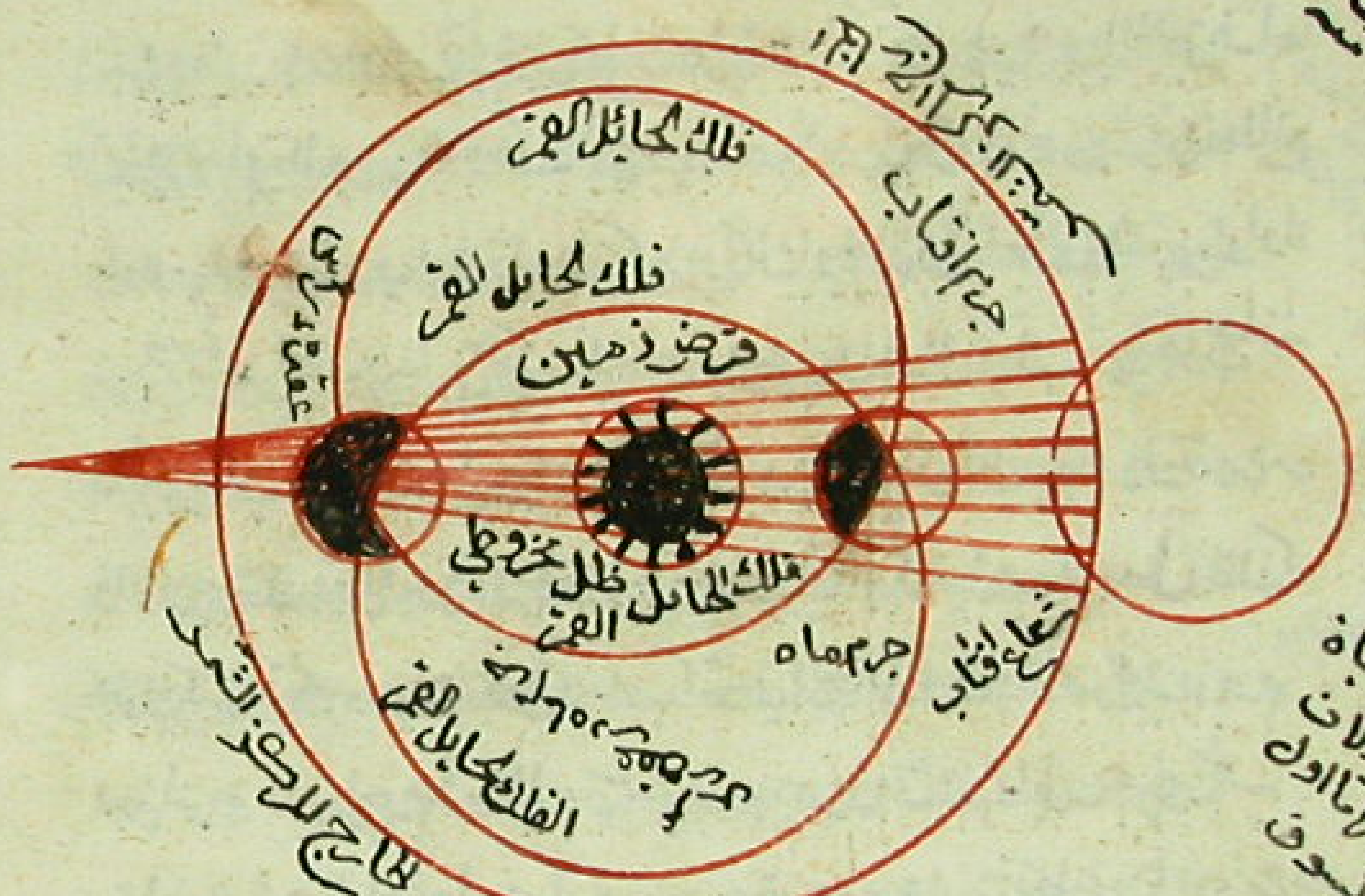

صورت كسوف

يعني چون كسوف حيلولت قمر ايله اولدوغي
اوضاع مناظرده اختلاف ايله مختلف اولور زيرا
قمر بعض يرلرده نظر شمسك اوكنه
حائل اولور وبعض يرلرده
بعضنده حائل اولماز
نظر جميع حائل اولمز
اولنده كسوف واقع
اولماز

بلكه كسوف شمس اهل ارضه جانبندن تاباه
ارض فلك اعلادن بعودن فوقنده اولان
افلاك طرفندن ديدكلري اولوب كسوف
جانبنه اولان نورنه حائل
اولمز نسخه
اولمغه

فصل رابع كه خواص شمسده در

۝ بلمك كه شمسك تأثيراتي علويات
وسفلياتنه ظاهر در ۝ اما علوياته تأثيري بودر كه كمال نوري اياله جميع
يلديزلري نابدين ۝ هر بر يلديز تابان ايكن شمسك ظهوريله پنهان
اولور ۝ ووقع نور ويرور ۝ نتكم بحث قمرده بيان اولندي كه قمرك
نورنك نقصان وزياده سي انوك شمسه قربي وبعدي سببي ايله اولور ۝

اما سفلياته تأثيري بحرده وبرده وجماده وحيوانه اولور ۝ بحره تأثيري
اوذي بودركه شمسك حرارتي ايله آب دريادن بخار قالقار كه اول بخار مركب در
اجزاء ناريه واجزاء مائيه دن ۝ پس اجزاء ناريه كندو مركزنه قصد ايدر ۝
چون هواء باردة ايرر تكاثف اولوب سحاب حادث اولور ۝ واندن يغمور
بيدا اولوب حق تعالى جل شانه ديلدوكي يره نازل اولوب حيوان بلاد وعباده
سبب اولور ۝ واندن انهار واشجار ظاهر اولوب ميوه لر واكلر سبب
اولور نتكم حق تعالى جل شانه بيورر ۝ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ
يَدَيْ رَحْمَتِهِ حَتَّى إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ
فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ ۝ وبرده وجماده تأثيرات ۝ وخواص شمسدندر
ار معادن ۝ زيرا چون اجزاء آب اجزاء ارضه مختلط اولا باطن ارضده عصارات
ظاهر اولور ۝ وحرارت شمس اكا نفع ويرور ۝ واندن اجسام معدنيه متولد
اولور ۝ هر بو ضعك استعدادي حسبنجه آلتون وكومش وسائر فلزات بونده
استكمال قابل اولانلر كبي ۝ وياقوت وزبرجد وبونلردن غيريلر وزيوه وكبريت
وزرنيخ ونشادر وبونلردن غيريلر ۝ وخواص وتأثيرات شمسدندر اوتلر
واكنلر واغجلر ۝ زيرا نباتاتك جملهسي حرارت شمس ايله بتر ۝ وهر مكان كه
آنده شعاع شمس اولميه آنده نسنه بتمز ۝ واكر ديلرسك كه نباتاتده تأثير شمسي
بيلهسن ۝ نظر قيل كه حركت يوميه ايله نيلوفر جنبي وحطميه وكنه اوته كه اول
بهارده چون شمس ارتفاعده اولا غنچه توتلنور وبلنه اولور ۝ وچون
شمس حد زواله ايرشه بونلرده صولوق اثري ظاهر اولور ۝ چون شمس

غارب اولا ۝ ضعیف اولوب صولر ۝ چون ینه شمس طلوع ایدوب کیرو اوّلکی
حالنه رجوع ایدر ۝ وحیواناته تأثیرات ۝ وخواص شمسدندر قوّت قلب که چون
صبح ظاهر اولا ۝ ایرتن حیواناته قوّت ونشاط پیدا اولوب ۝ شمس طلوع ایدوب
مرتفع اولدقجه اول قوّت زیاده اولور ۝ تا اول وقته دکین که وسط سمایه وارور
اندنصکره قوّت ونشاط ضعیف اولور ۝ شمس چون غروب ایدر حیوانات
سکننه رجوع ایدوب انسان دخی ضعیف القلب اولوب نومه توجه ایدر
و شمسک خواص غریبه سندندر که شول قوم که شمس آنلرک سمت رأسنده دور
ایدر اولا ۝ آنلرک یوزلری اینجه ولونلری سیاه وبدنلری ضعیف وخلقلری
بدشکل کبی اولور ۝ بونلر بلاد سودان خلقیدر ۝ واول قوم که شمس آنلرک
سمت رأسندن بعید اولا ۝ آنلرک یوزلری یصّیجه ولونلری آق وبدنلری
غلیظ وخلقلری بهایم خلقلری کبی اولور جاهل اولدقلری ایچون ۝ وبونلر
بلاد روس وصقالبه خلقیدر ۝ وخواص وتأثیرات شمسدندر ۝ اکثر اصحاب تنجیم
وبعض کونیتک وبراهمه زعم ایتدیلر که اوج شمس هر برجده اوچ بیک بیل الکنور
اویله جمله فلکی دولاننجه یک بیلده تمام دور ایدر ۝ دخی دیدیلر که چون شمس
بروج جنوبیه ایرشه هیئات زمین متبدّل اولوب آبادان خراب ۝ وخراب
آبادان اولوب وجنوب شمال ۝ وشمال جنوب ودکزلر قورو وقورویلر
دکز اولور ۝ والله اعلم بصحة ذلک ۝ اکر واقع اولورسه حالة عجیبه
وتأثیر غریبه در ۝ وبزم اعتقادمز حق تعالی جل شانه کلام مجیدنده بیورمشدر
یَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ۝ وحکمانک

طائفه

کلامی صحیح اولدوغی تقدیرجه باراده الله در

النظر السادس که فلک مریخده در

وبونده دخی ایکی فصل واردر

فصل اول

فلکنده در بلکه که فلک مریخ دخی ایکی
سطح ایله محدوددر وانوک مرکزی مرکز عالمدر ۝ سطح اعلاسی فلک مشتریه
مماسدر ۝ وسطح ادناسی فلک شمسه مماسدر ۝ ودوری حاصه مغربدن مشرقه در
وبر بیل ایکی آی بکرمی ایکی کونده دورین تمام ایدر ۝ وفلک مریخ وضعنده فلک
قمر وفلک زهره به مشابه در ۝ اما آنلردن اکبردر که فلکلغی بکرمی بیک کرّه اوچیوز
بیک طقوز یوز طقسان سکز میلدر

فصل ثانی

مریخک کند وبیاننده در بلکه که
مریخ بر کوکب نحس در که منجملر آکا نحس اصغر دیرلر زیراکه نحوستده زحلدن
اکسکدر واکا وصف ایدرلر قهر وغلبه ایله ومریخه جلّاد دیرلر ویول کسیجی
وفساد اشلنمه منسوبدر وجرم مریخ بر بوچق جرم ارض قدرندر وفلکی
طقوز یوز بیک سکز یوز اوتوز بش میلدر وبعض قوللرده طقوز یوز بیک دخی سکز
بیک اوتوز بش میلدر وبعضلر یوز بیک سکز یوز اوتوز بش میلدر دیرلر والله اعلم

النظر السابع که فلک مشتریده در

وبونده دخی ایکی فصل واردر

فصل اول

فلکندەدر بلکلکه فلک مشترینک دخی ایکی سطحی واردر ۝ سطح اعلاسی فلک زحله
مماسدر ۝ وسطح ادناسی فلک مریخه مماسدر ۝ واونک مرکزی مرکز عالمدر
ودوری مغربدن مشرقه‌در ۝ ودوری اون بش ییل وایکی آی واون بش کونده
تمام ایدر ۝ وبر قولده اون بر ییل واون بش کونده دوری تمام ایدر ۝ وفلک
مشتری فلک مریخ وفلک زهره کبیدر ۝ واونک جرمنک ثخنی یکرمی بیک کز
اوجیوز اوتوز ایکی بیک میلدر بالتقریب **فصل ثانیده** مشترینک کندو بیانندەدر
بلکلکه مشتری بر کوکب سعددر که منجملر اکا سعد اکبر دیرلر زیرا زهره‌دن سعددر
وچوق خیراتی وعظیم سعادتی اکا اسناد ایدرلر ۝ ومشتری علماء عظام
ووزراء کرام منسوبدر ۝ وجرم مشتری سکسن دورت دخی ثلث وربع جرم
ارض قدردر ۝ وقطری دورت دخی ربع وسدس قطر جرم ارض قدردر
وهر کونده بش دقیقه حرکت ایدر ۝

مشترینک فارسیسی برجیس در

مشتری سعد اکبر اولوب جامع خیرات اولدیغیچون قضات واشراف وارباب مناصب اکا منسوبدر

مبحث مشتری

النظر الثامن کی فلک زحلده‌در وبونده دخی ایکی فصل واردر

فصل

فصل اولکی فلکنده‌در بلکلکه فلک زحلک ایچون دخی ایکی حد واردر سطح اعلاسی
مماس فلک ثوابتدر وسطح ادناسی مماس فلک مشتریدر ۝ ودوری خاصی
مغربدن مشرقه‌در ۝ ودوری یکرمی طقوز ییل وبش آی واوج کونده دوری
تمام ایدر ۝ وبطلمیوس رأیی اوزره فلک زحل جرمنک ثخنی یکرمی بر بیک
کز بیک والتیوز اوتوز آلتی بیک والتیوز آلتی میلدر **فصل ثانیده** زحلک
کندو بیاننده‌در ۝ زحل بر نحس ییلدیزدر که منجملر اکا نحس اکبر دیرلر زیرا
نحوستی مریخدن زیاده‌در ۝ وخرابلغی وهلاکی وفسادی وغمی وحزنی
اکا اسناد ایدرلر ۝ وزحله ترکلر وعوانلر منسوبدر ۝ وجرم زحل سکسن بر
جرم ارض قدردر ۝ وقطری قرق دخی ثلثان قطر ارض قدردر ۝ ودبر که
زحل نظر ایتمک قلبه قساوت ویرر ۝ تنکم زهره یه نظر سرور ویرر
وهر برجده ایکی ییل سیر ایدر ۝

زحل فارسیسی کیوان در

زحل جرمی

فصل اول کی رجوع کواکبده وآنلرک استقامتنده‌در بلکلکه کواکبک

رجوعی واستقامتی فلک تدویره نسبتدر شول وقتکه فلک تدویرک
حرکتی اکا حاوی اولان فلکک حرکتنه موافق اوله ٭ حرکت کواکب زیاده اولور
بری فلک حاوی حرکتی بری فلک تدویر حرکتی بو حالده مستقیم اولور ٭
وابتداء استقامت فلک تدویر اعلاسنده اولور ٭ وشول وقتکه فلک تدویرک
حرکتی اکا حاوی اولان فلکک حرکتنه مخالف اوله ٭ مادامکه حرکت فلک
تدویر اقل اوله ٭ فلک حاوی حرکتندن مستقیم کورینور ٭ الا انو قدر
وار رکه اول حالده انوک سیری اکسک رک اولور ٭ وچون انوک
حرکتی فلک حاوی حرکتندن زیاده اوله راجع اولور ٭ زیرا حرکت فلک
حاوی کرچه فلک تدویری دخی دندرر ٭ لکن فلک تدویر حرکتی اسرعدر
فلک حاوی حرکتندن ٭ زیرا فلک حاوی بر جزء حرکت ایدر ٭ فلک تدویر
ایکی جزء حرکت ایدر ٭ اوبلیه بر جزء بر جزئه مقابل اولوب بر جزء زیاده قالور
اوبلیه راجع کورینور ٭ چون بلدککه بیک فلکک هر برنده سبعهٔ سیاره دن
بری وار در شمدی سکزنجی فلکی بیان ایده لم که اکا فلک ثوابت دیرلر النظم
تابع که فلک ثوابتده در وبونده بر قاچ فصل واردر فصل اول نفس فلک ثوابتده در
بلکه کره فلک ثوابت ایچون دخی ایکی سطح واردر ٭ سطح اعلاسی مماسدر فلک
اعظمه ٭ وسطح ادناسی مماسدر فلک زحله ٭ وانوک مرکزی دخی
مرکز عالمدر ٭ ودوری حاقنی مغربدن مشرقه در ٭ وهر یوز ییلده بر درجه
قطع ایدر وانوز آلتی بیک ییلده دوری تمام ایدر ٭ وبو فلکک قطبی
قطب دائره بروجدر ٭ وتفصیلی کلور کرکدر ٭ وجمله کواکب ثابته بو فلکده
مرکوزدر

مرکوزدر ٭ انوکیچون کواکب ثابته نک سیرلری مختلف دکلدر ٭ وفلک ثوابتک
ثخنی اوتوز دورت بیک کوز بیک وبر یوز قرق دورت میلدر ٭ وجرم اعظم
کواکب ثابته طقسان دورت کره وخمس جرم ارضدن قدردر ٭ وجرم اصغر کواکب ثابته
اون سکز کره جرم ارض قدردر ٭ وقطری فلک کواکب ثابته که محور فلک
البروجدر ٭ یوز اللی بر بیک کوز بیک وبشیوز اوتوز بیک بیک یوز سکن دورت
میلدر ٭ شول که علم هندسه دن خبردار اولمیه ٭ بو اجزانک مقادیرنه
منکر اولور ٭ ودیرکه بر اوز زرینه اولانکه فلک قاسمی نجه اولجر ولجزام
کواکبک مقادیرین نجه بیلور ٭ اما علم هندسیه مالک اولان قتنده مستبعد
دکلدر ٭ زیرا لکل عمل رجال فسبحان من ابدع هذه الاجسام الرفیعة
وزینها بهذه الاجرام المنیرة وخصص کل واحد منها بما شاء من المقدار
واعطی الانسان الادراک بهذه الامور الغامضة ٭ تکلم جونتعا جل شانه
بیورر ٭ وفضلناهم علی کثیر ممن خلقنا تفضیلا ٭ خصوصا علم نجوم
ادریس پیغمبر علیه السلام وحی الهی ایله معلوم اولمشدر ٭ کرچون کواکب سبعهٔ
سیاره بیلدک ایسه ٭ کرکدرکه کونلرده وکیجه ده هر وقتی قنغی کوکبکدر آنی
دخی بیلهسین ٭ واول وقتده انک کبی عمل اتمک کرک ٭ وانک کبی عمل اتمک
کرک ٭ معلوم اید یوب اکا کوره عامل اولاسین ٭ پس هفته که یدی
کوندر ٭ هر بر کونی بر یدی وقت اعتبار ایدوب هر وقتی بر کوکبه اسناد ایدر ٭
بونلرده هفته وکونلری ووقتلری
کوکبلر ایله وبرجلر ایله ذکر اولنه کرکدر

وما صفحه دن ... ایکی و
سنه واوجیوز اوتوز ...
یوز سکسن سکز میلدر ودیر قولنده نجوم
سکن بیک کوز وایکیوز اللی طقوز
بیک بیر یوز نکره بن میلدر

يوم الاحد

اول نهار ٥ کنج قوشلق وقتی ٥ قبا قوشلق وقتی ٥ اویله وقتی ٥ بین الصلاتین ٥ وقت عصر ٥ آخر نهار ٥

شمس زهره عطارد قمر زحل مشتری مریخ

یوم الاثنین

اول نهار ٥ کنج قوشلق وقتی ٥ قبا قوشلق وقتی ٥ اویله وقتی ٥ بین الصلاتین ٥ وقت عصر ٥ آخر نهار ٥

قمر عطارد مشتری مریخ شمس زحل زهره

یوم الثلثا

اول نهار ٥ کنج قوشلق وقتی ٥ قبا قوشلق وقتی ٥ اویله وقتی ٥ بین الصلاتین ٥ وقت عصر ٥ آخر نهار ٥

مریخ شمس زهره عطارد قمر زحل مشتری

یوم الاربعا

اول نهار ٥ کنج قوشلق وقتی ٥ قبا قوشلق وقتی ٥ اویله وقتی ٥ بین الصلاتین ٥ وقت عصر ٥ آخر نهار ٥

عطارد قمر زحل مشتری مریخ شمس زهره

یوم الخمیس

اول نهار ٥ کنج قوشلق وقتی ٥ قبا قوشلق وقتی ٥ اویله وقتی ٥ بین الصلاتین ٥ وقت عصر ٥ آخر نهار ٥

مشتری مریخ شمس زهره عطارد قمر زحل

یوم الجمعه

اول نهار ٥ کنج قوشلق وقتی ٥ قبا قوشلق وقتی ٥ وقت ظهر ٥ بین الصلاتین ٥ وقت عصر ٥ آخر نهار ٥

زهره عطارد قمر زحل مشتری مریخ شمس

یوم السبت

اول نهار

اول نهار ٥ کنج قوشلق وقتی ٥ قبا قوشلق وقتی ٥ وقت ظهر ٥ بین الصلاتین ٥ وقت عصر ٥ آخر نهار ٥

زحل مشتری مریخ شمس زهره عطارد قمر

بعضلر هفته نك یدی کیجه سنك هر برینی بر کوکبه
نسبت ایدوب ساعاته تقسیم ایتمشلردر

شب یکشنبه ٥ شب دوشنبه ٥ شب سه شنبه ٥ شب چهارشنبه ٥ شب پنجشنبه ٥ شب آدینه ٥ شب شنبه ٥

عطارد مشتری زهره زحل شمس قمر مریخ

وبعضلر دیمشلردر کیجه وکوندزك یکرمی دورت ساعتنده که
فرددر دیشیدر ٥ وهر ساعت که زوجدر ارککدر
وبو ساعتلردن هر برینك صاحبی بر یلدیزدر
تنظیم شب یکشنبه نك اول ساعتی عطاردك
ایکنجی ساعتی قمرکدر ٥ وجمله سی بو جدولده
بیان اولنمشدر ٥ بر ٥ اوچ ٥ بش ٥ یدی ٥ طقوز ٥
اون بر ٥ اون اوچ ٥ اون بش ٥ اون یدی ٥ اون طقوز ٥
یکرمی بر ٥ یکرمی اوچ ٥
ایکی ٥ دورت ٥ آلتی ٥ سکز ٥
اون ٥ اون ایکی ٥ اون دورت ٥ اون آلتی ٥ اون سکز ٥
یکرمی ٥ یکرمی ایکی ٥ یکرمی دورت ٥ کیجه وکوندزده اولان
ایکی ساعتده زیاده اولور اون ایکی ساعتده واقع اولان کوکبك عینی
بشنجی ساعتده کچمشدر ٥ انلر نصفی ایکنجی ساعتده واقع اولان کوکبك

ساعت شمس

چون ساعت شمس ایرشه ابو در سفر و بیوك اشلره باشلمق و یکی یچمك
و کیمك و بیع شرا اتمك و طلب الفت ٥ اما ایو دکلدر محاصره حصار
و طلسم یازمق ٥ وهر وکلرکه بو ساعتده طوغه عمری اوزون اولوب
مقبول اصحاب و صاحب دولت اولور و صاره شیرین و سموز و بیوك باشلو
و دکرمی یوزلو و اجق قشلو و معتدل قامتلو اولوب اما خنکلی و سنجل
اولوب کندو دن بعید اولانلره منفعتی و قریب اولانلره مضرتی ایرشور

ساعت زهره

اولا ٥ و چون ساعت زهره یه ایرشه ایودر نکاح اتمك طلسم یازمق
والفت طلب قلمق و دیلمك زنان و جماع و فصد و معالجه و بوستان دکمك
و یکی یچمك و کیمك و سایر اعمال ٥ اما ایو دکلدر اوغلان مکتبه ویرمك وابتداء
تعلیم و طلسم ٥ وهر وکلرکه بو ساعتده طوغه عیش و عشرت اهلی و بهادر اولور
و آق یوزلو و پاك بکزلو و قره کوزلو و کوچك بورنلو و آچق یوزلو و قورجق
صاچلو و اینجه دوداقلو و شفقتلو و دکرمی باشلو و جانی قشلو و اینجه
بیلکلو و ایو خولو و دوستلغی محکم و فکری صحیح اولوب لهو و طرب و عشرت

ساعت عطارد

اهلی و عاشق شرب و حب لباس و ایو غداده ملائل اولوب کسب یرامز لو اغنیه ٥
و چون ساعت عطارده ایرشه ایو در خبر و مکتوب ارسال اتمك و اوغلان
مکتبه ویرمك وابتداء تعلیم و طلب حاجت و طلسم ٥ اما ایو دکلدر فصد
و حجامت و معالجه و کزلو اشلر و نکاح ٥ وهر وکلرکه بو ساعتده طوغه بغدای
اکلو و طتلو دللو و کوزلی یوزلو و بیوك قولقلو و بیوك آغزلو و حزه دیشلو
و جانی قشلو و آرق تنلو و عالم و نیکبخت و محاسب اولور ٥ و چون

عدد ساعات	اول	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩	١٠	١١	١٢
یکشنبه	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ
یکشنبه روزه	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل
دوشنبه	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد
دوشنبه روزه	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس
سه‌شنبه	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری
سه‌شنبه روزه	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر
چهارشنبه	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره
چهارشنبه روزه	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ
پنجشنبه	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل
پنجشنبه روزه	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد
جمعه	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس
جمعه روزه	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری
شنبه	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر
شنبه روزه	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره	عطارد	قمر	زحل	مشتری	مریخ	شمس	زهره

ساعت قمر

ساعت قمر ایرشه ابودر معالجه واسباب زراعت المق وعمارت باغه
وبیوك اشلره مباشرت قلمق وقیو قازمق وبکی بچمك وکیمك ودیدار
اکابر وطلبه ٥ امّا ابو دکلدر کوزلو اشلر وحسودلر ایله مصاحبت اتمك
وهر ولدکه بو ساعتده طوغه آق بکزلو وکوزل یوزلو وچوق حرکتلو
وخوش طبع وحسن زنانکانی اهلی ٥ ولکن علمدن عاری وچوق حسنه
اولوجی اولادکذاب وکثیر العدد اولور ٥ وچون ساعت زحله

ساعت زحل

ایرشه ابودر نکاح وبیوك اشلر وزراعت وبنا وکزلو اشلر وطلسم
وبیع شرا ٥ وهر ولدکه بو ساعتده طوغه بغدای اکلو وقالین دوداقلو
وبیوك کوزلو وقوی چوق صاچلو وعبوس الوجه واتغه باقیجی وقلیل
الکلام ومستقیم وبخیل وحسود وخلق ایله اختلاط اتمك سویه ولکن عمری
اوزون ومتاع دنیادن بهره مند اولور ٥ وبو ساعتده ابو دکلدر طلب
حاجت وفصد وحجامت وسفر ودیدار ملوك والت حرب المق وبکی بچمك وکیمك

ساعت مشتری

وچون ساعت مشتریه ایرشه ابودر نکاح وطلب حاجت وسفر ودیدار
ملوك وبیوك اشلر وزیارت اشراف وبکی بچمك وکیمك وفصد وحجامت
امّا ابو دکلدر کزلو اشلر وفساد اتمك ومفسدلر کورمك ٥ وهر ولدکه
بو ساعتده طوغه آق بکزلو وبیوك کوزلو وابو یوزلو وهم چوق صاچلو
وبال یوزلو وبورنلی اوجی بیوك ومستعجل ولهو وشادی سویجی وزهد
طالب وعاقل ودانا واهل صلاح وامن اولور وکیسه یرامزلق اتمز وکیسه
یرامزلق اتکه قومز وحلال مائل وهر کیمکه الکا مقارن اوله خیر وصلاح کورر

(margin) بو کتاب یازان سرمری نفسه بکزیور طفل اولان [illegible] واقع [illegible] ساعته دنیایه [illegible]

چون

ساعت مریخ

وچون ساعت مریخه ایرشه ابودر الت حرب المق وطلسم اعدا اتمك وفصد وحجامت
امّا ابو دکلدر دیدار ملوك واکابر وطلب حاجت وتجارت وبکی بچمك وکیمك وهر ولدکه
بو ساعتده طوغه چاقر یاقرقیل اولوب بیوك باشلو وبورنی بیوك وکولکی کوزلو
واوزون بویلو وفاسق وحرام خور وفتنه انکیز وبهادر وخلق ازار وهر کیمکه
الکا مقارن اولور شرندن امین اولمز وکندوسی کودن وحریص اولور بیلمك که
خونفاجل ساعتهکات افلاکی واوضاع کواکب واسطه صدور حوادث قلمشدر لکن
سببخاجب نزول مطر الهیدر قطعه علم نجوم چون بخار اسرار بیلمدر ٥
چکلك روادر انوکیچون جبله دخی ٥ ظن اتمه لیکن انجم وافلاك ایلر عمل ٥
هر کاری ایلیان دیر الله حضرتی ٥ وبیلمك که کواکب سبعه نك هر برنه اقالیم
سبعه نك بری متعلقدر اقلیم اوّل زحله منسوبدر که اول بلاد هنددر ٥ اقلیم
ثانی مشتریه منسوبدرکه اول بلاد چیندر ٥ اقلیم ثالث مریخه منسوبدرکه اول
بلاد ~~[illegible]~~ ترك یعنی چین وماچیندر ٥ اقلیم رابع شمسه منسوبدرکه اول
بلاد خراساندر ٥ اقلیم خامس زهره یه منسوبدرکه اول بلاد ماوراء النهردر
اقلیم سادس عطارده منسوبدرکه اول بلاد رومدر ٥ اقلیم سابع
قمره منسوبدرکه ٥ اول بلاد بلغاردر وبیلمك شمسه نیر اعظم وقمره نیر اصغر
دیرلر وبونلر یا بشقه یلدیزه خمسه متحیره دیرلر بیلمك شمس ایله قمر
بر برجده اولسه الکا اجتماع دیرلر ٥ وقمرن غیری یلدیزلر شمس ایله بر برجده
اولسه الکا احتراق دیرلر ٥ وسایر یلدیزلردن ایکیسی بر برجده اولسه الکا قران
دیرلر ٥ وبو سبعه سیاره نك برجلرده وضع مخصوصلری واقع اولورکه

(margin) وبو تفاوت [illegible] افلاك [illegible] حوادث [illegible] وجواب حاجت [illegible] اولدقلری با ارادة الله [illegible] بالایجاب [illegible]

(margin) [illegible] استقامت [illegible] وبال [illegible] استقامت [illegible]

بالنفع دلالت ايدر يا ضرر دلالت ايدر مثلا مقارنت ومقابله
وتثليث وتربيع وتسديس اولسه ○ هر برينك احكامي واردر ○ اولا
ذكر اولان اوضاعك بيان ايدهلم ○ ثانيا احكامني ذكر ايدهلم امدي
بلمك كركدر كه اوجيوز التمش درجه اولسه اكا تسديس ديرلر ○ زيرا التمش
اوجيوز التمشك سدسيدر ○ وايكي يلديز اورتاسنده طقسان درجه
اولسه اكا تربيع ديرلر ○ زيرا طقسان اوجيوز التمشك ربعيدر ○ وايكي
يلديز اورتاسنده يوز يكرمي درجه اولسه اكا تثليث ديرلر ○ زيرا يوز يكرمي
اوجيوز التمشك ثلثيدر ○ وايكي يلديز اورتاسنده يوز سكسن درجه
اولسه اكا مقابله ديرلر ○ زيرا يوز سكسن اوجيوز التمشك نصفيدر ○
وايكي يلديز اورتاسنده هيچ درجه اولمسه اكا مقارنه ديرلر ○ ايكي يلديز
برابر قرين اولدوغيچون ○ امدي ثانيا كواكبدن هر برينك بابنده كواكب ايله
اولان اوضاعنك احكامني بيان ايدهلم بلمك كركدر كه جزء في زحل ايله قران اتسه
ايو دكلدر طلب حاجات وقول وجاريه دبيع وشرا ايتمك وحجامت واستحمام
واكر تسديس اولسه ايو در ملك الموق وزراعت ايتمك وتخل اولجمك واغاج
دكمك ومشايخ كورمك ○ اكر تربيع اولسه ايو دكلدر سفر وحركت وابتداء
عمل وبنا ○ واكر تثليث اولسه ايو در بنا ايتمك واغاج دكمك وقيو قازمق
وحمامه كيرمك وعمارت ايتمك وقول جاريه الموق ○ واكر مقابله اولسه ايو در
جميع حركات واعمال وطلب حاجات واكابر كورمك وابتداء كار ونسنه
صاتون الموق ودعوى وقصد وحجامت وبعضلر ديمشلر ايو دكلدر [illegible]

جزء في

جزء في مشتري ايله مقارنه قلسه ايو در علما وقضاة كورمك ومطالب شرعيه
واكر تسديس اولورسه ايو در ابتداء اعمال ونكاح ويكي جامه كيمك ○ واكر
تربيع اولسه ايو در مطالب حقوق وخصومت ودعوى ○ واكر تثليث اولسه
ايو در سفر ومكاتبه ملوك واركان وابتداء كار ○ واكر مقابله اولسه
ايو در طلب حقوق ميراث ودعوى ○ جزء في قمر مريخ ايله مقارنه قلسه ايو دكلدر
جميع حركات وابتداء آت وطلب حاجات كه سياست ○ واكر تسديس اولسه
ايو در فصد وحجامت وجنك والت حرب صاتون الموق وسوار اولمق وصيد
قلمق ودبر اسرا وطرنق كسمك وصاج كيدرمك ○ واكر تربيع اولسه ايو دكلدر
سفر وحركت وبنا وابتداء كار وبالجمله هر عملدن پرهيز كرك مكر قصد دشمن
قلمه ○ واكر تثليث اولسه ايو در بكلر كورمك وجنك وطلب عمل وسوار اولمق وصيد
قلمق ○ واكر مقابله اولسه ايو دكلدر سفر وحركت وابتداء كار مكر اصلاح سلاح
جزء في شمس ايله مقارنه اولسه ايو دكلدر عمل الاجاسوس كوندرمك وخبر بلنمك
واكر تسديس اولسه ايو در دبلر اكابره جلوس منصب وابتداء كارهاء بزرك
واكر تربيع اولسه ايو دكلدر سفر حركت وابتداء كار الا آنكر اشلرى ○ واكر تثليث
اولسه ايو در عمل وطلب حاجات ودبلر كبار ○ واكر مقابله اولسه ايو دكلدر
جميع اشلر الا تجسس خبر وانتقام اعدا ○ جزء في زهره ايله مقارنه اولسه
ايو در سفر وحركت ونكاح وجنك وساز اوكرنمك ○ واكر تسديس اولسه
ايو در يكي جامه كيمك ونكاح ودبلر خواتين وخدام وزينت ○ واكر
تربيع اولسه ايو در بنا وعمارت وسفر حركت وقول وجاريه صاتون الموق

وسماع آوازه ٥ واکر تثلیث اولور ایسه نکاح و طلب حاجات وابتداء کاره
وبکوبجمك وصحبت ٥ واکر مقابله اولور ایسه دکلمك جنك وابتداء کاره الا
رواده دیدار زنان ولهو طرب ٥ نحس قمر عطارد ایله مقارنه اوله
ایسه خط تعلیم قلمق وعلم موسیقی اوکرنمك وابتداء علوم وحل مشکلات
ومحاسبه بازمق ودیدار اهل دیوان ٥ واکر تسدیس اولور ایسه صید اتمك
وطوار صاتون آلمق وشطرنج اوینمق واهل قلمدن حاجت دیلمك و اوغلان
مکتبه ویرمك ٥ واکر تربیع اولور ایسه سوار اولمق وچوکان اوینامق
واستعمال سول ونامه ومباحثه ومحاسبه ٥ واکر تثلیث اولور ایسه دیدار
وزرا وکتاب وعمل حساب وطلب حاجات وعلم اوکرنمك ٥ واکر مقابله
اولور ایسه جدال وخصومت ومناظره وتعلیم طیور ٥ بلکل کم سبعه
سیارهنك هر برینك طبیعتی واردر زحل بارد یابس در مشتری
حار رطب در مریخ حار یابس در شمس حار یابس در زهره
بارد رطب در عطارد ممتزج در قمر بارد رطب در واهل
نجوم بونلردن بعضنه مذکردر زحل مذکردر مشتری کوندز مذکر کیجه
مؤنث در مریخ مذکردر شمس مؤنث در ممزوج در زهره مؤنث در عطارد
هم بلمك کرك برجده قرانك حکما قولنجه احکامی واردر آنی دخی علی
الوجه الاختصار بیان ایدلم تا که منجملر تقویملرینه یازدقلری نسنه‌لر
معلوم اوله ٥ بلکل کیم قران غیبی حمل برجنده اولسه دلالت ایدر
فساد وخصومته زمین مشرقده وخراسانده روم وبو ولایتلرك
پادشاهلرینك

پادشاهلرینك برینك بربرلیله قتاللرنه و بو ولایتلرده حرق عظیم واقع اولمغه وامراض
صداع دفرجق وسرخباد اولمغه ٥ واکر بو قران آتوك و مشتری نك حسنی حالی ایله اولورسه
دلالت ایدر پادشاهلرك رعایاسنه عدل وحمایته وخلقك خیر وطاعته ومیلنه
قران غیبی ثور برجنده اولسه دلالت ایدر وحش اباقلو حیوانك هلاکنه
واکنلرك فسادنه و پادشاهلرك سفرینه و قوی مرضلرك وقوعنه وحالو تلرك
وفاتنه ولایت ماوراء النهرده وهندستانده ٥ واکر بو قران آتوك و کنشك و زهره نك
و مشتری نك حسنی حالی اولورسه دلالت ایدر بلاد جبلیه دیغو کثرتنه واشرافك موتنه
وخاجیلرك خروجنه وجنك وخصومته و ولایتك خرابلغنه وعورتلرك تسلطنه وفساد
زنانك کثرتنه و دورت اباقلو حیوانلرك فساد حالنه وجوق قان دوکلمکنه وضربه
بلدا اسمکنه قران غیبی جوزا برجنده اولسه دلالت ایدر فتنه یه و زحمته مغرب ولایتنده
وشمال سرحدلرنده و روم شهرلرنده وهوا حالنك فسادنه و بغورك قلتنه وحیوان
علامتك ظهورنه وضرب بلاده و دورت اباقلو حیوانلرك هلاکنه ٥ واکر بو قران آتوك
وزهره نك وعطاردك حسنی حالی ایله اولورسه دلالت ایدر خلقك زبانته و بازرکانلرك
سفر وحرکتنه و بونلرك حالنك فسادنه و عسکرك پادشاهه عصیاننه و تورلرك
هلاکنه و درختلرك قورلغنه و بازارلرك کسادنه ٥ قران غیبی سرطان برجنده
اولسه دلالت ایدر حربك وقوعنه ارمینیه اهلنك و عرب ولایتنده و زمین عراقده و
خراسانده وکفارك سرحدلرده غلبه سنه واراجیف خبرلرك کثرتنه وصولرك قلتنه ودریا
سافرلرنك حالنك فسادنه و صوجیوانلرینك هلاکنه قران غیبی اسد برجنده
اولسه دلالت ایدر جنك وفتنه نك وقوعنه ترکستانده و عرب و خراسان ولایتلرنده و پادشاهلرك

رعایایه ظلم واقع اولمغه و خلقك خوفنه و علامات سماویه‌دن آتش و صاعقه
مثللو ظاهر اولمغه و زلزله اولمغه و اکنلرك و میوه‌لرك فسادنه و هوانك حرارتنه
و ذی‌انیاب جناورلرك غلبه‌سنه ٥ واکر بو قران آیك حسن حالی ایله اولورسه دلالت ایدر
پادشاهلرك جنکنه و بربرینی قتل اتمکنه **قران نحسین** سنبله برجنده اولورسه دلالت ایدر
حرب و قتاله و قوعنه ارض مصرده و عرب و عجم دیارنك اکثرنده و بربر زمینده و هلاك
مرضلك کثرتنه و هوانك یبوستنه و صولرك قلتنه و افرادن غم ایرشمکنه و جبللر
کوملکنه واکر عطاردك حسن حالی اولورسه دلالت ایدر اکنلرك و میوه‌لرك آفتنه واکر
شمسك حسن حالی و قمرك شهادتیله اولورسه دلالت ایدر ظلمك کثرتنه و اغنیادن مصادره
و اخذ مال اولمغه و عورتلرك فسادنه و زنانك فاش اولمسنه **قران نحسین**
میزان برجنده اولورسه دلالت ایدر فتنه‌نك وقوعنه مغرب زمیننده و عرب ولایتنده و روم
شهرلرنده و غارتنه و ملوك مشرقه خوارلق ایرشمکنه و قاضیلرك فساد حالنه و
مغبلرك غیبتسزلکنه و مرضلك و فورتنه و قحط اولمغه و هوادن علامتلك ظهورنه
و هوانك اختلافنه و یبوستنه ٥ واکر عطاردك یا مشتری‌نك شهادتی ایله اولورسه
دلالت ایدر اهل شرکك و اهل لهو طربك فساد حالنه واکر شهادت زهره ایله اولورسه
دلالت ایدر حانوتلرك فساد حالنه و موتنه واکر شهادت شمس و قمر ایله اولورسه
دلالت ایدر پادشاهك ظلمنه و رعایانك زحمت چکمکنه و خلقك حسرتلکنه
قران نحسین عقرب برجنده اولورسه دلالت ایدر حرب و فتنه‌نك وقوعنه مغرب
ولایتنده و دکز یوزنده و دکز قرینده اولان شهرلرده و پادشاهك ظلمنه
واکر مشتری و عطارد نحسین ایله بیله اولورسه دلالت ایدر پادشاه طرفندن اولان

عورتلرك

شهادتده بو کوکبلر خانه‌سنده یا شرفنده یا حدنده یا مثلثنده اولمغه دیرلر

عورتلرك ظلمنه و بازرکانلرك فایده‌سزلکنه و عجم پادشاهنك غصه‌سنه و غلالرك
چوقلغنه ٥ واکر شمس و قمر بونلر ایله اولورسه دلالت ایدر بارد یللرك کثرتنه و یغمورلرك
و فورتنه و هوانك رطوبتنه و اختلافنه و پادشاهه آفت ایرمکنه و دریانك حرکتنه
و هوانك بولانقلغنه ٥ واکر زهره بونلر ایله اولورسه دلالت ایدر زهرلی حیوانلرك ضرر
اتمکنه و حانوتلره آفت ایرمکنه **قران نحسین** قوس برجنده اولورسه دلالت ایدر حرب
و فتنه‌نك وقوعنه ترکستان ولایتنده و عجم شهرلرنده و بغداد و هند و کاشغر
و ختن ولایتلرنده و غارت و آشوبك کثرتنه و خلقك کندو وطنلرن ترك اتمکنه و
جناورلرك غلبه‌سنه و زهرلو جناورلرك ضرر اتمکنه ٥ واکر مشتری و عطارد بیله اولورسه
دلالت ایدر جنکه و پادشاهلرك حیرتنه و اشرافك حاللرینك رفعتنه ٥ واکر شهادت
زهره ایله اولورسه دلالت ایدر عورتلرك فسادنه و زنانك شیوعنه و خیانتك ظهورنه
واکر شمسك شهادتیله اولورسه دلالت ایدر اشرافك سفرنه و مکر و حیله‌لرنه و آنلرده
مرضك ظهورنه **قران نحسین** جدی برجنده اولورسه دلالت ایدر پادشاهلرك خزینه خبثنه
و زنك و بربر و هند و یمن ولایتلرنه و اکنلرك فسادنه و قیونلره آفت ایرمکنه ٥
واکر شهادت شمس ایله اولورسه دلالت ایدر قیشك شدتنه و هلاك مرضلرك کثرتنه خاصه
پادشاهلره ایرشمکنه و قوتلو یللر اسمکنه و بونلر حادث اولمغه و هوانك اختلافنه
و برف ظاهر اولمغه و اوتلرك نقصاننه و خنزیرلرك غلبه‌سنه ٥ واکر شهادت ماه
مشتری ایله اولورسه دلالت ایدر عوامك ضعفنه و علما و اشرافك غنالی اولمسنه ٥ واکر
شهادت زهره ایله اولورسه دلالت ایدر پادشاهلرك حالنك قوتنه و عدل و انصاف اتمکنه
قران نحسین دلو برجنده اولورسه دلالت ایدر فتنه‌نك وقوعنه بادیه عربده

دکوزن وطبرستانه و پادشاهلرك واشرافك سفرلرنه ومخالف یللر اسمکنه ودکزك
حرکتنه وکمیلرك هلاکنه ودریا مسافرلرینك هلاکنه فساد اولمغنه ورعد وبرق واقع اولمغنه
واکر شهادت ماه وعطارد ایله اولورسه دلالت ایدر بارانك نقصاننه وبارد
یللر اسوب یغورسز بولتلر اولمغنه وخلقك مرضلری کثرتنه وحیوان علامتلری ظهورینه
وقطاع طریقك غلبه سنه ٥ واکر شهادت شمس ایله اولورسه دلالت جنکه وقانه وکلکنه
واکر شهادت مشتری وزهره ایله اولورسه دلالت باغ وبوستان خراب اولمسنه
وبازرکانلرك زیاننه ولشکر اورتاسنده خلاف اولمغنه **قران نحسین** حوت
برجنده اولسه دلالت ایدر حرب وفتنه‌نك ظهورینه طوران وچین وطبرستان و
اسکندریه وکاشان وبلایتلرینه قحط وزیان اولمغنه وخلقك خوف ایرمکنه
واکر شهادت شمس ایله اولورسه دلالت ایدر موت اشراف واللرك فسادی حالنه
واکر شهادت عطارد ایله اولورسه دلالت ایدر پادشاهلرك موتنه یا مرضنه یا بیغوسه
قلتنه وصوجو اللرك کثرتنه وجنکه حرکتنه ٥ واکر شهادت زهره ایله اولورسه
دلالت ایدر عورتلرك آفتنه ومسافرلرك زحمتنه ٥ حکمانك حرکات افلاك واوضاع
کواکب جنجه بو مقوله احکام ظهورینه مفصل کلاملری چوقدر ٥ اما بونلرك علملری
ظنیاتدر احکامی البته دکل قطع بوقدر ٥ اولکیچون ذکر اتدکلری احکامی
تخلف چوق واقع اولور ٥ وبیزم اعتقادمز قرآن وفرقان کریمده واقع
اولان اوزره درکه ٥ یفعل الله ما یشاء ویحکم ما یرید والله علی کل شیء قدیر
بلکه حکما فلك ثانی که افلاك البروج دیرلر اون ایکی قسمه تقسیم ایتدیلر
هر بر قسمنه برج دیدیلر ٥ وبرجلرك اسملری بو نظمده علی الترتیب مذکوردر
بیت

بیت جون حمل جون ثور جون جوزا وسرطان واسد ● سنبله میزان وعقرب قوس
وجدی ودلو وحوت ٥ وهر بر برجی اوتوز جزء قلدیلر هر بر قسمنه بر درجه دیدیلر
پس فلك البروج اوچیوز التمش درجه اولور ٥ وهر درجه‌یی التمشه تقسیم ایتدیلر
هر برینه بر دقیقه دیدیلر ٥ پس فلك البروج اون بیك سکز یوز دقیقه اولور ٥
وبو اون ایکی برجلرك هر اوچی بر فصلدر **مثلا** حمل وثور وجوزا بهاردر ٥
وسرطان واسد وسنبله صیفدر ٥ ومیزان وعقرب وقوس کوزدر ٥ وجدی
ودلو وحوت شتادر ٥ وبو درت فصله بر ییل دیرلر وبر ییلده شمسك ایکی
انقلابی واردر ٥ وحملدن میزانه وارنجه‌یه دك شمال دیرلر ٥ واندن آخرینه دك
جنوب دیرلر ٥ وفلك ثامنده فرض اولنان دایره عظیمه‌یه منطقة البروج دیرلر
بلکه بر اعتبار ایله مثلثاتدر ٥ وبر اعتبار ایله مربعاتدر ٥ وبر اعتبار ایله ٥
مسدساتدر ٥ مثلثات هر اوچ برجدرکه طبعده متفقلردر **اول** مثلثات آتشیدرکه
اول حمل واسد وقوسدرکه هر برنك طبعی حار ویابسدر **ثانی** مثلثات خاکیدرکه
اول ثور وسنبله وجدیدرکه هر برنك طبعی بارد ویابسدر **ثالث** مثلثات هوائیدرکه
اول جوزا ومیزان ودلودرکه هر برنك طبعی حار ورطبدر **رابع** مثلثات آبیدرکه
اول سرطان وعقرب وحوتدرکه هر برنك طبعی بارد ورطبدر **رابع** اول مربعات
حمل وسرطان ومیزان وجدیدر ٥ بونلر منقلب وعلویدر **ثانی** مربعات ثور واسد
وعقرب ودلودر بونلر ثابت وسفلیدر **ثالث** مربعات جوزا وسنبله وقوس وحوتدرکه
علوی وسفلی اورتاسنده میانه‌در **اول** مسدسات حمل وجوزا واسد ومیزان
وقوس ودلودرکه روشنای فلك بونلردندر ٥ زیرا بونلر آتشی وبادیدر ٥

غیر ایکی وفی
[illegible]

بیلك اولکی حلولی اعتبار ایدنلر
نیز اشتمال کله طبعجه بهار اولوب
کاینات جدید اولور
منه

ثاني مثلثات ثور و سرطان و سنبله و عقرب و جدي و حوت دیر ٥
بونلردن روشنالق آز اولور زیرا بونلر آجی و حاکجه‌در و بالجمله بو اون ایکی
برجه شهرلر منسوبدر که بو جدولده مذکوردر حمل پارس ٥ بابل ٥ عکر زنکان ٥
فلسطین ٥ انطاکیه ٥ قلساریه ثور بصره ٥ حنانا ٥ شیرازه ٥ همدان ٥
نهاوند ٥ شهرزور ٥ دینور ٥ ماهین ٥ و نواحی جوزا مصر ٥ کنعان ٥
رقه ٥ آمل ٥ قم ٥ کاشان ٥ قزوین ٥ کورکان ٥ موقان ٥ اسکندریه ٥
سرطان مرو ٥ مرورود ٥ طالقان ٥ بلخ ٥ بخارا ٥ سجاب ٥ نخجوان ٥
تفلیس ٥ و اطراف اسد نیشابور ٥ صفد ٥ دامغان ٥ طوس ایران ٥
شهریزد ٥ طغاج ٥ و نواحی سنبله دمشق ٥ موصل ٥ نصیبین ٥ حران ٥
عموریه ٥ ترسوس ٥ حلب ٥ و اطراف میزان کابل ٥ کرمان ٥ جرفت ٥ تخارستان
قیصریه ٥ قالي قله ٥ رومیه عقرب مکه ٥ مدینه ٥ یمن ٥ طایف ٥ قومس ٥
ری ٥ دهستان ٥ حران ٥ طنجه قوس بغداد ٥ واسط ٥ سپاهان ٥
ماغه ٥ خلاط ٥ ارزون ٥ ملاطیه ٥ ایده ٥ قرم حمید دیکلرینه جدی
مکران ٥ عمان ٥ اهواز ٥ عرف ٥ بعضی از شهرهای هند دلو
کوفه ٥ حله ٥ سیراف ٥ محمدیه ٥ اصطخر ٥ طرازه ٥ قونیه ٥ قسطنطنیه ٥
حوت کاشغر ٥ سمرقند ٥ کیلان ٥ جرجان ٥ ملازه بعضی از شهرهای
روم و بالجمله حمل و عقرب خانهٔ مریخ‌در ٥ ثور و میزان خانهٔ
زهره‌در ٥ جوزا و سنبله خانهٔ عطارددر ٥ قوس و حوت خانهٔ مشتریدر ٥
جدی و دلو خانهٔ زحلدر ٥ اسد خانهٔ شمس‌در ٥ و هر برج قسمی وجه

دیرلر

21

دیرلر و هر وجه اون درجه اعتبار اتشلر و بلیه هر برج او توز درجه اولور
ها اون درجه بر کوکبکدر بو ترتیب اوزره که ذکر ایدرلر زحل مریخ و شمس زهره
ثور عطارد و قمر و زحل جوزا مشتری و مریخ و شمس سرطان زهره و عطارد
و قمر اسد زحل مشتری مریخ سنبله شمس و زهره و عطارد میزان قمر و زحل
و مشتری عقرب مریخ و شمس و زهره قوس عطارد و قمر و زحل جدی
و مشتری و بهرام و شمس دلو زهره و عطارد و قمر حوت زحل و مشتری و مریخ
و بالجمله کواکب سبعهٔ سیاره نك خانهٔ سروری واردر زحل جدیده
سروردر ٥ ثورده سروردر مشتری ثورده‌در زهره حملده سروردر
مریخ سنبله‌ده سروردر عطارد اسدده سروردر شمس سرطانده سروردر
قمر کواکب سبعهٔ سیاره احوالندن و مجملا اصطلاحاتندن بو دکلو احکام
والفاظ بلدکدن ایمدی نکرو فلك ثامن حاوی اولدوغی کواکب ثوابتی بیان ایدلم
اولا کواکب ثابته نك بعض احوالن ذکر ایدلم چونکه کواکب ثوابت مقدارده
برابر دکللردر بلکه بعضی اکبر و بعض اصغردر ٥ پس بو صنعتك اهلی آلتی مرتبه
اعتبار اتمشلردر ٥ و اول مراتب اقدار و اعظام دیو آد ویرمشلردر غایتده
اکبر اولانلره قدر اول و عظم اول دیرلر ٥ و اندن کوچك اولانلر عظم ثانیدر
و اندن کوچك اولانلر عظم ثالثدر ٥ و اندن کوچك اولانلر عظم رابعدر
و اندن کوچك اولانلر عظم خامسدر ٥ و اندن کوچك عظم سادسدر
دیو اصطلاح اتمشلردر عظم اولده اولانلر اون بش یلدیزدر عظم
ثانیده اولان قرق بش یلدیزدر عظم ثالثده ایکیوز سکز یلدیزدر

[illegible]

[illegible]

عظم رابعده اولان دوقوز بیتی دوردنجی یلدیزدر ٥ عظم خامسده اولان
ایکی اون بری یلدیزدر ٥ عظم سادسده اولان قرق طقوز یلدیزدر
بونک جملهسی بیک سکز یوز یلدیزدر ٥ وبو مراتبدن خارج اون دورت
یلدیز دخی واردر که غایتده کوچکلردر طقوزینه خفیه دیرلر بطلمیوس مظلمه
دیدی وبشنه سحابیه دیرلر ٥ پس جمیعا بیک بیکجی ایکی اولور ٥ وشمدی ذکره
مصنف کلامنه شروع ایدهلم فصل ثانی که کواکب ثابته بیانندهدر بیلکل که
عدد کواکب ثابته اکثر زیادهدر که آنی بشر ضبط ایدهمز ٥ لکن مجموع کواکب
ثابتهدن بیک بیکجی ایکی کوکبی ضبط ایتمشلردر نتکم شمدی ذکر اولندی ٥ و
بونلردن بعض صورتلر دره که اول صورتلر یلدیزلری شاملدر ٥ واول
صورتلری بطلمیوس کتابی مجسطیده (اسم کتاب) ثبت ایلمشدر ٥ بعض بونلرک نصفی
شمالیهدر ٥ وبعضی منطقة البروج اوزرندهدر که طریق کواکب سیارهدر ٥ وبعضی
نصفی جنوبیهدر ٥ وهر صورتی بر نسنهیه تشبیه توهم ایتمشلردر که اکا بکزر بعض
صورت انسانیهدر ٥ وبعض بر حیوان صورتندهدر سرطان کبی ٥ وبعضی
بر حیوان صورتندهدر حمل کبی ٥ وبعضی قوشی صورتندهدر عقاب کبی وبعضی
جانسز نسنهلر صورتندهدر میزان کبی ٥ وبعض بعض نسنهیه تشبیه توهم ایلمشلردر که
تمام اولمشدر قطعة الفرس کبی ٥ وبعض جانلولردن بعضنک نصفنه وبعضی
اندن غیری بر جانلونک نصفنه بکزر قنطورس کبی وبعض اول صورتلردن
تمام اولمزلر تا که غیری صورتلردن اکا بر نسنه ختم ایلیهلر ممسک العنان کبی بو صورتلری
انکیچون تصویر ایتمشلردر که تا یلدیزلری انلر ایله بیلهلر و غیرلره بیلدیرهلر ٥ وچونکه

وچون

٢٢

وچونک یلدیزلری ذکر ایتمک دیلرلر ٥ دیرلر که فلان صورتنک فلان عضوندهکی شمال
اوزرندهدر یا منطقة البروج اوزرندهدر یا جنوب اوزرندهدر ٥ او دیلیه سامع ومستفید اولنه
فی الحال معلوم اولور ٥ وچونکه طالع وقتینی بیلمک دیلرلر اندن معلوم ایدرلر ٥ وبونلردن
غیری کوکبلر بکه اول صورتلرک قریبنده اوله تنغی صورته قریب ایسه اکا اضافت ایدرلر ٥
وانلره خارج الصورة دیرلر ٥ نتکیم یلدیزکه حمل باشندهدر بوقرودر عرب اکا ناطح دیرلر

فصل ثالث که بونلردهدر بیلکل که صورتلرک عددی قرق سکزدر که جانب شمالده
یکرمی بردر ٥ ومنطقة البروج اوزرنده اون ایکیدر ٥ وجانب جنوبده اون بشدر
شمدی ذکر و هر صورتی کواکبی ایله ذکر ایدهرز ان شاء الله تعالی ٥ واول یلدیزلر که صورتدن
خارجدر انلری دخی ذکر ایدهرز بیلکل که اولا جانب شمالده اولان صورتلر یکرمی بردر
نتکم شمدی ذکر اولندی ٥ وبونلرک کواکبی اوجیوز اوتوز بردر ٥ وخارج صورتده اولان
کواکب یکرمی طقوزدر که جمله جانب شمالده اولان کواکب اوجیوز التمشدر ٥ صورت اولی
یکرمی بر صورتدن کوچک ایودر دب اصغردر بو ایو شیدر قطب شمالیه بونک
نفس صورتده اولان کوکبلری یدیدر ٥ وخارج صورتده اولان بردر ٥ وعرب بو یدی
کوکبه بنات نعش صغری دیرلر ٥ اول دورت یلدیز که مربع اوزرندهدر انلره نعش
دیرلر واول اوچ یلدیز که قویرغی اوزرندهدر انلره بنات دیرلر ٥ واول دورت
یلدیزک ایکیسی نیره یعنی زیاده نورلو سنه فرقدان دیرلر ٥ واول کوکب نیره که
قویرغنک اوجندهدر اکا جدی دیرلر ٥ وقبلهء انوکله بیلورلر وقطب معدله
النهایه اقربدر جدی یه

صورة دب اصغر

صورة ثالثه يكرمجي صورتنك تنين در بونك يلدزلري اوتوز بر در عرب دلي
اوسونده اولان كوكبه راقض ديرلر ٥ و دوشنك كوكبه باشي اوزره در عوايد ديرلر
واول دوش كوكب اورتاسنده بر كوكب صغير وار در اكا بع ديرلر كه دوه ياوريسي
معناسنه در ٥ واول ايكي كوكب روشن كه اجرتين ن ديرلر ٥ واول ايكي كوكبه
روشن قرينه در اظفار الذئب ديرلر ٥ و توبروغي ديبنده بر كوكب وار در
ذنبخ ديرلر اكا سرتلان معناسنه ونيان اذن رهادر بوكلم بوكلم ٥

صورة رابعه

صورة رابعه يكرمجي صورتنك قيفاوس در بوكا ملتهب ديرلر بر رجل
صورتنده در كه باشنده تقيه سي واسرفض اوسر كه ايله رفض اورموزكه اورتاسنده
ايكي اللرين آچمش ٥ واونك ايكي ايقلري كوكب جديا ايله شكل مثلثدر ٥ و بونك داخل
صورتده اولان كواكبي اون بردر ٥ و خارج صورتده اولان ايكي كوكبدر و عب بينده
اولان كوكبه فرحه ديرلر ٥ و صاغ اموزي اوزره اولان كوكبه فرق ديرلر ٥ واول
كوكبه صول ايقي اوزره در ٥ اكا راعي ديرلر ٥ وايكي ايقلري ارسنده بر كوچك يلديز
وار در اكا كلب الراعي ديرلر ٥ واونك ايقلري ايله كوكب جديي اورتاسنده كوچك كوكبلر
وار در آنلره اغنام ديرلر والله اعلم

صورة قيفاوس

اوليكي معناسنه در

صورة خامسه يكرمجي صورتنك عوا در بوكا نقاد ديرلر و صناج ديرلر بونك داخل صورتنده
اولان كوكبلري يكرمي ايكي در ٥ و خارج صورتده اولان بردر ٥ بوبر رجل صورتنده در كه
ايكي اللرين اوزتمش و صاغ النده عصا وار در ٥ و بو كوكب فكه و كوكب بنات نعش كبي
اورتاسنده در ٥ باشنده وامو زلرنده و عصاسنده اولان كوكبلره ضباع ديرلر ٥ و صول الي
اورتاسنده واونك بيلكنده والنك اطرافنده اولان حرده يلديزلره اولاد ضباع ديرلر ٥ واول

خارج صورتی اولان بر یلدیزکه احمر نیر در اودلو نجی اورتاسنده در اکا سماک رامح
دیرلر و خارس السماء و حارس الشماء دخی دیرلر ٥ زیرا غایتده روشن یلدیزدر نابدید
اولماز ٥ الا شعاع آفتابله نابدید اولور ٥ و صول بالده بر اولان کوکبه رمح
دیرلر ٥ و اول سماک رامح اقسام ثوابتدن قدر اولدن در

صورة عوا

اغنورکنا بجی

صورة سادسه یکیجی بر صورتدر **فکه** در بونک یلدیزی سکزدر ٥ بوکا اکلیل شمالی
دخی دیرلر ٥ و عوام درویش چاناغی دیرلر که دکر چلکنده بر پارچه کرده کبی وار در کناری
کدیک فقیر چاناغی کبی در ٥ و اول سکز کوکبک بر غایتده روشندر یا الکز اکا فکه دیرلر

صورة فکه

صورة سابعه یکیجی بر صورتدر **جاثی** در بوکا راقص دخی دیرلر بونک داخل صورتنده

اولان

اولان کوکبی یکرمی سکزدر ٥ و بر کوکب خارج صورتده ٥ و بو بر رجل صورتندر که
ایکی اللرن آچمشدر و ایکی دیزی اوزرینه چوکمشدر ٥ صاغ آیاغی عوا جانبنه و صول آیاغی
شول دوشنه یلدیز جانبنه در که تنین باشی اوزرینه در که آنلره عوابد دیرلر ٥

صورة جاثی

قیلوبغه

صورة ثامنه یکیجی بر صورتدر **شلیاق** در سلحفاة دیرلر بونک یلدیزلری اون در
و کوکب نیرنه نسر واقع دیرلر ٥ زیرا اونک ایکی کوکب صغیری واردر کویا آنلر قنادلریدر
کندو نفسنه ضم ایدوب قونمشدر ٥ پس شول کوکه بکزر که ایکی قنادینی دوروب بربره
قونمشدر ٥ و اول کوکب قرابله بو ایکی کوکب صغیره عوام اثافی دیرلر صچ آیاغی معناسنه که
بجملهٔ یکپای دیرلر ٥ زیرا انلرک اوچی کویا اوج طاشدرکه اوج یره قونمشدر اوزرلرینه
چولمک قونمق ایچون ٥ و بو صورتک قبلوبغه کبی آنقی بوریی اولدیغیچون سلحفاة
دیرلر ٥ قبلوبغه معناسنه که عمارسنک پشت دیرلر ٥ و اول کوکب نیرهٔ غیری کوکبک اسمی حتی یوقدر

صورة شلیاق

صورة تاسعه بكجيه صورتندن دجاجه در بو بر بويني اوزون اوردك كبي در كه
قنادلرن آچمش اولا بونك كوكبي داخل صورتده اون بريدر وخارج صورتده ايكيدر
وقنادلري او صورتده اولان يلديزلره فوارس ديرلر ٥

صورة تاسعه دجاجه

صورة عاشره بكجيه صورتندن ذات الكرسي در بو بر عورت صورتندر كه
بر كرسي اوزرنده اوتورمشدر ٥ واول كرسينك ايقلري واردر سنبر ايقلري كبي
واول عورت اركه‌سي مسند طايانمش وايقلرن اشغه صرقتمش وبجه اوزاتمشدر
قيقاوسك باشي او صورتده كه كوكبدن يوقروده در ٥ وبونك كواكبي اون اوجدر عرب
اول كواكبك نيرتنه وسط سنده در كف الخضيب ديرلر ٥ عرب بو كوكبي
كف مبسوطه تشبيه اتمشلردر ٥ وسنام ناقه يعني دوه اوركجي ديدكلري ابر دخي
مشهوردر ٥ يعني كف الخضيب نصف نهاره واصل اولسه اول وقت
دعا مستجاب اولور ٥ الا ظالمه دكل ٥ وشاعرلر بوني محبوبلرك
النه تشبيه ايدرلر متوترا اولور غيچون ٥ ٥

صورة حادي عشر

غول باشي كوزنجي ديمكيدر

صورة عشره حادي بكجيه صورتندن حامل رأس الغول در بو كا برساوش دخي ديرلر
بو بر جل صورتندر كه صول اياغني اوزره صالمغا باغني قالدرمش صاغ اليني
باشي اوزرنه قوتمش صول النده بر غول باشي طوتركه برندن كسلمشدر ٥ واتول داخل
صورتده كواكبي يكرمي ايكيدر وخارج صورتده اوجدر ٥ واول كسك باشده بر كوكب
نير واردر كه اكا دخي رأس الغول ديرلر تسمية الحال باسم المحل ديو كوكب قسمنده ثابتدندر
غول بيابان آدمي ديمكدر نتكم خواجه حافظ ديمش **بيت** دوست سراب درين باديه هش دار ٥
تا غول بيابان نفريبد بسراب ٥ واول كسك باشي صورتده قبيح ومكروه اولمغين
بطريق التشبيه رأس الغول ديديلر ٥ وبو تشبيه اكرچه قبيحه واقع اولمشدر اما مليح در ٥

صورة حامل رأس الغول

صورة ثامنة عشر یکرمی برصورتدن سمك القيطس در بو برجل صورتنده در قايم کبرالنه يجي وبرالنه اويان طوتمش وانوك يلدزلري اون دورتدر اول کوکب نيرکه صول اوزنده در عیوق دیرلرکه قمر آنده اولور ○ واول یلدزکه صول در کنده در عین دیرلر ○ وایکی کوکبکه صول بیلکنده در جدیان دیرلر واول یلدزکه صاغ منکبنده در وایکی کوکبکه طوبقلرنده در توابع عیوق دیرلر ○

صورة سمك

صورة ثالثة عشر یکرمی برصورتدن حوا در بو بر رجل صورتنده در قايم وایکی الیله بر يلانی طوتر وبونك داخل صورتده اولان کواکبی یکرمی دورتدر وخارج صورتده اولان بشدر وجمله کواکبدن برنك اسم خصوصي معروف دکلدر ○ ○ ○ ○

بونلر بلا بحج نعلنه در

صورة حوا

صورة رابع عشر

صورة رابع عشر یکرمی بر صورتدن حیه در بو اول يلاندرکه حوا الینه طوتمشدر اول يلانك باشي وقويروغي قالدرمشدر ○ وبونك يلدزلري اون سکزدر مشهور اولان عنق حیه دیدکلري يلدزدرکه قمر آنده نازل اولور ○ واول صفکه کواکبکه حیه نك باشنده اوزرنده در آنلره نسق شامي دیرلر ○ واول صف کوکبکه بویني النده در آنلره نسق يماني دیرلر ○ بو ایکی صفك اورتاسنده اولان میدانه روضه دیرلر واول کوکبکه روضه ده در اغنام دیرلر ○ واول کوکبکه حوانك باشي اوزرنده در الکلب الراعي دیرلر ○ واول کوکبکه جاثي باشي اوزرنده در کلب الراعي دیرلر ○ واول کوکبکه تنینك صاغ اموزنده در الکلب الراعي دیرلر ○ وحیه نك صورتي حوانك تصویرنه اولنمشدر

صورة خامس عشر یکرمی بر صورتدن سهم در بونك کواکبي بشدر ونقاره جاجه ایله نسر طائر اورتاسنده مجره عظیمه ده وبو براوق صورتنده درکه تمرنجي مشرق جانبنه وکوزي مغرب طرفنده در واوزنلغي ایکی ذراع قدر کورنور ○

صورة سهم

صورة سادس عشر یکرمی بر صورتدن عقاب در بو کاسر طائر دخي دیرلر قنادن آچمش اوچر کرکسه بکزر وکبي اجون بونك داخل صورتده اولان کواکبي طقوزدر وخارج صورتده اولان التیدر وبر قنادي اوستونده بر کوکب نیره وار در الکادجی نسر طائر دیرلر ایکي طرفنده که کوکبلر کویا قنادلریدر بس بو قنادلرن اچمش طیران ایدر کبي در وبو کاسر طائر دیمك نسر واقع مقابلنده واقع اولور خیوننه که اول قونمشدر بو اوجر

صورة عقاب

صورة سابعة عشر يكرمي بر صورتدر دلفين در بونك كواكبي اوندر نسر طائرك
تابعدر و اول كوكبه كه قويروغنده در اكا ذنب دلفين ديرلر و دورت كوكبه كه وسطنده در
عرب انلره عقود ديرلر و قويروغي اوزرنده اولانه عمود ديرلر و دلفينه عوام طوكوز
بالغي ديرلر انسانه حور كيلر بانجه بيكه كيدر و غرق اولان انساني قورتارير

صورة ثامنة عشر يكرمي بر صورتدر قطعة الفرس در بو كا مقدم الفرس دخي
ديرلر زيرا نصف اخري كسلمش نصف مقدمي قالمشدر فرس كبي در كواكبي
دورتدر

صورة تاسعة

صورة فرس اعظم

صورة تاسعة عشر يكرمي بر صورتدر فرس اعظم در بو برات صورتنده در كه باشي وار
و ايكي اول اياغي واردر نتيجه وار اما صغريسي و ايكي قيچ اياقلري يوق و بونك كواكبي يكرمي بيدر
و اول كوكبه شلبينده در اكا سرّه ديرلر و اول كوكبه كه ارقه سنده در جناح الفرس ديرلر
و اول كوكبه كه صاغ اموزنده در منكب الفرس ديرلر و صول اموزنده در متن الفرس ديرلر
و انلرك سكز دورت كوكبه واردر كواكب مشتركه در دلو ديرلر ايكي مقدمنده عرقوب ديرلر و ايكي
كوكبه بيني اوزره در سعد البهايم ديرلر و ايكي كوكبه صدغي اوزره در سعد البارع ديرلر
و ايكي كوكبه ديزي اوزره در سعد المطر ديرلر ٥

صورة عشرين يكرمي بر صورتدر مرأة مسلسله در بر عورت صورتنده در قائمة الارجل
ايكي اللرنده زنجير واردر كبي و بو عورتك صاغ الي شمال جانبنه اچلمش و صول الي جنوب جانبنه اچلمش
و ايكي اياغي ارهسنده جوق كواكب جمع اولمش كويا اياغنده زنجير واردر اول كيمون
مسلسله ديرلر بعضلر اللرنده زنجير واردر ديدلر و بونك كواكبي يكرمي اوجدر و اول
كوكب نيركه ميندي يانندهدر اكا بطن الحوت ديرلر

صورت مسلسله

صورت حادیه وعشرین جانب شمالیده اولان صورتلرک آخری مثلث در

بونک کوکبی دورتدر مثلث صورتنده در اوچی قاعده مثلثده در بری که

فوق ثالثدر راسنده در

صورت مثلث

شمالیه دک جانب شمالیده اولان کواکب بیان اولندی که جمعا اوج الیتمش

کوکبدر شمدنکرو منطقة البروجده اولان کواکبی بیان ایدهلم که انلر اون ایکی

صورتدرکه اون ایکی بروج دیرلر واون ایکی برجه قرآن عظیم ناطقدر

تبارک الذی جعل فی السماء بروجا دیو اون ایکی برج بو وقوف نظم ایله

ذکر اولنمشدر ٥ و بونلرک کواکبی ایکیوز سکسن طقوزدر وخارج صورتده

اولان الحی برکه جمله اوچیوز قرق التی اولور ٥ و بو اون ایکی برجک صورتلری

قیبه ثوب دائما بیکه اوساط بروج اوزره مرور ایلر ٥ فلک مائل اوزرنده که

طریق سیاره در ٥ هر برج دخی صورتی حمل ایله بیان ایلمکرر اولور وکواکبی دخی

بیان قلنور حمل اکک قوزیدر بونک داخل صورتنده اولان کواکبی اون

صلاح درکلکی بصورتن اولمق فوزی اولور اوراده [illegible] اوزریده اولوب

اوچی

اوچدر وخارج صورتده اولان بشدر ٥ و بونلرک بونیوزلی قوزینک صورتلدرکه

اوکی مغرب جانبنه ارد مغرب طرفنه ارقه سی شمال جانبنه ایقلری جنوب طرفنه در

دونوب آرده نه باقراغزی ایله آرقه سی قنش کیبی ٥ واکی کوکب نیرکه بونوزی اوزره در

آنلره شرطین دیرلر ٥ وخارج صورتده اولان بر کوکب نیرکه بونیوزندن بوقره در ٥

انلره ناطح دیرلر ٥ وثول ایکی بلدیز که اولیتنجی اوزرنده در مثلث شکلی ضلعلری

برابردر بونلره بطین دیرلر ٥ شرطین وبطین منازل قمردندر تفصیلی انشاءالله

ذکر اولنه کرکدر ٥ وحمل کوکبنه بونلردن غیر بنک اسم خاصی مشهوردکلدر

انوکیچون بونلره ذکر اولندی

صورت حمل

ثور اکک کوپکیدر صغردر بونک داخل صورتنده اولان کواکبی اوتوز ایکیدر خارج

صورتده اولان بردر ٥ بوبر صغرک نصف مقدمیدرکه کوکبکدک واراندن صکره بر

یوقدر باشین اشغا تشدر سوسمالی استنده کیبی اوکی مشرق جانبنه آرقه سی مغرب طرفنده در

انوک کواکبندندر ثریا ودبران که منازل قمردندر ٥ ودبران جنوب جانبنده

اولان کوزی اوزره اولان قزل کوکب نیردر ٥ وبو کاعین الثوردخی دیرلر

وتابع النجم یعنی تابع ثریا وعیوق دیرلر ٥ وانک اطرافنده اولنلره قلاص دیرلر

وثریا یغننده اولان کوکبلره جمله سی اوزم سلقمی کیبی اولوغیچون بالمد بوزبرند

نوعی ایدر انلر یلدزدان انشعوب لرنده اولوب اوغلق ضلعی دیرلر

لغتده کوچک دوه

لغتده بیوک دوه دیکلیه

ذنب النجم دیرلر نه باد بدکلرینك وجهی بیان اولنه کرکدر ۝ واکچ بربرینه قریب اولان کوکبلرکه فولاجی اوزره در کلبیتن دیرلر شول زعمه بناءکه آلاکا برانك کلبلریدر بعض تفصیل کلسه کرکدر ۝

صورتی ثور

جوزا بوکا توأمان دخی دیرلر ۝ بونك داخل صورتنده اولان کواکبی اون سکزدر ۝ وخارج صورتنده اولان یدیدر ۝ بو ایکی اوغلانجق صورتنده درکه بربرینك بوینونه قولن صالمشدر ۝ باشلری مشرق وشمال ۝ ایقلری مغرب وجنوب طرفنده در ۝ واول ایکی نیرلیلدیزکه بونلرك باشی اوزره در ذراع مبسوط دیرلر

صورتی جوزا

سرطان بونك داخل صورتنده اولان کوکبی طقوزدر خارج صورتنده دورتدر وبو ینکچ صورتنده درکه مقدمی شرق ومؤخری غرب طرفنده در ۝ وبونلر کوکب نیرنه نثره دیرلر واونك ارده نده اولان ایکی کوکبه حمارین دیرلر ۝ واول

کوکبکه

29

کوکبکه جنوب طرفنده اولان اباغنك درطرفه دیر ۝

صورتی سرطان

اسد بونك داخل صورتنده اولان کواکبی یکرمی بردر ۝ خارج صورتنده بشی در اما بطلمیوس اوج دخی وار دیر دیو ب اکا منفرجه دیو آد ویرمش ۝ وبو ارسلان صورتنده در واول کوکبکه ارسلانك بوینوزنده در ۝ صورت سرطانده خارج اولان ایله طرف دیرلر ۝ واول دورت کوکبکه بوینند وقلبنده در جبهه دیرلر ۝ واول کوکب جفعه در زبره دیرلر واول کوکبکه مؤخر ذنبنده در ذنب الاسد دیرلر ۝ وصرفه دخی دیرلر ۝ وجه تسمیه سی اشغده بیان اولنه کرکدر ۝

صورتی اسد

سنبله بوکا عذرا دخی دیرلر بونك داخل صورتنده اولان کواکبی یکرمی التی در ۝ وخارج صورتنده اولان التی در ۝ بو بر قیز صورتنده درکه ایکی قنادلری وار انکن صالیویرمش وصول الینده انغص قیتمش ۝ وصاغ الینده اوزنه بلا برقه الدمش ۝ وانوکله ر سنبله طوتمش ۝

چونکه فی قصوتلر دیعیلی اولور … استحاب … [illegible]

دباغی صفره نك جنوبنه در ٥ وايكى ايقلرى برابرنده انلردر ٥ وصول
شنكبى ادزه اولان كوكب نيره عوا ديرلر ٥ واول اوجنجى منزلدر منازل قمردن
وبعضلر عوا اول كوكبه ديرلركه قرينه اوذره در ٥ كلبلره كلبلر در اسد آردنجه
اوردلر ٥ وعواء البرد دخى ديرلر ٥ زيرا چونكه طلوع ايدر اسيجاقلرى ساقط اولوب
قشى ظاهر اولور ٥ واول كوكب نيره كه شول الذى يقين دركه سنبله واردر سماك
اعزل ديرلر ٥ زيرا سلاحى يوقدر ٥ واونك مقابلنده سماك رامح در
وبنجمله بو ايكى سماكه ساق الاسد ديرلر اشاغيده تفصيل اولنه كركدر ٥ وصول
اباغى اوستونده كنه عفر ديرلر وجه تسميه ذكر اولنه كركدر ان شاء الله تعالى

جدى اركك اوغلاقدر ٥ بونك كواكبى يكرمى سكزدر ٥ وبو نصفنده اوغلاق
صورتنده در ايكى بوينوزى وار ٥ ونصف آخرى بالق نصفى كبيدر ٥ واول ايكى كوكبكه
ايكنجى بوينوزى اوزره در سعد ذابح ديرلر ٥ واونك كوكب نيرينه ذابح تشبيه
اتديلر ٥ وكوكب صغيرينه بوينه بكزتديلركه اول بوينى بوغزلر واول ايكى
كوكب نيركه قويروغى اوزره در عجيان ديرلر ٥٥

دلو بوكا ساكب الماء دخى ديرلر ٥ بونك داخل صورتده اولان كواكبى قرق ايكيدر
وخارج صورتده اولان اوچدر ٥ بو رجل صورتنده در قايم بكى شمال جانبنه
ايقلرى جنوب طرفنه مشرق طرفنه متوجه اولمش ٥ ايكى اللرى اوزنمش ٥ بر اللنه برداق
وار باشندن اشغه اكنش صو ايكى ايقلرى اره دوكلمش ٥ وصو اللنده حوت اغزنه آقمش
واول ايكى كوكبكه صاغ اموزنده در سعد الملك ديرلر ٥ واول كوكبكه صول اموزنده در
سعد السعود ديرلر ٥ واول اوچ كوكبكه صول الى اوزره در سعد بلع ديرلر ٥
وآنى تشبيه اتدلر شول تجلمش آغزه كه برشى يوتمق استر ٥ واول كوكبكه ساعدنده در
واول ايكى كوكبكه صاغ الى اوزره در سعد الاخبيه ديرلر ٥ زيرا چونكه طلوع ايدر حشرات
ارض برلرنده كولنورقيشدن سعد ذابح وسعد السعود وسعد بلع وسعد اخبيه
منازل قمردندر اشاغيده تفصيل اولنه كركدر

حوت بوكا كوكبة السمكين دخى ديرلر ٥ بونك داخل صورتده اولان كواكبى ٥
اوتوز دودر ٥ وخارج صورتده اولان دودر ٥ وبو ايكى بالق صورتنده در

بونك قويروغي برنه باغلنمشدر ايليك ايله كه اول ايليكه خيط الكتان ديرلر

وجون منطقة البروج اوزرنده اولان صورتلرك كواكبي بيان اولندي كه داخل
صورتده وخارج صورتده اولان جمله كواكبي اوچيوز قرق التي در ○ شمالي وجانب
جنوبده اولان صورتلري وكواكبي بيان ايدهلم كه صورتلر اون بشدر ○
داخل صورتده اولان كواكبي ايكيوز طقسان بردر ○ وخارج صورتده اولان
اون طقوزدر كه جمعا اوچيوز اون التي اولور ○ بعض صورتلري ذكر ده
اولا منطقة البروجده اولانلر ○ بعده شماليه بعده جنوبيه اولنلري ذكر
ايتديلر ○ منطقة البروج وسطده واقع اولوب صورتلري اثنا عشر اولديغيچون
بونلري صدر شمال وجنوب ايكي جناحين اولديغن ملاحظه ايتديلر
لكن بيزم ذكر ايتديگمزده شمال اوج ومقدم ومنطقة البروج ثاني ومؤخر
وجنوب اسفل ايدوكي ملاحظه اولنمشدر **قيطس** بونك كواكبي يكرمي ايكيدر
بو بر حيوان صورتنده در ايكي آياغي واقويروغي توشي قويروغي كبي

اوكي برق

اوكي برق جانبنه آرديغي غرب طرفنه باشي اولان كوكبه كف الجذماء ديرلر ○
زيرا استدادي كف الخضيب امتدادندن اكسكدر وبشي كوكبه اللآلئدر نعامات
ديرلر ○ واول كوكبه قويروغنده در نظام ديرلر ○ واول كوكبه قويروغنك
جانبنده در ضفدع ثاني ديرلر ○○

جبار بوكا جوزا دخي ديرلر كواكبي آتمش اولديغيچون بونك كواكبي اوتوز سكزدر
وبو بر رجل صورتنده در قايم الله عصا وار وبلنده قليج دوتمش وار عرب بعضنه
اولان اوچ كوكبه هقعه ديرلر اثافي دخي ديرلر كه منازل قمردندر بيان اولنه
گرکدر ○ واول نير اعظم كه صاغ اموزنده در ○ منكب الجوزا ديرلر قمر اولكرندر ○
واول كوكب نيركه صول اموزنده در ناجد ديرلر ○ واول اوچ كوكبه بربرينه متقاربدر
سيف الجبار ديرلر ○ واول نير اعظم كه صول اياغي اوزره در رجل الجبار ديرلر بو دخي
قمر اولدندر ○ واول طقوز كوكبه شكل مقوسدر بكي اوزرنده تاج الجوزا ديرلر
وذوايب جوزا دخي ديرلر ○○

نهر بونك كواكبي اوتوز دورتدر بو جبار نامنه صورتنده در ابتدا ايدرجبارك

آياغي اوزرينه اولان كوكب نيردن مرور ايدر مغرب جانبنه بوكلمه تا

اول دوت كوكب قرينه وارر كه قيطس سينه اوزره در بعده مرور ايدر جنوب طرفنه

اوج كوكب اوزره كيرو رجوع ايدر مشرق جانبنه اوج كوكب اوزره اندن رجوع

ايدر جنوب صوبنه اوج كوكب مجتمع اوزره اندن منقطع اولور و مرور ايدر

جنوب اوزره اول ايكي يلديزه كه بربرينه قريبدر اندن مرور ايدر اوج كوكب

متقاربه اندن صكره ايرشور بر كوكبه كه آخر نهردر قدر اولدر ... وانوك آدي

آخر النهردر واول ايكي عرف و الكنجيه واوچنجيه كرسي الجوزا ديرلر واول دورت كه

نهر اوستونده در اول دورت ايله كه جانب آخرنده در اداحي النعام يعني دوه

قوشنيك يواسي ديرلر واول كوكبلر اطرافنده در و بيض ديرلر واول نيره كه

آخر نهرده در ظليم ديرلر و بو ظليمه ايله فم الحوت اورتاسنده اولان چوق

كواكبه رئال ديرلر دوه قوشنيك بچه‌سي معناسنه

ارنب و بونك كواكبي اون ايكيدر و عرب اول دورت كوكبه كه ايكيسي برطرف

اوزره و ايكيسي اياغي اوزره در كه كرسي الجواز خي ديرلر و بو جبارك اياغي

الندهدر

الندهدر و بو طوشن صورتنده در اوكي غربه اردي شرقه در و باشي آردنه دوندرمشدر

كلب اكبر بونك داخل صورتده اولان كواكبي اون سكزدر و خارج صورتده اولان

اون بردر ۝ و بو بر كلب شكلنده در كه كوكب جوزا آردنده در ۝ انونكيچون بو كلب

و عرب اول كوكبه كه كلب اغزي اوزره در ۝ شعري العبور و شعري اليماني ديرلر كه

قدر اولدر ۝ و بر قوم جاهليت بوكا عبادت ايدرلردي ۝ زيرا بو كوكب فلكي

عرضا قطع ايدر خلاف سائر كواكبك انونكيچون حق تعالى جل شانه بيورر

وانه هو رب الشعرى و شعري العبور انونكيچون ديدیلر كه مجره‌دن عبور ايدر

سهيل قتنده ۝ واول كوكبه كه چنكال كلب در ۝ مرزم العبور ديرلر ۝ واول دورت

كوكبه كه صف مستقيم اوزره در صورتدن خارج قروط ديرلر ۝ واول دورت كوكب كه

اياغي ... ويلقه و قويرقده در عذاري ديرلر ۝ و ايكي كوكب نيره كه خارج صورتده در

حضار ديرلر و مختلفين دخي ديرلر ۝ زيرا ايكيسنه بونلرك بريچون يمين ايلمشلر

زيرا بونلر سهيلدن اول طلوع ايدرلر ۝ پس بريكسه يمين ايلمشكه بو سهيل

دكلدر ۝ بس خلف يعني يمين اولندوغيچون مختلفين ديمشلر ۝۝

و ... كه اول عبادت ايدن الدين ... ابي كبشه ... اسمي ...
رسول الله صلى الله عليه و سلم ...
...

و انه كيمه دا اشغاله ... حضرت رسول الله عليه و سلم ... عبادت
... بو عبادت ... موافقت ايلديكي ... مخالفت ...
... بو درعبادت فالتعو ... اعلام كلمه

صفين

ارنب

صفين ...

صورة كلب [illegible]

كلب اصغر بو كلب مقدم دخي ديرلر ٥ بونك كوكبي ايكيدر بريسي بريدن نيردر
اول نيّره شعري الشامية ديرلر قمر اولدرانه ٥ وشعري الغميصا دخي ديرلر
زيرا اول سهيلك قوز قرنداشيدر ٥ وشعري العبور سهيل قتنه مجره دن عبور
ايدوب اول شمال شرقيه قالوب سهيل ايچون اغلدي ٥ پس عرب ديديلر
حتى غمصت عيناها واول برنه مرزم ديرلر ٥ واول ايكي كوكبه ذراع مقبوض
ديرلر ٥ زيرا ذراع آخردن متأخردر ٥ وبونلر اول ايكي نيّردر كه توأمين اوزرنده
دورلر ٥٥

صورة كلب اصغر

سهيل كوكبنه قنادنده بلنه فوقنه قنادنه تشبيه ايدوب

سفينه بونك كواكبي قرق بشدر ٥ وبو بر سفينه در ايكي قناتلو كلب اكبر عقبنجه
طوغر ٥ وبطليموس ديدي اول كوكب نيّركه جنوب جانبنده اولان قنات

اوزره

اوزرنده در سهيل ديرلر قمر اولدرن بر روشن قوللبلي يلدزدر ٥ روم ديارنده
انوكيچون سهيل يماني ديرلر كورنمز يمن طرفنده كورينور ٥٥

صورة سفينه

شجاع بونك داخل صورتده اولان كواكبي يكرمي بشدر ٥ وخارج صورتده اولان ايكيدر
وبو شعري الغميصا ايله قلب الاسد اورتاسنده در جانب جنوبه مائل وبو بر اژدها اوزون بلان
صورتنده در بوكلم بوكلم ٥

صورة شجاع

باطيه بو كاكاس دخي ديرلر ٥ بونك كواكبي بريدر ٥ وبو بر شكل مسند بردوه چناق
كبي ٥ وبو كواكبه عجز الاسد وعرش السماك ديرلر ٥

صورة باطيه

غراب بونك كواكبي يديدر ٥ وبو بر قرغه در شجاع ارقه سي
اوزره ٥ وكواكب شجاعدن بر كوكبي منقاري ايله طوتمشدر ٥ واول كوكبه منقار الغراب
ديرلر قس ثانيه دنده ٥٥

صورة غراب

قنطورس بونك كواكبي اوتوزبيردر ٥ بونك صورتي باشدن بلنه دك آدم صورتيدر

دبلندن آشغه آت صورتي در ○ ودوشی بوزی مشرق جانبنه واردی مغرب
طرفنه در ○ وبر النك ايكي صلقم ولر ○ وبر النده سبع اياقلرن طوتمش ○
واول آت قرنی اوزره بر کوکب نيره واركه اكا بطن الحوت ديرلر ○ وصاغ طرنغی
اوزره بر کوکب واركه اكا حصار ديرلر ○ وبر النك دخی بر کوکب واركه وزن
ديرلر ○ وبونلر اول ايكي کوکب دركه مختلفين ديرلر وبوذكر اتمشوزدر ○

آتنك خارج صورتي ايكي داخل صورتي
واول كوكب نيره كه اول ايكي اوزنده ... ديلر قنطورس اولنشدر

صورة قنطورس

سبع بونك کواكبی اون طقوزدر ○ کواكب قنطورس ايله سبعه سمانيخ ديرلر ○

صورة سبع

مجمرة كه سهيم اولياه دخی ثانيه ايله بخور دان معناسنه در بونك کواكبی بيدر ○

صورة مجمرة

اكليل جنوبي بونك کواكبی اون اوچدر ○ وبو جنوب ايله قيدلاولندی زيرا
شمالی...

فكه يه اكليل شمال ديرلر ○ وبو صنوبر شكلی اودره دركه عرب اكا قبه ديرلر ○

صورة اكليل جنوبي

حوت جنوبی بونك داخل صورتنده اولان کواكبی اون بردر ○ وخارج صورتنده اولان
التيدر ○ وبو بر بيوك بالق صورتنده در ○ باشی مشرق جانبنه قويروغی
مغرب طرفنه ○ اول کوکب نيره كه اغزنده در ○ اكا فم الحوت ديرلر ○ ○

صورة حوت جنوبي

جانب جنوبده اولان صورتلر وکواكبی دخی بيان اولندیكه داخل صورتده اولان
کواكبی ايكيور طقسان بيدی وخارج صورتنده اولان طقوز دركه جمله کواكب بيك
يكرمی ايكی اولور **فصل** رابع کر فوائد قطب شماليده وقطب جنوبيده در **بيلكه**
فوائد قطب شمالی برنجه در **برى** اولدركه اكا نظر ودب اصغره نظر شفادر وبرور
رحده وجربه ○ ونظرك كيفيتی بودركه كوزنده بو مرضلر اولان كمسنه يكشنبه كيجه سی
قطب شمالی برابرنده طوره واكا نظر ايده وكومش ميلی كول صويه طالدروب ايكی
كوزنه بيله چكه اكرچه مرض بر كوزنده ايسه دخی بر هفته بوكا مداومت ايده يعنی
يكشنبه كيجه سندن يكشنبه كيجه سنه دك هر انكا كوزيادن چكه كوزی ابواولوب جروجرب
زايل اولور ○ اما رمد تيزجك زائل اولور باذن الله تعالى **برى** دخی اولدركه

نجم اسلان و قپلان و ببر و آیو حسته اولسه و قطب شماليه قریب طوغرسه
واکا چوق نظر ایلسه حضلري زائل اولور **برجي** اولدرکه عجوز دیشي
اسلان کبه اولسه کوکلي بولانور نجه کون نسنه یمزه ٥ اندن صکره آغز صو ایچنه
کیرو طورسه و قطب شماليه نظر قلور اول مرض اندن زائل اولور **بلکه**
فواید قطب جنوبي دخي بر نجه در **برجي** اولدرکه هر حامل که وضع حمل اتمکه
زحمت چکسه قطب جنوبيه و سهیله نظر اتسه في الحال وضع حمل ایلیه **برجي** اولدرکه
بر کسنه نك شهوتي جماعه منقطع اولسه شرب دوا سوز نجه کیجه برجي بري ارتجه
قطب جنوبيه و سهیله نظر ایلسه شهوت جماعي کلور **برجي** اولدرکه بر کسنه نك
سکللري اولسه اول سکللرك عددنجه کیجه قواق آغجندن یپراق قوپره
هر برین قوپردقجه سهیله و قطب جنوبيه اشارت ایدوب قرق ایکي کره سکل
قوپرمق ایچون ندر ایدب اندن صکره اول یپراقلري هاونده دوکره سکللره قویه
قورودر و دوشورر **برجي** دخي اولدرکه بر کسنه ده مالخولیا اولسه کرکدرکه
سهیله و قطب جنوبيه چوق نظر ایده تا که اندن اول مالخولیا مرضي زائل اولا
برجي دخي اولدرکه سهیله و قطب جنوبيه نظر طرب و سرور احداث ایدر انوکیچون
زنکیلر زیاده طرب ایله اولورلر ٥ زیرا مدار قطب جنوبي و سهیل انلرك سمتنه
شامي اوزره در **برجي** دخي اولدرکه بر کسنه کوزنده قلفره اولسه قطب جنوبيه
و سهیله چوق نظر ایلسه کرکه ابتداي سنه کیجه سندن اول قرق ایکي یا
قرق طقوز کیجه دك تمام منقطع اولور **بلکه** تمرك یکرمي سکز منازلك
تفصیل ایدهلم تا که اصلي ایله معلوم اولا ٥ و تفصیلك اصلي بودرکه چون

ییل

مطلب در بادر شهوت

نظر ایلسه کوزده قلفره ایلسه کوزده [illegible]
[illegible]

٤٥

ییل عرب و بادیه ساکني اولانلر قتنده اهلاك اعتباري ایله اولدي ایسه ییل
اوکی مختلف اولور ابري کاه صیف ایچنده کاه شتا ایچنده اولوب ضبط سال
ایچون سنه شمسیه اعتبارینه محتاج اولدیلر تا که سنه نك فصولني بیلهلر و هر
فصلده نیه مشغول اولمق کرك انی اوزرینه اولالر ٥ پس قمرك حالنه نظر ایلدیلر غروبله
بولدیلر که فلکي اوتوز کون کیجه ده قطع ایدر و آیك اوتوزدن بر ایکي کیجه کورنمز ایام
اول ایکي کوني حسابدن اسقاط ایدوب یکرمي سکز کون کیجه یه اعتبار اتدیلر
پس دور فلکي یکرمي سکزه قسمت اتدیلر ٥ و هر قسمه بر منزل دیدیلر ٥ و قچن
هر کون کیجه سیله بو منزللردن برینده اولور دیدیلر ٥ و هر منزله بر علامت
وضع اتدیلر ٥ تا انجق غیریندن تمیز ایدهلر ٥ و بو علامتلري کواکب ثوابتدن اعتبار
اتدیلر که طرابع قمر قریبنده ٥ و بو یکرمي سکز منزلك هر بیري اون دورده بیرده
بو قره اولور ٥ و اون دورده بر التنده اولور ٥ و هر کاه که بو منزلك شرقدن
طلوع ایدوب مغربدن غروب ایدرلر ٥ طلوع ایدجك طالع و غروب ایدجك
غارب دیدیلر ٥ و رقیب دخي دیدیلر و عرب اون دورده منزله شامي و اون دورده
منزله یماني دیدیلر و فجر وقتنده برینك مغربده ساقط اولوب برینك مشرقده طالع
اولمسنه نوء دیدیلر ٥ و هر سنه که هر بر منزلك نوءنده واقع اولور یغموردن
و قاردن و یلدن و استیدن و صوودن کلانسب ایدرلر ٥ و چون نوء تمام اولا
ییل آخر ایرشي اولور ٥ و اول منازل شامي **شرطین** و آخري **سماك** اعزلدر
و اول منازل یماني **غفر** و آخري **رشادر** و چون بو منازلدن بري مشرقدن
طلوع ایده بري مغربده غروب ایدر ٥ و بو معني بر تقریر ایله دخي
حکما

[illegible]

بعض دیدیلر زیرا غیب کوزلیه [illegible]

بعض [illegible] ساقط [illegible] طالع [illegible]

دور فلکی اون ایکی قسمه تقسیم ایدیلر هر قسمه بر برج دیو آد ویردیلر ۝ بو نجلین
دور فلکی یکرمی سکز قسمه تقسیم ایدیلر هر قسمه بر منزل دد یلر ۝ قمرك بونلره
نزولی ایچون ۝ و نتکیم برج ایچون کواکب ثوابتدن صورتلر توهم ایدیلر ۝
بونجلین منازل قمر ایچون صورتلر توهم ایدیلر بلکه **ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ**
حضرت جل وعلی بو یله خلق ایلدی ۝ و نتکیم نقطهٔ اعتدال ربیعی عقبنجه
برجدن حمل واقع اولور ۝ بونجلین منازلدن شرطین واقع اولور ۝
پس کواکب ثوابتکه منطقة البروجه قریب اوله حتی قریب یا محاذی در منزل
قمر دیلر ۝ شمدی ذکر منازلك اسملرن و وجه تسمیه لرن وبعض احواللرن و شکللرن
وبعض احکامن بیان ایدهلم که اولکیسی **شرطان** در صیغهٔ تثنیه در که بو یله
حالت رفع ایله استعمال اولنور ۝ و بو لفظ فتح شین و را ایله تثنیهٔ شرط در علامت
معناسنه ۝ زیرا بو منزل علامت احوال سنین و عمارت تبدل زمین در ۝ و شرطین
ایکی کوکب نیردر که بونلرك محلی قرن حمل در ۝ و ایکیسنك اورتاسنده بر پایك ایکی
باشی قدر کورینور ۝ چون وسط سمایه ایره لر بری شمال ناحیه سنده بری جنوب
ناحیه سنده اولور ۝ چون شمس بونلره ایره شه زمان معتدل اولور ۝ وکیجه کوندز
برابر اولور ۝ و عرب دیرلر **اِذَا طَلَعَ الشَّرَطَانُ اسْتَوَى الزَّمَانُ** ✤ ✤
● ● ● ● و بونلرك برینك برابرنده بر کوکب خفی وار در ۝ بعض عرب
آنی بونلر ایله اعتبار ایدوب اشراط دیرلر شکلی بودر ● ● ● دیو منازلك
طلوعی نیسان آینك اون ایکی سنده اولور سقوطی تشرین اولك اون سکزنده
اولور و بونك نوئی محمود در زمان و هوا ایو اولور و بو منزل ایله برج اولور
صولی

بو اول اغنا اولندوغی زیرا ابتدا
وسنونك شمسه حمل برجینه
بو منزلله اولور

منازل قمر قلکه اشکالنده بعض رسائلده بونن
تنکیر اولان خلافن بازنشلره آنا بعضه
مغربه ایله بولوغم بازدم

بعض طلوعی بعض بکرمی ایکیسنده بعض بکرمی
بوز اوچنده بعض بکرمی
دردنده دیو بعض بونده
اختلاف واقع اولیو قلتنا در
محققه اعتماد اولنه
والله اعلم بالصواب

صولی
زبان اولور و بونك رقیبی عوّا در و ایکنجیسی **بطین** در تصغیر بطن در که
اول بطن بطن حمل در و تصغیر اولندوغی زیرا بطن حوته نسبت اصغر در و بو اوج کوکب
خفی در غول اوج طاش کبی ساج آیق قلنوز شکلی بودر ● ● ● نیساننده بر کیجه قالیجی
طلوع و تشرین اولده بر کیجه قالیجی ساقط اولور چون اول ساقط اولا ذکر مضطرب
اولور و قیتال و قلغوج سواحله کیدر و قرنجه بر آتش کیرر و بونك نوئی مذموم که
بغوب یاغر اول بیل خطلی اولور عرب ثریا الانواء دیرلر و بونك نوئنده اولن قور
وار ایسه حصادی ایدنور و بونك رقیبی زبانا در و اوچنجی **ثریا** در بو کا الجلة الحمل
دیرلر آلتی ییلد یو دردکه اورتالرنده خرده یلدیزلر وار در بو کا ثریا دیدیلر کثرتنه کوکبی ایچون
یا انوك نوئنده یغمور اولسه ثروه یعنی غنا اولور زیرا ثریا تصغیر ثروی در ثروی تأنیث
ثروان در کثیر المال دیمکدر شکلی بودر ● ● ● ● ● آیارك اون اوچنده طلوع و تشرین آخرك
اون اوچنده ساقط اولور چون مشرقدن طلوع ایده قیشی ظاهر اولور و هر کیجه بو وقته
قالقه تا وسط سمایه ایره وقتی کمالی بولور صولر طو کلر و طلوعی مبارکدر حضرت صلی الله
علیه وسلم بیورر که **اِذَا طَلَعَ النَّجْمُ لَمْ يَبْقَ مِنَ الْعَاهَةِ شَيْءٌ** یعنی نجم ثریا طلوع ایلسه
باقی قالمز آفت بیوردن بر نسنه و عرب بونك نوئنی محمود دوتر لر و یغموری غایتده نافع
اولور زیرا اول وقت ارض قوسر و صویه محتاج اولور و بونك طلوع عند نصکره قیشی
ظاهر اولدیغیچون عرب دیرلر اذا طلع ثریا هاج البحر واختلطت الریاح وسلط الله تعالی
الحوت علی المیاه و حضرت رسول بیورر **من رکب البحر بعد طلوع الثریا فقد بریء** یعنی بر کمسه
کیه بینه ثریا طلوع عند نصکره حق تعالی جل شانه حفظندن چقمش اولور و ثریانك نوئنده
هوا اسی اولور ومیوه لر ایرر واخرنده ییل آرتر وحیوانلر سود زبان اولور و بونك رقیبی

بو محلده النجم در بونلره قرلجه وار
حتی بعضی اولاندن کو یعنی انقطاعه
اونو چقمش اولی احسان
اولینمز انعیون اونلر
اعتبار قلمنمز

بلا تمیز نبعه

حق تعالی جل شانه جلاله
ایسه حفظ صولره

دوبی عندن نظر دریجا
لکم نقل دکلدر

اکلیله در درج نجی **دبران** در بعض ضمتین ایله او قیوب وجه تسمیه بیانی ایدوب
ثریانک اردنده اولدوغیچون بویله تسمیه اولندی و بعض فتحتین ایله اوقیوب
وجه تسمیه بیان ایدوب ثور نک باغری کبی در دیدیلر و بو بر قزل کوکبدر ثریادن
صکره طلوع ایدر و بو کا تابع ثریا دخی دیدیلر و انونک ایله کواکب خفیه وار در مخفی
هیئتی اوزره در بونک موقعی ثور ارقه سی در شکلی بودر ⁘⁘
و بونک نوئی محمود دکلدر نجم یغمور چوق یاغار اول ییل قزلی اولور و اونلر قورر
و بونک نوئنده اشلر زیان اولور و عرب دیدیلر اذا طلع الدبران یبست الغدران
نجم طلوع ایله دبران دیرلر کولجکلره اسیجی یلک اسر و باد سموم ظاهر اولور
وادوم ابریشور و بونک طلوعی آیارک اون التسنده و سقوطی تشرین اولک
بکرمی التسنده در و بونک قتنده اولان کوکبلره دبران کلبلری دیرلر و بعضلر
اول قزل کوکبه فحل دیرلر و اطرافنده اولان خرده کوکبلره قلاص دیرلر و بونک
رقیبی قلب در نجم **هقعه** در آن کوکبلر که دایره یه دیرلر و بو جوزا باشیدر
و بو اوچ کوکبدر بعض بعضنه قریب بطین کبی شکلی بودر ∴ وجه تسمیه بالطریق
التشبیه در بونک طلوعی حزیرانک طقوزنده و سقوطی کانون اولک طقوزنده در
و بونک نوئی عزیزدر عرب دیرلر اذا طلعت الهقعة رجع الناس عن النجعة
و بونک نوئنده قاون و سائر فواکه ایر و اسیجی زیان اولور و باد سموم اسر
و رقیبی شوله در نجم **هنعه** در بو بر التنده اولان نشانه دیرلر و بو جوزانک
صول اموزیدر و بو ایکی آق یلدیزدر ایکی سنک اورتاسنده بر نجم قدر یر وار
کورینور برنزدر برینه میعاد دیرلر و اوچ یلدیزدر که شکلی حظ کوبی الیایازلدی

الف

الف کبیدر و بعضلر دیدیلر صول ال ایله یازلنی لام کبیدر شکلی بودر ⁝⁝
بونک طلوعی حزیرانک یکرمی ایکیسنده در سقوطی کانون اولک ایکیسنده در بونک
نوئی انواء جوزادندر بونده اسیجی ثریا یشنه ایر و حرما و انجیرلر یتشور و صولر تغیر اولور
و بونک رقیبی نعایم در و یدنجی **ذراع اسد** در شویله که ذراع اسد دیو ایکی یلدیزه دیرلر
بری مقبوض بری بسوط مقبوض شام جانبنه مبسوط یمن طرافنه در منزل قمر اولان
ذراع مقبوض در و بو ایکی کوکب نیردر بونلرک اورتاسنده بر نجم قدر یر کورینور
شکلی بودر ∵ بونک طلوعی تموزک درد نده و سقوطی کانون ثانینک
درد نده در و بونک نوئی محمود در نادر واقع اولور که بونک نوئنده یغمور
یاغه عرب دیرلر اذا طلع الذراع حسر الشراب فی کل قاع و بونک رقیبی
بلده در و سکزنجی **نثره** آصلی بو ایکی بیوک اورتاسنده بوروندر التنده اولان
چقور جبره دیرلر و بو ایکی کوکبدر که ایکیسنک بربرندن بعدی بر قریش قدر
کورینور و ایکیسنک اورتاسنده کیرکجی کبی بیاض کورینور و بو کا ارسلان بورنی
دیرکه دیرلر شکلی بودر •• بونک طلوعی تموزک اون یدیسنده و سقوطی
کانون اخرک اون یدیسنده در بونک نوئی محمود در و وزرع و ثمار فساد
ایدر و بونک رقیبی سعد ذابح در و طقوزنجی **طرف** در و بو کا طرف دخی دیرلر
کوز معنانه بو ایکی کوکبدر فرقدان کبی بر مقدار اکریلکی وار در بونلر ارسلان
کوزلری دیرلر شکلی بودر ⁚ طلوعی آینک اوتنده و سقوطی کانون ثانینک
اوتنده در و بونک نوئی محمود در و اسیجی اکسلور کیجه و کوندز برابر اولوب
کیجه اوزامغه بشلار و ابتداء فصل خریف اولور و بونک رقیبی سعد بلع دیرلر

اون التنجی **جبهه** بوکا جبهة الاسد دیرلر بودورت یلدیزدر که آنلره وجه تسمیه
ظاهردر اکر بلکی واردر هر ایکی یلدیزک اورتاسی بر قریجی مقداری بر کوریغودر
شکلی بودر ●● طلوعی آب آینک اون درتنجی و سقوطی شباطک
اون درتنجیدر بونک نوئی محموددر یغموری یغر نبات چوق بتر و انجل
پر اقلمغه میل ایدر وبونک رقیبی سعد السعوددر و اون برنجی **زبره** در
ضم زا ایله دمور پارچه سی دیمکدر بو بر کوکب نیردر یاننده بر کوکب اصغر
واردر ایکیسنک اورتاسی بر قریجی اوزنلغی قدر کورینور احکام ثبات لاحظ
اولنوب زبره دنلمشدر بونلره کاهل الاسد دیرلر شکلی بودر ●● طلوعی
ایلولک ایکیسنده وسقوطی آذارک ایکیسندهدر بونک نوئی محموددر یغموری
چوق یاغر کیجه لرده غوغا اولور وبونک رقیبی اخبیه در و اون ایکنجی **صرفه**
بو بر کوکب نیردر زبره یه ملاقی اولور شکلی بودر ● بوکا صرفه دیرلر زیرا
بونک طلوعی ایله برودت منصرف اولور وسقوطی حرارت دخی منصرف اولور و بوکا
قلب الاسد دیرلر طلوعی ایلولک اون بشنده و سقوطی آذارک اون بشنده یاغور
اون بدیسنده اولا بونک نوئنده یل آسر و ایام برد عجوز کیبه ده وبونک رقیبی
فرغ مقدمدر و اون اوچنجی **عوادر** مد ایله و قصر ایله اوریجی معناسنه در بش
یلدیزدر صول ال ایله یازلمش لام کبیدر نتکم هندسه ایله درو بونی کلبلره تشبیه
اتمشلردر که ارسلان آردنجه اورلر آنکیچون عوا دیدیلر بوکا ورکة الاسد
دیرلر طلوعی ایلولک یکرمی سکزنده و سقوطی آذارک یکرمی سکزنجیدر بونک
نوئی محموددر بونک رقیبی فرغ مؤخردر و اون درتنجی **سماکدر** بوکا سماک الاعزل

دیرلر

٤٨

دیرلر یرلر یز مغلمه در بونک یاننده بر کوکب دخی بودر انکا سماک رامح
یاننده بر کوکب دخی واردر اول انوک رمحیدر دیرلر بیر سماک اعزل سماک
رامحه برابردر و عرب ایکی سماکا اسدک ایکی صاغیدر دیرلر و سماک
اعزل خط استوی قریبندهدر و بو بر کوکب نیردر صرفه کبی شکلی بودر ●
و بونک طلوعی تشرین اولک بشنده و سقوطی نیسانک درتنجی اولور بونک
نوئی محموددر نادرا واقع اولور که یغموری یغمیه وبونک رقیبی بطن الحوتدر
و اون بشنجی **غفردر** فتح غین و سکون فا ایله اورتمک معناسنه درو درت
کوکب خفیه در شبیه در قوسه که موقعی میزاندر و شکلی بودر ●●● و بوکا غفر
دیرلر زیرا طلوع ایدجک بررک تازه لکی اورتلور یاخود کندوسی کوکب خفیه
نظامدر اورتلور طلوع تشرین اولک اون سکزنده و سقوطی نیسانک اون
التیسنده در وبونک رقیبی شرطاندر و اون التنجیسی **زبانا** فتح زا و با ایله
بوینوز و بو ایکی کوکب نیردر بونلره عقرب بوینوزی دیرلر بو ایکی کوکبک اورتاسی
بش ایشیون مقداریدر شکلی بودر ●● طلوع تشرین اولک آخرنده و سقوطی
نیسانک آخرنده در بونک نوئنده یل اسر و اقلیم بابلده خلق اولرنه کیرولر
و شدت شتا ایدر و بونک رقیبی بطیندر و اون یدنجی **اکلیل** تاج معناسنه در
بودورت کوکبدر اوچی برابر عقرب اوزرنده انکیچون اکلیل دیدیلر شکلی بودر
●●●● طلوع تشرین آخرک اون طقوزنده و سقوطی ایارک اون طقوزنده
و انوک نوئنده صولر برکه بتر یا بطنی حوت طلوع ایدنجه صولر ارتر و بونک رقیبی
ثریادر و اون سکزنجی **قلب** بو کوکب احمر نیردر بونک ایله ایکی کوکب صغیر

دنجدادر برکابزن بوقره برکاتزن اشغه در بو ایکی کوکب صغیره نباطه دیرلر
شکلی بودر بوکا قلب عقرب دیرلر بونک ولنسر واقعک طلوعی تشرینن
اخرک یکرمی التیسنه در سقوطی آیارک یکرمی التیسنه در بونک نوءی منموم در
فاینی صوق اولوب اغجلک صوکی قورر و بونک رقیبی دبراندر اون طقوزنجی
شوله فتح شین و سکون واو ایله عقرب قویروغی معناسنه در بو ایکی کوکب
برتدر بربرینه متقارب بوکا شوله یعنی عقرب قویروغی انوکیچون دیرلر که مرتفع در
شالهٔ برینه دیرلر شکلی بودر طلوعی کانون اولک یکرمی بشنده وسقوطی
حزیرانک یکرمی بشنده در بونک نوءنده اغجلک بر اغجی دکلور و یغمور چوق یاغر
و بونک رقیبی هقعه در و یکرمنجی **نعایم** و بو جمع نعامه در دوه قوشنه دیرلر
و قوینک جرجی اغجنه دیرلر و بو سکز کوکبدر شوله برابرنده دورت مجره ده در
انلره نعایم وارده دیرلر کویا مجره دن صو ایچرلر و دورت مجره دن خارج
در انلره نعایم صادره دیرلر زیرا بونلر مجره دن طشره اولدقلری ایچون کویا صو
ایچوب طشره کتمشلر شکلی بودر طلوعی کانون اولک یکرمی ایکیسنده
و سقوطی حزیرانک یکرمی ایکیسنده در بونک نوءی قیشی اولندن اولور کیجه کوندز
برابر اولور و بونک رقیبی هنعه در و یکرمی برنجی **بلده** در بو بر مبدأدر
نعایم ایله سعد ذابح اراسنده واکا کوکب یوقدر الا بر کوکب خفی وار که
کوجله کورینور و بعضلر بونی التی کوکبدر قوس کبی دیشکلی بودر دیرلر
طلوعی کانون اخرک دوردنده و سقوطی تموزک دوردنده در بونک نوءنده
صولر طوکر و بونک رقیبی ذراع در و یکرمی ایکنجی **سعد ذابح** بو ایکی کوکب صغیردر

اوزره بیری برفرسخ قدر بر کورینور بری یوقرو در جانب شمالده بری اشغه در جانب جنوبده
و انوک یانینده بر کوکب صغیر وار در عرب اکا بونک غنمیدر بو آنی ذبح ایلمک استر
دیرلر شکلی بودر طلوعی کانون اخرک اون برنده وسقوطی تموزک
اون برنده در بونک نوءنده آغجلر صو یورر بادام و جوز اغجی حرکته کلور
و بونک رقیبی نثره در و یکرمی اوچنجی **سعد بلع** بو ایکی کوکبدر حرکتده برابردر اما بریسی
برینه بیوکدر کویا اول برینی بودر بورینی صو ایله شکلی بودر بونک وجه تسمیه
ظاهر در که آنی بو تغه اغزن آچمشدر طلوعی کانون ثانینک بر کیجه سی قالجقدر
و سقوطی آب آینک بر کیجه سی کچجکدر بونک نوءنده یغمور چوق یغر دوه یغه اوتمکه
باشلر سرچه جاعه کلور و باد جنوب اسر و بونک رقیبی طرفه در و یکرمی دردنجی
سعد السعود بو اوچ کوکبدر بری نیر ایکیسی خفیدر شکلی بودر بونک وقتنده
وجه معاشی ظاهر اولور انسان و حیوانه و عرب بونی مبارک عدّ ایدرلر انوکیچون بو اسم ایله
تسمیه اولندی و طلوعی شباطک اون ایکیسنده وسقوطی آب اینک اون درتنده در بونک
نوءی محموددر که اول برتر قورتلر اوتر اغجلره اقلنور قرلنغوج کلور ریاحین ایرر و بونک
رقیبی جبهه در و یکرمی بشنجی **سعد الاخبیه** جمع خبادر چادر معناسنه و کوزلکک معناسنه
بو دورت کوکبدر اوچی خبا صورتنده در بری وسطنده کویا بو اوچ انوک چادریدر
شکلی بودر وجه تسمیه بونزن ظاهردر حشرات ارض یرالتندن کلور
قیشدن انوکیچون بو اسم ایله تسمیه اولندی طلوعی شباطک یکرمی بشنده وسقوطی آب اینک
یکرمی بشنده در بونک نوءی محموددکلدر یغمور چوق اولور باغلر کسلور و بونک رقیبی
زبره در و یکرمی آلتنجی **فرغ اول** در بوکا فرغ دلو مقدم دیرلر و یکرمی یدنجی **فرغ ثانی**

وجه تسمیه بونلرک دوه قوشنه تشبیه و یا انوک اغجنه تشبیه در

هر برینه بو طریق ایله اسم و دیرلر و کسب دلالت ایلیکه نعایم جمع نعامه در اولوب نعامه دوه قوشی معناسنه بو جهتدن معناسنه اولدیغی

بوکا بلده دیو تسمیه اتدکلری کی بلده نظرایله اولوب تسمیه بولندی نظر اوله وجه تسمیه بولنمیه ...

یعنی فلک دلو یا انتظام اوزره کوکب دیلنمه لا ابدی فصل بربوجه مرسوم بلده کی محل یابنه ...

کذلک تفرقات اولنه ... لاانه الوکرمه فخانه بلع شانه

بلع یوتمق معناسنه در

بوکا فرغ دلودخی دیرلر وفرغ قوغه دن صودوکلن یره دیرلر بونلرک
هر بری ایکی کوکبدر هر کوکبک آراسی بش ذراع برقدر کورینور شکلی بودر

بونلر بو اسم ایله تسمیه اولندیلر زیرا بونلرک وقتنده یغمور چوق اولور
فرغ اولك طلوعی آذارک طقوزنده سقوطی ایلولك طقوزنده در وبونك
نوئی محمود در وبونلره اوچنجی جرم ددنلر وبونك رقیبی صرفه در وفرغ
ثانینك طلوعی آذارک یکرمی ایکیسنده وسقوطی ایلولك یکرمی ایکیسنده در
بونك نوئی محمود در ورقیبی عوادر یکرمی سکزنجی رشادر قوغه اورغانی
مغاسنه در بو بر کوکب نیردر اون ایکنجی واقع اولان حوت برجنك بطننده
اولدیغیچون بوکا بطن الحوت دخی دیرلر اما رشاد دیدکلری اول جهتدندر که
شول خرده یلدیزلر که آنلردن جسم حوت توهم اولنمشدر آنی قوغه یه وبونی
اورغانه تشبیه ایدرلر که صورتی بودر 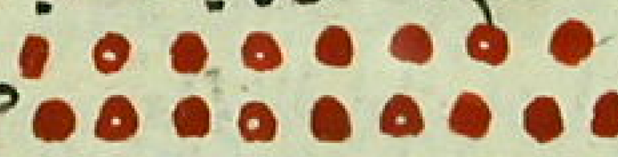 طلوعی
نیسانك درتنده وسقوطی تشرین اولك درتنده در ونوئی صولر طاشره
اونلر بتر وچیچکلر آچلور وارپه بشلمغه باشلر وبونك رقیبی سماك در
بلکلکه ابو اسحق زجاج دیدی یلدوزك جزدر هر جزیری نوء وهر نوء
اون اوچ کوندر وبری یعنی جبهه بر کون زیاده در اوبلیه تمام سنه اوچیوز
التمش بش کون اولور وبو مقدار زمانده شمس فلك بروجی قطع ایدر وبلکلکه
ثریا اظهر منازل واعرف منازلدر شول کسه که منازلی بیلمك دلیه کرکدر که
اول ثریادن ابتدا ایده که طریق قمر اوذرنده در واندن طلب دبران قیله که
انوك جانب شرقیسنده بر کوننك مقداری یرده در واندن طلب نثرطین قیلا که

جانب شمالیسنده

جانب شمالیسنده ایکی کوننك مقداری یرده در واندن طلب بطین قیلا که ثریا شرطین
اوتاسنده در بو منازل اربعه معلوم اولدقدنصکره قادر اولور باقی منازلی بیلمکه
که طریق قمر اوذرنده در ناحیه شرق وغربده ومخفی دکلدر که منازل بیلنجك اون
ایکی برج دخی بیلنور وبو قدر ذکر اولندیکه قمر یکرمی سکز منزلدن هر برنده اولور
اما سیری متشابه دکلدر کاه سریع حرکت ایدر کاه بطی حرکت ایدر کاه اولور
بر کون نصف نهاره دك بر منزلك اولنده اولور ویوم ثانی نصف نهارنده منزل
ثالثده اولور وکاه اولور بر کون نصف نهاره دك بر منزلك اولنده اولور یوم ثانی
نصف نهارنده اول منزلك آخرنده اولور وقتا که دور فلك کاه اون ایکی بروج
اعتباری ایله منقسم اولوب وکاه یکرمی سکز منزل حسبنجه منقسم اولدی ایسه
اوبلیه هر بر برجك حصه سی منازل مذکوره دن ایکی منزل وثلث منزل اولدی
چون منازل قمر بلدوکّه بلکلکه قمر منازل مذکوره دن هر برنده اولدوغی وقتنده
ننك کبی عمله هوس ایتمك کرك ونه نك کبی عمل ایتمك کرك آنی دخی بیان ایدلم تا که فایده
عام وعایده تمام اوله بو هر برنك احکامنی بر سطرده ذکر ایدلم چون قمر شرطین بطینده
اوله ایودر سفره ویکی جامه کیمك وسوار اولمق وفیدان دکمك ایو دکلدر بیع وشرا
ثریاده ایودر سفره وعلاج وتقرب والفت وزیارت ایو دکلدر بیع وشرا وتزویج
وشرکت دبرانده ایودر تجارت وصید وکار آتشی وصحبت زنان ایو دکلدر
کمیه بنمك وبیع وشرا وشرکت دبرانده ایودر بنا وچاه وملك آلمق واکابره کورمك
ایو دکلدر علاج وعشرت وسفره واه هقعه ده ایودر تزویج وبیع وشرا وصید
ایو دکلدر یکی کیمك وعلاج ایتمك وشرکت هنعه ده ایودر سفره وقول آلمق

واغج دکمك ایودر بنا وقول صاتمق وقاتی الق ذراعده ایودر یکی
قفتان کیمك وتجارت وقول صاتون الق ایودکلدر سهل ایچمك وطبیبه
مرض کوسترمك نثره‌ده ایودر علاج وسیره صحبت وسفره یکی کیمك وبچمك وایو
دکلدر نسنه الق وتزویج وکارزنان طرفه‌ده ایودر جنك وسفره وارمق وزکوة
مال ویرمك ایودکلدر شرکت وتزویج ویکی کیمك واستحمام جبهه‌ده ایودر
زراعت وبوستان دکمك وبیع وشرا وصحبت ایودکلدر یکی کیمك وسفره امانت
زبره‌ده ایودر اغج دکمك وبیع وشرا وشرکت ایودکلدر حجامت ویکی کیمك
وسفر اتمك صرفه‌ده ایودر بنا وزراعت ودوکون وزینت وجاریه الموق
ایودکلدر سفره وارمق وغلام الق عواده ایودر بنا وزراعت وعمارت وعلاج
ایودکلدر سفر بر وبحر وغلام بیع اتمك سماکده ایودر سفره وارمق وعمل سحر
مکر وحیله ایودکلدر تجارت وطلب حاجات وجاریه الق غفره‌ده ایودر قول
وجاریه الق وشرب شربت ونعلبند ایودکلدر تزویج وسفر وشرکت واستقراض
زبانانده ایودر یکی لباس وقول وحبوب الق ایودکلدر سفره وبیع وشرا
وتجارت وعشرت اکلیلده ایودر آت الق وشرب شربت وسفره وارمق ایو
دکلدر بیع وشرا واهل العسکر وجنك قلبده ایودر پهلوان الق
وبوستان دکمك ایودکلدر قول وملك صاتمق وحرکت اتمك شوله‌ده ایودر
اغج دکمك وشرب شربت وجاریه الق ایودکلدر یکی کیمك وسفر وشرکت
نعائمده ایودر بیع شرا وحلوت وعشرت ایودکلدر سفر اتمك وشرکت قلمق
بلده‌ده ایودر قول وقاتی وآت الق وزراعت وعمارت ایودکلدر سفر

وبیع غلام

وبیع غلام وخصومت ذابحده ایودر علاج وتجارت وعمارت وزراعت وقول الموق
ایودکلدر یکی کیمك وتزویج بلعده ایودر سفر وعشرت وحجامت ایودکلدر قرض
الق وودیعت ویرمك وخصومت سعوده ایودر علاج وعشرت وبنا وقول الموق
ایودکلدر سفر وقول صاتمق ویکی کیمك اخبیه‌ده ایودر علاج چشم واکابر کورمك
وزراعت وتزویج ایودکلدر سفر وجاریه الق مقدمده ایودر زراعت وتزویج وعشرت
وحکومت ایودکلدر سفره وتجارت واستقراض مؤخره ایودر علاج وابتداء هر عمل ایو
دکلدر سفر دریا وصوا اشلری واستقراض رشاده ایودر یکی بچمك ودارو ایچمك
وطلب حاجت وعشرت ایودکلدر خصومت وحیله النظر العاشر که فلك بروجده در
بلکه فلك بروج بر فلك مستقل دکلدر سایر افلاك کبی بلکه اول امر موهومدر
وبونك اول ذکر اولندیکه هر بر کوکبك فلکی خصوصی واردر واول فلکك ایکی قطبی
واردر وکوکبك هر بری فلکنك مرکزندن وچون فلك بر کره دور ایدر اول کوکبه
فلکنك مرکزندن انك بر دائره حاصل اولور وکوکبك مشرقدن مغربه حرکتی قسریدر
زیرا اول حرکتله کواکبك افلاکنه مخصوصدر مغربدن مشرقه در مثلا شمسك ایکی
سیری واردر بری سیری ذاتی وبری سیری قسریدر بر یلده بر یله قطع اتدوکی
سیر ذاتیدر کیجه ده وکوندزده بر کره دور اتدوکی فلك اعظم دننده سی ایله قسریدر
اما هیچ فلك شمس بر کره دور ایدر مغربدن مشرقه بر دائره عظیمه توهم اولنور مرکز
شمسدن واول دائره عالمی قاطع اولور واول دائره یه فلك البروج دیرلر ازنهکسی
بر دائره دخی فرض ایدروز دوائر عظامدن که انك مرکزی مرکز عالمدر وانك ایکی
شمال وجنوب اولور اول دائره یه معدل النهار دیرلر وچون فرض ایدوز که دائره

[illegible] معدل النهاره [illegible] تقاطع [illegible]
[illegible] سیارات اول [illegible]
ونقطه معدل اولور [illegible]
نواحی معموره

فلك البروج دائرهٔ معدل النهاری قطع ایدر نصفنه ایکی نقطهٔ متقابله اوزره
بریسنه نقطهٔ اعتدال ربیعی دیرلر وبرینه نقطهٔ اعتدال خریفی دیرلر انلرك هر
بر دائره دخی فرض ایدرز که نقطهٔ معدل النهار اوزره ونقطهٔ فلك البروج
اوزرینه کچر ایکی نقطهٔ متقابله ایله بری شمالی بری جنوبی یه نقطهٔ انقلاب
صیفی وجنوبی یه نقطهٔ انقلاب شتوی دیرلر بس بو ایکی دائره فلك البروجی
دورت قسم متساویه منقسم قیلور ربع اول که نقطهٔ اعتدال ربیعی ونقطهٔ
انقلاب صیفی اورتاسنده در زمان ربیع دیرلر زیرا شمس مادامکه فلکنده بو قوسی
مسافت اولا زمان ربیع اولور وربع ثانیه که نقطهٔ انقلاب صیفی ونقطهٔ
اعتدال خریفی اورتاسنده در زمان صیف دیرلر زیرا شمس مادامکه فلکنده
بو قوسی مسافت اولا زمان صیف اولور وربع ثالثه که نقطهٔ اعتدال خریفی
ونقطهٔ انقلاب شتوی اورتاسنده در زمان خریف اولور وربع رابعه که
نقطهٔ انقلاب شتوی ونقطهٔ اعتدال ربیعی اورتاسنده در زمان شتا
دیرلر زیرا شمس مادامکه فلکنده بو قوسی مسافت اولا زمان شتا اولور
انلرك ایکی دائرهٔ عظیمه فرض ایدرز قطب فلك البروجدن خروج ایدر
ربع ربیعی واونك مقابلی صیفیدن هر بری اوج قسم متساویه منقسم ایدر
جمله دوازده اولور وچون توهم ایدرز التی دائره که عالمی قطع ایدر ایکی
نقطهٔ متقابله اوزره هر بری افلاکك اون ایکی قسم اولور هر بر قسمه برج
دیرلر وهر برجی اوتوز قسمت ایدرلر هر قسمه درجه دیرلر بس دائرهٔ عظیمه
جمعا اوچیوز التمش درجه اولور نتکم یوقروده دخی ذکر اولنمشدر وچون

بو اعتبار

بیلنمك شمسك ایکی انقلابی یعنی دورت مرحله ... [illegible] وایکی اعتدالی یعنی ایکی کونلر ... [illegible] ... جدی ... دوار دیرلر ... حمل ... اعتدال ... میزان ... [illegible]

بو اعتبار معلوم اولدی ایمدی بلکل که فلك ثوابتی انوك ایله اعتبار ایدرلر اون ایکی قسم
اولور وهر قسمده کواکب وارد اشکال مختلفه ایله بر قسمنده اولان کواکب صورت حمل
ایله در بریسنده اولان صورت ثور ایله در هر بر قسمه انوك شکلی ایله آد ویردیلر اخر اقسامه دك
چون دیرلر فلان کوکب فلان برجده در بونك معناسی اولدر که اگر بر خط مستقیم فرض
ایلسك مرکز ارضدن کچوب کواکبه ایرشه وکواکبدن کچوب فلك ثوابته ایرشه اول
قسمده واقع اولور بطلیوس دیمشی هر برجك دائره سی دورت یوز سکسن التی بیك
وایکیوز التمش طقوز بیك یدی یوز ایکی بر میل وربع میلدر وهر برجك طولی اوتوز طقوز
بیك کز بیك واوچیوز سکسن سکز بیك واوچیوز اون میل ونصف وسدس میلدر
وعرضی بیك کز بیك واوچیوز ایکی بیك وطقوز یوز قرق اوچ میل وثلث میلدر
النظر الحادی عشر که فلك الافلاك در اهل شرع عرش دیرلر وکبیردر واکا اوکیچون فلك
الافلاك دیدیلر که جمیع افلاکی محیط در واکا فلك اعظم دخی دیرلر زیرا جمیع افلاکدن
بیوکدر وفلك اطلس دخی دیرلر زیرا انده هیچ کوکب یوقدر دخی بو فلکك حرکتی مشرقدن
مغربه در خلاف باقی افلاکك وفلك اطلسی ایکی بربرینه مقابل نقطه اوزرینه حرکت ایدر بری
قطب جنوبیدر بری قطب شمالیدر ودوری یکرمی دورت ساعتده تمام ایدر وانوك حرکتیله
جمیع افلاك وکواکب حرکت ایدرلر بعضلر دیمشلر زیرا فلك اعظم ظرفدر ظرفك حرکتی
مظروفك حرکتنی مستلزمدر بوکا وارد اولور که اول دیدوکك حرکت اینیه ده در
افلاکك حرکتنی حرکت وضعیه در دیدوکك صحیح اولدوغی تقدیرجه عناصر وارض
دخی متحرك اولمق کرك ایدی ایمدی صواب تعلیلك بودر که سبب حرکت نفسانیدر کلیه
یعنی حق تعالی جل شانه فلك اعظمه بر قوت قومشدر که اول قوت فلك اعظمك

دنیا الجمله حکما فلکلری ... [illegible] ... اون ایکی برجه تقسیم ... هر برج ... واقع اولان صورت حمل ... ثور ... جوزا ... [illegible] ... جمیع افلاکی ... بعضلر ... فلکده ... هر برجه فلان ... اول ... ایکی برج کواکب ... سبعه ... [illegible]

اطلسی کرکی ... [illegible]

كندونك
دكعونك وسايرافلاكك دانلرن اولان فلكيّاتك حركتنه قادردر
آنجق انلرن تجاوز اتمز وفلك اعظمك سرعت وحركتي انسان مشاهده
اتدوكي هيئتنك حركتندن اسرعدر كه هندسه ده ثابتدر كه شمس حركت
قسريه سي ايله حركت ايدر انسان اياغن قالدروب قويننجيه دك سكزيوز
فرسخ مقداري ير وبو معنانك صحتنه دليل اولدركه روايت وارد اولمشدر
حضرت رسول صلى الله عليه وسلم جبرائلدن عليه السلام سوال ايلدي دخول
وقت صلوتدن جبرائل عليه السلام لا نعم ديدي وبيان ايلدي كه بن لا
دينجه شمس بشيوز فرسخ مقداري حركت ايلدي **بلكل كه** شمس حركت ذاتيه سي
ايله مغربدن مشرقه حركت ايدوب بر يلده دورن تمام ايدر اما فلك اعظم
آنى مشرقدن مغربه حركت قسريه ايله حركت اتدروب بر كيجه دوندن ساعتده
طرف خلافه دورن تمام اتدرر بونك **تمثيلي** بودركه بر دكرمن سرعتله
صاغدن صوله دونه و بر قريجه انوك اوزرنده صولدن صاغه كته شبهه
يوقدر كه اول قريجه كندي حركتي ايله دكرمنك بركره طولانجه دكرمن آنى
نجه كره خلافنه دندرر و هندسه ده ثابت اولمشدر كه حدوث ليل ونهار
فلك اعظمك حركتي ايله اولور كه چون شمس طلوع ايدر بو فلكك دوراني
ايله عرضك اول جانبي روشن اولور وهواسي مضي اولور واول
طرفك حيواناتي حركته كلور ونباتاتي تازه لنوب وكوكجك يللدر وچون
بو جانبدن غايب اولا بو فلكك دوراني ايله غايب اولدوغي طرفك ارضي
قره كو وهواسي مظلم اولور وحيواناتي ساكن اولور ونباتاتي صولهادامكه

بو فلكك

بو فلكك حركاتي بايدر حتى عالم بو نظام اوزره اولوب احوال انسان منتظم
اولور نتكم حضرت حق جل وعلا بيورر ۝ وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ لِبَاسًا وَجَعَلْنَا
النَّهَارَ مَعَاشًا ۝ وموضع آخرده بيورر ۝ وَمِنْ رَحْمَتِهِ جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ
لِتَسْكُنُوا فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ وحكمانك
اكثري فلك اعظمي تحديد جهات انلرن اوترسنده بو قدر ديرلر بو اعتقاد
فاسدلرينه بنا كه انلرن اوته لا خلا ولا ملا ديرلر اما افضل المتاخرين
ابو عبد الله محمد الرازي رحمة الله عليه ديمش ۝ مرادن بو كه تا ل
مملكة الله بمكيال العقل فقد ضل ضلالا بعيدا ۝ و بعض حكماء
اسلام بوني ديمشلر كه كرسي فلك ثامندر وعرش فلك تاسعدر وبونلرك
وجودنده شبهه يوقدر ديرلر آيات واخبار بونلرك اوزرينه واردر نتكم حق تعالى جل شانه
بيورر ۝ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۝ وبيورر ۝ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ
وابو ذر رضي الله عنه حضرت رسولدن صلى الله عليه وسلم روايت ايدركه ديمش
اما السموات السبع في الكرسي الا كحلقة ملقاة في فلاة وفضل العرش
على الكرسي كفضل الفلاة على تلك الحلقة ۝ پس عرش بر مخلوقدر
عظيم حق تعالى مخلوقاتندن حضرت حق جل وعلا آنى قبلهء اهل سموات قلمشدر
نتكم كعبه قبلهء اهل ارض ايلمشدر وجعفر صادقدن منقولدر كه ديمش هيچ بر مؤمن
يوقدر الا انوك مثالي عرشده واردر نچه مؤمن ارضده ركوع وسجوده مشغول
اولور انوك مثالي عرشده اول ايله ايدر ملائكه آنى كورلر اول مؤمنه تصليه و
واستغفار ايدرلر يعني انوكيچون مغفرت طلب ايدرلر اما فجي مؤمن ارضده

عرض سيلي كلر كلسكي [illegible]
خلقي انه ... بلنمزلو الا
وعندك زبان اورزند
صحيح انك ابان كلي ... اوزنده
خلق اوزنده

معصیته مشغول اولورحق جل وعلی منالی اوزرینه برپرده آصرآنی ملائکه دن
ستر ایلر تا مکلف اولان مؤمنک کناهنه مطلع اولمزلر بودر رسول الله
علیه السلام کلامنک معناسی ٥ یا من أظهر الجمیل وستر علی القبیح ٥ و
عرشک وراسنده دخی عوالم جایزدر غایتی مخلوقاته معلوم دکلدر
وتحقیق مقام بودر بو درکه فلک تاسع دخی ایکی حد ایله
محدوددر مقعری فلک ثوابتک حد بنه مماسدر اما محدبی
بنه مماس ایدوکنی ومباحثنی الله تعالی جل شانه بیلور غیری
کمسه بیلمز واشغه سطحی دوقوز بیک کز بیک وایکیوز سکز
بیک دوقوز سکسن میلدر وبو فلک اعظم جمیع افلاکی
وکره ناری وکره هوائی وکره مائی وکره
ارضی مشتملدر جمله سی اون اوچ کره در بربرینی محیط
واحسن الاشکال شکل المستدیر اولدوغیچون حضرت
حق تعالی جل شانه ذکر اولان اجسامی کروی خلق
ایلمشدرکه بوصورتده در

نکته قرن سبطی ... کاملکو ... / تا انکشفی احسن الاشکال شکل المستدیر

افلاک کلیا طقوز و عامه درنده که مجموعی اون اوچ اولور اما بو طقوز فلک
جزئیاتی ایله یکرمی دوردر یعنی طقوز فلک کلی والتی فلک تدویر و سکز فلک
خارج المرکزدر و قمرک برفلکی دخی واردر موافق المرکز و دوردن عناصردر
اولبابه بو اعتبار ایله یکرمی سکز اولور منه

تحقیق

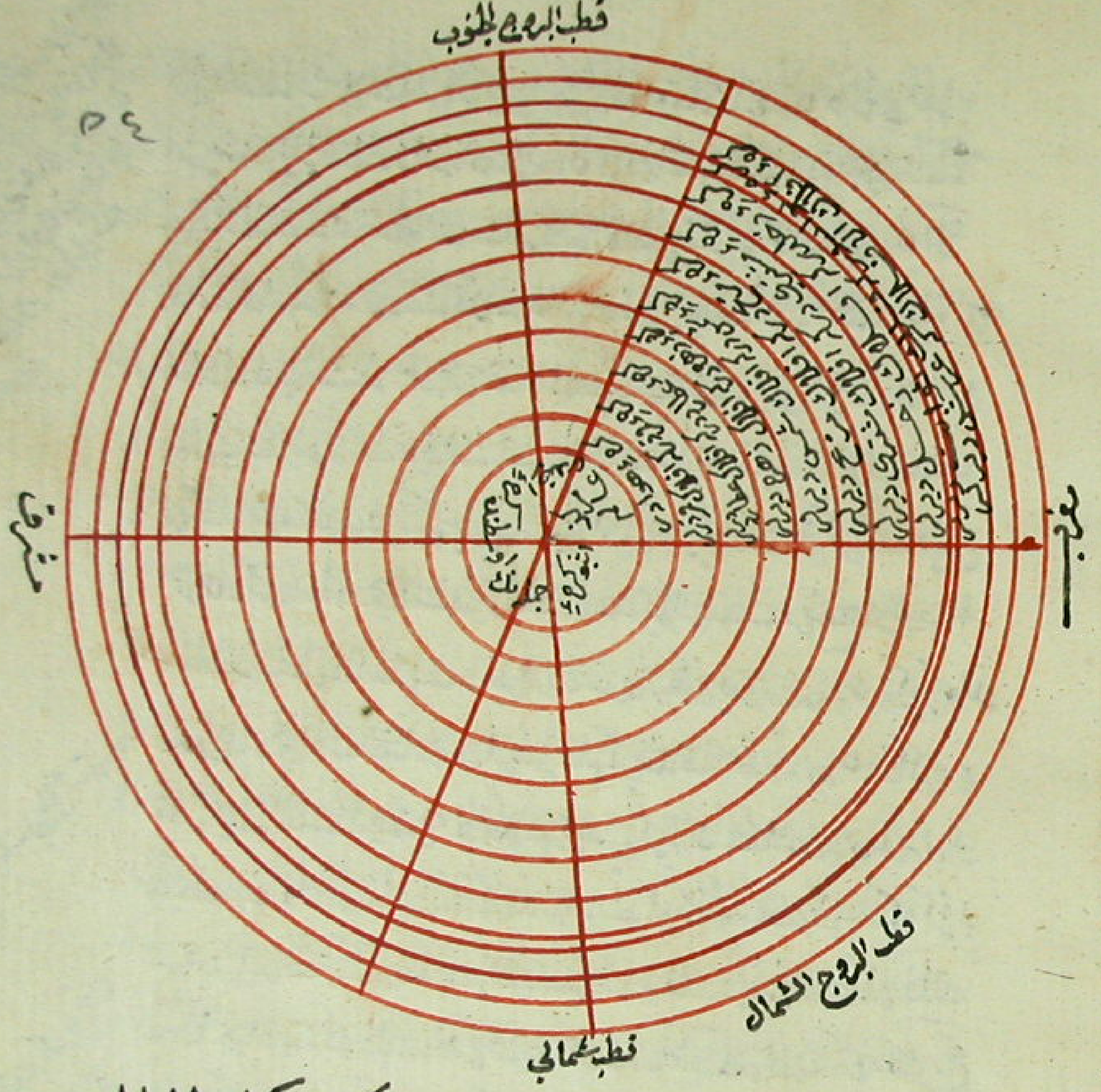

تحقیق مقامده وترتیب مرامده برتفصیل دخی ذکر ایدهلم که انی بلمک ایله
خاطر عاطرک عوالم اجسامی محیط اولسون ٥ امدی بلمک کرک اجسام
ایکی قسمدر برقسمی بسائطدر یعنی اجسام مختلفة الطباع دن
مرکب اولمیانلردر ٥ وبرقسمی مرکباتدر یعنی اجسام مختلفة الطباع دن
مرکب اولنلردر ٥ معدنیات ونباتات وحیوانات کبی بسائط دخی

ایکی قسمدر بر قسمی عناصردر یعنی ارض وهوا وماء ونار در ۝ وبر قسمی اجرام
اثیریه در یعنی افلاک دائره اولنلردر ۝ وهر جسم بسیط کندو طبعی مقتضاسنجه
کریة الشکلدر ۝ امدی جمله عناصر واجرام اثیریه کریة الاشکالدر ۝ الا
بو قدر وار در که ارض تشکلاته قابل اولدوغیچون انک سطحنده تضاریس
ظاهر اولدی مثلا صحرالر وطاغلر ودرهلر دیش دیش کره مادن طشره
چقدی تا که حیوانات بری وانسان معاش ایدهلر ۝ اما بونلر جمله ارضک
کریتنه مانع دکلدر ۝ نتکم بر طه ارتبه دانه لری یاپشدرسلر کریتنده قدح
اتمز ۝ وکرهٔ ماء دخی مستدیر دکلدر ۝ زیرا ارضدن مرتفع اولوب
چقان دیشلر طاغلردن وغیریدن مدورتر لکن بوذخشدر ۝ وکرهٔ هوانک
مقعری دخی اول تضاریس ارضه تمام کریتدن چقمشدر ۝ اما کرهٔ
نار صحیحة الاستداره در ۝ وافلاک جمیعسی کریة الاشکالدر وبونلر بربرینی
محیطدر ۝ وارض تمام وسطنده در اندن صکره کرهٔ مادر اندن صکره کرهٔ
هوادر اندن صکره کرهٔ نار در اندن صکره کرهٔ فلک قمردر اندن صکره فلک
عطارد اندن صکره فلک زهره اندن صکره فلک شمسدر اندن صکره فلک مریخ
اندن صکره فلک مشتری اندن صکره فلک زحلدر اندن صکره فلک ثوابتدر
اندن صکره فلک الافلاکدر ۝ نتکم یازلن صورت دائره ده ظاهر اولور ۝
شمدیه دک مذکور اولان تفاصیلدن معلوم اولدیکه کواکب برکون بر
کیجه ده مشرقدن طلوع ایدوب مغربدن غروب ایدرلر ۝ وکواکب کندوسبی
بالقی دکزده یوزر کبی افلاکده یوزمزلر ۝ زیرا افلاک خرق والتیامه یعنی

یرتلوب

٥٥

یرتلوب بتشمکه قابل دکلدر ۝ وافلاک بسیط اولدوغیچون اندن اثار مختلفه
صادر اولمزدی معلوم اولدیکه کواکب کرهلردر مصمتلردر افلاکده یرکنمشلردر
یوزک قاشی کبی وافلاک ارضی احاطه ایدوب دولانرلر وکواکبی دخی دولاندررلر
وحرکت افلاک حرکت دوریه در یعنی چقرق حرکتی کبی ۝ وکواکب
ایکی قسمدر ۝ بر قسمی سیاراتدر ۝ وبر قسمی ثوابتدر ۝ سیارات
یدیدر که هر بری بر فلکده در ۝ بونلر اندن بللیدر که هر برینک حرکتی
اخرک حرکتنه مخالفدر ۝ ایکی حرکت بر فلکده صادر اولمغه قابل
دکلدر ۝ نتکم شمدی ذکر اولندیکه بسیطدن اثار مختلفه صادر
اولمز ۝ وکواکب سبعه نک ترتیبی اندن بللیدر که قمر ایله عطارد
منکسف اولور ۝ وعطارد ایله زهره منکسف اولور ۝ وزهره
ایله مریخ منکسف اولور ۝ ومریخ ایله مشتری منکسف اولور ۝ ومشتری
زحل منکسف اولور ۝ بس معلوم اولدیکه فلک کاسف فلک
منکسفدن اشغدر ۝ وبلکه حکماء ترک وخطا وختن شوکوره
آدلو یلدیز استخراج ایتمشلر وبونک سیری سعیدر شویلکه بر آئیده
جمیع عالمی سیر ایدر ۝ یعنی بر برجه عمل واقع اولسه بو یلدیزی کورمک کرکدرکه
اول کنینک آخرنده اولا تاکه غالب اولوب مرادی حاصل اولا وهر کون
نه حالده اولدوغی بوندن معلومدر **النظر التاسع عشر** که سموات ساکنی
اولنلردر ۝ بلکه سموات ساکنی اولنلر ملکلردر وملک بر جوهر بسیطدر
صاحب جنوح وصاحب نطق وپاکدر ظلمات شهوانیه دن وکدورات

نفسانيه دن غضب و عصيان كبي مثلا نتكم حق تعالى وصف ملائكه ده بيوريه

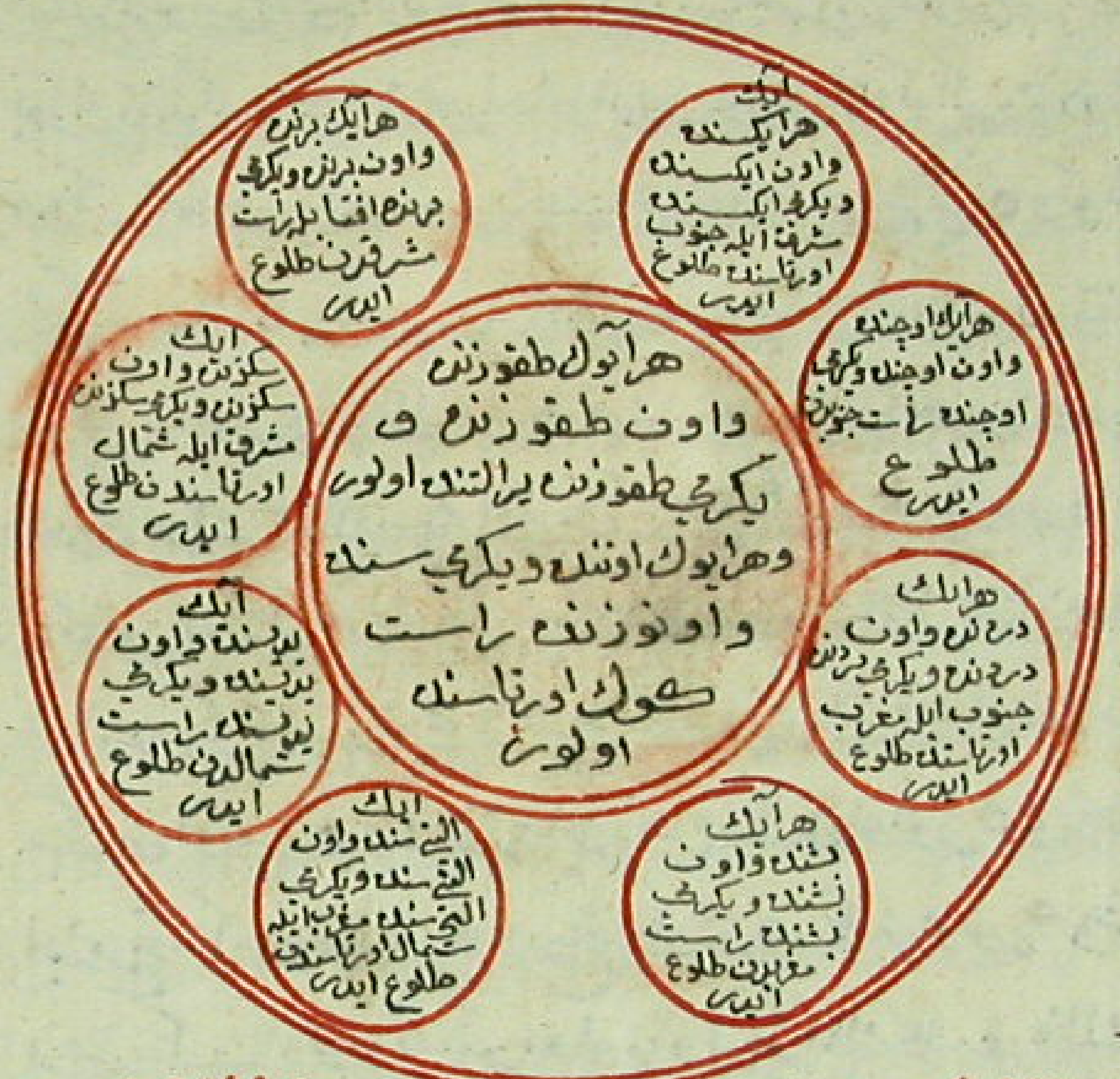

لَا يَعْصُونَ اللّٰهَ مَا اَمَرَهُمْ وَ يَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ و بونلرده
بك واجمك اولنز وايوق اولنز طعاملري تسبيح وشرابلري تقديس
وانس واستراحتلري حق تعالى جل شانه ذكر يله در و سوزلري عبادلري
و مخلوقلر مختلف صورتلو اوزره و مقدارلري متفاوتدر بو يله
مخلوق اولدقلري اصلاح مخلوقات ايچوندر و ملكلر متعدد و انلرکي
دليل نقلي ايله ثابتدر اما دليل عقلي ايله دخي ثابتدر زيرا حق تعالى جل شانه
فوق ظلم بخوري حالى قلمدي بلكه آنده اجناس حيوانات خلق ايلدي و جو هوائي

بعضي

رتبه حالي قومدي آنده انواع طيور قلدي و بيابان بابان و جبال صلبي حالي
قومدي آنلرده وحوش و سباع خلق ايلدي و ظلمات ترابي حالي قومدي
بلكه اجناس حشرات خلق ايلدي و دريو جناور لر ايله مالامال ايلدي بلكه
برابا غلك بصد و نجيري تعرنيده دك قارنسك بعد درلو حيوانجقلر بولورسن
پس حكيم مطلق جل و علا نوراني و شفاف خلق اتدوكي فلكلري بيچ اولا كه
ملكلردن حالي قلا و ملكلرك انواعني كمسه بيلمز الا كه حق تعالى نتكم بيورر ٥
وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ اِلَّا هُوَ ٥ وحال نودكا معلومدر كه حضرت رسول
صلى الله عليه و سلم خبر و برمشدر كه ذرات عالمدن بر ذره يوقدر الا كه بر ملك
بلكه بر نجه موكل لردر و هيچ بر قطعه يوقدر الا كه بر ملك انزال ايدر و مقدار
اولاف مكانه الترد كو كلرده و عرش التنده هيچ بر موضع يوقدر الا كه انده بر ملك
عبادته مشغولدر نتكم حضرت رسالت پناه عليه افضل الصلوات بيورر
اَطَّتِ السَّمَاءُ وَحُقَّ لَهَا اَنْ تَئِطَّ مَا فِيهَا مَوْضِعُ قَدَمٍ اِلَّا وَعَلَيْهِ مَلَكٌ رَاكِعٌ وَسَاجِدٌ
و ملائكه نك هر بر صنفنك عباديده بر درجه لري و مقاملري مغايردر نتكم خالق عالم
آنلردن حكايت ايدوب بيورر ٥ وَمَا مِنَّا اِلَّا لَهُ مَقَامٌ مَعْلُومٌ وَاِنَّا لَنَحْنُ
الصَّافُّونَ وَاِنَّا لَنَحْنُ الْمُسَبِّحُونَ ٥ لاجرم بعض ملائكه صلوتده اولان
بني آدمدن مسلمانلر كبي صفوف بغليوب ستقيم القامه اولوب دوررلر
و بعض ملائكه ركوعده اولوب عبادتدن استكبار ايتمزلر نتكم رب العزة
بيورر ٥ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِ ٥ عنديتدن مراد قرب شرفدر
و بعض ملائكه سجودده در و آنلردن سجوده جابوددر بلكه واقع در و بوكه ا

حق تعالینك بو دلیله صرف سجده‌ده‌ کم بیورر ۞ وَاِذْ قُلْنَا لِلْمَلٰئِكَةِ اسْجُدُوا
لِاٰدَمَ فَسَجَدُوا اِلَّا اِبْلِيسَ اَبٰى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ۞
اما بو استدلال سجده‌دن مراد معنای شرعیسی اولوب و ملائکه‌دن مراد
جمله‌سی اولدوغی تقدیرجه‌در ۞ وبعض ملائکه قعوده‌ در بعضی رکوعده‌ کم
صلوته مداومت ایدر جمله ملائکه ثواب بولور **حکایت** اویس القرنی
رحمة الله علیه دیرایمش حق تعالیه بر جوق عبادت ایدر بن نتکم کوکده
ملکلر ایدرلر ۞ بس بر کیجه دیرایدی بو کیجه قیام کیجه‌سیدر اول کیجه صباحه
دك قیامده اولوردی ۞ وبر کیجه ایدردی بو کیجه رکوع کیجه‌سیدر اول
کیجه صباحه دك رکوعده اولوردی ۞ وبر کیجه ایدردی بو کیجه سجود کیجه‌سیدر
اول کیجه صباحه دك سجده‌ده اولوردی ۞ هر کیجه بر دورلو عبادت ایدردی
وحکما دیمشلردر که ملائکه جواهر مجرده‌ در نفوس ناطقه مخالفدر
حقیقتده ومنقسم‌لردر ایکی قسمه ۞ بر قسمنك حالی استغراقدر معرفت
حقده وتنزه‌ در غیره اشتغالدن نتکم حق جل وعلا بیورر ۞
يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ لَا يَفْتُرُونَ ۞ وبونلر علویات یعنی ملائکهٔ
مقربونلردر ۞ وبر قسمنك حالی تصرف وتدبیردر سمادن ارضه قضاء
الهی واقع اولدوغی اوزره نتکم حق تعالی جل شانه بیورر ۞ وَالنَّازِعَاتِ
غَرْقًا وَالنَّاشِطَاتِ نَشْطًا وَالسَّابِحَاتِ سَبْحًا فَالسَّابِقَاتِ سَبْقًا
فَالْمُدَبِّرَاتِ اَمْرًا ۞ وملائکه اصحاب اجنحه‌ در که هر برینك متعدد قنادلری
واردر نتکم حق تعالی جل شانه بیورر ۞ جَاعِلِ الْمَلٰئِكَةِ رُسُلًا اُولِي اَجْنِحَةٍ

مثنى

مَثْنٰى وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ۞ ادنی مرتبه ایکی قنادلودر وجبرائلك التیوز قنادی واردر
دیلکلر کیم ملائکه بعضی سماویه وبعضی ارضیه‌ در انبیا علیهم السلام ملائکهٔ
ارضیه‌دن افضل ایدکلرینده نزاع یوقدر ۞ اما ملائکهٔ سماویه‌دن افضل
ایدکلرینده اختلاف واردر ۞ وبعض ملائکه صورتلری براق تحصیلده‌ در
فتبارك الله احسن الخالقین **بلکل کیم** جمله ملائکه‌دن حملهٔ عرش دورت
ملکدر ۞ بری بنی ادم صورتنده‌ در دائما بنی ادم ایچون شفاعت ایدوب
رزقلرن دیلیوب حضرت حقه دعا ایدر ۞ وبری اکوز صورتنده‌ در دائما
بهایم ایچون دعا ایدوب رزقلرن دیلر ۞ وبری ارسلان صورتنده‌ در دائما
یرتیجی جانورلر ایچون دعا ایدوب رزقلرن دیلر ۞ وبری کرکس صورتنده‌ در
دائما قوشلر ایچون دعا ایدوب رزقلرن دیلر ۞ نتکم حق تعالی جل شانه بیورر
يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَنْ فِي الْاَرْضِ اما یوم قیامتده‌ سکز
اولورلر نتکم حق تعالی حضرتی بیورر ۞ وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ
ثَمَانِيَةٌ **دیلکلر کم** جمله حملهٔ عرش وملائکهٔ مقربون مؤمنلر ایچون طلب
مغفرت ایدرلر نتکم حق تعالی حضرتی جل شانه بیورر ۞ اَلَّذِينَ يَحْمِلُونَ الْعَرْشَ
وَمَنْ حَوْلَهُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِلَّذِينَ اٰمَنُوا
رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَيْءٍ رَحْمَةً وَعِلْمًا ۞ وجمله ملائکه‌دن بری روح
دیدکلری ملکدر که اول بالکز بر صف در سائر ملائکه بر صف اولور
يَوْمَ يَقُومُ الرُّوحُ وَالْمَلٰئِكَةُ صَفًّا ۞ ایتدك تفسیرنده بعض مفسرین بوکا
ذاهب اولمشلردر وبوکا روح دیو تسمیه اولندیغی زیرا هر نفس آنوك

حملهٔ عرش اشرف ملائکه‌ در سائر ملائکه ... انلره سلام ویروب تعظیم وتکبیر ایدرلر ... حملهٔ عرش ایچون ... حق تعالی حضرتنك عظمتی اظهار ایچون ... نتکم سلطانلر کندوی کوسترمك ایچون ... تختنك قبه‌سنی عظیم ... اظهار ایچوندر ... عظمتندن ... بعض ملائکه روح ...

انفاسندن برزی روح اولور دیرلرکه بوملك موکلدر فلکلری
دوندرمکه وکواکبی حرکت ایتدرمکه وفلك قمر التنده اولان عناصر ومعادنه
ونباتاته وحیواناته وبوملك اکبر واقوی واعظم واشرفدر ملکلردن
واعلادر جسمانیاتدن قادردر فلکلری ساکن قلمغه تحریکه قادر
اولدیغی کبی بعضلر دیمشلر اکر سبع سموات ارضی اکلا ایتك دیلسه
بر لقمه اولوردی اما عبدالله ابن عباس رضی الله عنهمادن
روایت اولنورکه روح دیدکلری ملکك بیك بوزی واردر هر یوزینك
بیك اغزی واردر هر اغزنده بیك دلی واردر هر دلیله بیتمز ایکی درلو
لغت ایله حق تعالیه تسبیح وتقدیس ایدر وغایتده هیبتلو آوازی
واردر اکر انك آوازی اهل ارضك سمعنه ایرشه جملهسی هلاك اولوردی
وفیجوز ذکر ایلر هر اغزندن طاغلر کبی نور چیقر اکر اول وقتده ملکلر تسبیح
وتهلیل ایتمکده اولسه جمیعی انوك یوزندن ینارلر ایدی وانوك قدمی
بصدوغی یری بیك یللق مسافه اولور وانك بیك کز بیك قنادی
واردر وبوملکه روح الامین دخی دیرلر وبو تصویری قابل ایتدرمکلکدر
وجملهٔ ملائکه دن بری اسرافیلدرکه حق تعالی جل شانه انك امرنه غیره
اول ایرشمز وجسدلری ارواحی اول نفخ ایله وصور انوك
الندهدرکه بوینوز کبیدر وبوری اغزی کبی درکه ما عرضی
بین السماء والارضدر وصورك جوق دلوکلری واردر وهر بر
دلوکده التمش بیك جان کیرمشدر واسرافیل صوری حاضر اولمشدر

ای نطق سما معجز کلامك تعلیم
هاتف غیبی تعلیم ایتدی یا روح الامین ۱

وعرش

حاضر اولمشدر

وعرش جانبنه نظر ایتمکده بجز امر اولا نفخ ایدهیم دیو منتظردر وصوری اوجکز
اوسه کرکدر ○ نفخهٔ اولیده جمیع کوکرهوب یرده اولانلر خوف ایله کرک
نتکم خالق عالم بیورر ○ وَيَوْمَ يُنْفَخُ فِي الصُّورِ فَفَزِعَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللهُ الآية ○ ونفخهٔ ثانیده جمیع مخلوقات
موت ایله کرکدر نتکم حق تعالی جل شانه بیورر ○ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ
وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا مَنْ شَاءَ اللهُ ○ ونفخهٔ ثالثده جمیعی حیوة بوله کرکدر
نتکم آیت ثانیه عقبنجه بیورر ○ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ ○
واسرافیلك دورت قنادی واردر بری شرقده بری غربده در وبرین دوشنمه
کوکدن یره وارنجه وبرینی یوزینه برده اتمشدر حق تعالی جل شانه عظمتندن وباشی
عرش الندهدر وایکی ایاغی یدنجی کوك آلتنده در ○ ولوح محفوظ که جوهردر وحادثدر
انوك اوکنده در ○ نجی حق تعالی جل شانه برنسنه‌نك ایجاد ایتمك دیلسه قلمه امر ایلر آنی
لوح محفوظه یازر اسرافیل اول امری کورر میکائیله ایرشدرر ○ وانوك
ملائکه دن برنجه اعوانی واردر نفخ روح ایدرلر ○ والقاء قوت ایدرلر حیواناته
ونباتاته ومعدنیاته وجملهٔ ملائکه دن بری جبرائیلدرکه امین الوحی دیرلر
وخازن قدس دیرلر ○ وروح الامین دیرلر ○ نتکم حق تعالی جل شانه بیورر
نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الْأَمِينُ عَلَى قَلْبِكَ ○ وروح القدس دیرلر ○ وناموس اکبر دیرلر
وطاوس ملائکه دیرلر ○ وحضرت حق تعالی جل شانه انوك دلی ایله یوز دورت
کتاب انزال ایلدی ○ اون صحف آدم اوزرینه ○ اللی صحف شیث نبی علیه السلام
اوزرینه ○ اوتوز صحف ادریس ع م اوزرینه ○ واون صحف ابراهیم ع م اوزرینه

دتوراتیی موسی علیه السلام اوزرینه ○ وزبور حضرت داود علیه السلام اوزرینه ○ وانجیل عیسی علیه السلام
اوزرینه ○ وفرقان خاتم الانبیا محمد رسول الله اوزرینه ارسال اتدی ○
وحق تعالی جل شانه جبرائیلك حقنده بیورر ○ ذی قوة عند ذی العرش مکین ○
وانوك قوتی شول یرده در کیم النبی بارع شهرستان قوم لوطی قنادلرینك بر یوکی ایله
قوپاروب قالدروب آسمانه قریب التدیکه ملائکه نك اولری تسبیحلری اوازن
قوم لوط اشیدوب انلر خروسلری وکلبلری اوازنی ملائکه اشیدوب اندن
صکره اول شهرلری باشی اشغه ایلدی ○ واوچنجی شول دکلو قوتی وار کیم
نمرود ابراهیم علیه السلامی اوده اتدقده حق تعالی حضرتی جل شانه جبرائیله بیتنی
دیوب مقامندن طرفة العین ایچنده ابراهیم علیه السلام اوده اغرق اتدی ○
دیوسف علیه السلام قیو دبنه اغرق ایرشدی شول وقتکه قرنداشلری قیویه براقدیلر
ایدی ○ وموسی علیه السلام فرعون اوکنده جواهر اولان تبسیی میل ایلیجك
حق تعالی جل شانه بتشی دیجك فی الحال ایرشوب قنادیله اول جانبه بردی قلوب
موسی علیه السلام قوری تبسیی سنه میل ایدوب واوازنك قوتی شول مرتبه ده در که ثمود قومنه
برکرت اوازی ایدوب بوجه بیلکسنلر هلاك اولدیلر ○ وحق تعالی جل شانه
قتنده بو یلدر که سایر ملائکه دهشت کلدکده انوك ادراکی برقرارده در
خبرده وارد اولمشدر که الله تعالی جل شانه نجی بروحی ایله تکلم ایلسه اهل
سموات بر صلصله اشیدورلر کویا بر زنجیر مرمر اوزرینه دوشمش کبی
جمله اهل سموات بیلورلر حتی جبرائیل انلره کلوب افاقت بولوب نه دیدی
ربکز دیو سوأل ایدوب جبرائیل دخی حق دیدی دیوب انلر دخی نه ایدوب

الحق

بوکلام الله کلوان هنالك الفوالتحف الاولی
صحف ابراهیم وموسی آتینك تفسیرنده بعض
اهل تفسیر ذکر ایتدکلری اتا بعضه کتابلرده
بازمشلرکه بلکه بر صحف آدم علیه السلام اوزرینه وبکری
طقوز صحف شیث علیه السلام اوزرینه واوتوز صحف ادریسه
واون صحف ابراهیم علیه السلام اوزرینه واون صحف موسی
توریت نزولندن اوکدن نازل اولوب دتوریت
موسی یه وزبور داوده وانجیل عیسی علیه السلام
اوزرینه نازل اولدی

ومرفان حضرت محمد علیه السلام اوزرینه نازل
اولدی

59

الحق دیدیلر ○ ویلملر که جبرائیلك التیوز قنادی واردر ومفاتیح کرسیده در
وبونلردن غیری ایکی قنادی واردر آنلری اچماز الا بر قومك هلاکی ایچون اچر
دبونك اعوانی واردر موکلدر علما بونلرك شاننده قوة غضبیه وغیرت
احداث اتمك انسان وسایر حیوانده دفع شر وضرر ایچون ○ خبرده وارد اولمشدر که
حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حضرت جبرائیله دیدیکه سنی کورمك دیلرم کندو صورتنده
بکاکندوکی اصل صورتنده کوستر دیدی ○ جبرائیل علیه السلام دخی وعده ایلدیکه بقیعده کوستره
لیله قمراده یعنی آی ایدینلی اولان کیجه ده ○ حضرت رسول علیه السلام آنده کلدی آنی
کوردی ○ وحکایت ایدوب دیرلر که جبرائیل جمله آفاقی سد اتمشدی حضرت رسول علیه السلام
مغشی علیه اولدی بایلدیلر وافاقت بولدی جبرائیل کروا اوکله صورتنه عودت
اتمش بولدیلر حضرت رسول حضرت ایتدی بن ظن اتمزدیم که حق تعالی نك مخلوقاتنده بونك کبی اولا
جبرائیل دیدی بانجه اولورده اسرافیلی کورسه کزکه عرش اوموزنده در وایکی آیقلری
اشغه یردن اشغه در واول حضرت حقك عظمتندن کوچلو سرچه بویی قدر
اولور وجمله ملائکه دن بری میکائیلدرکه جمیع خلقك رزقنه موکلدر
اجساد ایچون وعلم حکمته موکلدر ارواح ایچون تاکیم حیوة ابدان غدا ایله
اولور بونجلین حیات نفس حکمت ومعرفت ایله اولور ومکان میکائیل یدنجی
کوکده در بحر مسجور اوزرنده در وانوك قنادینك عددینی وحاکم اولدوغی
ملائکه نك مقدارین الله تعالی حضرتندن غیری کمسنه بیلمز واکر اغزن اچسه
جمله سموات بر خردل دانه سی قدر انسان اغزنده نیسبت واکر تورسیله یرلری
وکوکلری بجلی ایله جمله سی نورینه یناردی وانوك اعوانی واردر وانلر

شانندر قوة قيام ويرمك عناصر وموكلاتن وارزيه ويدملك هر نسنه
غايتنه واول جمادتدر ارزاق **حكايت** عمر رضي الله عنه يهودلرك
درس اولرينه كيردي انلردن جبرائيلي صوردي ديديلر اول بزم
دشمنمزدر محمدي مطلع قلور بزم اسرارمزه واول خسف
وعذاب ملكيدر ○ وميكائيل اوجزلوق ملكيدر وعمر رضي
ايتدي بونلرك الله قتنده منزلتي نجه در ○ ديديلر جبرائيل صاغ
جانبنده وميكائيل صول جانبنده در ايكيسنك اورتاسنده عداوت
واردر ○ عمر رضي الله عنه ديدي اگر انلر سيزوك ديدوكگز كبي ايسه
انلر عدو دگلدر ○ وسيزلر كيلردن اكفرسز ○ عمر رضي الله عنه
رسول حضرتنه گلدي كلمدن بو اية كريمه نازل اولدي ○ من كان
عدوا لله وملائكته ورسله وجبريل وميكال فان الله
عدو للكافرين ○ وجملهء ملائكه دن بري **عزرائيلدر** ودبو
برملكدر كه حركاتي تسكين وقبض ارواحيچون موكلدر واننك
مقامي التنجي كوكدر وباشي سماء عليادهدر وايقلري يدي يردن
اشغه در ويوزي لوح محفوظه مقابلدر وجميع ارض انوك نظرنده در
بر تبسي ايچي كبي نتكم بركسه طعامي تبسي ايچنده قوسه نه يردن دلرسه
يمكه قادر اولور عزرائيلده نه يردن اراده اولورسه قبضه قادر
اولور ولوح محفوظدن هركسنك اجلن بيلور وقت اولنجق
روحني قبض ايدر يا بالذات يا اعوانيله **حكايت** ابراهيم عليه السلام

عزرائيل

عزرائيله ايتدي بر كسنك مشرقده اجلي ايرسه وبر كسنك مغربده اجلي ايرسه وبا بلاايله
طاعون وبا بلاايله قتال اولسه بونلرك روحني بر انده نجه قبض ايدرسك عزرائيل
ديدي ارواحه دعوت ايدرم حق تعالي امريله ايكي برمغم اورتاسنده حاضر اولورلر
يا خود هر بريله اعوانمدن بريني مسلط ايدرم نتكم حق تعالي جل شانه بيورر ○
حتى اذا جاء احدكم الموت توفته رسلنا وهم لا يفرطون ○ رسلدن مراد
عزرائيل اعوانيدر **حكايت** سليمان پيغمبر ديديلر كه عزرائيلي كوركندونك
اصلي صورتنده ناگاه عزرائيلي كوردي سليمان بيهوش اولدي ○ عزرائيل ديدي
يا نبي سليمان بني كورمك استرا كا قوت ويرديكي كورمكه ○ بس الله سبحانه وتعالي
عزرائيله وحي ايلديكه الن سليمانك سينه سي اوزرينه قويه ○ اويله ايدوب سليمان
كندويه كلوب عزرائيلي كندو اصلي صورتنده كوردي ديدي يا عزرائيل جميع ملككه
سنوك كبي ميدر ○ عزرائيل ايتدي يا سليمان بنم اياغم برملك اياغي اوزرنده در كيم
انوك ايكي بنم ايكيمدن چوق اشغه در ○ وباشي بنم باشمدن چوق يقاروده در
وبن شمدي سكا هيبتلو كورندم بنجه كوريدلو كافرلر روحن قبض ايلدوكم وقتن
نه صورتده يم **حكايت** هر پنجشنبه كون عزرائيل حضرت سليمانك زيارتنه كلوردي
كلوردي سليمان ع م انددن سوال ايلدي نچون ناسك احوالنه تسويه اتمزسك
كيمك روحن اوغلانكن وكيمك يكيت ايكن وكيمك پير لكده وكيمك پير فاني
اولنجه روحن قبض ايدرسك ○ عزرائيل ديدي **شعبان** آينك نصفي كيجه سي
بكا ورقلر ويررلر كه انلرده نجه كمسه لرك اسامه سي يازلمشدر كه اول يل ايچنده
روحلري قبض اولنه كركدر ○ يا خود لوح محفوظده اويله ثبت اولنور

اما اهل توحیدک روحلری صاغ اولدیغی قبض ایدوب نوردن حریره صاروب
اعلاء علیینه ایلتدوررم ۞ واهل شرکک صول الندن قبض ایدوب قطراندن
خرقیه صاروب انی سجّینه اشدررم **حکایت** اعمش روایت ایتدیکه
عزرائیل سلیمان علیه السلامک حضورینه ایردی ۞ و بر شخص اول مجلسده حاضر ایدی
عزرائیل اکا دقتله نظر ایتدی ۞ چون عزرائیل کیتدی اول کمسه دیدیکه یا نبی الله
بو کمدر ۞ سلیمان ایتدی عزرائیلدر ۞ اول شخص دیدی یا نبی الله بکا چوق
نظر ایتدی قورقرم بکا قصد ایده ۞ ییل امر ایله بنی اقصای بلاد هنده الته
اویله ایلتدی ۞ اندن صکره عزرائیل سلیمانه قاتنده حاضر اولوب سلیمان
دیدیکه بنم جلیسمه نیچون دقت و غضب ایله بر کیه نظر ایتدک ۞ عزرائیل
دیدی بکا زمان قریبده انوک روحن هندده قبض ایتمک امر اولنمشدی آنی
بونده کوروب تعجب ایتدم ۞ وقت کلیجک هندده بولوب روحن آنده
قبض ایتدم **حکایت** عزرائیل داود علیه السلام حضورینه ایردی
ایکی کمسه دعوی ایله کلوب عزرائیل بریسینه ایچون بونک عمری بر کون
قالدی دیوب داود پیغمبره وی ایدوب چوق مدت صکره داود پیغمبر
اولکمسه یی صحت کوروب عزرائیلدن سؤال ایدوب عزرائیل جواب
ویروب دیدیکه سن قاتکدن کیدیجک بر فقیره صالحه صدقه ایدوب
حق تعالی جل شانه اکا یکرمی ییل عمر ویروب بو عمره زمان عمر سوردی
بونده ۞ الصَّدَقَةُ تَرُدُّ الْبَلَاءَ وَتَزِيدُ الْعُمُرَ ۞ نحو اسی ظاهر اولدی
وَيَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ مضمونی ظاهر اولدی

امام فخر

علیه زیاده ... اعمال ... بو ...

61

امام فخررازی رحمة الله علیه دیمش بو آیتده ایکی قول واردر ۞ بری اولدر که
عام اوله هر شیئه ۞ نتکم ظاهر لفظ آنی اقتضا ایلر ۞ اویله رزق و اجل
و سعادت و شقاوت و ایمان و کفر عام اولور ۞ و قول ثانی اولدر که خاص
اوله بعض اشیایه تا ظاهر عموم در **و ملائکه دن** بعضی کرام کاتبین در بونلر شول
ملکلردر که یوقاروده ملائکه مقربون دیوب ذکر اولنمشدر ۞ بونلر عالم کفایه
حضرت قدسده الله تعالیدن غیبیه القا ایتدکلری یوقدر **کتابلرده** هر بر
سمانک ملکلری یازلمشلردر ۞ ملائکه فلک اول بقر صورتنده در ۞ ملائکه
فلک ثانی طوشنجیل صورتنده در ۞ و ملائکه فلک ثالث کرکس صورتنده در ۞
و ملائکه فلک رابع آت صورتنده در ۞ و ملائکه فلک خامس حور یلر
صورتنده در ۞ و ملائکه فلک سادس اوغلانلر صورتنده در ۞ و ملائکه
فلک سابع بنی آدم لر صورتنده در ۞ و فلک سابعدن یوقرو ملائکه
وار در که بعضی بعضینی بیلمزلر کثرتلرندن اوتری ۞ و حضرت حقه تسبیح
ایدرلر لغت مختلفه ایله **و ملائکه دن** بعضی کرام کاتبیندرکه
بونلره حفظه دخی دیرلر نتکم حق تعالی جل شانه بیورر **إِنَّ عَلَيْكُمْ**
لَحَافِظِينَ كِرَامًا كَاتِبِينَ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ حق تعالی بونلری
وصف ایلدی اولا حافظین دیمکله اعمال عبادی حفظ ایتدکلری ایچون
دخی وصف ایلدی کراما دیمکله الله قتنده مکرم اولدقلری ایچون طاعتلرینه
جد و سعی ایلدکلری سبب ایله دخی وصف ایلدی کاتبین دیمکله اعمال عبادی
یازدقلری ایچون دخی وصف ایلدی عالم اولمق ایله افعال عبادی کتابتلری

ظن ایله دکلدر یقین ایله‌در ○ و بونلرك علمی یا مخصوص اولا
افعال جوارحه ○ یا عام اولا افعال قلوبه ایله افعال قلوبی بیلدکلری
بیلدکلری بویله‌درکه خیر نیتی رائحهٔ طیبه ایله بیلورلر ○ و شری رائحهٔ
کریهه ایله بیلورلر ○ و بو حفظه ملکلری بعضلر قتنده ایکی‌در ○ بری
صاغ طرفنده خیری یازر بری صول طرفنده شری یازر ○ و صاغده اولان
ملك صولده اولانه حاکمدر ○ و بعضلر قتنده دوردر ایکیسی کوندز بیله
اولور ○ ایکیسی کیجه بیله اولور ○ و بر ملك دخی واردر اول هرکز منفك اولمز
انوك کاتبی اولور ○ تجربه سماوات اثره حق تعالی اول ملکلره امر ایدرکه
اول قولك قبری اوزرینه طوره‌لر انوکیچون قیامته دك تسبیح و تهلیل
قیلالر و ملائکه‌دن بعضیسی عقاب دیرلر برکات ایله نازل اولورلر
و ارواح بنی آدمله و اعمالیله بیله صعود قیلورلر و ملائکه‌دن بعضیسی منکر
و نکیردرکه کندولری قبره وکوزلری کوك هیبتلو ملکلردر قبره داخل اولوب
میته سؤال ایدرلر و ملائکه‌دن بعضیسی هاروت و ماروت‌در و بونلرك
قصه‌سی مشهوردرکه ایکی زاهد ملکلر ایدی ملائکه آدمه عصیانی
ایچون طعن ایدوب حق تعالی آدمده نفس و هوا و وسوسهٔ شیطانیه اولدوغی
عصیانه اتدی دیو عذر بیان ایلیوب و انلری الزام ایچون هاروت و ماروت
صورت بشرده قلنوب بونلرده طبیعت بشریه وضع اولنوب بونلر زهره آدلو
بر عورته تعشق ایدوب و انلری شهوته و معصیته تحریض و تحریك ایلیوب
اول نفسك زهره انلردن اوکرندوکی سحر سببیله سمایه صعود ایدوب انلر عذاب

آخرتك

٦٧

آخرتك شدتلرن بیلدکلری اجلدن ادریس علیه السلام حضورنده قصه‌لرن ذکر ایلیوب
دعا طلب ایدوب حق تعالی طرفندن بونلره عذاب دنیا ایله عذاب آخرت اورتاسنده
تخییر اولنوب بونلر عذاب دنیایی اختیار قلدیلر ○ بابل ویلایتنده بر قیوده
زنجیر ایله آصلمشلردر قیام قیامته دك بویله معذبلردر ○ بو قصه بعض مفسرین
قولنده حق تعالی حضرتنك کلامنده ○ وما انزل على الملكين ببابل هاروت وماروت
آیتنك تفسیرنده بویله ذکر اولنمشدر ○ اما اهل تحقیق اصحاب تفسیردن بونی قبول
ایتمشلردر و ملائکه‌دن بعضی موکللردر اصلاح کائنات و بونلردن رفع فساد ایچون
و کائناتك هر بر فردینه ملائکه‌دن بر نیجه‌سی حق تعالی امریله موکللردر مثلا غدا غدا اولمز
بر نیجه ملك عمل ایتمینجه و اکل ایدن کمسنه‌دن جزء اولمز ملائکه عملی اولمینجه ○ امدی بر ملك
غدای جوارحه و عظمه جذب ایدر ○ زیرا اجساد بنفسه حرکت ایتمز ○ و بر ملك آنی
امساك ایدر تاکه حرارت آنی عمل ایدر ○ و بر ملك صورت دم کیدرر ○ و بر ملك
فاضلی دفع ایدر ○ و بر ملك لحمی و عظمی و عروقی تمیز ایدر الحالا یوه اولان ایله
و بر ملك یاپشدرر صورت عظم کسب ایدنی عظمه و صورت لحم کسب ایدنی لحمه
و بر ملك مقدار رعایت ایدر یاپشدرر مقدره تاکه دکیجی اولان عضوك دکرمکیجی
و یاپیجی اولان عضوك یاپشقی و مجوف اولانك مجوفلکی باطل اولمیه ○ زیرا
اکر غدادن هر عضوه مناسب اولان شکلدن غیری زائد نسنه ضم اولنسه
صورتی متغیر اولوب اقبح اولوردی ○ امدی غدانك رقیقی کوز قپاقلرینه ○
و صافیسی کوز ببکنه و غلیظی اوبلوقلره و صلبی عظمه متصل اولور قدر و شکل
رعایتیله ○ پس هر عضوه مناسب اولان شکلی ایله نشو و نما بولور ○ بعض عضو

صبی ایکن اولدوغی اوزره قالوب بعض عضو کبیر اولوب بی انتظام اولمز ۞ امدی
بودکلو مکملک سکانو حللرده تدبیر و کرمشغولکده حال بوکه سن بوندن حق بی خبرسن
برحال کانلنا بویلدر ۞ هیچ برنسنه یوقدر که انکا برحالی باتخه مکمل بوکلو اولمیه

النظر الثالث عشر زماندن و بوندن بیرنجی فصل واحدر **فصل اول**

که حقیقت زماندندر بیلکل که بوندن بشنی مذهب واحدر اولکه اولدر که بعض
قدماء حکما قتنده زمان جوهر مجردهدر **ایکنجی** اولدر که زمان نفس فلك اعظمدر
اوجنجی اولدر که زمان نفس حرکت فلك اعظمدر **دردنجی** اولدر که زمان مقدار
حرکت فلك اعظمدر **بشنجی** اولدر که زمان متجدد معلومدر که انوکله تقدیر اولنور
متجدد مبهم مثلا نجی آیدن لذیره وقت کلدی دنلور کون طوغدوغی وقت
نجی مخاطب بلدوقت طلوع شمسی و مشهور اولان مذهب رابع درکه ارسطونک
واصحابنک مختاریدر که زمان مقدار حرکت فلك اعظمدر ۞ و بو یعنی زمان منقسم
اولور قرنلره و قرنلر منقسم سنهلره ۞ و سنهلر منقسم اولور شهرلره ۞ و شهرلر
منقسم اولور هفتهلره ۞ و هفتهلر منقسم اولور ایام و لیالیه ۞ و ایام و لیالی
منقسم اولور ساعاته ۞ و ساعات منقسم اولور آناته ۞ و زمان رأس مال
انساندر که انوکله کسب اولنور هر سعادت **بیت** نقد عمرست جان بزدان
که عمرست عزیزست ضایع مکردان ۞ و بو یعنی زمان مضمحل اولور ۞ شیئا
فشیئا یعنی آزاجق آزاجق کیدر اما نظر اتسهك آز وقتده چوق کیتمش بولورسن
و زمانک سنوك عمرکدر و عمرك مجهولدر سنوك قتکده و معلومدر عند الله تعالی
بس مدت عمرك سافرصه کیبیدر که متصل آنی قطع ایدوب کیتمکده سن بر آن

قدر

تفصیل مذاهب ادلهسی ایله شرح مواقفده مذکوردر

بعض زمان مصدر ایام و لیالیدر دیمشلر بو بر قول معتدبه دکلدر انوکچون مذهب عدا اولنمدی و ذکر اولنمادی تفصیلی بش مذهبک شرح مواقفده در

هر دم از عمر میرود نفسی
چون نگه میکنم نمانده بسی

قدر ایله بوقدر و هر بیلده بر کونلك منزلدر و هر آیده بر قوناقده در و هر هفته
بر فرسنکدر و هر کون بر میلدر و هر نفس بر آدیمدر و هر آنده بر نفس کیدر تا
نیجه نهایتنه وارنجه هر منزلده بیدی بر دخی وقوف سکون بیله یا اوتوز بیله
دیرلر و سنه اون ایکی آیدر نتکیم حق تعالی جل شانه بیورر ۞ ان عدة الشهور
عند الله اثنا عشر شهرا فی کتاب الله یوم خلق السموات والارض منها اربعة حرم
و عرب قتنده سنه اوچیوز آلتمش دورت کوندر ۞ امدی بر آی اوتوز و بر آی یکرمی طقوز
کون اولور ۞ و شهر ایکی هلال آرهسنده اولان زمانه دیرلر ۞ و یوم و لیلهده بیان
اولنه کرکدر ۞ و حکما زعم ایدرلر که موجب حوادث اوضاع فلکیهدر ۞ انوکچون
دائما افلاکدن شکایت ایدرلر **شعر** زمانی سهام الدهر من حیث لا اری ۞ و کیف
یمن یرمی و لیس برام ۞ چون شریعت محمدیه ظهور ایتدی حوادث قضاء الهی و تقدیر
حق ایله ایدوکی معلوم اولدی ۞ حوادثی غیره اسناد منهی اولوب حضرت سرور انبیا
صلی الله علیه و سلم بیورر ۞ لا تسبوا الدهر فان الله هو الدهر ۞ پس خالق دهر
و متصرف دهر اولدر **رباعی** تبك و بر کیم متقیدسن هر بیش ۞ شاد و غمکه دخی هم خیر و شر ۞
آنی سن جه حواله ایله ۞ چونکه اول سرکشته درسن نه ۞ **فصل ثانیکه** ایام
و لیالیدهدر **بیلکل که** یوم عرف عامده طلوع شمس ایله غروب شمس آرهسنده
اولان زمانه دیرلر ۞ و عرف شرعده طلوع فجر ایله غروب شمس آرهسنده اولان
زمانه دیرلر ۞ و لیل غروب ایله طلوع آرهسنده اولان زمانه دیرلر ۞ طلوع
قولینه اوزره و مجموع لیل و نهار یکرمی دورت ساعت اولور ارتق اکسك
اولمز ۞ فلك اعظم دورینی تمام ایتمك اعتباریله کاه کوندز اوزون کاه کیجه اوزار ۞

تنكم حق تعالى بیورر ۝ **يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ**
وهر بارکه بری اوزادر بری قصلور ۝ وکیجه کوندزك اوزنلغی وقصلغی
تفاوتی ایله مختلف اولور ۝ مثلا بعض ولایتده غایتده قصه اولان
طقوز ساعت اولور ۝ وبعض ولایتده یدی ساعت اولور ۝ وکوننك
غایتده اوزنلغی وکیجه‌نك غایتده قصلغی حزیرانك اون یدیسنده درکه
شمس جوزا برجنك آخرینه وارورکه یایك اوللیدر ۝ اول اثناده کون قصلغه
وکیجه اوزنغه باشلر تا که ایلولك اون سکزنه وارنجه شمس آخر سنبله‌یه ایرر کیجه
وکوندز برابر اولور که هر بری اون ایکیشر ساعت اولور ۝ وبوکا اعتدال
خریفی دیرلر ۝ اول اثناده کیجه کوندزدن زیاده اولور ۝ وکیجه‌نك غایتده
اوزنلغی وکونك غایتده قصلغی کانون اولك اون یدیسنده در ۝ وبو
قیشك اوللیدر ۝ اول اثناده کیجه قصلغه وکوندز اوزنغه باشلر تا آذارك
اون التیسنده جون آخر حوته ایرر کیجه کوندز برابر اولور هر بری اون ایکی
ساعت اولور ۝ بوکا اعتدال ربیعی دیرلر ۝ کیرو اولکی کبی کوندز اوزایوب
کیجه قصلغه باشلر **حَتَّى يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ** یعنی قیامته دك بویله اولور
وَالشَّمْسُ تَجْرِي لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا ذَلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ وبعضلر کیجه وکوندز
وقتلرینی فصول اربعه‌یه تشبیه ایتمشلردر ۝ صبح زمانی بهار کبیدر ۝ نصف نهار
صیف کبیدر ۝ اخشام زمانی کوز کبیدر ۝ نصف لیل شتا کبیدر ۝ وحق
تعالی حضرتلرینك لطفندندر که کیجه وکوندز خلق ایلدی زیرا انسانه حرکت
ضروریدر معاش ایچون ۝ وحرکتله یورلدقده مفتردر اویله اولدر نوم کرکدر

استراحت

٦٤

اولکی آدی عروبه ایدی م

استراحت ایچون ۝ یعنی حضرت حق جل شانه معاشنك حرکتی ایچون بر وقت یعنی کوندز
واستراحتی ایچون بر وقت یعنی کیجه تعیین ایلدی ۝ اکر بویله اولمیدی احوال انسان
غایتده عسرت اوزره اولوردی **فصل ثالث** فضائل ایامده در وایامك افضلنده در
جون اشرف ایام جمعه کونیدر انوکلا ابتدا البدء لیم **یوم الجمعه** بوکونه جمعه دیو آد
ویردیلر زیرا بو یوم اجتماع در صلوة ایچون یاخود حق تعالی خلقدن فارغ
اولوب جمع مخلوقات اولدیغیچون در ۝ وجمعه کون یوم ملت حنیفیه در وسید
الایامدر وعید المؤمنین در وحج المساکین در ویوم سعد در عبادت وطلب
حاجت ایچون ویوم وصلت وزیارتدر ویوم نکاحدر زیرا تنکم آدم علیه السلام
حوایی وسلیمان علیه السلام بلقیسی ویوسف علیه السلام زلیخایی وموسی ع م
صفورایی وخاتم الانبیا علیه السلام خدیجه‌یی وعایشه‌یی جمعه کون نکاحلندی
وآدم ع م جمعه کون خلق اولندی یعنی اکا نفخ روح اول کون اولدی وجنته
جمعه کون کیردی وجنتدن جمعه کون چقدی وتوبه‌سی جمعه کون قبول اولدی
وروحی جمعه کون قبض اولندی وجمعه کون صور اوریلوب قیامت قوپه‌جقدر
وحضرت صلی الله علیه وسلم بیوردیلر جمعه کوننده افضل جمیع بر کون طوغمزو جمعه
کوننده بر وقت واردر که البته دعا مستجاب اولور وخبرده واردر اولشیدر که
جمعه کوننده وجمعه کیجه‌سنده وفات ایدنه عذاب قبر اولمز وجمعه طریق کسن
بلاددن امین اولور اما فقرا اولور بعضا غنی اولور **حکایت** اصمعی
دیمش امیر المؤمنین هارون الرشید نظرنده واردم جمعه کوننده کوردم طریقی
کسر بکا دیدی یا اصمعی جمعه کون طریق کسمك سنتده جمع فقر کبیدر

بن دیدم یا امیر المؤمنین سیزه فقردن قورقرمیزه ۞ دیدی فقردن بندن
آرتق کیم قورقر بکلمکیم جمعه کون سفره چیقق ابو دکلدر مکر جمعه نمازندن صکره
اوله ۞ واول بر عت کیم اسلامده حادث اولدی جمعه کیجه وارمق اولدی
زیرا ابتداء اسلامده صباح نمازندن جمعه ده قلوب آنده قالوب جمعه نمازن
قلمینجه چیقمزلردی ۞ وخبرده وارد اولمشدرکه مکلف جمعه نمازندن اویت ایدن
کمسنه یه تفحص ایدرلر چونکه کلمش اوله حق تعالی حضرتنه دعا ایدوب دیرلر الهی
فلان قولك جمعه نمازنه کلمدی ۞ اکر فقر ایچون قالدیسه آنی غنی قیل اکر
دین ایچون قالدیسه انوك دیننی آدقیل ۞ اکر مرض ایچون کلمدیسه آنی
صاغ قیل ۞ واکر اهمال ایدوب کلمدیسه انکا حلاوت عبادتی قلبنه القا
قیل یوم السبت لفظ سبت مصدردر تعظیم معناسنه بوکا سبت دیدیلر ۞
یهودیلر تعظیم ایلدوکیچون ۞ یا ضرب عنق معناسنه بوکا سبت دیدیلر ایام
بونده منقطع اولدوغیچون یا خود سبت سباتدندر ۞ سبات نومه دیرلر بوکا
سبت دیدیلر ۞ یهودیلر بونده استراحت اتدوکیچون بو کون عید الیهوددر
یوم مکردر ۞ زیرا النجی بیغمبره اول کون مکر اولمشدر ۞ برکی نوح دمکه قومی
انکا مکر عظیم اتدیلر نتکیم حق تعالی جل شانه بیورر ۞ ومکروا مکرا کبارا ۞
برکی یوسف دم درکه قرنداشلری انکا مکر اتدیلر نتکیم حق تعالی جل شانه بیورر
هل علمتم ما فعلتم بیوسف ۞ برکی صالح دم درکه قومندن اشرار انوك
هلاکیچون مکر اتدیلر نتکیم حق تعالی جل شانه بیورر ۞ ومکروا مکرا ومکرنا
مکرا وهم لا یشعرون ۞ برکی موسی دم درکه قومی مکر وسحر اتدیلر نتکیم حق تعا
بعضی

نعم نوع اتفاق ایسهدب انواع ازالعه نعمی
هلاك ایلیهدب یا اغانیه ضبط ایسهدب
ترك دنیاب انفق ... بالکلیه
ملکلیطلبدن افضل ...
بو ... ایله
الله ...

بیورر ۞ فاجمعوا کیدکم ثم ائتوا صفا ۞ برکی عیسی دم درکه یهودیلر انوك
حقنده ساحردر دیو حیله لر اتدیلر نتکیم حق تعالی جل شانه بیورر ۞ ومکروا
ومکر الله والله خیر الماکرین ۞ برکی خاتم الانبیا صلی الله علیه وسلم درکه
صنادید قریش دار الندوه ده انك ایچون مکر القا اتدیلر نتکیم حق تعالی جل شانه
بیورر ۞ وان یمکر بك الذین کفروا لیثبتوك او یقتلوك ۞ وسبت کوننده
خیاط سالخ یا سبت کوننده حجامت بو دانه کلمجك بیلمیه ویرمز ۞ وسبت کون
طرنق کسمك بر نقده مرض اولمغه سبب در ۞ موسی دم حق تعالی امریله بنی اسرائیله
امر ایلدیکه هفته ده برکون عبادت ایچون فارغ اولوب اشغال دنیایی ترك ایدهلر
انلر سبت کوننی اختیار ایدوب دیدیلر بو اول کوندرکه الله تعالی دیلری وکوکلری
یرتمقدن فارغ اولوب اول کون عمل اوزره اولمدی بز دخی بو کون عمل اتمك
ترك ایدوب کندو سوزلریله اول کون انلره عمل حرام اولدی ۞ ودیرلر هر ایشکه
سبت کوننده باشلنه کلمجك سبت کوننده انك اشلنور ودیرلر بوکون هیچ نسنه ویرمیه
ومال حرج اتمیهلر ۞ اما اهل اسلام بونك خلافنه اول کون عمله باشلرلر دبو
کونی مبارك بیلورلر ورسول الله صلی الله علیه وسلم بیورر
ویوم سبت غایت مبارکدر صید
یوم عید نصاری در دنیا کوننك اولی درکه حق تعالی خلق عالمه
اول کون شروع ایلدی وجمعه کون تمام ایلدی که التی کون اولور نتکیم
خالق عالم بیورر
وبو کون باغ و باغچه دکمك وعمارت باشلمق

ایودر ٥ انس بن مالك رضی الله عنه دیدی رسول الله سؤال اولندی یوم الاحددن دیدی یوم غرس وعمارت ٥ دیدلر نیچون یا رسول الله دیدی لانّ فیه ابتداء الدنیا وعمارتها یوم الاحد کندو اسماسندن ایکی اسمی ایله تسمیه قلندی ٥ بری اوّل ٥ بری احد اوّل ٥ دیو تسمیه اولندی زیرا اوّل یومدر ابتداء عالم ایچون واحد دیو تسمیه اولندی ٥ زیرا نصاری بو کون بیوم کونمزدر دیرلر ایدی ٥ حق تعالی انلری ایچون یوم الاحد دیدی ٥ وهکیم بو کونده طرنق کسمالنك بکا نی کدر یوم الاثنین یوم مبارکدر حضرت رسول صلی الله علیه وسلم انوك کیجه سنده طوغدیلر ٥ اول کونده اول کون اولدی ٥ وبو کونده جبرائیل ع‌م دحی کتوردی ٥ وبو کون مکه‌دن مدینه هجرت اتدی ٥ واول کون آخرته انتقال اتدیلر ٥ وعباد اعمال اول کون وپنجشنبه کون حق تعالی یه عرض اولنور ٥ انونکیچون حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بو ایکی کونی صایم اولورلردی ٥ وبیورلر ایدی هما یومان یرفع فیهما الاعمال وانی احب ان یرفع عاملی وانا صایم ٥ وابراهیم پیغمبر ع‌م کعبه‌یی اول کون بنیاد اوردیلر ٥ وموسی پیغمبر ع‌م مناجاته طوره اول کون واردی ٥ وادریس ع‌م اول کون سمایه صعود ایلدی ٥ واول کون سفر مبارکدر ٥ انس بن مالك دیدی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم سؤال اولندی یوم الاثنیندن ٥ دیدی یوم سفر وتجارت ٥ دیدلر نیچون یا رسول الله دیدی لانّ فیه سافر شعیب النبی ع‌م للتجارة وربح فی تجارته احمد بن حنبل مسندنده ابن عباس رضی الله عنهمادن بویله روایت ایلدی

یوم الثلثا

یوم الثلثا حق تعالی حلّ شأنه بو کون طاغلری وجبالی یاراتدی ٥ وهر دخت بو کون یرادلردی ٥ وبو کون ابو دیر قان دکك وحجامت ایتمك ودارو ایچمك که حوا اول کون حیض کوردی ٥ وهابیل هابیلی اول کون قتل ایلدی ٥ انس بن مالك رضی الله عنه دیدی حضرت رسول سؤال اولندیکه یوم الثلثادن دیدی یوم دم دیدلر نیچون یا رسول الله دیدی لانّ فیه حاضت حوا وقتل ابن آدم اخاه ٥ وجرجیس ٥ وذکریا ویحیی ٥ علیهما السلام بو کونده شهید اولدیلر ٥ وسحرهٔ فرعون اول کونده قتل اولندیلر شول وقتکه دیدیلر ٥ آمنّا بربّ العالمین ربّ موسی وهرون ٥ شول وقتکه واسیه بنت مزاحم که زوجهٔ فرعوندر بو کونده قتل اولندی فرعون انوك کزلو جه اسلامنه اکلدی ٥ اول دخی اول کونده جوار رحمته اولمغه دعا قلدی نتکم حق تعالی بیورر ٥ ضرب الله مثلا للذین آمنوا امرأة فرعون اذ قالت ربّ ابن لی عندك بیتا فی الجنة ٥ وبقرهٔ بنی اسرائیل بو کونده ذبح قلندی ٥ وبو کونده حال نفسی اصلاح ایلمك مثلا اوسیعلك وقفتان یوق والات واسباب اوکاتلق ٥ وایودر اول کونده عقود وسکون بیت وهرکه بو کونده طرنق کسن غصه‌دن قورتلمز یوم الاربعا بو کون قلیل الخیردر حق تعالی بو کونده ارضلری واغجلری یاراتدی ٥ انونکیچون اول کونده حمام واوت ایچمك مبارکدر ویوم نحس در ٥ عوج بن عنق ٥ وفرعون ٥ وقوم نمرود ٥ وقوم عاد ٥ وشداد ٥ وقارون ٥ وقوم هود ع‌م ٥ وقوم صالح ٥ وقوم لوط ٥ اول کون هلاك اولدیلر ٥ وآیلك آخر چهارشنبه‌سی

غايتدر انس بن مالك رضي الله عنه روايت ايدر حضرت رسوله سوال اولندي
يوم الاربعادن ددي يوم نحس در ديلر نجه سنه يا رسول الله ددي ٥
لانه فيه اغرق الله فرعون وقومه واهلك عادا وثمود وقوم صالح
حكايت اولنوركه سلف صالحيندن بريسي بر دوستنه ديدي يارين
كل تفرجه كيدهلم ٥ اول دوست ديدكه يارين چهارشنبه در غضب ٥ اول
كشي ددي يونس پيغمبر اول كون طوغدي ٥ اول دوست ددي انوكيچون
بريك بالق قرني اولمدي ٥ اول كشي ددي يوسف پيغمبر اول كون طوغدي
اول دوست ددي انوكيچون اسير اولوب بر زندان اولمدي ٥ اول كشي
ددي ابراهيم پيغمبر اول كون وجوده كلمشدي ٥ اول دوست ددي انوكيچون نمرود
منجنيقه قويوب اوده آتمشدي ٥ اول كشي ددي حضرت رسول عم يوم احزابده نجه
كافرلره غالب اولمدي ٥ اول دوست ددي اكا دخي چوق زحمت چكمشدي ٥
وحال اصحاب حق تعالى جل شانه بيان بويرديغي كبي اولمشدي ٥ واذ زاغت
الابصار وبلغت القلوب الحناجر ٥ اما تعليم علوم ودنيا اعمال خيرايچون
مباركدر كه خبرده وارد اولمشدر ٥ ما من شي بدي يوم الاربعاء الا وقد تم
وتحقيق بودركه چهارشنبه كون نحس اولمق مفسرلرك اكثرينه بنا اولمقدر بعض
مفسرين ٥ انا ارسلنا عليهم ريحا صرصرا في يوم نحس مستمر ٥ آيتنده ذكر اولنان
نحس اولان ايامك اخري چهارشنبه كونيدر ٥ اول دخي اكثر مفسرلره در كوردرسن
هود ودنيا مسلمانلره وبعض مفسرلره نحس اولمدي ونحوست بحثيته الا ددي
بالايجاب دكلدر يوم الخميس مبارك كوندر حضرت رسول صلى الله عليه وسلم

سفره

سفره پنجشنبه كون كيدرلردي وايام اسبوعه ذكر ايدروب ٥ بارك في سبتها وخميسها ٥
ددي انس بن مالك ديمش حضرت رسوله سوال اولندي يوم الخميسدن ددي
يوم قضاء الحوائج ٥ ددي نجه سنه يا رسول الله ددي ٥ لانه فيه دخل ابراهيم
على ملك مصر فقضى حاجته واعطاه هاجرا ٥ حق تعالى جل شانه ناري
ونوري جنتي وجهنمي ووحشي حيوانلري اول كون يراتدي ٥ پس نوري
وجنتي وسائر حاجاتي استيجك كوندر ٥ ويوم فتح در ٥ رسول الله عم
مكه يي بو كون فتح ايلدي ٥ ويوسف عم بو كون تخته چقدي ٥ وموسى عم
مصري اول كون فتح ايلدي ٥ ويعقوب عم يوسف عليه السلامي اول كون
بولدي جمالنه تفرج قلدي ٥ واسمعيل عم بو كون طوغدي ٥ وهر كيمه اول
كون نطرنوكسه شفا بولا ٥ اما حجامت دكلدر حكايت حمدون بن
اسمعيل ديمش بر كون معتصم خليفه وارديم روايت ايلدي تا حوتين رشيددن
مهدي بن منصوردن باباسندن دده سندن ابن عباسدن كه رسول الله عم بويورمش
من احتجم يوم الخميس فحم مات من ذلك المرض ٥ يعني هر كيمه حجامت ايلرسه پنجشنبه كون
وحسته اولور اول مرضدن وفات ايلر ٥ اتفاق بر نجه مرتبه خليفه كه پنجشنبه كرو
وارديم كوردم حجامت ايتمش بغايت ملول اولدم ٥ ددي يا حمدون اول حديثي
تذكر ايتدك بلي ٥ بن سكا روايت ايتمشيدم ٥ ددم بلي يا امير المؤمنين ٥ ددي
والله حجامت ايتمشيدم حالا كلمديكه بو كون پنجشنبه ايدوكي ٥ حمدون ديركه اول
كونن اخشامي حسته اولدي وفات ايتدي ٥ دبلكه بعض علما ديمش حق تعالى
سمواتي وارضي يوم الاحددن خلق ايلدي ٥ كيمكه بنا اتمك دلرسه اول كونه بنا ايده

بنایه ابتدا ایلیه ٭ وحق تعالی جل شانه شمسی وقمری یوم الاثنین ده خلق ایلدی
وبونلرك حالی سیر وسفردر ٭ دیمکه سیر وسفر دیلسه اول کون ایلسون
وحق تعالی جل شانه حیواناتی وبهائمی یوم الثلثاده خلق ایلدی ٭ واتلرك
ذبحنی حلال ایلمشدر ٭ هر کیم حجامت دیلسه اول کون ایلسونکه اراقه
دم کونیدر ٭ وحق تعالی بحرلری ونهرلری یوم الاربعاده خلق ایلدی
وشربنی حلال ایلدی ٭ هر کیم شرب دوا ایلرسه اول کون ایلسون ٭ وحق تعالی
جنتی وناری یوم الخمیسده خلق ایلدی وناسی محتاج قلدی دخول جنته
ونجات ناره ٭ امدی کیمکه حاجت دیلسه اول کون دیلسون ٭ وحق تعالی
آدم ایله حوایی یوم الجمعه‌ده تزویج ایلمش ٭ کیمکه عقد نکاح دلرسه اول
کون ایلسون غایت مبارکدر ٭ علی بن ابو طالب رضی الله عنه نظم ایلمشدر
قطعه لنعم الیوم السبت حقا ٭ لصیدان اردت بلا امتراء ٭ وفی الاحد
البناء لان فیه ٭ تبدأ الله فی خلق السماء ٭ وفی الاثنین ان سافرت فیه ٭
تؤب بالنجاح وبالثراء ٭ وان ترد الحجامة فالثلثاء ٭ ففی ساعاته هرق الدماء ٭
وان شرب امرء یوما دواء ٭ فنعم الیوم یوم الاربعاء ٭ وفی یوم الخمیس قضاء حاج ٭
فان الله یأذن للقضاء ٭ ویوم الجمعة للتزویج فیه ٭ ولذات الرجال مع النساء
وهذا العلم لا یعلمه الا ٭ نبی او وصی الانبیاء ٭ بلکه کیجه وکوندز اوقاتنك
اسامیسی واردر انیده بیان ایدهلم ٭ صبح ظاهر اولدوغی وقته فجر دیرلر اندن صکره
صباح دیرلر اندن صکره غدوه دیرلر اندن صکره بکره دیرلر اندن صکره
ضحی دیرلر اندن صکره ضحوه دیرلر اندن صکره هاجره دیرلر اندن صکره ظهر دیرلر

اندن صکره

اندن صکره رواح دیرلر اندن صکره مسا دیرلر اندن صکره عصر دیرلر اندن صکره
اصیل دیرلر اندن صکره عشا دیرلر اندن صکره عشاء اولی دیرلر اندن صکره
عشاء اخری دیرلر ٭ بلکه ایامك ولیالینك شریفلری واردر انلری دخی
بیان ایدهلم اما ایامك شریفلری بونلردرکه ذکر اولنور ٭ محرمك اول کونی
یل ایلی اولیدر ٭ واونجی کونیکه یوم عاشورا دیرلر بونك فضلنده احادیث وارد
اولمشدر ٭ وربیع الاولك اون ایکیسی که مولود نبی علیه السلامدر ٭ ورجبك اول کونیکه
اول اشهر حرمدر ٭ ونصف رجب ویکرمی یدیسی ٭ وشعبانك اون بشی ورمضانك
اون یدیسی ویکرمی بری ویکرمی اوچی ویکرمی یدیسی ٭ وعید فطره کونی وایام معلومات
یعنی ذی الحجه غره سندن عید اضحی یه دك ٭ وعید اضحی وهر هفته نك دوشنبه وپنجشنبه
وجمعه سی اما لیالینك شریفلری بونلردر محرمك اول کیجه سی ٭ وشعبانك نصف کیجه سی
وعاشورا کیجه سی ٭ ورجبك اول کیجه سی ونصفی کیجه سی ویکرمی یدنجی کیجه سی ٭ وشعبانك
نصفی کیجه سی ٭ ورمضانك یکرمی بر کیجه سی ویکرمی اوچ ویکرمی بش ویکرمی یدی کیجه سی
ویکرمی طقوزی کیجه سی ٭ وعید فطره کیجه سی ٭ وعید اضحی کیجه سی ٭ وبونك کبی شریف
ولیال فاضله ده معاصیدن اجتناب وطاعته توجه وطلب حاجات کرکدر مواسم
خیردر فصل رابع که عرب ایلرندر بلکه اصناف انسان مثلا عرب
وروم وفرس وقبط وترك وهند وزنج شهورلری مختلف اسامیله تسمیه ایدرلر
لکن مشهور اولان شهور عرب وروم وفرسدر ٭ بیز دخی بنای بو اوچ صنفه
اختصار ایدوب شهور عربیه یی بو فصلده بیان ایدهلم شهور عرب قتنده ایکی هلال
اوراسنده اولان زمانه دیرلر ٭ نتکم بو فرق دخی اشارت اولندی وبو معنی

شهرکاه اوتوز کون اولور وکاه یکرمی طقوز کون اولور ○ اول سنهٔ
عرب اوچیوز اللی درت کون اولور ○ زیرا بو حسابده اون ایکی کره شمسله
قمرک اجتماعی اولور ○ نتکم حق تعالی جل شانه بیورر ○ إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ
عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا فِي كِتَابِ اللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ مِنْهَا
أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ○ وبو درت شهر حرامک بری فرد در یعنی رجب واوچی
سرد در یعنی ذی القعده وذی الحجه ومحرم ○ وبونلر حرام اولمغک معناسی
زیاده حرمتلی اولملری الله تعالی قتنده یعنی طاعت بو آیلرده کثیر الثواب در
ومعصیت کثیر العقاب در ○ دخی حرمت قتال بو آیلرده شرع ابراهیم ع م
واسمعیل ع م در ○ وبو آیلره جاهلیتده حرمت ایدرلردی ○ عرب بو آیلرده
کونلرینک دعولرین چیقرلردی عداوت وخصومت ترک ایدرلردی
وخائف اولانلر بو آیلرده امین اولورلردی ○ حتی عربدن بریسنک
باباسی قاتلنک قاتلن بو آیلرده کورسه تعرض ایتمزلردی ○ وذکر اتدکمز
تفصیلدن معلوم اولدیکه سنهٔ عرب قمریه ○ وسنهٔ عجم شمسیه در که
شمس فلکی اوچیوز التمش بش وربع کونده سیر ایدر ○ وتفاوت ایکیسنک
اورتاسنده هر یوزده اوچ ییل اولور ○ نتکم حق تعالی جل شانه بیورر
وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا ○ یعنی اصحاب
کهف اول مغارده اوچیوز ییل اکلندیلر طقوز ییل ارتوردیلر اول
سنهٔ قمریه ایله سنهٔ شمسیه تفاوتیدر ○ وبلکه شهور عرب وآنلرک
اساملری وعددلری بویله در که ذکر اولندی تویله معلوم اولا

محرم

محرم ل ٣٠ صفر کط ٢٩ ربیع الاول ل ٣٠ ربیع الاخر کط ٢٩ جمادی الاول ل ٣٠
جمادی الاخر کط ٢٩ رجب ل ٣٠ شعبان کط ٢٩ رمضان ل ٣٠ شوال کط ٢٩
ذی القعده ل ٣٠ ذی الحجه کط ٢٩ ومن بعد هر برینک وجه تسمیه لرک
دخی احوالن بیان ایدرلر محرم شهر مبارکدر بوکا انونکیچون محرم دیدیلر
بو آیده قتال حرام ایدی ○ زیرا اشهر حرمدن بریدر ○ بونک اول کونی ملوک
عرب قتنده نوروز کونی کبی ایدی ○ ملوک عجم قتنده عیش وعشرت ایدوب
خلعت فاخره ویررلردی ○ وابتداء سنهٔ عرب قتنده بودر ○ عجم قتنده نوروزدر
ودیرلرکه محرمک اول کوننده یونس ع م بالق قرننده چقدی بعضلر برنجی کوننده
دیدیلر ○ وبعضلر ذی القعده نک اون دوردنده ایدی دیدیلر ○ وحق تعالی جل شانه
عرشی وفرشی ومیکائیلی واسرافیلی وجبرائیلی بونک برنجی کوننده خلق ایلدی ○
وادریس ع م بونک برنجی کوننده کوکه عروج ایلدی ○ وقوم لوط ع م برنجی کوننده
هلاک اولدی ○ ومحرمک اونجی کوننده که عاشورا در جمله تعظیم ایدرلر ایدی ○
وتوبهٔ آدم ع م اول کونده قبول اولدی ○ ونوح ع م کمیسی جودی طاغنک اوستنده
اول کون قرار ایتدی ○ ومولود موسی ع م ○ وابراهیم علیهما السلام اول کونده ایدی
ونار ابراهیم ع م اول کونده بردا وسلام اولدی ○ وبصر یعقوب ع م اول کونده
بصیر اولدی ○ ویوسف ع م بو کونده قیودن خلاص اولدی ○ وملک سلیمان ع م
اول کونده عودت قلدیکه خاتم النه کیردی ○ ویونس ع م قومندن عذاب اول
رفع اولدی ○ وایوب ع م مرضندن اول کون خلاص اولدی ○ وذکریا ع م
بو کونده ولد طلب ایچون دعا ایدوب دعاسی مستجاب اولدی ○ یحیی ع م ویرلدی

جودی موصل وبابین بیننده بر طاغک اسمیدر

بعضلر بو حوادث محرمک برنجی کوننده دیدیلر

ونوحی دم اول کونده ساحرلره غلبه قلدی نتکم حق تعالی جل شانه بیورر ٥
موعدکم یوم الزینة الآیة ٥ وحضرت رسول صلی الله علیه وسلم چون
مدینه یه کلدی یهودیلری بو کون صایم اولورلر بینه صوردی ٥ دیدیلر
بو اول کوندر که فرعون غرق اولدی ٥ موسی علیه السلام نجات بولدی
حضرت رسول بیوردی ٥ انا احق بموسی ٥ پس حضرت رسول دم و صحابه کرام
رضوان الله تعالی علیهم اجمعین ٥ بو کونده صوم ایله تعظیم ایتدیلر صوم رمضان
فرض اولمزدن اول اول کونده صایم اولمق فرض ایدی ٥ تا نزول وقتنه دکین
امام حسین رضی الله عنه قتل اولندی ٥ بو کونده شیعه مذهبنده اولانلر اول
کونی یوم عزا ایدوب نوحه و بکایه مشغول اولدیلر ٥ واهل سنت دردیلر کیم که
اول کونده سرمه استعمال اتسه بر ییلده کین کوزی آغرمیه ٥ و محرمک اون
التنجی کونی تحویل قبله اولدی ٥ واون یدنجی کون اصحاب فیل مکه هدم کعبه ایچون
کلوب حضرت رب البیت طیر حواله ایدوب هلاک ایلدیلر ٥ صفر بو اسم
صفردن اولا کسر صاد ایله حالی اولمق معناسنه ٥ پس بو ایله صفر دیدیلر مکه
حالی اولدیغیچون اهلندن قتاله کتدکلری ایچون یا چاقلری حالی اولدیغیچون
لبندن یا اللری حالی اولدیغیچون مالدن وغنیمتدن ترک قتال اتدکلری ایچون
محرمده یا بو آیه کلدوکی حالی اولدیغیچون غیریدن ٥ یاخود بو اسم صفردن
اولا ٥ ذیرا بو آیه اسم ویرلدوکی وقت وبا اولوب یوزلری صاری
اولشدی ٥ واکثر ناس بو آیده ساکن اولمغی اولی کوردیلر حضرت
رسول دم دیمشلر من بشرنی بخروج صفر بشرته بالجنة یعنی کیمکه

فضائل عاشوره

بکا شتلق ایدر صفرک خروجیله بن اکا شتلق ایدرم جنت ایله ٥ وصفر آینک
یکرمی دوردنده حضرت رسول دم وابوبکر رضی الله عنه غاره کیروب مدینه یه
هجرت ایتدیلر ٥ وصفرک اوتنده امام حسین نک رضی الله عنه سعادتنک دمشقه
کتوردیلر ٥ بنو امیه اول کونی بیرام ایتدیلر ٥ ویکرمی برنجیسنده یزید بانیه ایتدیلر
وشیعه اول کونده رد الکریه دیدیلر ٥ وبو حادثه نک یکرمی اوچنده دوردنجی خلافت
عباسیه انتقال ایتدی ٥ مروان ایله هلاک اولوب سفاح خلافته جلوس ایتدی
ربیع الاول بو کا ربیع الاول دیدیلر ناسک اولا ارتباعی یعنی اقامتی اولدیغیچون
مقاملرنده بو آیده وبو مبارک آیده ٥ حضرت رسول صلی الله علیه وسلم بونک اون ایکنجی
کیجه سنده دنیایه کلدی ٥ وبو آیک سکزنجی کوننده مدینه منوره یه کلدیلر مقام ایدندیلر
وبو آیک اون ننجی کوننده خدیجه یی نکاحلندی ایدی ٥ وبو آیک اون اوچنجی کون
مختار ثقفی امام حسین قاتللرندن انتقام الدی ربیع الآخر وبو کا ربیع الآخر
دیدیلر ناسک ثانیا ارتباعی بو آیده اولدیغیچون ٥ وبو آیک اون یدنجی کون نماز
فرض اولندی ٥ وبو آیک یکرمی دوردنده غزای ذات الرقاع اولدی ٥ وبو آیک
اوایلنده حجاج بن یوسف مکه ده محاصره ایدوب منجنیق ایله شهره نفط آتوب
کعبه ده یاقوب تکرار بنا ایتدی شمدیکه حجاج بن یوسفکدر جمادی الاول
ضم جیم وفتح دال ایله جددن ضم جیم ایله مکان صلب ومرتفع معناسنه ذیرا
بو کا اسم ویرلدوکی وقت هوا استی اولوب امکنه صلابتده ارتفاعده اولدوغی
زمان ایدی ٥ یا جمددن اولا فتح جیم ایله بو کا اسم ویرلدوکی وقت اول صولر
طوکدوغی زمان ایدی اولا ٥ وبو آیک سکزنده علی رضی الله عنه طوغمش ایدی
بعضلر اون دردنجی دیدیلر صح

وبو آیك اون بشنده اخرته انتقال اتمشدر ۝ وبو ایك اون بشنده وقعهٔ جمل
دکلری جنك واقع اولمشدر جمادی الاخر بوكا جمادی الاخر دیکلری ۞
یا ثانیا شدت حرارتدن صلابت ارض اولدیغیچوندر ۝ یا ثانیا صولری
طوکدیغیچوندر ۝ بوایکی اسم کاه صیغهٔ تذکیر ایله استعمال اولنور جمادی الاول
وجمادی الاخر دیرلر ۝ وکاه جمادی الاولی وجمادی الاخری دیرلر صیغهٔ ۞
تأنیثله ۝ بو آیك اولنده حضرت رسول علیه السلام جبرائیل نازل اولوب ابتداء
وحی اولدی ۝ وبو آیك التنجی کوننده حضرت عمره خلافت مقرر اولندی ۝ وبو
آیك طقوزنجی کوننده جعفر صادق دنیایه کلمشدر ۝ وبو ایك اون درد نجی
کوننی موسی کاظم طوغمشدر ۝ وبو ایك اون بشنجی کون عبد الله بن زبیر
کعبه یی یقوب عایشهٔ صدیقه دن اشتدوکی حدیث شریف ایله عمل ایدوب
قواعد ابراهیم علیه السلام اوزره یاپمغه عزم اتمشدر ۝ اخر یاپوب حجاج بن یوسف
انوك یاپدوغنی ییقوب کندوی صلب اتمشدر ۝ وبو ایك یکرمنجی کونی
فاطمة الزهرا دنیایه کلمشدر ۝ حوادث عجیبه بو آیده اولدیغیچون دیدیلر
العجب بین جمادی ورجب رجب بوكا رجب دیدیلر عرب بوكا ترجیب
یعنی تعظیم ایتدکلریچون ۝ یاخود قتالدن کسلدکلریچون کہ رجب اقطع
دیمکدر ۝ ولفظ رجب لفظ مضره مضاف اولوب رجب مضر دیرلر
مضر بر قبیله نك اسمیدر ۝ انلر بو آیه زیاده تعظیم ایتدکلریچون انلره اضافت
ایتدیلر ۝ وبونی اصم ایله صفتلیوب رجب الاصم دیرلر ۝ زیرا انده صوت
مستغیث وحرکت سلاح ایشیدلمز یاخود بو آیده کناهلر مسامحه اولنور

نتکم

نتکم دیرلر ادن الکرام عن الفحشاء صمآء واکا اصب ۝ دخی دیرلر زیرا بو آیده
رحمت صبت اولنور عباد اوزرینه یاخود کناهلر صاحبندن دوکلور ۝ وبو
آی مبارکدر آیدر که بو آیده دعا مستجاب اولور ۝ وعبادتك بو آیده ثوابی کثیر
اولور ۝ وزمان جاهلیتده مظلوم اولان ظالمنه بددعا اتمکده صبر ایدردی
تا که رجب آیی کلوب بددعا ایدوب دعاسی مستجاب اولوردی حکایت
عبد الله بن عباس روایت ایدر امیر المؤمنین عمر رضی الله عنه اوکندن بر کیمسنه کچدی که
اعمی واعرج ایدی یا الکز کیمسنه قادر دکلدی ۝ بر کیمسه ییدوب انوك معاونتیله
کیدردی ۝ حضرت عمر رضی الله عنه دیدی ۝ ما رایت منظرا اسوء من هذا ۝ اول مجلسده
حاضر اولانلردن بر کیمسنه دیدی بو نجه بیلمزمیسن ای امیر المؤمنین ۝ حضرت عمر دیدی
بیلمزن ۝ اول کیمسنه دیدی بو کیشی ابن صنعاء سلمیدر ۝ بوكا عیاض سلمی بددعا
ایلدی انوکیچون بویله اولدی ۝ عمر رضی الله عنه امر ایلدی عیاض سلمی کتوردیلر
چون کلدی حضرت عمر ایتدی بکا خبر ویر ابن صنعا احوالندن ۝ عیاض ایتدی
اول جاهلیت کلامیدر اسلام آنی نسخ ایلدی ۝ حضرت عمر ایتدی ۝ نحن
احق بحدیث الجاهلیة ۝ بس عیاض دیدی ای امیر المؤمنین صنعا اوغوللری
اون قرنداش ایدی بن انلرك عمی ابنیدم ۝ بنم قرنداشلرمدن بری وفات ایتدی
صنعا اوغللری بنم اوزریمه ایلدیلر ۝ بنم مالمی الدیلر ظلم ایله بن انلره
یمین ویردم الله وقرابت وجواره هیچ فایده ایتمدی صبر ایتدم تا که رجب آیی کلدی
ال قالدروب دعا ایتدوم دیدوم اللهم ادعوك دعاء جاهدا اقتل بنی صنعاء
الا واحدا ثم اضرب الرجل فذره قائدا اعمی اذا ما قید اعیا قاعدا ۝ لاجرم

طقوزی

بیلن بری بری آرد بجه هلاك اولدیلر ۰ بری قالدیکه کورکوکوزیله شویله که
کوردك ۰ حضرت عمر رضی الله عنه سبحان الله هذا الامر عجیب دیدی و نوح ع
کمی یا یوب رجب آینك یدنجی کونندن تنور یرندن صو چقدی و بنجی کون کمیه
بندی ۰ و بوآیك یکرمی یدنجی کیجه سی حضرت رسول صلی الله علیه وسلم سمایه عروج
ایندیکی لیلهٔ معراج اولدی ۰ و کوندزده حضرت رسول دم اهل مکه یه سموانده
کوردوکی عجایبی حکایت ایندی ۰ و اول کون جبرائیل کلوب اظهار دعوت
ایله دیو وحی تبلیغ ایلدی ۰ اندنصکره حضرت رسول صلی الله علیه وسلم فاش
و فاحش دعوت دینه ابتدا اولدیلر و بو آیه شهر الله دیدیلر شعبان بوکا شعبان
دیدیلر فبانك تشعبی یعنی تفرقی اولدیغیچون بو ای مبارك آیده هر عمله
و اوچنجی کونی امام حسین دنیایه کلدی ۰ و دورد بنجی کون امام حسن دنیایه
کلدی ۰ و اون بشنجی کیجه سی برات نمازی قلندی ۰ و اول کیجه حق تعالی جل شانه
خلقك رزقن و اجلن ملکلر یازدیلر بر یلدك ۰ انونیچون اول کیجه یه لیلهٔ
صك دیدیلر ۰ و خلقك برنده اولان قللر عدد بجه عاصیلره حق تعالی جل شانه
رحمت ایدر ۰ و عایشه رضی الله عنها روایت ایدر حضرت رسول الله دم دیدیلر که
ان الله یغفر لیلة النصف من شعبان بعدد شعر غنم بنی کلب ۰ بو قبیلهٔ نك
غنمی تخصیص بالذکر قلندی ۰ زیرا انلرك غنمی سائر قبیله لرك غنمندن چوق
ایدی ۰ و اون التنجی کونی شویله قبله اولدی قدس شریفدن کعبه معظمه یه
و بو آیه شهر النبی دیدیلر رمضان بوکا رمضان دیدیلر زیرا بوکا اسم
ویرلدوکی وقتده رمض حر یعنی شدت حرارت واراردی ۰ یا خود دوکوچکی

رمضن

رمض ابرایدی ۰ یعنی حر شمسدن ظل فرار ایدر ایدی ۰ بو آی مبارك ایدرکه
بو ایده جهنم قپولری قپانوب جنت قپولری آچلور و شیاطین زنجیرلنور ●
و اوچنجی کون ابراهیم علیه السلام صحف نازل اولدی ۰ و یکرمی دردنجی کونی یا یکرمی بدنجی
کیجه سی کدر کیجه سیدر قران عظیم لوح محفوظدن سماء دنیایه اندی ۰ و یدنجی
کوننده موسی علیه السلام توراة اندی ۰ و اون سکزنده عیسی یه انجیل اندی
و یکرمی یدنجی کونی بدر غزاسی اولدی ۰ و اون طقوزنجی کونی مکه فتح اولدی
و اخرنده حق تعالی جل شانه چوق عاصیلره رحمت ایدوب جهنمدن ازاد ایلدی ۰
انونیچون بوکا شهر العتق دیدیلر ۰ ابن عباسدن روایت اولنور که حضرت صلی الله علیه وسلم
دیدیلر ۰ ان الله اعتق فی کل لیلة سبعین الف عتیق من النار فاذا کان اخر
لیلة من شهر رمضان ان اعتق الله تعالی بعدد کل عتیق اعتقه فی ذلك الیوم ۰
جعفر صادق دیمش رمضان غم تندن شبهه اولمغیچون بیلك رمضانك بشنجی کونی
غرهٔ رمضان اولور ۰ اما بو خصوص الکز یعنی در کلیه دکلدر شوال بوکا شوال دیدیلر
زیرا اول وقتده دوه شولان یعنی رفع ابدایدی قویروغنی ۰ اول کونی عید
فطردر اکا یوم الرحمه دیدیلر ۰ و بو کونده حق تعالی جل شانه زنبوره وحی ایلدی عسل
ایلمکه نکم بیورر ۰ و اوحی ربك الی النحل ان اتخذی من الجبال بیوتا و من الشجر
و مما یعرشون ۰ و دردنجی کونی رسول الله صلی الله علیه وسلم بحران نصارا سنه باهله
ایدر لم یعنی الله اچیشلم هر کیمکه یلان ایسه حق تعالی اکا لعنت ایدوب هلاك و عذاب ایده
دیو نصاری مباهله دن امتناع ایلدیلر ۰ اون یدنجی کون احد غزاسی اولوب حضرت حمزه
شهید اولدی ۰ و بو آیك یکرمی ایکنجی اخرنده کی ایام نحسات که قوم عاد

سنج صرصر ایله هلاك اولدیلر ذی القعده بو آیه بو ایلهٔ آد ویریلدی ناس
قعود ایتدکلری ایچون تا الدن زیرا متصل اولان اشهر حرمك اولیدر ۞
واول کونی موسی علیه السلام وعد ایلدی حق تعالی ایله کرا دوتوز کون صایم
اولانا حق تعالی الکانورایی انزال ایلیه نتکم بویورر ۞ وَوَاعَدْنَا مُوسَى
ثَلَاثِينَ لَيْلَةً ۞ اما موسی علیه السلام مسواك استعمال ایدوب اغزنك قوقوسی
زائل اولوب حق تعالی اون کون دخی امر ایلدی نتکم بویورر ۞ فَتَمَّ مِيقَاتُ
رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ۞ ودردنجی کون اصحاب کهف غاره کیردیلر
بشنجی کون ابراهیم علیه السلام کعبه بنیادنه شروع ایدوب اوغلی اسمعیل علیه السلام
معاونت ایسه دی نتکم رب البیت بویورر ۞ وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَاهِيمُ الْقَوَاعِدَ
مِنَ الْبَيْتِ وَإِسْمَاعِيلُ ۞ یدنجی کون فرعون قومیله موسی نك علیه السلام آردنجه
صوبه کیروب غرق اولدیلر ۞ سکزنجی کون موسی علیه السلام قومی ایچون صو طلب
ایدوب حق تعالی طاشی عصا ایله ضرب ایلمك امر ایدوب اول دخی طاشی
عصا ایله ادب برطاشدن اون ایکی چشمه ظاهر اولدی نتکم حق تعالی
بویورر ۞ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا
قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ ۞ اون دردنجی کون یونس علیه السلام بالق قرنندن
چقدی یوقوده نتکم بیان اولنمشدر روایت بویلدر ذی الحجه بو ایله آد
ویریلدی زیرا صاحب حج در بو ایده حج قلنور اول کوننده علی رضی الله
عنه فاطمه رضی الله عنها یی نکاح ایلدی وابراهیم علیه السلام کعبه بناسن تمام ایدوب
اوایلنده واونجی کون کعبه طواف ایلدیلر ۞ وبو ایك اولندن اونجی
کوننده در

ایام اربعه اوکی اوالی احب اولقدر انده عمل صالح
احب اولدوغی الله اولدوغی ساید
ع

کوننه دك اولان طقوز کون که ایام معلومات دیرلر احب ایام عند
حق تعالی به نتکم عبد الله ابن عباس رحمه الله روایت رسول حضرتندن که
بیورمشدر ۞ مَا مِنْ أَيَّامٍ الْعَمَلُ الصَّالِحُ فِيهَا أَحَبُّ إِلَى اللهِ مِنْ هَذِهِ الْأَيَّامِ
اصحاب ابتدیلرکه یا رسول الله ایدی ۞ وَلَا الْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللهِ إِلَّا رَجُلٌ
خَرَجَ بِنَفْسِهِ وَمَالِهِ فَلَمْ يَرْجِعْ مِنْ ذَلِكَ بِشَيْءٍ ۞ سکزنجی کوننه یوم ترویه
طقوزنجی کوننه یوم عرفه دیرلر ۞ اونجی کوننه یوم اضحی دیرلر که ابراهیم علیه السلام
اوغلی اسمعیل علیه السلام قربان ایتمك استیوب حق تعالی جل شانه جنتدن قوچ
قربان کوندردی نتکم بویورر ۞ وَفَدَيْنَاهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ۞ وعید اضحی دنصکره
اوچ کونه ایام تشریق دیرلر ۞ واون اوچنجی کون داود علیه السلام توبه سی قبول اولندی
یکرمی سکزنده علی رضی الله عنه خلافته مقرر قلندی فصل خامس رومی
آیلرندر ۞ بلمك کرك تاریخ مقبول اولدرکه اسکندر فیلسوف رومی زماننده
قلنمشدر ۞ وسنه شمسیه بونکله ضبط اولنور که اوچیوز التمش بش کون وبر
کونك ربعی یعنی دورت ساعتدن بر ساعتدر ۞ بو کسردن دورت ییلده بر کون
حاصل اولور که اول ییل اوچیوز التمش التی کون اولور ۞ اول ییله کبیسه ییلی
دیرلر ۞ واول کونه کبیسه کونی دیرلر ۞ وبو آیلرك آدلری ۞ آذار ۞ ونیسان ۞
وایار ۞ وحزیران ۞ وتموز ۞ وآب ۞ وایلول ۞ وتشرین اول ۞ وتشرین ثانی ۞
وکانون اول ۞ وکانون ثانی ۞ وشباط در ۞ وبونلرك دردی اوتوزر
کوندرکه آنلر تشرین ثانی ۞ وحزیران ونیسان ۞ وحزیران ۞ وایلول در ۞
یدیسی اوتوز برر کوندرکه ۞ اول تشرین اول ۞ وکانون اول ۞ وکانون ثانی ۞

بعضیلر اوندن ایکی ییل بعضیلر وضع اولندی
بعضیلر ییغیم بعضیلر ابتدا ییلندن دردر وبعضیلر
دردیلر ینیغیم ودیلرکه سلطنتی اون ایکی
انتهاسنده رخ ودیلرکه جلوسی انتهاسیکی در ونعیم
ییل ابتدا ودیکه جلوس اتمی ایکی
کون ایکی ایکی
ع

بعضیلر نیساندر اوتوز کوننه
دیرلر

وازار ۰ ذابان ۰ وآب ۰ وتموزدر ۰ ودخی شباط یکرمی سکز وربع کوندر
انوکیچون دورت ییلده کبیسه اعتباریله یکرمی طقوز کون اولور وبلکه بو شهور
رؤیته مختلفة العدد اولدقلری کما سنذکره چون سنه شمسیه اعتباری ایلدیلر
شمس بروجلرده حرکتی مختلفدر ۰ بس عدد ایام شهور مذکوره مختلف اولور
وبلکه کر اون ایکی برج برابر ایکن شمسک بونلرده حرکتی متفاوت اولدوغی
مسافه لرنک اختلافندن دکلدر ۰ بلکه اوج وحضیض نظردر ۰ برج حملده
دخی ۰ وسرطانده ۰ واسده ۰ وسنبلده ۰ اوتوزبر کون سیر ایدوب
قطع مسافه ایدر ۰ جوزاده ۰ اوتوزبر بعضا قتنده اوتوز ایکی کون
سیر ایدر ۰ عقربده ۰ وقوسده ۰ وجدیده ۰ ودلوده ۰ وحوتده ۰
اوتوزر کون سیر ایدر ۰ میزانده ۰ یکرمی طقوز کون سیر ایدر ۰
وربع کون دخی درت ییلده کبیسه اعتباریله اوتوز کون سیر ایدر بلکه که
سریانیلر ابتدا سالی تشرین اولدن اعتبار ایتدیلر ۰ زیرا اول آیک
اول کونی ابتداء سلطنت اسکندر ذوالقرنین ایدی ۰ اما فصول اربعه ایله
خبر اولنمغه اقرب اولدوغیچون ۰ بو فقیر اولیله ترتیب ایتمک اختیار
ایتدم ۰ هم تاریخ روم حسابنجه دخی فصول اربعه ظاهر اولور امدی بلکه که
فصل ربیع بو اوج آیدر که ذکر اولنور آذار بو آلک باز آییدر بو آیه
بوناجه مارت دیرلر اوتوزبر کوندر ۰ بونک اولکی کونی [illegible]
چیقر ۰ دورت نجی کونی آخر ایام برد عجوزدر ۰ ونحوستی [illegible]
دیدیکی مخالف بالکلیه ۰ وطقوزنده قرلنغوج کلور ۰ واون برنده

خمسین

خمسین تمام اولور ۰ واون ایکنجی کوننده آفتاب حمل برجنه واریر نوروز
اولوب کیجه وکوندز برابر اولوب هر بری اون ایکیشر ساعت اولور فصد
وحجامت زمانی اولور ۰ واون التنجی سنده دولنکج وقرلغوج ظاهر اولور
واون یدنجی سنده یلانک کوزی اچلوب ایندن چقمغه باشلر ۰ واون سکزنجی
نوء نجم در ۰ ویکرمیسنده [illegible] زهره حمل اولور ونحوستی [illegible]
ویکرمی بشنده مریم حامله اولدوغی کوندر که جبرائیل ع م انوک یکننده [illegible]
فی الحال بوکلو اولمشدر ۰ ویکرمی برنجیسی اول شعب مسهله ویکرمی سکزی
شرف زهره در ۰ واوتوزی شرف آفتابدر نیسان بو اورته باز آییدر ۰
بو آیه یونانجه ابریل دیرلر اوتوز کوندر ۰ اوچنجیسی نحوستی [illegible]
[illegible] یادخود یدیسنده بغور بغوزینه علامت قحطدر دیرلر لا یعلم الغیب الا الله
اونجیده وفات آدم در ع م ۰ اون برنده عید نصاری در ۰ اون ایکیسنده
کون اون اوج ساعت اولور کیجه اون بر ساعت اولور ۰ وآفتاب ثور برجنه
واریر ۰ واون التنجی سنده ربیع یوسف ع م در ۰ واون التی اون یدی واون
سکز کونلرنده هوا صوق اولور ویکرمیسی نحوستی [illegible] ع م ۰ یکرمی ایکنجی
خرداد ماه قدیمدر که فرس حسابنجه صوک بهار آییدر ۰ یکرمی اوچنده
حضر الیاس در ۰ بو کونه نصاری ایا یورکی دیرلر آیار بو صوک باز
آییدر بو آیه یونانجه مایس دیرلر اوتوز بر کوندر ۰ ایکنجی کونی عید
النعالیدر ۰ یدیسنده عید الصلیب در ۰ التنجیده وفات ایوب ع م
ونحوستی در ۰ انوکیچون دیمشلردر ۰ هذا یوم نحس والنوم فیه خیر ۰

سكزنجي تحذور نوبجي درءم ٥ اون برنجي كوني عروج عيسى در ءم وبنياد
قسطنطنيه در ٥ اون اوچنده افتاب جوزا برجنه وارر كون اون درت
بچق ساعت وكيجه طقوز بچق ساعت اولور ٥ اون التيسنده صباح يلي
اسمكه باشلر و دكز سفرينك زماني اولور ٥ واون يديسنده ابتداء كرما در
ويكرمسنده دكز بولانور ٥ ويكرمي ايكسنده وفات قسطنطين در واولكي
طوغر ٥ ويكرمي اوچنده انجلادن صواكسلور ٥ ويكرمي آلتيسنده امتزاج
فصلين در ٥ ويكرمي طقوزي مناظرهء افتابه عطارد ايله يهودلر
عيد ايدر ب سنة القبة ديو تعظيم ايدرلر ٥ چونكه فصل بهار شهور رومية
حسابنجه بو اوچ آيدركه ذكر اولندي ٥ ومن بعد صيف فصلنك بيان
ايدرلر ٥ اما فصل صيف بو اوچ آيدركه ذكر اولنور حزيران بو آي اللك
ياي آيدر بو آيه يونانجه حرتلوس ديرلر اوتوز كوندر ٥ اوچنجي
وسكزنجي تحذور نوبجي ءم در ٥ اون بري خليفهء نور وزيدر
بغداده ٥ اون اوچنده كون اون بش ساعت وكيجه طقوز ساعت
دو كونده كون دونر ٥ افتاب سرطان برجنه وارر ياي فصلي
كيرر ٥ بو وقتده انقلاب صيفي ديرلر ٥ واون سكزنده نيل طاشر ٥
وفلان صولر اكسلور ٥ ويكرمسنده مولود الياس ءم در ٥ ويكرمي
برنده مهر ماه قديمده كه قبيل حسابنجه اورته ياي آيدر ٥
يكرمي ايكسنده وقت حصاد اولور ٥ يكرمي اوچنده استي يللر اسر
سام يلي ديرلر ٥ يكرمي درتنده نيل بولانور ٥ ويكرمي بشنده مولود

يحيى ءم سموم يللري اسمكه باشلر اللهي بركوه دك ٥ يكرمي التنجي
كوني وفات داود ءم در ٥ يكرمي سكزنده سرج بوايج اخريدر
يكرمي طقوزنده وفات لقمان ءم تموز بو اورته ياي آيدر
بو آيه يونانجه ترشتيس ديرلر اوتوز بر كوندر ٥ بونك اوايلنده شعري
يلدزي طوغر ايكنجيسي نحس والتنجيسي نحس حضر نوبجيءم ٥ يدنجيده دكز
بولانور ٥ اون برنده تحويل عطارد بادر ٥ اون بشنده كون اون
دورت بچق ساعت اولور وافتاب اسد برجنه وارر ٥ يكرمسنده دكز بولانور
د تحذور نوبجي ءم در ٥ ويكرمي اوچنده ايام باخور كه طقوز كوندر ٥
آب بو صوك ياز آيدر بو آيه يونانجه آغستوس ديرلر اوتوز بر كوندر استيل
محكم اولور ٥ اول كوننده نيل طاشمغه باشلر ووفات مريم در ٥ اوچي
سعد و دوردي تحذور نوبجي ءم ٥ التيسنده دكز بولانور واول عيد
التجلي يهود دبلقنده ٥ اون بري تحذور نوبجي ءم ٥ اون اوچنده
كون اون اوچ بچق ساعت وكيجه اون بچق ساعت اولور كوننده سنبله برجنه
وارر و دكز بولانور ٥ اون يديسي اخر عيد التجلي در ٥ واون سكزنده سرج
بوايج اسر وانار ايرشور ٥ واون طقوزنده نجات نوح ءم در ٥ ويكرمسنده
استيلر اكن اولور ٥ ويكرمي اوچنده امتزاج فصلين وفتور كرما در يعني استيل
ضعيف اولمغه باشلر ٥ يكرمي بشنده دكز سفري بودكلدر واول وقتده يغل
كالن بولور ٥ ويكرمي التيسنده كوز اغريسي ظاهر اولور ٥ ويكرمي سكزي
وفات يحيى ءم در چونكه فصل صيف شهور رومية حسابنجه بو اوچ

ایدرکه ذکر اولندی من بعد خریف فصلنی بیان ایدهلم **فصل خریف**
بو اوچ ایدرکه ذکر اولنور **ایلول** بو آیک کوز آییدر بو آیه یوناجه اسقوریس
دیرلر اوتوز کوندر اوّلی و اوجی محذور کونیدر ۝ و دردنجی عید الیاس کم
و سکزنجی مولود مریمدر ۝ و باباسنک و اناسنک معا وفات اتدکلری کوندر
و اون ایکنده نیل قرارده بولوب هوا اعتدال اولوب مسهل اچمک جایز
اولور ۝ و اون دردنجی عید الصلیب در وکفر حاجن کوکه آتوب
کوکه آغدی دیرلر ددکز بولانور ۝ و اون بشنده کیجه و کوندز برابر اولور
هر بری اون ایکیشر ساعت اولور ۝ و افتاب میزان برجنه وارر ۝ و اون
سکزنجی اوّل خریف عجم در ۝ و اون طقوزنجی تحویل زهره بعقرب در
و یکرمینده انجل بو داغندن صو جوع ایروب کوکه ایرر ۝ یکرمی برنجی
صوفلر محکم اولمغه باشلر ۝ و یکرمی ایکنده دکز بولانور ۝ و یکرمی اوچنده
یجهدم انا جمنه دد شدخب **تشرین اوّل** بو اوّلنه کوز آییدر یوناجه لقو بیجی
دیرلر نام دیکر اکنوس دیرلر اوتوز بر کوندر ۝ اوّلی و ایکیسی نحس اما باد
صبا اسمکه باشلر ۝ اوچنجی کون عید دیر الخلاد در ۝ ادنجی محذور کونیدر
اون ایکنده دکز بولانور و شنبجی عید القمامه در نصارینک غوبلر اعتقاد
ایدرلرکه اون کون کوکدن اودایز قندیللری یاقر ۝ بر نجی عید تبارکده
اونده اسمعیل ایچون قربان کلدیکی ۝ و اون برنجی اصحاب فیل مکه قرینده
هلاک اولدیلر ۝ و اون دردنجی کون اون بر ساعت و کیجه اون اوچ ساعت
اولور ۝ و افتاب عقرب برجنه وارر ۝ و دکزلر موجه کلور ۝ و اون

بشنده اترالک قبونه قوچ قترلر و خرماری کسرلر ۝ و اوّل کون کسلن اغج چوریمز
و اون سکزنجی نیل چکلور ۝ و یکرمیسی محذور کونیدر ۝ و یکرمی برنجی مصر خلقی
اکن اکمکه باشلر ۝ و روم ولایتنده صو و قلاع دوشمکه باشلر ۝ و یکرمی التیسنده وفات
رستم بن حمزه در ۝ و اوتوزنجی قرنجهلر یرالتنه کیررلر ۝ و قرلنغوج وددولنکج
و ترنالر قشلایه کیدر **تشرین ثانی** بو صوک کوز آییدر بو آیه یوناجه نوموریوس
نام دیکر نیوسس دیرلر اوتوز کوندر ۝ بونک اوّل کونی یوم خروج نوح ع‌م در
سفینه‌دن اما محذور کونیدر ۝ دردنجی صغوق باشلر ۝ دردنجی کونی غایت نحس در
و بشنده حشرات ارض یرالتنه قرار ایدر ۝ و التیسی سعد در ۝ و یدیسی شامده
زیتون دریلمکه باشلر و سکزنجی صولر صوومغه باشلر و دکز بولانور ۝
و اون اوچنده کسلن آغج چورمز ۝ و کون اون ساعت و کیجه اون دورت ساعت
اولور و افتاب قوس برجنه وارر ۝ اون بشی محذور کونیدر ۝ اون التیسی
ابتداء برد در ۝ و اون یدیسنده ابتداء صوم میلاد در که قرق کوندر ۝ و یکرمیسنده
کوکده اولیان حیوانات ستغلر و بوجك و اوجک کبی قلمغه باشلر ۝ و یکرمی ایکیسنده
کیجه صوق ایچکلردن صاقنلر ۝ یکرمی دردی امتزاج فصلیندر چونکه فصل خریف
شهور رومیه حسابنجه بو اوچ ایدر که ذکر اولندی ۝ من بعد شتا فصلنی بیان
ایدهلم ۝ امدی فصل شتا بو اوچ آیدرکه ذکر اولنور **کانون اوّل** بو ایلک قیش
آییدر بو آیه یوناجه ذیکمزیوس نام دیکر فوسس دیرلر اوتوز بر کوندر التیسنده
دکز بولانور و بریسی سعد در و کوزنجی قرق کوندر ۝ اما طقوزنجی و اون برنجی محذور
کونیدر ۝ و اون ایکنجی کیجهسی بللر ادر **بیت** اکر حکیم شب یلدا اکلور هر بلاء بر کیجه ۝

سنوك زلفك اى دلبر بر آيرو ايكى يلدادر **بيت** جهد دلرك هر كيجه
خيالك كيجه لر ○ شب يلدا كويى نور كوزلرى اول كيجه لر ○ اون ايكنجى كونى
اول اربعين يعنى زمهرير كه كون دوزن كون طقوز ساعت وكيجه اون بش
ساعت اولور ○ وآفتاب جدى برجنه وارر ○ واون اوچنده نيل
غايتده بولانور ○ واون سكزنده وفات دانيال عم در ○ ومغرب آندن
وكيجه ايله اويانوب صوق صواچمكدن وحماندن صقنه لر ○ ويكرمى
بشنجى كون ميلاد عيسى عم در ○ ويكرمى طقوزنجى كيجه قابلرى آچوب
توبه لرچنلر قوصلر ○ بعضلر ديشلر بوكلام عوامى خبر ايجوت
ديشلرور تا انحراز ايدلر ○ والاصح رطوبت وبرودت هوادندر
كانون ثانى بو اوتوز بش آيدر يونانجه ينايس ديرلر اوتوز بر
بركوندر ○ وبو آيك اول كيجه سى بيل باشيدر ○ واول كونى يغمور كونيدر
ولحاقا الفنداس ديرلر واول زماندن دكز بولانور ○ وايكنجى واون دوردنجى
محذور كونيدر عم ○ والتنجى كيجه سى ابه كيجه سيدر كافرلر اوديا قرلر ○ والتنجى
كون سعددر ○ ويدنجى كونى كافرلر اكافوته ديرلر ○ وبو كون ايچنده بر
ساعت واردركه اول ساعتده جميع آچى وطوزلو صولر طتلو اولور ديرلر ○
انوكيچون كفره اول زماندن حاجلرن صويه برغورلر ○ اوننده يوم الغدايدر
اون ايكنجى كون كون اون ساعت وكيجه اون دوت ساعت اولور ○ وآفتاب
دلو برجنه وارر وشدت برد اولور ○ واون التنجى كونى عوير عطارد
حوته ○ ويكرمى بشنده اربعين تمام اولور ○ يكرمجى برنده خمسين ابتداسيدر

دبكرمجى

ويكرمى بشنده حيوانات اجتماع ايدلر **شباط** بوصوك قيش آييدر بو آيه
يونانجه فيلواريس ديرلر يكرمى سكز ويا يكرمى طقوز كوندر ○ دورت ييلده بر كون زياده
اولوب يكرمى طقوز كون اولور ○ نتكم يوقروده بيان اولندى ○ ييديسنده
جمره دوشر انكا جمرهء اولى ديرلر ○ وطقوزنجى سعد اون بيجى غشدر ○
واون ايكنده قرنجه بريوزنه چيقوب حركت ايدر ○ واون اوچنده آغاجلره صو يورر
وقدرتلره اشكاره اولور وقابيلكره انكا اويله يلچى ديرلر ايسه ○ واون دوردنجى
صوم نصارادر وجمره صويه دوشر انكا جمرهء ثانيه ديرلر ○ واون بشنده خيار وقاون
اكلر وحشى جناورلر طوغرر ○ وقوشلر اوتمكه باشلر ○ وكيچيلر طوغورر وكول قيزلرى
ديكلور وباغ بيرا قلنور واوتلر بيتر ○ واون بر نجى كون كون اون بر ساعت وكيجه
اون اوچ ساعت اولور ○ وآفتاب حوت برجنه وارر ○ وشتانك نفرتى ضعيف
اولور نتكم عرب ديرلر ○ الشمس فى الحوت والبرد يموت ○ واون سكزنده لقلق
كلور ○ واون طقوزنده قيله يلچى اسر ○ ويكرمى سنده جناورلر يوزنه جمعه باشلر ○
ومحذور كونيدر عم ○ ويكرمى برنده امتزاج فصلين در جمره دوشر جمرهء ثالثه
ديرلر ○ جمره اعتبارنك اصلى بودركه عربلرك اوچ خيمه سى اولور قره اولور كه
كيسى برى غايتده بيوك اولور دوه لرى وآتلرى وصغرلرى جمله انده اولورلر ○
وبرى كوچك كه قيونلرى وكيچيلرى آنده اولور ○ وبرى اندن كوچك كه كندولرى
وعيالترى آنده اولورلر ○ وهر برنه اودن اودلر اضيق ايچون ○ قچنكه شباطك
يدى سى اولور بيوك طوارلرى اودن صحرايه چيقرلر ○ يس اودن برى ساقط اولور
برجمره ساقط اولدى ديرلر ○ چون شباطك بر هفته سى دخى اولا كوچك طوارلرى

زهره مع رأس
قمر مع عطارد بدلو
١١
تسديس زهره برجس
قمر مع شمس بحوت
٨
طلوع بلع
٩
عطارد مع رأس
١٢
تربيع سعدين
١٣
تربيع نحسين
١٥
تسديس عطارد بزحل
١٦
تسديس مريخ مع زحل طلوع سعود
٢٠
قمر زهره بحوت
٢١

صحابه جیفه لری اکینجی وسط اولمسا فقط اولوب بر جمره دخی ساقط اولدی دیرلر
بر هفته دخی کیجیجک کندولر اولر قلدی اولرینه دخی اودیا قزلر جمرات ساقط
اولدی دیرلر ٥ وشباطک یکرمی بشنده ریح لواقح اسرکه آغاجلری بیره اقلندرر
ویکرمی التیسنده برد عجوزک اولدیرکه دورت کون آذاردن آلور ٥ بو ایامده هوا
برودت آرتوجق اولوب شتا بونکله ختم اولور ٥ نتکیم چراق سوینه لو اولسه
برایکی کره زیاده شعله ویروب اندن صکره سونر ٥ بایی اخرینی دخی بویله در ٥
برنجی کوندن حکم اسیل اولوب اندن صکره استینک توجهیچی ٥ بوندن معلوم اولدیکه
بو حال طبیعت هوا مقتضاسیدر ٥ وبو ایامه برد عجوز دنلدیکی اوکیجونه که
حق تعالی جل شانه قوم عادی که امت هود در ٥ ریح صرصر ایله هلاک
ایلدی ٥ آنلردن بر قری عجوز قالوب هر ییل بو ایامده قوم عاد ایچون ماتم
ایدوب آغلدی ٥ یا خود عاد قومی ایچنده بر فالجی قری وار ایدی اول قومه
خبر ویروب شباط آینه غایتده صوق اولسه کرکدر طوارلریکزی صحرادن قوملرکه
هلاک اولور دیمشدی ٥ اول طائفه انوک سوزنه اعتبار ایتیوب ناکاه
انوک دیدوکی اولوب انوکیچون بوکا برد عجوز آدی ویردیلر ودیلکلکه عرب قومی
دولت اسلام ظهوریندن اول تواریخ مختلفه اتخاذ ایدرلر ایدی حضرت رسول
صلی الله علیه وسلم مبعوث اولوب هجرت مکه مکرمه ده اولوب اندن مدینه
منوره یه هجرت ایلیوب کبار اصحاب واعراب هر بیله انده واقع اولان حوادث
ایله تسمیه ایدوب اول وجهله تاریخ اعتبار ایدرلردی ٥ چون حضرت عمر رضی الله
عنه خلافته آلوب کبار صحابه دن بر جماعت انوک جمع اولوب دد بیلر

بووجهله

بو وجهله تاریخ ضبطی متعسر بلکه متعذردر ٥ بر تاریخ مقرر اختیار اولنمق لازمدر
تا امر صکوک وسجلات انوکله مضبوط اوله ٥ حضرت عمر بونلرک رأیینی صواب کوروب
مبداء تاریخ رسول الله صلی الله علیه وسلم هجرت اندوکی ییلک محرمنی قبول قلدیلر واول
غره محرم بحسب الحساب پنجشنبه ایدی ٥ اول ییل ابتداء سنه محرم وغره محرم پنجشنبه در
دیدیلر ٥ نفس هجرت ییل باشی اعتبار قلنمدیکه ربیع الاولک یکرمی سکزنجی کونی ایدی ٥ لاجرم
شهور عربک ابتداسی محرم اولوب انتهاسی ذی الحجه اولدی ٥ اما تاریخ شهور رومیه
تشرین اولدن اعتبار اولندیکه اسکندرک ابتداء سلطنتیدر نتکیم یوقروده بیان
قلندی ٥ اما تاریخ فرس یزدجرد نام پادشاهک سلطنتندن اعتبار قلندی ٥
زیرا دبا فرس اهلنک عادتی بویله ایدیکه هر پادشاه اعظم که تخته جلوس ایدم
تاریخی انوک جلوسی زماننده اعتبار ایدوب انوک اسمیله تسمیه ایدرلردی ٥ چون
نوبت سلطنت یزدجرد ابن شهریار بن کسری یه کلدی تاریخی انوک اسمی ایله اختیار
ایتدیلر ٥ چون انوک دولتی عثمان بن عفان رضه زماننده تمام اولدی تاریخ فرس
انوک اسمیله باقی قالدی که ابتداسی سه شنبه کوندر که یکرمی ایکیسی ایدی ٥ ربیع الاولک
هجرت نبوینک اون برنجی ییلنده ودیلکلکه سنه شمسیه عبارتدر شول مدتدنکه شمس کندو
حرکت خاصه سی ایله که مشرقدن مغربه در ٥ اون ایکی برجی قطع ایدوب وبو اوچیوز التمش
بش کون وربع یوم اولور ٥ وشهر شمسی عبارتدر شول مدتدنکه شمس هر بر برجی
قطع ایدر ٥ پس سنه شمسیه مرکبدر شهور شمسیه دن ٥ نتکیم سنه قمریه مرکبدر
شهور قمریه دن ٥ وچون ضبط کسورده تعسر اولدیغی ایسه بعض ناس یعنی اهل فرس
انی اعتباردن اسقاط ایدوب ایام سنه شمسیه اوچیوز التمش بش کوندر دیدیلر ٥

بعضلر شهورلری دوران ایله کسر اولوری
ای اشتعرک حضرت عمره کتوب نامه
دیمشکه بزه کاغذلر کلور تاریخ شعبان
اما بلمیوزکه بو نه سنه نک شعبانیدر
بو الان سکه قونمش تاریخ تعیین
اولونه حضرت عمر اصحابدن تاریخ
که احضار ایلیوب نیت ذکر
امرنه هر بری بر سنه
ایلیوب حضرت عمر هجرتله
اعتبار اختیار ایلیوب جمله
اصحاب آنی قبول
ایتدیلر

ادیلیه هر آیی اوتوز اعتبار ایدوب آخر ماه ابانده بش کون دخی زیاده ایدوب
اول کونلره ایام مسترقه دیدیلر ۰ چون شهور عرب و روم معلوم اولوب و بعض
مقدمات ذکر اولندیه من بعد شهور فرس تفصیلنه شروع ایدلم امدی **فصل**
سادس که فرس آیلرینی در احوال یاروزنك قدمای فرسك اعتبار ایتدکلری ۰ لاجرم
کبیسه اعتبارن دخی قلمدیلر ۰ بس بونلرك سنه شمسیه ضبطی ایچون اون ایکی آی وضع ایدیلر
اسامیسی بونلردر ۰ فروردین ۰ اردبهشت ۰ خرداد ۰ تیر ۰ مرداد ۰ شهریور
مهر ۰ آبان ۰ آذر ۰ دی ۰ بهمن ۰ اسفندارمذ ۰ بونلرك هر برینی اوتوز کون
طوتب مجموعی اوچیوز آلتمش کون اولوب ۰ و آبان ۰ اینك آخرینه بش کون دخی آرتردیلر
نتکم شمسیه ذکر اولندی ۰ بس اوچیوز آلتمش بش کون اولدی ۰ و اول ربع یومی
اعتبار ایتمدیلر تا یوز یکرمی بیله دك ۰ و یوز یکرمی بیل بر آی آرتوردیلر ۰ اکا بهیزك
دیو آد ویردیلر ۰ اول آیی تمام بیرام اتدیلر اول بیل اون اوچ آی اولدی ۰ اما تاریخ
جلالی اهلی یعنی سلطان جلال الدوله ملك شاه سلجوقی زماننده اولان حکیملر
ومنجملر جمع اولوب بو ذکر اولنان آیلری کبیسه ایله اعتبار ایلدیلر ۰ فروردین ۰ اینك اولنی
نوروز دیدیلر ادیلیه اوچ آیی بهار فصلی اولدی که ۰ مهر ۰ و مرداد ۰ و شهریور
و اوچ آیی کوز فصلی اولدیکه ۰ تیر ۰ و آبان ۰ و آذر ۰ و اوچ آیی قیش فصلی
اولدیکه ۰ دی ۰ و بهمن ۰ و اسفندارمذ ۰ و بونا تاریخ جلال و ملکی دیدیلر
و ایام مسترقه نك آدلری بونلردر که ذکر اولنور ۰ اهنود ۰ اشنود ۰ اسفندمذ ۰
وخشت ۰ هشتویش **بلکلکه** هر آیی اوتوز کون اعتبار اولنوب هفته دن مرکب
اولمق ملاحظه اولنموب هر برکون اسم مخصوص ایله تسمیه اولنمشدر که اول اسملر

بونلردر

79

بونلردر ۰ هرمز ۰ بهمن ۰ اردبهشت ۰ شهریور ۰ اسفندارمذ ۰ خرداد ۰
مرداد ۰ دیبادر ۰ اذر ۰ ابان ۰ خور ۰ ماه ۰ تیر ۰ کوش ۰ دیبهر ۰
مهر ۰ سروش ۰ رشن ۰ فروردین ۰ بهرام ۰ رام ۰ باد ۰ دیبدین ۰ دین ۰
ارد ۰ اشتاد ۰ آسمان ۰ زامیاد ۰ مارسفند ۰ انیران **و بلکلکه**
بو کونلردن قول کونن اسمیدر که آیلرك اسمنه موافق اوله اول کونی بیرام ایدرلر **مثلا**
بهمن ۰ اینك ایکنجی کونی ۰ و اردبهشت ۰ آینك اوچنجی کونی ۰ و شهریور ۰ آینك
دردنجی کونی ۰ و خرداد ۰ آینك آلتنجی کونی ۰ و مرداد ۰ آینك یدنجی کونی ۰ و دی ۰
آینك سکزنجی کونی ۰ و آذر ۰ اینك طقوزنجی کونی ۰ و آبان ۰ آینك اوننجی کونی
و تیر ۰ اینك اون اوچنجی کونی ۰ و دی ۰ آینك اون بشنجی کونی ۰ و مهر آینك ۰ اون
آلتنجی کونی ۰ و فروردین ۰ آینك اون طقوزنجی کونی ۰ و دی ۰ اینك یکرمی اوچنجی کونی
بلکلکه اول آیلره فرس هر برینه اسم وضع ایدوب تعیین اتدکلری هر کون ایچون ثابتکولکی
و ملبوسلری و مشروبلری وار ایدی متعیین اولمق ایچون اتمشلردی ۰ و کونك اسمی
آیك اسمنه موافق اولان آیامی بیرام اتدکلری امور دنیویه و امور دینیه ایچون ایدی ۰
امور دنیویه پادشاهلك ایدی کسرو نفعی حاصل ایدوب خلقدن خبر عالوب صرح
و ثنا استماع ایدرلر ۰ اما امور دینیه ارباب دین ایچون ایدی که آنده عبادت ایدوب
خیر و سعادت اخرویه حاصل ایدرلر **و بلکلکه** بو اون ایکی آیك هر برینك تفصیل
ایدوب و اعیادینی ذکر ایدلم تا که هر برینك علی الانفراد احوالی معلوم اوله **فروردین**
بیلك اول آیدر ۰ و بونك اول کونی نوروزدر که سنه نك اولیدر ۰ دیرلرکه حق تعالی
جل شانه بو کونده حرکت افلاکی احداث ایلدی **حکایت** عبدالله بن عباس رضی الله عنه

دیمشلرکه بر کون حضرت رسول صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه ارمغان ویردیلر کوشی جانکه
ایچنده حلوا وار ایدی ددیلرکه نه در ۝ جواب ویروب ددیلرکه حلاوة النوروز
دیدی ۝ نه در اول ددیلر عید عظیمدر فرسک دیدی ۝ بو اول کوندرکه حق تعالی احیا ایلدی
شول قوملرکه چقدیلر آنلر دیارندن که نجه بیکلر ایدیلر موتدن یعنی طاعوندن
حذر ایدوب حق تعالی جل شانه آنلره اولک دیدی اولدیلر ۝ اندنصکره کیرو
احیا ایلدی ۝ نتکیم حق تعالی بقره ده خبر بیورر ۝ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا
مِن دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ
بونلر واسطه طرفنده داوردان ددکلری شهرک قومی ایدی بلکلکه بو آیک
اول کوننک ادیکه هُرمُزدُ در بعضلر بونی اسماء اللهدندر ددیلر ۝
وشویله دیرلرکه بو کونده اهل ارضه سعادت تقسیم اولنور ۝ وهر کیمکه
بو کونده صباحدن سوز سویلمزدن بر مقدار شکر اکل ایلسه وزیتوندن
یاغیله ادهان ایلسه ۝ اول ییل ایچنده بلادن امین اولا ۝ وبو کون صباحدن
واقع اولان حال حسنه ایله تفأل ایدرلر ایدی ۝ مثلا پادشاه صباحدن
قالقوب بر محبوبه غلان کورسه که برانه سوار اولمش الننده بر طوغان وار
شاد اولورلر ایدی ۝ وبو آیک اون طقوزنجی کونی بیرام ایدرلر ایکیسنک
نامی موافق اولدیغیچون ۝ واول بیرامه عید فرودجان ددرلر ایدی ۝
وملوک فرس اول آیک تمام بیرام ایدرلردی آلتی قسم ایدرلردی
قسم اولده پادشاه عوام الناس ایچون اوتوروب آنلره انعام واحسان
ایدردی ۝ وقسم ثانیده آنلردن اشرف اولانلر یعنی کتخدالر وارباب

بیوت

بیوت اولانلر ایچون اوتوروب آنلره انعام واکرام ایدردی ۝ وقسم ثالثده
عظمای ناس ایچون اوتوروب انلره انعام واحسان ایدردی ۝ وقسم رابعده
اقربا واهل بیتی ایچون اوتوروب انلره انعام واحسان ایدردی ۝ وقسم خامسده
حاشیه کندو واولادی ایچون اوتوروب انلره انعام واحسان ایدردی ۝ وبالجمله
بو بش قسمده بو هر بری طایفه مستحق اولدقلرینه کوره انعام ایدردی بونلرک
عایشندن فارغ اولدقدنصکره کندو ومصاحبلریله جمع اولوب عشرت ایدردی
اردبهشت اورته یاز آییدر اول کونی مبارکدر اوچنجی کونی بیرامدر قبلا
آیوک اسمنه موافقدر ۝ ودیرلرکه لفظ اردبهشت بر فرشته نک اسمیدرکه حق تعالی
آتشی نار ونوره موکل ایلمشدر ۝ وانوک علی حسنه لردن مرض کیدرمکدر ۝
خرداد صوک یاز آییدر التنجی کونی بیرامدر ۝ زیرا ایک نامنه مطابقدر ۝
وبو بیرامه عید خردادکان دیرلرکه ۝ خرداد بر فرشته نک اسمیدرکه تربیت نباتات
واشجاره وتطهیر میاه ایچون موکلدر ۝ وبو آی صوک یاز آییدر مهر
الک یای آییدر بونک اون التنجی کونی عید عظیم دیرکه اکا مهرجان دیرلر ۝
اول کون فریدون ضحاکه غالب اولدی مرداد اورته یای آییدر بونک یدنجی کونی
بیرامدرکه اکا عید مردادکان دیرلر شهریور صوک یای آییدر بونک دردنجی
کونی بیرامدر اکا عید شهریورکان دیرلر بهمن بو الک کوز آییدر اوچنجی کونی
بیرامدرکه اکا عید تیرکان دیرلر بوکونی مبارک عد ایدرلر ۝ زیرا افراسیاب
چون بلاد ایرانه مستولی اولدی منوچهر طبرستانده حصاره کیروب اول کون
اورته لرینه صلح اولوب بلاد ایرانی منوچهره ویردی آبان اورته کوز آییدر

اوبنجی کونی بیرامدر که اکا عید ابالکان دیرلر بونك اخرینه اولان بش کونه
فروجان دیرلر ۰ و بونلرده طعام پشوررلر قبرلر اوزرینه یوکسك یرلرده
قورلر و دیرلر ایدی میتلرك درونلری ثواب و عقاب یرلرندن چیقرلر
و بو طعاملردن تنشف ایدرلر ۰ و اولرینه مسین بخورلر ایدرلر میتلر
بونك قوقوسندن راحت اولورلر دیرلر ایدی **اذار** موك کوز آییدر
طقوزنجی کونی بیرامدر که عید اذر جشن دیرلر و بو کون اودن اسینورلر
واتش خانه لرنی زیارت ایدرلر ۰ و قربانلردن آتش خانه لره کوندررلردی
و امور عالمی و مصالح جهانی مشورت ایدرلر ایدی ۰ و اول کونی رکوب کوسج
کونیدر بر کوسه کیمه حار یمکلر ییوب و مسخن شربتلر ایچوب و بدنینی
ادویه ایله طلا ایدوب و برحماره بنوب و الینه بر مروحه دیره لر طوتوب
مروحه ایله هوای تحریك ایدوب ۰ الحر الحر ۰ دیو باستیدن شکایت
ایدوب خلق کولنورلر ۰ و انوك اوزرینه صو سیرپرلر و قار و بوز
آتارلر بر نجی ملوث اولور ۰ و کندودن بالچق کتوروب هر کیمه اکا نسنه
ویرمز ایسه انوك قفتانینی بالچق ایله ملوث ایدرلر ایدی ۰ و اول کونه
نلندن بر نجه ییللر بو عادت جاری اولوب بر پادشاه اول کوسج
اوزرینه کیم ایلوب مال وضع ایتدی ۰ کوسجك حاصلی اکا وفا
اتمیوب فراغت ایلدی ۰ و دیرلر بو کونده صباحدن تکلم اتمکسزین
آیوا اکل ایدوب نورنج قوقولیین بکمه تمام سنه ده مسعود اولور ۰
دی بوالك قیش آییدر سکزنجی کونی بیرام و اون بشی و یکرمی اوچی

کونلرك

عید الفطر ایله جشن لفظلری جمع ایدلر

٨١

کونلرك انوك بیرام کونلریدر ۰ و بونك اول کوننده پادشاه تختدن اینوب آق قفتان
کیوب آق دوشك اوستونه اوتوروب قوجلری و چاوشلری کیدوب هر کیم دیلرسه پادشاه
اوکنه کلوب کوریلورلر و اکنجی کلوب پادشاه بونلر ایله مشاوره قلوب بندنجی بیزوك
بیرو کوزم ۰ عمارت دنیا یعنی معمور اولمق سیزوکلردر ۰ و عمارت دنیا به عدل کرکدر
و عدله سیاست کرکدر ۰ سیزاول خدمتده بن بو خدمتده اولایم دیرلر ایدی ۰
بهمن اوبنجی آییدر ۰ ایکنجی کونی بیرامدر که اکا بهمنجه دیرلر انواع نعمتلر
پشوررلردی بهمن سرخ و بهمن سپید قتارلر ایدی ۰ و جمیع اهل حرف جمع اولوب
بربرینی تفتیش ایدوب بربرینی صورارلر ایدی ۰ و بهمن برفرشته نك اسمیدر که
بو کلهره ایله **اسفندارمذ** موك قش آییدر و بو لفظ برفرشته نك اسمیدر بو کلمه
زمینه دیرلر ۰ و اهل فرسك عیدلرینه اهل کفر رسومی اولدوغیچون چوق تفصیل
لازم و مطلب کورلیوب بو مقدار ایله کفایت اولندی **فصل سابع** که سنه آیلرینه در
بلکه ییل عرب و روم و عجم قتنده اون ایکی آیدر ۰ اما عرب ییلی قمریه در ۰ بر آیی
اوتوز کون بر آیی یکرمی طقوز کون حسابی اوزره اوچیوز اللی درت کوندر ۰ و روم
و عجم ییللری شمسیه در انوکیچون اوچیوز التمش بش کوندر ۰ کبیسه دخی واردر ۰
او ییللر تفاوت هر یوز ییلده اوچ ییلدر چونکه حق تعالی کلامنده ۰ وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ
ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ ۰ ددوکی روم حسابی ایله دیمکدر ۰ وَازْدَادُوا تِسْعًا ۰
ددوکی عرب حسابی ایله دیمکدر ۰ بو فرقدن دخی اشتقاق اولنمشدر ۰ و سنه
شمسیه نك اولی شمس مسامت اولوردر ۰ نقطه اعتدال ربیعیه ۰ انك انفصالی
حرکت ایدر شماله تا که بنشور غایته ۰ انلر مکه رجوع ایدر ربیعیه بو اعتبار ایله

هر بر منقسم اولور دورت قسمه ۞ هر قسم بر فصلدر بو تسمیه اولنور ۞ و حق تعالینک
کمال لطفندندر که هر فصلده ایکی کیفیت ویردی ۞ بری ماقبلنه موافق بری
مابعدینه مغایر ۞ تا که انتقال تدریج ایله اولا ۞ اگر صیف شتادن صکره دفعة واحدة
اولا ایدی ۞ تغیر عظیم مؤدی اولا ایدی برزخ ۞ امدی چون شمس سمت اولسه
نقطهٔ حمله ربیع اولور ارض اتخاذ ایلر زینتنی ۞ و اول زمانه اعتدال ربیعی
دیرلر که کیجه و کوندز برابر اولور ۞ لاجرم اول زمانده اعتدال حاصل اولور هوا
خوش اولور لطیف یللر اسوب قارلر ایریوب صولر روان اولور ارمقلر زیاده
اولور چشمه لردن صولر اولور نباتات ظهور ایدوب رطوبات اشجارک کوکلرندن
بوداقلرینه یوریوب اشجار یپراقلنوب چچکلری اچلوب و غیری چچکلر ظهوره کلوب
روی زمین سبز اولور نباتاتدن ۞ و اعتدال هوادن ۞ و حیوانات تازه لنوب
دیریلوب حیواناتک حمللرندن سود چوق اولور ۞ دوشلر یوریلر و بهایم یوروب
طاغلولر ۞ و عیش اهل زمان خوش اولوب آدمده فرح ظاهر اولوب روی
زمین آراسته اولوب دنیا شول کنج کلینه دونر که کندویی تزیین ایتمش اولا ناظرلره
و چون شمس آخر جوزایه ایرر ربیع تمام اولور ۞ و چون نقطهٔ سرطانه ایرر صیف
اولور که انکا انقلاب صیفی دیرلر ۞ کون غایتده اوزون و کیجه غایتده قصه اولور
و اسسی محکم اولوب نباتات و حیوانات قوتلنمکده اولوب میوه لر ایریشوب حبوبات
قوریوب رطوبتلری اکسلوب بدنلر قوی اولوب و حیوانات سموز اولوب
نعمتلر وافر اولوب اسسی یللر اولوب و ارمقلر و چشمه لر قوریوب و اکثر ایریشوب
نباتات قوریوب وقت حصاد ایریشوب انسان و سایر حیوان کثرت عیشده

اولور

٨٢

اولور زینت دنیا کمالنه یتلوب دنیا بر عروسه دونر که کمالنه ایرشمش اولا ۞ و چون شمس
آخر سنبله وارر صیف تمام اولور ۞ و چون نقطهٔ میزانه وارر ۞ انکا اعتدال خریفی دیرلر
کیجه و کوندز برابر اولور ۞ اما هوا ربیعده اولانک عکسی اولور مثلا ربیعده نباتات
و اشجار ظهورده ایدی خریفه کلنجک بونلر بوزلوب یپراقلری دوکلمکده اولوب
و هوا بارد اولوب شمال یللری اسوب صولر قلتده و انواع نباتات فانی اولوب و بعضی منقطع
اولوب خلق حبوبات جمع ایتمکده ۞ و روی زمین حرکتدن [illegible] اولوب و حشرات ارض [illegible]
کیرمکده و طیور اسسی هوالو یرلره کیتمکده اولوب خلق ثقالتلری غلیظ کوکلر کیملرده
اولوب دنیانک شکلی متغیر اولور ۞ بر [illegible] یاشلو خاتونه دونر که کلنجک ایکن فرخی
بوزلمش ترکیبی اولا ۞ و چون شمس آخر قوسه ایرر خریف تمام اولور ۞ و چون نقطهٔ جدیه ایرر
انکا انقلاب شتوی دیرلر که کیجه غایتده اوزون و کون غایتده قصه اولور و کون اوزرنده
باشلر و فلاحلر عملدن فارغ اولوب اکل و شرب و بیوتده ساکن اولمقده اولورلر ۞
تنکم صیف زمان مشقت ایدی ۞ شتا زمان فراغت عجب دیرلر ۞ من لم یغل دماغه
فی الصیف لم یغل قدره فی الشتاء ۞ بس صووق محکم اولوب هوا خشن و اشجار عریان
و اوتلر فانی اولوب حیوانات زبون اولوب عالم فرحکو دبولنلر مجتمع اولوب ۞
صولر بارد اولوب بعض حیوانلر قریلوب دنیا شول قرییه دونر که اجلی قریب اولمش اولا
تا شمس حوته وارنجه دک حال دنیا بویله اولوب ۞ چون آخر حوته وارر قیش تمام اولور
و چون حمله ایرر کره شتا ایرر حال منوال سابق اوزره اولور ۞ حتی یبلغ الکتاب اجله

فصل ثامن کسنه لره متعلق اولان عجایبلر در بلکل که بعض حکما دیمشدر که حق تعالی
هر بریک پیلده بر پیغمبر کوندردی معجزات عربله بر دین حقی اظهار و کلمهٔ توحیدی اعلام

سنة كف الله تعالى عنه انواع البلايا منها الجذام والبرص والجنون ○ ومن عمر الله خمسين
سنة خفف الله حسابه يوم القيمة ○ ومن عمر الله ستين سنة رزقه الله الانابة اليه
بما يحب الله عز وجل ○ ومن عمر الله سبعين سنة احبه الله تعالى اهل السماء واهل الارض
ومن عمر الله تعالى ثمانين سنة محى الله سيئاته وكتب حسناته ومن عمر الله تعالى تسعين سنة
غفر الله ذنوبه وكان اسير الله في الارض ويشفع له في اهل بيته ○ انس رضي الله عنه بيورركه
شول كمسنه كه حق تعالى عمر ويره قرق يله دك ايرشدره ايسه انواع بلالردن اول بريسي جذام وبريسي برص
وبريسي جنوندر ○ شول كمسنه كه حق تعالى عمر ويره التمش يله دك تخفيف ايده حسابني يوم
قيامتده ○ شول كمسنه كه حق تعالى عمر ويره التمش يله اكا ميسر ايده كندويه رجوعني
الله كندو ديلدوكي ايله ○ شول كمسنه كه حق تعالى عمر ويره يتمش يله اكا كوكده حقك
احبابي اولا ○ شول كمسنه كه عمر ويره سكسن يله محو ايده الله تعالى انوك كناهلرين وكتابت
ايده خيراتني ○ شول كمسنه كه عمر ويره طقسان يله عمر ويره الله تعالى بارلغايه انوك
كناهلرين وحق تعالينك اسيري اولور ارضده وانوك شفاعتني قبول اولنور اهل
بيتنده ○ وبلكل كه حكماء ديلرر و سنين ايله و دوران افلاك ايله حوادث
عجيبه عالمده ظاهر اولور كه حيوانات عجيبه تشكل ايتمش اولور ○ وهوالرك
اختلافي ايله معادن غريبه واشجار ونباتات عجيبه حادث اولور ○ وكاهي
خراب و دوزين طاغ وطاغ دوز اولور حتى بو دركه بونلر اولور ○ الا امر الهي ايله
اولور ○ ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ الْعَلِيمِ ○ دهي انبت الربيع البقل ديرسني
انبت الله البقل دير ○ **حكايت** بني اسرائيلدن بر صالح جوان وار ايدي
حضرت علي السلام اكا بو لنوب مصاحبت ايدردي ○ اول زمانك پادشاهي

اعلام ايچون فاتلك عرضي بو دكلدر كه هر بيك يل باشنده بر پيغمبر كله ○ بلكه
غرض بو دركه بيك بيك يل اچنده بر پيغمبر بولنور ○ امدي اولكه بيكده ابو البشر ادم عم
ايدي ○ وايكنجي بيكده نوح نجي الله عم ايدي ○ واوچنجي بيكده ابراهيم خليل الله
عم ايدي ○ ودردنجي بيكده موسي كليم الله عم ايدي ○ وبشنجي بيكده سليمان
بن داود عم ايدي ○ والتنجي بيكده عيسي روح الله عم ايدي ○ ويدنجي
بيكده خاتم الانبياء محمد مصطفى صلى الله عليه وسلم ايدي كه نبوت انوكله ختم
اولوب وللاف دنيا انوكله نهايت بولور ○ وسعيد بن جبير رضي الله عنه
عبد الله بن عباسدن روايت ايدركه ديدي ○ ان الدنيا جمعة من جمع الاخرة
سبعة الاف سنة وعلى راس كل مائة من سنة يبعث نبينا يظهر صاحب علم يرفع اعلام
الدين وعلى راس الاولى عمر ابن عبد العزيز قدس الله سره العزيز وعلى ثانية
محمد بن ادريس الشافعي رح وعلى الثالثة احمد بن شريح قدس سره وعلى
الرابعة ابو بكر بن طيب الباقلاني وعلى الخامسة ابو حامد محمد الغزالي
وعلى السادسة ابو عبد الله بن محمد بن عمر الرازي ○ يعني دنيانك عمري اخرت
هفته لرندن بر هفته دركه يدي بيك يلدر ○ دخي حضرت رسول صلى الله عليه وسلم
بعثندنصكره هر يوز يلده بر صاحب علم ظاهر اولور كه دين سنجاقلرين قالدره
اولكه يوز باشنده عمر بن عبد العزيز ايدي ○ ايكنجي يوز باشنده امام شافعي ايدي
اوچنجي يوز باشنده احمد بن شريح ايدي ○ دردنجي يوز باشنده ابو بكر الباقلاني
ايدي ○ بشنجي يوز باشنده امام محمد غزالي ايدي ○ التنجي يوز باشنده امام
محمد رازي ايدي **وعن** انس ابن مالك رضي الله عنه ○ من عمر الله تعالى اربعين

سنة

وفي السابعة مولانا جلال الدين رومي
وفي الثامنة عثمان غازي
وفي التاسعة سلطان محمد خان
وفي العاشرة سلطان سليمان

امام اعظم حضرتلري تابعين دن اولوب
اصحاب ايله صحبت اولوب متاخرين دن
اولان علمادن عد
اولنما خلاصه

اول جوانی کوردب دیدی چون حضرتنوك یاننه کلورسه ○ انی بنم یانمه کتور والا سنی قتل ایدرم ○ جوان ان شاء الله تعالی کتوریرم دیو وعده ایلدی ○
چون پادشاه قتندن چقدی بو حالده تفکر اولدی ○ اتفاقا حضرتم انوك قاتنه کلوب اول جوان آکا پادشاهمز سنی کورمکه استیور دیدی که بو کتورمیاسز بنی قتل ایدر دیدی ○ حضرتم کل ایدی وارالم دیدی ○ چون پادشاه یاننه واردی پادشاه ایتدی حضرت سنمیسین دیدی ○ حضرتم ایتدی ای پادشاه چوق عجایب کوردم ○ اما شمدی خاطره کلنی حکایت ایدیم دکله دیدی ○ برکره بر یره حف اندم بر عظیم شهر کوردم ○ اول شهرده چوق آدملر وار و عیانلر وار ○
اول شهر خلقندن برکسه دیدیم بو شهرکیم بنیاد ایلدی ○ اول کسه دیدی بلکم بو قدیم شهردر بلمزم کیم بنیاد ایلدی بابالریمزدن دخی کیسه بلمز ○ ای پادشاه اندنصکره بش یوز ییل کچوب کیره اول یره اوغرادم کوردم اول شهردن اثر قلمامش بر کیشی کوردم آنده اوت بیچر ○ آکا ایتدم کیشی بو شهرنجین خراب اولدی ○ اول کیشی دیدی اولرن بویلهدر ○ بن دیدم بونده اول شهر واریدی دیدی بیلمزز بابالریمزدن دخی اشتمدك ○ بش یوز ییل دنصکره کنه اوغرادم کوردم دکز اولمش اوجیلر بالق اولارلر ○ بن آیتدم بو یر نه وقت دکز اولدی ○ دیدیلر اولرن بویله دکزدر ○ دیدیم بو اول چایر ایدی ○ دیدیلر بیلمزز بابالریمزدن دخی اشتمدك ○ بش یوز ییل دنصکره ینه اوغرادم کوردم قوری یر اولمش بر آدم اوت بیچر دیدیم بو یر نه وقت قوری اولدی بو یر دکز ایدی ○ اول کیشی دیدی کوردك و بابالریمزدن دخی اشتمدك ○ بش یوز ییل دنصکره کنه اوغرادم کوردم میشه لك اولمش اوجیلر

جوانلر

حیوانلر شکار ایدرلر ○ بن دیدم بو نه وقت میشهلك اولدی ○ دیدیلر اولرن بویلهدر ○ بن دیدیم بورا چایر ایدی ○ دیدیلر بیلمزز آتالریمزدن دخی اشتمدك ○ بش یوز ییل دنصکره کنه اوغرادم بر شهر کوردم اولکیدن یك عمارت ایتمشلردر ○
اول شهر اهلنه صوردم بو شهر نجین بنا اولندی ○ دیدیلر بیز بیلمزز بو شهر قدیمدر بابالریمزدن دخی اشتمدك دیدیلر ○ حضرتم ایتدی ای پادشاه بو دورلو دورلو صورتده کوردکم سنوك بو شهرکدر که بو نعمت اولو تورشن حاکم سین ○ امدی فکر ایله کیم بو عالم محل تغیر و دار الفرار دکلدر ○ دار القرار دار الاخرتدر ○
اول پادشاه دیدی امدی بن دیلرم که سن بنم مصاحب ایدم سنی ○ اما بو جوانله مصاحبت قیل که اول سنی خبردار ایدر شعردر ○ **بیلکل که** سنهلر عجایبندندر بو که بر شخص دنیایه کلدکدنصکره هر ییل بلکه هر آی شکلی متبدل اولور دورلو دورلو صورتلره کیرور ○ **حکایت** بر بیری آینه یه نظر ایدر ایدی بو آینه یه نظر ایدوب شخصی بر نیجه صورتده کورمشدر ○ فی الواقع بر آدم پیر اولنجیه دك رضیع کورینور مراهق کورینور بالغ کورینور جوان کورینور پیر کورینور ○ بو سنهلر هر بر سنهده بلکه بر آینهدر دورلو هیئات اوزره اولور ○ مرور ایام و کرور اعوام آدمی نیجه صورتده صوقر و تبدل و تغیر انسانه مخصوص دکلدر ○ بلکه جمله حیواناتده وجمیع نباتاتده حال بویلهدر و بو خصوص قتی ظاهردر ○ اما انسان غفلتدن کندو کندودن فکر ایتمز ○ لکن تنبیه اولنجق متنبه اولور که بو جسد بدیلالده نصکره آخرته انتقال مقرردر ○ **شعر** الموت کاس و کل الناس شاربه ○ والقبر باب کل الناس داخله ○ **بیلکل که** عجایب سنیندندر که حکماء خطا و ختن و تاتار ○

الحضرتك ایدی سنوك ایله مصاحبت ایدم حضرتم ایتدی

نجانان وچین ماچین وترکان وترسایان عجم ومغان وهبانلرکه
تجربه بیلدیلر ساکن اولوب ریاضت ایله تجربه ایدوب عالملری دوردی
اون یخش ایدوب ٥ وهر اون ایکی ییله بر دورده یوب هر یلی بر حیوانه
منسوب ایدوب وهر بر ییلده اول حیوانک طبیعتی وخویی حسبیله احکام اسناد
ایدوب اول ییلده تولد اولان ولرک اخلاقن بیان ایتدیلر وبعضی
بو علمی دانیال پیغمبره نسبت ایتدیلر ٥ واون ایکی ییلک اولی سال موش در

سال اول سال موش یعنی کسکون ییلی	سال ثانی سال گاو یعنی صغر ییلی	سال ثالث سال پلنگ یعنی قپلان ییلی	سال رابع سال خرگوش یعنی طوشقان ییلی
سال خامس نهنگ یعنی لوی ییلی	سال سادس مار یعنی یلان ییلی	سال سابع اسب یعنی یونت ییلی	سال ثامن گوسفند یعنی قیون ییلی
سال تاسع همدونه یعنی بیچون ییلی	سال عاشر مرغ یعنی تاوق	سال حادی عشر سگ یعنی ایت ییلی	سال ثانی عشر خوک یعنی طکوز ییلی

اولکی سنه یه که سال موش کلا اول ییل اکثر اشلک وخوشلق ایکرچی واول
ییل ایچنده یغموره رطوبت چوق اولور ٥ واجوزلق اولوب ییوم وافر اولور
اما قان دوکلمک واقع اولوب پادشاهلره غم وغصه ایریشور ٥
ودیشی ادزاق اولور ٥ وموش غلبه ایدوب ضرر ایرشدیرر ٥ واول
ییل پادشاهدن حذر ایتمک اولیدر ٥ وهر مولود که بو ییلک اولنده
وجوده کله بغایت زیرک ومریض اولور ٥ اما اکابر قتنده سوزی مقبول
اولور ٥ ووسط سالده طوغان عالم ومردانه وخوب روی اولوب
اما بدکردار اولور ٥ واخر سالده طوغان لجوج وکذاب وبدخوی
وغمناک اولور ایکنجی سنه که سال گاو دیرلر چون سال گاو کله

اول ییل

نظم
موش وبقر وپلنگ وخرگوش شمار
زین چار چو بگذری نهنگ آید ومار
آنگاه باسب وگوسفند است حساب
همدونه ومرغ وسگ وخوک آخر کار

میان

بیک سکسن دورنده
سالکا اولدیب
غلات نایاب شد

منه

اول ییل زحمت ومرض چوق اولور ٥ وقیش محکم اولور ٥ واکثر عالمده خرب
وآشوب واقع اولور وتیزجک دفع اولور ٥ وپادشاهلره زحمت ایریشور ٥
ویغمورلر چوق یاغر وکوز نعمتلری وافر اولور ٥ وخلق خیراتده حائل اولور
وجنک حصار وقان دوکلمک واقع اولور ٥ ودده وت آیقلوجیلر ویلی
صاحبلره زیان اولور ٥ وهر مولود که بو ییلک اولنده طوغر بیبن
وصالح ناسده سجی کثیر ایدیجی اولور ٥ ووسط سالده طوغن خوب روی
وصاحب عقل وکثیر العدد اولور ٥ واخر سالده طوغن متصل غمناک اولور
واوچنجی سنه که سال پلنگ دیرلر چون سال پلنک کله غضب وانتقام وموت
دواب وخلق ارسنده تعصب وعداوت چوق اولوب بای فصلی ممند اولوب ٥
زمین ایرانده خوارج خروج ایدوب وپادشاهلر بربیله اخلاف ایدیشوب وعهدلرن
بوزوب وطاغلرده زلزله اولوب وبرنجی جناورلر وافر اولوب وبعض دیارده
قان دوکلمک وفتنه واقع اولوب زرعه آفت ایرر ٥ وهر مولود که بو ییلک
اولنده طوغر زیرک وبهادر وبلند همت وخوب روی وابوسوزلو اولور
ووسط سالده طوغن خوب صورت وشکاردوست وکثیر الرزق اولور ٥
واخر سالده طوغن کاهل وبدطبع اولور دردنجی سنه که سال خرگوش دیرلر
چون سال خرگوش کله نعمت ومیوه چوق اولور ٥ بعض شهرلرده موت ووبا
اکثر واقع اولور ٥ وقیش خوشلق ایله کچر ٥ وکوز اوللی صوق اولور وبهارده
وبای فصلنده جانب غربده تشویش واقع اولور وطولو چوق یاغر ٥
واراجیف خبرلر چوق سویلنور ٥ وهر مولود که بو ییلک اولنده طوغر مستعجل

قپلان

طوشقان

وبي وفا اولوب صادق القول اولمز ٥ ووسط سالده طوغن
شرين زبان اولور ٥ واخر سالده طوغن كثير الكلام وبي نفع اولور
بشنجي سنيه كه سال نهنك ديرلر چون سال نهنك كلا جنك وچاپوح   تمساح
وفتنه چوق اولور وقيشي محكم اولوب بغداي وارپه وافر اولور اما
طاري آز اولور ٥ وهر مولود كه بو ييلك اولنده طوغه بدطبع اولوب
قيلي تز جك اغير ٥ ووسط سالده طوغن بدخلق وبد سيرت اولوب
بر يردن بر يره فرار ايتمز ٥ واخر سالده طوغن بدخوي وبي شرم
اولور ايكك اولور مخنث ديشي اولور سلاخ اهلي اولور التنجي
سنيه كه سال مار ديرلر چون سال مار كلا ييل قوراقلق وميوه لر آز   بلان
وقيشي محكم اولوب وخلقده خوف وطاعون اولوب طعام اوجوز
اولور وچبانلر وچراحنلر چوق اولوب بلان آدمي چوق صوقر ٥
وهر مولود كه بو ييلك اولنده طوغه سكوتي غالب وذهني خوب اولور
وحليم واهل ثاني اولور اما خلقده نفعي آز اولور ٥ ووسط سالده
طوغن بدطبع وكين دار اولور ٥ واخر سالده طوغن قبيح الكلام
وبد عهد اولور يدنجي سنيه سال اسب ديرلر چون سال اسب كلا   يونت
تركستان طرفنده جنك وفتنه دوكلمك اولوب وقيشي محكم اولور
وجوانلر هلاك اولور وميوه لره آفت ايرر ولكن كوز اكيني ايو اولور
وموت اكابر چوق اولور وبها چوق اولور ٥ وهر مولود كه بو ييلك
اولنده طوغه رضا اولور وسوزي سلطان قتنده مقبول اولور ٥

دوكز

٨٦

ووسط سالده طوغن عالم ودرداز وخوب روي اولور ٥ واخر سالده طوغن
بدطبع وغمناك اولوب عمري شدتده كچر سكزنجي سنيه كه سال كوسفند ديرلر   قيون
چون سال كوسفند كلا قيشي بل اولوب حسته لق چوق اولور وقيشي محكم وزرعه
آفت ايرر دخي ايسلر وخوف وفتنه اولور وقوي يغمورلر ياغر وپادشاهلره
زحمت ايرر ٥ وهر مولود كه بو ييلك اولنده طوغه دوست يوزلو وكوزل سوزلو
ووافر زقلو وخلقه ايلوك صاحبي وعالم اولور اما علمندن كندويه نفع يوقدر
ووسط سالده طوغن چابك اولوب اما بخيل وقصير العمر اولور طقوزنجي سنيه كه
سال حمدونه ديرلر چون سال حمدونه كلا ييل قوراقلق اولوب حسته لق چوق   ميمون
اولور آتش ودوم ده زيان حسته لق اولور وخيرهز ويان كسيجي چوق اولور
واوتم آز اولور وپادشاهلر بر برله جنك ايسلر وقيشي محكم اولوب وتيز چك
كلور ورعايا چوق ظلمده اولور ٥ وهر مولود كه بو ييلك اولنده طوغه عالم اولوب
لطيفه كوي وبنك روي وخوش خوي اولور ٥ ووسط سالده طوغن حسود اولور
واخر سالده طوغن بدطبع وبي وفا اولور اونجي سنيه كه سال مرغ ديرلر چون   تخاقو
سال مرغ كلا صرب ييل اولوب نرخلر بها اولوب وقيشي صوق اولور ويوكلو
عورتلره آفت ايرر ٥ وهر مولود كه بو ييلك اولنده طوغه زيرك اولور اما رزقي قليل
اولور وكيسه ضايع اولور نسنه جمع ايدمز ٥ ووسط سالده طوغن مفسد ويرامز
عملو وكثير العدو اولور ٥ اخر سالده طوغن دوستلق ايدجي شفقتلو اولور ٥
اون برنجي سنيه كه سال سك ديرلر چون سال سك كلا ييله قورقلو اولور وميوه لر   ايت
اولور وجوانلره حسته لق وبولك احايلق اولوب فانلر دوكلمك چوق اولور ٥

اوقات بروج	حمل	ثور	جوزا	سرطان	اسد	سنبله	میزان	عقرب	قوس	جدی	دلو	حوت
[illegible]	سفر	مال	عزت	ملك	غم	تازی	عادی	جاه	مال	غربت	مال	سفر
[illegible]	مال	صحت	دوستلق	غم ومحنت	جنك	غم	غازی كلوب	عادی	غم	تیمارلق	خستلق	مال
[illegible]	غم	دولت	دولت	فتح	خصومت	خستلق	اقبال	غازی كلوب	غم	فتح	ملكت	سال
[illegible]	جنك	غم	زیان	عقوبت	غضب	عقوبت	مال	غم	محنت	مال	خسته	عزیز
[illegible]	عقوبت	دولت	غم	سفر	مال	تاخیر	مال	غم	غم	فتح	عمر	مراد
[illegible]	حبس	غم	حبس	غم	اقبال	غنیمت	تلف	اقبال	دولت	غم	خستلق	غم

دخی وفتنه وحرب چوق اولور ٥ وهر کوکه بو ییلك اولنده طوغربد طبع
ومنافق اولور ٥ ووسط سالنده طوغن بهادر اولور ٥ واخر سالنده طوغن
جاهل اولور اتا هیبتلو ووفادار اولور اون ایكنجی سنه كه سال الخوف دیرلر چون
سال الخوف كلا اول ییلده قزچون طوغر واولورلر حسنلی چوق اولور واتش
واقع اولور وغلبه آفت ایرب ارپه آز اولور وسائر نعمت چوق اولور وقتی اوزن
اولور وپادشاهلر اورتاسنده خلاف اولور وباش اغریسی چوق اولور وحیوان
زیان اولور وقیوت چوق هلاك اولور ومشرق زمننده خلقه تفرقه دوش
برلرندن انتقال ایدرلر وحال رعایا پریشان اولور ٥ وهر کوکه بو ییلك اولنده
طوغن نادان اولور اتا جادون کندویه دانا صانور وبدکردار اولور وخیر نفعی
اولمایوب هرکز اییلك کندو ایچون ایدر ٥ ووسط سالده طوغن بهادر اولور
واهل جنك اولور ٥ ووآخر سالده طوغن بدطبع وهوا پرست اولور بیلمك كه
عجایب سنین در بعض حوادث كه آی اون ایكی برجه هر بری بولنسه اعتبار ایده
برنسنه دلالت ایدر بونلری حكما تجربه ایدن بولوب كتابلرین یازدوب خلقه
اذلدی اوكرنمکه رغبت اتمتلر وحكما هر نسنه یه اوکرنمکدن عار اتمزلر اگرچه
اول نسنه از حق نسنه ایسه لتكلم بقراط حكیمدن منقولدر كه بر پیره زندن كوردم
بر صنعت اوكرندی اكا دیلدن برایلچو قرسین اوتانمزمیسین كه بو صنعتی
اوكرنه نفسكن اول قوی ده دیكه بیلمه مكدن اوتنمق بوندن زیاده در واول
حوادث احكامی ایله بو جدولده ذكر اولندی

تتمه حوادث بحسب البروج

مفعوت اوکیلی	[illegible]	غصه	[illegible]	خنب	[illegible]	[illegible]	[illegible]	سف	[illegible]	حنك	[illegible]	[illegible]
[illegible]	خنب	[illegible]	حال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	غصه	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
اقبال	[illegible]	سف	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	حرکت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	منفعت	[illegible]	حرکت	[illegible]	[illegible]	[illegible]
حرکت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	شادلق	[illegible]	[illegible]	[illegible]	منفعت	[illegible]	شادلق	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	خنب	[illegible]	خنب	[illegible]	توقع	[illegible]	الوصال	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	حرکت	[illegible]	شادلق	[illegible]	خنب	[illegible]	شادلق	[illegible]	جنك	منفعت	[illegible]
[illegible]	اقبال	[illegible]	فساد	[illegible]	شادلق	[illegible]	خنب	[illegible]	عمل	[illegible]	فتح	منفعت
[illegible]	[illegible]	اقبال	[illegible]	غصه	[illegible]	حرکت	[illegible]	حال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	منفعت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	شادلق	[illegible]	غصه	[illegible]	[illegible]	سف	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	حال	[illegible]	غایب	[illegible]	غایب	[illegible]	منفعت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	اقبال	[illegible]	خنب	[illegible]	حال	[illegible]	منفعت	[illegible]	فتح	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

[illegible]

تتمه حوادث بحسب البروج

قابض	[illegible]	[illegible]	حال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	جاه	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

بعمل عجایب سنین دن اعضاء انجلیج
بعض برجی سکز ملک
اهالی آی برجلرده اولمق ایله در

تتمهء جوامع عجب البروج

بیتیر

تتمهٔ اختلاج اعضا بحسب البروج

صاغ کوکسی [illegible]	اخفا	قابح	حسد	غصه	غضب	مال	حرمت	اقبال	مال	تحویل	مال	اقبال
صول کوکسی [illegible]	[illegible]	صحت	غصه	مال	مال	نارلق	قابح	هم	اقبال	[illegible]	خلعت	نارلق
صاغ [illegible]	عسر	حبحو	[illegible]	ثنا	هم	حمل	حرمت	جلد	هم	اقبال	مال	نصب
صول [illegible]	مال	مال	صحتلق	ضرر	غصه	عفت	مراد	هم	مال	هم	اقبال	نصب
صاغ [illegible]	[illegible]	مال	صحتلق	حمل	دولت	حمل	نارلق	غضب	نارلق	اقبال	اقبال	هلکه
صول [illegible]	حسد	مال	نارلق	نارلق	هم	نصب	صحتلق	غضب	انقلاب	انقلاب	اقبال	[illegible]
خلقوم	غم	هم	انقلاب	حرکت	نارلق	ثنا	اقبال	حمل	نارلق	انقلاب	دولت	نصب
[illegible]	صحتلق	مال	نارلق	غضب	عزت	نصب	مال	اقبال	هم	انقلاب	مراد	نصب
صاغ [illegible]	عسر	صحتلق	مال	نارلق	نصب	دولت	مال	نغمت	مال	ثنا	اقبال	ابلوك
صول [illegible]	حسد	حمل	صحتلق	عسر	دولتلق	قابح	مال	قابح	نغمت	قابح	اقبال	مال
صاغ [illegible]	نارلق	نارلق	نارلق	مال	غم	اقبال	نارلق	دولت	دولت	فتح	دولت	مال
صول [illegible]	فتح	[illegible]	نکاح	[illegible]	صحتلق	نارلق	ابلوك	نصب	نارلق	نارلق	حمل	غم
صاغ [illegible]	انقلاب	قابح	[illegible]	اقبال	مال	عداوت	دولت	اقبال	مال	عزت	مال	[illegible]
صول [illegible]	مال	هم	فتح	اقبال	[illegible]	انقلاب	جلد	نارلق	نصب	عزت	دولت	[illegible]
صاغ [illegible]	اقبال	مال	مال	نارلق	مال	عزت	[illegible]	نغمت	نصب	مال	اقبال	نغمت

تتمهٔ حوادث بحسب البروج

[illegible]	حیات	نفعت	منفعت	دولت	هم	جاه	غم	انقلاب	منفعت	غصه	[illegible]	خفت
[illegible]	جاه	خیر	فرح	جاه	هم	غصه	غم	مال	دولت	[illegible]	نارلق	دولت
[illegible]	[illegible]	غفلت	غم	دولت	محبت	مال	غم	حزن	غصه	[illegible]	غفلت	عداوت
[illegible]	صحتلق	دولت	اقبال	منفعت	غصه	مال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	مال	نصب
[illegible]	حسد	نارلق	مال	هم	دولت	مال	مال	مال	[illegible]	غم	[illegible]	فتح
[illegible]	غائب	غم	هم	هم	مال	نصب	دولت	حرکت	عداوت	جاه	غصه	غضب
[illegible]	[illegible]	عداوت	اقبال	جاه	اخفا	انقلاب	قابح	عزت	نصب	دولت	[illegible]	عزت
[illegible]	مال	غم	صحتلق	غم	غصه	مال	[illegible]	نصب	خیر	هم	[illegible]	[illegible]
[illegible]	نارلق	عزت	انقلاب	فتح	غم	فتح	فتح	مال	مال	[illegible]	غم	صحت
[illegible]	اقبال	هم	مراد	نصب	نفعت	غم	فتح	فرح	مال	هم	غائب	جاه
[illegible]	هم	انقلاب	جاه	غفلت	غم	عزت	مراد	غم	عزت	غفلت	فرح	مال
[illegible]	حلاوت	دولت	مال	نارلق	غائب	غائب	دولت	غم	نارلق	فرح	مال	دولت
[illegible]	منفعت	عزت	مال	مراد	هم	[illegible]	غم	فرح	مال	نصب	عزت	انقلاب
[illegible]	قابح	مال	غائب	غائب	هم	[illegible]	مال	اقبال	مال	مال	مال	قابح

تتمهٔ اختلاج اعضای بروج

مال	غمزده	اقبال	غمزده	منصب	غمغم	صولق	برهم	هدیه	غم	هدیه	برکیمسه	اولولق	برکیمسه	ظفر
برکیمسه	شادلق	برهم	ظفر	برهم	مال	غم	ظفر	برهم	مال	سمعه	مال	غم	منصب	برکیمسه
نعمت	غمزن	خیلك	برهم	هدیه	برهم	خوف	سمعه	مال	بخت	شادلق	غصه	هدیه	غمزده	مال
غمزده	صولق	غمغم	دولت	غمغم	مال	برکیمسه	خوف	غم	مال	غم	هدیه	غم	ظفر	غم
اشلك	برکیمسه	نصرت	غم	غصه	غمغم	صولق	غم	حرمت	برهم	شادلق	بخت	هدیه	غمزده	مال
غمزده	دشنوالق	غم ایله	دولت	برکیمسه	منصب	غمغم	ظفر	غم	خوف	برکیمسه	هدیه	برکیمسه	ظفر	غم
نعمت	غمغم	صولق	غم	مال	برهم	خوف	برهم	منصب	برکیمسه	غایب	برکیمسه	مال	غم	اقبال
برکیمسه	مال	غم	ظفر	برکیمسه	راحت	غمغم	خیانت	غمغمه	دولت	بخت	تخویف	برکیمسه	شادلق	غمغم
اقبال	غمزده	صحت	برکیمسه	مال	غمغمه	خوف	برکیمسه	مال	برکیمسه	خبر	بخت	مال	برکیمسه	ظفر
غمزده	شادلق	غمغمه	دولت	برهم	ظفر	غصه	حرمت	برکیمسه	دولت	غم	حرمت	منصب	مال	غم
هدیه	برهم	هدیه	غمزده	ظفر	غمغمه	[illegible]	غمزده	نعمت	محنت	مال	غمزده	خوف	غمزده	مال
غم	اقبال	غمزده	خبر	غمزده	خبر	برهم	اقبال	غمغمه	خبر	غم	مال	برهم	خوف	غمزده
صول قولاغی	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]

صاغ بیلك

تتمهٔ اختلاج اعضای بروج

کرامت	برکیمسه	اولولق	برکیمسه	قوت	برکیمسه	کرامت	غم	مال	غم هم	شادلق	غم	دولت	برکیمسه	هدیه
[illegible]	کدر	عداوت	مال	غم	بشارت	برکیمسه	شادلق	غم	ملالق	غمغم	بشارت	برکیمسه	هدیه	غم
خبر	غمزن	مال	برکیمسه	مال	برکیمسه	رازی	غم	نعمت	غمغم	قتلق	غم	نعمت	برکیمسه	شادلق
[illegible]	مال	برکیمسه	اولولق	[illegible]	خوف	غم	مال	برکیمسه	مال	غمغمه	اشلك	برکیمسه	دولت	برکیمسه
اقبال	غم	اولولق	غمغم	تملك	غمغم	[illegible]	غمغم	غصه	بخت	ازلك	غم	دولت	برکیمسه	حرمت
غم	رتبه	برکیمسه	بشارت	کدر	رفعت	برهم	شادلق	بخت	خبر	بخت	صولق	بخت	دعوی	برکیمسه
کولك	غمغم	کرامت	[illegible]	مال	منصب	ظفر	بخت	غصه	بخت	خبر	غمغم	مال	غمغم	اقبال
غمغم	شادلق	غمغم	مال	برهم	راحت	برکیمسه	ظفر	غمغم	خبر	برکیمسه	صولق	بخت	مال	برکیمسه
مال	غم	صولق	غم	فتح	غمغم	فتح	غم	نعمت	برکیمسه	خبر	غمزن	خبر	غم	حرمت
غمغم	فتح	برهم	مال	غم	صولق	بخت	نعمت	غم	اقبال	غمزن	نعمت	غمزن	مال	غمغم
رفعت	اسم	مال	غم	مال	غمغم	غصه	غم	مال	غمغم	نعمت	غمغم	خبر	غمغم	صولق
غمغم	مال	غم	اولولق	غم	غصه	غمغم	مال	برهم	ظفر	غم	مال	بخت	اقبال	غم
صاغ [illegible]	صول [illegible]	قاشکاه	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صول [illegible]	[illegible]	صاغ [illegible]	[illegible]	صاغ [illegible] اوجی	[illegible]	مقعد [illegible]

بلكلكه عجايب سنين در بعض ايام شهرده فصد وضار وبعض ايام
شهرده نافع اولدق حضرت رسول الله صلى الله عليه وسلم
حضرتلرندن وصيت ديو نقل اولنور اولا فصد وضار
اولان اياملي بيان ايدوب انوك جدولن ذكر ايدرلر دفع ضرر

اوّل	[illegible]	ایکی	[illegible]	اوچ	انواع مرض [illegible]	دورت
[illegible]	بش	[illegible]	التنجی	[illegible]	یدی	[illegible]
سکز	[illegible]	طقوز	[illegible]	اون	[illegible]	اون بر
[illegible]	اون ایکی	[illegible]	اون اوچ	[illegible]	اون دورت	[illegible]

ثانيا نافع اولان اياملي بيان ايدوب جدولن ذكر ايدرلر بو كونلرده فصد نافعدر

التنجی اون	[illegible]	یدی اون	[illegible]	سکز اون	[illegible]	طقوز اون
[illegible]	یکرمی	[illegible]	بر یکرمی	[illegible]	ایکی یکرمی	[illegible]
اوچ یکرمی	[illegible]	دورت یکرمی	[illegible]	بش یکرمی	[illegible]	التی یکرمی
[illegible]	یدی یکرمی	[illegible]	سکز یکرمی	[illegible]	طقوز یکرمی	[illegible]

اما آيوك اون بشنده واوتوزنده
فصد وحجامت اتمه مك كركدر

تقم اصلاح لعضا عجب هیچ

[illegible]	صول ثانی ربیع	[illegible]	صول [illegible]	[illegible] و [illegible]	صول [illegible]	[illegible] و [illegible]	صول [illegible]	[illegible] و [illegible]	صول [illegible]	[illegible] و [illegible]	صول دبی	صاع دبیو	صول اوبایع	صاع اوبایع	صول مقعد	[illegible]
[illegible]	[illegible]	دولت	[illegible]	قایع	[illegible]	ملك	[illegible]	جهات	[illegible]	اودولو	[illegible]	قایع	قایع	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	سادوع	[illegible]	دولت	[illegible]	صباتی	[illegible]	[illegible]	[illegible]	سعادت	[illegible]	عصه	[illegible]	قایع	[illegible]	قایع	[illegible]
[illegible]	[illegible]	اقبال	[illegible]	دولت	[illegible]	قایع	[illegible]	سال	[illegible]	سادوع	[illegible]	کرامت	[illegible]	عصه	[illegible]	حرمت
[illegible]	کرامت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	دولت	[illegible]	حرمت	[illegible]	املاك	[illegible]	سال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	[illegible]	سال	[illegible]	ابلاك	[illegible]	اقبال	[illegible]	نعمت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	عفه	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	عصه	[illegible]	سال	[illegible]	سال	[illegible]	سال	[illegible]	دولت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ابلاك	[illegible]	[illegible]	[illegible]
اقبال	[illegible]	عصه	[illegible]	دولت	[illegible]	اقبال	[illegible]	سال	[illegible]	املاك	[illegible]	عزت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	حرمت
[illegible]	سادوع	[illegible]	سال	[illegible]	جنك	[illegible]	سعادت	[illegible]	سال	[illegible]	سال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	دولت	[illegible]
سال	[illegible]	عصه	[illegible]	عزت	[illegible]	عصه	[illegible]	سال	[illegible]	نعمت	[illegible]	فرح	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
[illegible]	سادوع	[illegible]	عصه	[illegible]	هدیه	[illegible]	دولت	[illegible]	سال	[illegible]	نعمت	[illegible]	اقبال	[illegible]	محنت	[illegible]
بهانه	[illegible]	محنت	[illegible]	سادوع	[illegible]	سعادت	[illegible]	حرمت	[illegible]	سال	[illegible]	نعمت	[illegible]	منصب	[illegible]	املاك
[illegible]	سال	[illegible]	عصه	[illegible]	سال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	هدیه	[illegible]	منصب	[illegible]	[illegible]	[illegible]	راحت	[illegible]
سال	[illegible]	[illegible]	[illegible]	فلك	[illegible]	[illegible]	عصه	[illegible]	بشارت	[illegible]	[illegible]	[illegible]	ابلاك	[illegible]	منصب	محنت

بري يوم انتقاص وبري يوم محاقدر **وبكلكه** عجايبنين دخي
حكمانك تعبيرهابنك ذكر اتدكلريكه قجي بركسه ديلكه برنيت ايچون
دوشه يانزه كركسه كه قيني طوق اولميه وقيني آج اولميه وقيني صوصمش
اولميه ه وصاغ طرفي اوزره ياتر وطاهر اولا ه وبوشرايطي رعايت ايدوب
دوشكه يانسه قنغي كون وقنغي كيجه كورسه بوجدوله نظر ايدوب حكمني علوم

	ايدنكه اولنوزخانه عدد ايام شهر اعتباري ايله

١	دليلدركه ايني كوكجك اولا و مراد حاصل اولا انشاء الله تعالى
٢	دليلدركه كندويه كمال حاصل ايدوب كمال العقل اوزره اولا بعناية الله تعالى
٣	دليلدركه دشمنه غالب اولوب منصور مظفر اولا باعانة الله تعالى
٤	دليلدركه عملي ايو اولوب مراد حاصل اولا بمشية الله تعالى
٥	دليلدركه مراد حاصل اوليوب بكلدن زحمت كوره نعوذ بالله
٦	دليلدركه ايشي بغلنه وچوق زحمت كوره اعانة الله تعالى
٧	دليلدركه ماله و دولته ايرمز وضرر قلا سهله الله تعالى
٨	دليلدركه اولولغه ايرشه وحرمتلو اولا اعزه الله تعالى
٩	دليلدركه زهد و مال حلاله مالك اولمغه عشره الله تعالى
١٠	دليلدركه ايشي كوج آچلمغه وچوق عبادت قلمغه تقبل الله تعالى
١١	دليلدركه دولته وسعادته ووصل بولمغه يسر الله تعالى
١٢	دليلدركه صدقه دينلملغه وهمت كرد ارلغه وفقه الله تعالى
١٣	دليلدركه اولولغه وجزم وخوش حاله ايرشمكه حصله الله تعالى

١٥	دليلدركه فرح وسروره ونعمت وحضوره هناه الله تعالى
١٦	دليلدركه عشرته وذوقه وصحته قادرنز الله تعالى بالصباح
١٧	دليلدركه احوالي پريشانلغه وظلمه وتعذيبه عصمه الله تعالى
١٨	دليلدركه كمال بولمغه واولولغه ايرشمكه اكمله الله تعالى
١٩	دليلدركه دشمنه غالب اولوب منصور ومظفر اولمغه نصره الله تعالى
٢٠	دليلدركه عيشي خوش اولا و تجارته طيب الله تعالى عيشه
٢١	دليلدركه اعتقادي يرامزا ولوب ضلالتده هداه الله تعالى
٢٢	دليلدركه راحته ودولته ايرشه اراحه الله تعالى وعظمه الله تعالى
٢٣	دليلدركه مراده ايرشه وحالي خوش اوله حسن الله تعالى حاله
٢٤	دليلدركه مرادي حاصل اولوب سعادته ايرشه اسعده الله تعالى
٢٥	دليلدركه اولولغه ايرشوب مرتبه سي زياده اولا اعلى الله تعالى قدره
٢٦	دليلدركه دشمنه ظفر بولمغه قادر اولميه صانه الله تعالى عن شره
٢٧	دليلدركه ايشي وكوجي بغلنه زحمت ومشقت كوره فتحه الله ودفعه
٢٨	دليلدركه استقامته وحالي خوشلغنه دينده ودنياده باركه الله فيهما
٢٩	دليلدركه حالي پريشانلغنه ومال نقصانته احفظه الله تعالى حاله
٣٠	دليلدركه حالي خوش اولا وفرحه وسروره ختمه الله تعالى بالخير
╳	**وبلكلكه** تعبيرك اعتباري دخي واردر آنكي بو زجهه
╳	حكيم توشروان عادل ايچون تأليف ايلمشدر اول
╳	اعتبار بودركه دوشي كورديكي شنبه نك اول حرفن

معلوم اوله که مشلا کندوی غاز قلوب کعبه صلوتك اول حرفی
الاکر صاددر الحاصل هر نه کم کوره انوك عینی لغت اوزره اول
اول حرفنی الوب بوجدولده اول حرفی بولوب اول سطره
نه حکم یازلمش آنده کوره کی دوشنك تعبیر بیله

ا	دلالت ایدر حال ایو اولمغه و اعمال خیر اولمغه و فرحه بعون الله تعالی
ب	دلالت ایدر منصب و دولته و صلاح حال و رفعت بفضل الله تعالی
ت	دلالت ایدر تأیید و قوته و فتح نصرت و سروره عزته بتأیید الله تعالی
ث	دلالت ایدر مقصوده ایرشمکه و مراده یتشمکه بتوفیق الله تعالی
ج	دلالت ایدر مراددن بعید اولمغه و پادشاهدن غنیمت حاصل اولمغه
ح	دلالت ایدر ایشلر بغلنمغه و حال بر اولمغه فتح الله تعالی حالکه
خ	دلالت ایدر بر جل خیره و وصوله سعادت دولتدن حصوله
د	دلالت ایدر عزته و دولته سفر مبارکه و نعمته باعزاز الله تعالی
ذ	دلالت ایدر منصب عزته و فعل خیراته و شوکته بفیض الله تعالی
ر	دلالت ایدر حلم غمدن و غصه‌دن و خلاصه بتخلیص الله تعالی
ز	دلالت ایدر وصول عزته و طول عمره بایصال الله تعالی
س	دلالت ایدر ارتفاع منصبه و عز جاهه بتوجیه الله تعالی
ش	دلالت ایدر صدق امانته و منصب و ماله بعنایت الله تعالی
ص	دلالت ایدر خلوصکی هر ایشه نزاهته عصمة الله تعالی
ض	دلالت ایدر فتحه و ظفره و نصرته و غنیمته بتقویة الله تعالی

ط

ط	دلالت ایدر مال و منصب و حشمت و عظمت زیان لکن بلطافته
ظ	دلالت ایدر مشکل ایشلر آسان اولمغه و فرح و مراده ایرمکه
ع	دلالت ایدر فرح و قلبه و راحته و سعادته بتفریج الله تعالی
غ	دلالت ایدر خیره و دیانته و صدقه و امانته بامان الله تعالی
ف	دلالت ایدر احوال ایو اولمغه و ابدان راحت اولمق لغنه
ق	دلالت ایدر صحت امره و ایو عملکه بعنایت الله تعالی
ك	دلالت ایدر صدقه و امانته و خیره و صحته اجمایة الله تعالی
ل	دلالت ایدر رزقه و سعته و طیب عیش و عشرته
م	دلالت ایدر ایو اولمغه و خیرات و طاعت کثرته زاده الله تعالی
ن	دلالت ایدر ضعف احواله و بطالت اشغاله شغله الله تعالی
و	دلالت ایدر وصول مرامه و حصول مقامه و جودة حاله
ه	دلالت ایدر مراده ایرمکه و تحفه هدایا المکه
ی	دلالت ایدر جمعیته و مراده و مقصوده ختم الله تعالی بالخیر

و بیلمك گرکدر که بو تعبیرنامه سببی ابله فال دخی ذکر ایدلمیش تا که
بو کتابه بو جمعیتکی جمله‌ء بحورکی جامع اولوب
هر درلو کرانمایه بولونه امدی علوم اولسون که
فیثاغورس حکیم بر شکل غریب ایجاد ایلدی که یونان
پادشاهلری انی غایتله عزیز و محترم طوتارلر ایدی

وناجلری آلتن کوتوب عظمت وهیبتلری زیاده اولوردی ○ وبو اوتوز
آلتی خانه برجدول ایدی ○ هر خانه‌ده ارقام هندیه ایله برعدد
قونلمشدر که ○ برخانه‌ده قونان برخانه‌ده قونلمامشدر ○ وهر ضلعی
طولاً وعرضاً حساب اولنسه یوز اون بر در که ○ جمله الّتی یوز
التمش التی در ○ بو جدول ایله عمل بویله‌در ○ هجر برکسنک خاطرنده
اوله ○ یا اوکنه برعمل عظیم واقع اوله بونی اتمک ایله اتمه‌مک
اورتاسنده متردد اوله ○ بو شکلی اوکنه کتوروب کوزلرین یوموب
شهادت پرمغنی بونک اوزرینه قویه ○ اندنصکره کوزین آچوب نظر
ایده ○ اگر پرمغی سرخ ایله یازیلان اوزرینه واقع اولورسه که زوجدر ○
اول ایشه شروع ایلیه ○ واگر پرمغی قره ایله یازیلان اوزرینه واقع
اولورسه که فرددر اول ایشه شروع اتمیه ○ واگر ضرورت اولورسه ○ اول
سنك عکسی قدر ایام صبر ایدوب اندنصکره شروع ایده ○○

	٦	٣٥	٣	٣٤	٣٢	١
	٧	١١	٢٨	٢٧	٧	٣٠
	٢٣	١٣	١٦	١٥	٢٤	٢٠
	١٤	١٨	٢٢	٢١	١٧	١٩
	٢٥	٢٩	٩	١٢	٢٦	١٠
	٣٦	٥	٣٣	٢	٤	٣١

وبلکه که

وبلکه که برفال دخی واردر که اهل جفردن منقولدر
وبو اولدر که یوز او توز ایکی حرف بو دائره‌ده یازلمشدر
هجر برکسنك برنیتی اوله ○ آنی نیت ایدوب
برفاتحه اوقیه ○ وبرکره بو دائره ایچنده اولان
آیت کرسی اوقیه ○ اندنصکره [illegible]
النی اول دائره‌ده اولان حرفلرك بری اوزرینه
قویوب ○ اول حرفك آلتنده اولان حرفدن
صایوب ○ التنجی حرفی برکاغده یازه ○ اندن
صکره انوك آلتنده اولان حرفدن صایوب
کیرو التنجی حرفی یازه ○ بو اسلوب اوزره
دائره‌یی تمام ایده که پرمغی ایله اول باصدیغی
حرفده آخر اوله کرکدر ○ مکر صایمقده خطا
○ اتمش اوله ○ وبو جمله یازیلان ○
○ حرف بعضی ایکی اولور ○ انلره نظر ○
○ ایدوب یا اوللندن یا اورتاسندن ○
○ برترکیب عجیب ابتداسی ظاهر ○
○ اوله کرکدر انوك ○
○ معناسین ملاحظه ○
ایدوب انوك ایله عمل ایلمك کرکدر دائره بودر ○

وفيه خبر على الوصول بالقهر ۝ نجاة من الغم الى الفرج يجيء ۝ ليوله وصول ويفرق عنه بحزن ۝
لا يقدم امر اخوجه وتركه حسن ۝ وفيه تأنيث الفراق وتركه احسن ۝ وخارج عنه والعاقبة خير ۝

وبلكل كر فال اتساندن غالب ومغلوب حسابي كه حكيم
ارسطاليس اسكندر يوناني ايچون تأليف ايتدوكي كتاب سياستده

بازندر

بازندر ۝ اسكندر بونك ايله عمل ايدوب پادشاهلري هلاك وزبون
ايدردي ۝ وهر ولايته توجه قصد ايلسه ۝ كندو اسمني واول ولايتك
پادشاهي اسمني حساب ايدرايدي ۝ كندوي بو حسابده غالب اكلايجق
كندوسي بالذات وارر ايدي ۝ واكر اول ولايتك پادشاهني
بو حسابده غالب اكلاسه ۝ كندوسي بالذات وارميوب بكلرندن
كيموك اسمني اول پادشاهك اسمنه بو حسابده غالب بولسه ۝
انى سرعسكر ايدوب كوندررايدي ۝ وبو حسابك طريقي بودر كه
ايكي شخصك اسمي حساب جمل ايله حساب اولنوب طقوز طقوز طرح
ايدوب ۝ هر بر اسمدن باقي طقوزه ۝ باقي طقوزدن اكسك قالسه ۝
كركدر بو جدوله نظر ايدوب حكمني معلوم ايدنه **مثلا** بر اسمدن اوچ و
بر اسمدن سكز قالسه ۝ جدوله نظر ايدوب كوره كه سكز غالب واوچ
مغلوبدر ۝ بو حكم ايدركه سكز قلان اسمك صاحبي غالب اولوب اوچ
قلان صاحبي مغلوب اولور ۝ اسمده معتبر اولان اول وضع اولنان
ديلر ۝ وبعضلر اسمدن ولقبدن وكنيتدن قنغيسي ايله مشهور ايسه ۝
معتبر اولان اولدر ديلر ۝ وفي ايكي شخصك اسملرندن قلان برابر
اولسه ۝ قنغيسي كوچك ايسه ۝ انوك غلبه سنه حكم اولنور ۝ وبعضلر بيوك
اولانك غلبه سنه حكم اولنور ديلر ۝ وبعضلر هيچ برسي غالب اولمز
بلكه ايكيسنك ما بيننده صلح اولنور ديلر ۝ واكر بري صاحب سيف وبري
صاحب قلم اولسه ۝ صاحب سيف اولانك غلبه سنه حكم اولنور ديلر ۝

وبو حساب محاربه لرده و مخاصمه لرده وبونلرك امثالنده معتبردر
غافل اولنمیه كه ۝ پادشاهلر مجربیدر ۝ وحكماء ۝ و فضلانك
۝ مقبولیدر ۝ صورت جدول بودر ۝

واحد غالب ١	ثلث مغلوب ٣	خمسه مغلوب ٥	سبعه مغلوب ٨	تسعه مغلوب ٩
اثنین غالب ٢	واحد مغلوب ١	اربعه مغلوب ٤	سته مغلوب ٦	ثمانیه مغلوب ٨
ثلث غالب ٣	اثنین مغلوب ٢	اثنین مغلوب ٢	سبعه مغلوب ٧	تسعه مغلوب ٩
اربعه غالب ٤	ثلث مغلوب ٣	واحد مغلوب ١	سته مغلوب ٦	ثمانیه مغلوب ٨
خمسه غالب ٥	اربعه مغلوب ٤	اثنین مغلوب ٢	سبعه مغلوب ٧	تسعه مغلوب ٩
سته غالب ٦	خمسه مغلوب ٥	ثلثه مغلوب ٣	واحد مغلوب ١	ثمانیه مغلوب ٨
سبعه غالب ٧	سته مغلوب ٨	اربعه مغلوب ٤	اثنین مغلوب ٢	تسعه مغلوب ٩
ثمانیه غالب ٨	سبعه مغلوب ٧	خمسه مغلوب ٥	ثلث مغلوب ٣	واحد مغلوب ١
تسعه غالب ٩	ثمانیه مغلوب ٨	سته مغلوب ٦	اربعه مغلوب ٤	اثنین مغلوب ٢

اثنین تقابل ایلسه خمسه دكین مغلوبدر

ثمانیه تقابل ایلسه سته دكین مغلوبدر

بو جدول ایله عامل اولان دیرلركه ۝ آدم علیه السلام زماننده لر بو غالب
ومغلوب اولانلری حساب قلسك بو جدولی صحیح بولورسن ۝ زیرا

وجه

وجه اللهی ایله وضع اولنمشدر ۝ وبو حال خواص اعدادلندركه انی فیثاغورس
حكیم ذكر اتمشدر ۝ مثلا قابیل اسمندن قلان سكزدركه غالب اولدی ۝
هابیل اسمندن قلان اوچدركه مغلوب اولدی ابراهیم اسمندن
قلان التیدركه غالب اولدی موسی اسمندن قلان سكزدركه
غالب اولدی فرعون اسمندن قلان بردركه مغلوب اولدی داود
اسمندن قلان التیدركه غالب اولدی جالوت اسمندن قلان بشدركه
مغلوب اولدی موسی اسمندن قلان سكزدركه غالب اولدی قارون
اسمندن قلان التیدركه مغلوب اولدی علی اسمندن قلان ایكیدركه
غالب اولدی معاویه اسمندن قلان التیدركه مغلوب اولدی وحشی
اسمندن قلان طقوزدركه غالب اولدی حمزه اسمندن قلان التیدركه
مغلوب اولدی عبد الرحمن بن ملجم اسمندن قلان طقوزدركه غالب اولدی
علی اسمندن قلان ایكیدركه مغلوب اولدی تیمور اسمندن قلان سكزدركه
غالب اولدی بایزید اسمندن قلان بیردركه مغلوب اولدی ۝ حق بودركه
بو جدولده یازیلان حكم اكثریدر ۝ كلی دكلدر ۝ كورمزمیسین كه احمد
اسمندن قلان سكزدر سلیم اسمندن قلان بشدر بو جدولك
مقتضاسنجه سلطان احمد غالب اولوب سلطان سلیم مغلوب اولمق
كرك ایدی ۝ بونك عكسی اولدی ۝ پس معلوم اولدیكه بو حكم كلیه دكلدر
وبو جدولك احكامنده اعتبار طالع ومولوده اولمیجقدر ۝ اما طالع مولود
معلوم اولمیجق اعتبار ایكادر بوكاده كلدر ۝ بعض مواده تخلف طالع

ومولوددن اولق محتملدر ٥ وبو ذكر اولنان كلام حكمادن منقولدر ٥ اما اهل سنت
قتنده تصرف حق تعالى حضرتلرینكدر كه ٥ يفعل الله ما يشاء ٥ ويحكم ما يريد ٥
وبلكل كه فال اقسامندن جدول مودت وعداوتی بیلمك دیلسك
ایکی کمسنه نك اورتهسنده دوستلق اولورمی دشمنلكمی اولور ٥ وبونك
نه کیفیت ایله اولدیغن بیلمك دیلرسك ٥ هر برینك قنغی اسمله مشهور ایسه اسماسنی
حساب جمل ایله آیری آیری حساب ایدهسن ٥ اندن صكره طقوز طقوز
طرح ایده ٥ یا طقوز قالور ٥ یا طقوزدن اکسك قالور ٥ قنغی اسمدن
آز قالورسه آنی صول طرفدن اعتبار ایدوب ٥ قنغی خانهده ایکیسی
مشترك واقع اولوب جمع اولورسه ٥ اول خانهده یازیلان انوك حكمیدر
انی معلوم ایدهسن مثلا بر شخصك آدی حسن ٥ وبرینك
آدی الیاس اوله ٥ حسن اسمندن فلان بیری ٥ والیاس اسمندن
فلان اوچدر ٥ امدی صاغ جانبنده یازیلان بیری برابرنده در
اوبله بیری ایله اوچ اول دوردنجی خانهده مشترك واقع اولوب
جمع اولورلر ٥ آنده یازیلان حكم يتحابان ويفترقان لفظلریدر
٥ پس بیلورسنكه بو ایكیسی بری بریله سوشورلر وآیریلشورلر ٥
٥ محبتلری دائما دكلدر ٥ وصورت جدول بودر ٥

بيت

خدادن استرم ای پادشاهم ٥ کورم ذات شریفك هر حضوری ٥
غمی دور ایلسون قلبندن الله ٥ رفیقی ایلسون سكا سروری ٥

خصومت

	١	٢	٣	٤	٥	٦	٧	٨	٩
١	خصومت								
٢	تحاب خصومت	خصومت بعد المحبت							
٣	تحاب دائما	خصومت دائما	تحاب وفاق						
٤	تحاب دائما	محبت خصومت	تحاب دائما	محبت دائما					
٥	تحاب دائما	محبت خصومت	تحاب بلا فرقت	محبت خصومت	تحاب بعد خصومت				
٦	تحاب دائما	خصومت وفرقت	تحاب مخصص	محبت بلا فرقت	تحاب بالعكس	محبت خصومت			
٧	يتحابان ويفترقان	محبت خصومت	تحاب دائما	محبت وفرقت	تحاب خصومت	محبت وفرقت	تحاب خصومت		
٨	تحابا بالفعل	محبت الاتفاق	تحاب بالعكس	محبت دائما	تحاب دائما	محبت دائما	تحاب خصومت	محبت خصومت	
٩	تحاب دائما	محبت جمع	تحاب بلا فرقت	محبت بلا فرقت	تحاب بلا فرقت	محبت بالعكس	تحاب دائما	محبت دائما	تحاب دائما

وبلكل كه ٥ فال الله اكثريا مقاصد دنیا مطلوب اولور ٥ وبونلرده خلاف
چوق واقع اولور ٥ انوكیچون دیمشلر بيت فال را اعتقاد نیست ٥
لا قدر قلبی اعتقاد اعنه نثر اما تحول فال سمتنده اولان صورتكه آنده
امر دینی مقصود اوله خیرلو فالدر ٥ ومعلومدركه ركن اعظم اركان
اسلامدن صلوة خمسه‌در كه عماد الدیندر ٥ وبو دخی معلومدركه اركانه
وشرائط وجملهٔ شرائط صلاتدن بری استقبال قبله‌در كه تنكم فی البيت
بیورر ٥ فول وجهك شطر المسجد الحرام ٥ كیشی هر نرده ایسه مسجد حرام
توجه لازمدر ٥ تنكم رب العباد بیورر ٥ فولوا وجوهكم شطره ٥ الخ

حكماء اسلاميون حجر وجاء ارضك قبله سين تعيين ايچون بر دائره ❊
ياذوب كواكب ثوابت ايله جهت قبله يى بيان اتديلر هر ويلايتك اهلى
انوك ايله قبله لرك تشخيص ايدوب اقامه صلوة ايدوب وضع دائره بودر

ويلمك كه فلاحته متعلق فال كبى بعض احكام بيان ايدهلم كه قدماء منجمين

بعض

بعض كتابلرده يازلمشدر ○ و ديمشلردر كه يغمور كوزدن اوراق زماننه دك
معلوم دكلدر ○ اكر بيلمك ديلرسك يغمور قنغى آيده ياغجغن بيلهسين ○ كركدر كه تموزك
اون سكزنجى كيجهسندن يكرمى بشنجى كيجهسنه دك پنبه ايله تجربه ايدهسين كه هر كيجه بر آيه دلالت
ايدر ○ تجربهنك كيفيتى بودر كه بر مقدار پنبهيى بر طاشى ايله طرطهسين ○ واخشامدنصكره
طام اوستنه قويهسين ارتهيه دك طوره ○ صباح كون طوغمدن اول پنبهيى آلوب اول
طاشى ايله طرتهسين ○ اكر پنبه الكا برابر كلورسه اول آيده يغمور يغمز ○ اكر پنبه آغر كلورسه آنوك
اغرلغنجه يغمور يغر ○ بو هر كيجهنك پنبهسى ايله هر آيوك على الترتيب حالى معلوم
اولور ○ **بلكل كه** يغمور ايچون بر علامت دخى ديمشلردر كه ○ آغستوسك اون سكزنجى
كوننده اكندودنصكره اخشامدك كوك يوزنه نظر اولنه ○ اكر بولوت كوريلورسه
اول آيده كوز آينده يغمور يغوب كوز اكنلرى ايو اوله ○ اكر بولوت اولمزسه اول كوز آينده
يغمور يغميه و كوز اكنلرى ايو اولميه ○ واكر اكندودن تا ياتسويه دك بولوت اولورسه
اول آينك اوننده يغمور اوله ○ واكر نصف ليلده بولوت اولورسه اول كوزك نصفنده
يغمور يغه ○ اكر اكندودن تا ارتهيه دك بولوت اولورسه اول كوز آينك تمام يغمور اوله ○
واكر بولوت قالك اولورسه چوق يغه ○ اكر بولوت يوفقه اولورسه يغمور آزجق يغه ○ واكر بولوت
كوك يوزنى تمام قابلرسه اول كوز آينى تمام يغمور يغه ○ واكر بولوت پاره پاره اولورسه
يغمور بكه دكه يغه ○ امدى بلكل كه آغستوسك ذكر اتدوكمز اون سكزنجى كونى اول
كوز آينك يغمورينه دلالت ايدر نتكيم تفصيل اتدك ○ واون طقوزنجى كونى بولوت احوالى
صوك كوز آينك يغمورينه دلالت ايدر تفصيل سابق اوزره ○ ويكرمنجى كونى الك قيش
آينك يغمورينه دلالت ايدر ○ يكرمى برنجى كونى اول قيش آينك يغمورينه دلالت ايدر ○

ویکرمی ایکنجی کونی اخوفی آینك یغموریه دلالت ایدر ٥ ویکرمی اوجنجی کونی الك بارز
آینك یغموریه دلالت ایدر ٥ ویکرمی دردنجی کونی ورمه یازاینك یغموریه دلالت
ایدر ٥ ویکرمی بشنجی کونی اخر یازاینك یغموریه دلالت ایدر ٥ اکرنصکه
اوراق زمانی اولور یغموره حاجت اولمز بلکه اکثر اکنلره نظر یاغمور یغی
بکلر **بلکه کیم** حبوبات کلجك ییل قتغی ایواولاجغن بیلمك دیلسك
کرکدرکه بربوك تغاری بر زمین ایله فرشنی طبراق ایله طولدره سین
نوزك اول کوننده هردانه دن آیروجه آیروجه اکه سین وصوویره سین
کونه طشره کون اولدوغی بر جیفره سین ٥ اخشام اوزرینه التنه کتوره سین
بو آبوك اون التنجی کوننه دك بویله ایده سین ٥ واون یدنجی کیجه اوایجنه
توبوب طام اوستونه قویاسین ناکه ییلدیزلری طوتنه ٥ صباح کوره سین
قنغیسی حوش بتمش وقنغیسی صولوب بتمش وقنغیسی هاری بتمشدر ٥ کلجك
ییل اول صولوب وصاری بتن ایو بتمزه ٥ واول ایو بتن اوکار ٥ واکر
اول کیجه بولت اولورسه بر آجیقلق کیجه تاخیرایده سین ٥ اما تحمل حبوبات
وصودکمش کرکدر ناکه تجربه صحیح اولا **وبلکه کیم** عجایبنین دیرسن
انسانك اختلافی تاثیر کواکب سبعه سیاره ایله ٥ امدی ولد دنیایه
کلدکدنصکره اکاقمر متصرف اولور دورت ییله دکین ٥ زیرا بیرف مولود اول
زماننده رطب وسریع النمو اولور ٥ واکثر غداسی مائی اولور دورت
ییلدنصکره اکا عطارد متصرف اولور اون ییله دکین ٥ اوییله مولوده
نوی اولور ٥ فهم علوم وصنایع وکندودن ظاهر اولور استعداد تعلم
بیتی

مبیتی اولور آنن صول اخلاق وخواص اعمال کرانلردن حادث اولور ٥ تعلیم وادب
بو حکمته بنا در اوغلانجقلری دورت ییلدنصکره حواجه واوستاده ویررلر ٥
چون اون دورت یاشین تمام ایدر ٥ اکا متصرف اولور زهره سکز ییله دکین ٥
بس نجارتی میتی حرکته باشلر ٥ ودیش عشرته میل ٥ وعشق محبته توجه ٥ وجماع
وانزال منی اتمك استر ٥ اندنصکره اکا شمس متصرف اولور اوتوز ییله دك
اوییله نفسی مستولیه اولور اعماله وقادر اولور افعاله وانتقال ایدر ذلتدن
عزته ولعبدن وقار وسفاهتدن صیانت نفسه ٥ اندنصکره اکا متصرف اولور
مریخ اون بش ییله دکین بس ظاهر اولور انده هموم معاش وفکر مال وحرص وطول
امل کلانتره اغتناطامزاجن فهم ایدوب مال جمع اولمه سین فکر ایدر ٥ نتکیم حضرت صلی الله
علیه وسلم بیوریر ٥ اذا شاب ابن آدم یشب فیه حصلتان الحرص وطول الامل
اندنصکره اکا متصرف اولور مشتری اون ایکی ییله دکین بس فارغ اولور اکثر اعمال
شاقه دن حسن حاله وذکر جمیله طالب واکتساب ثوابه راغب اولور ٥ اندنصکره
اکا زحل متصرف اولور اومرعمره دك ٥ اوییله بردنه عارض اولور برودت
وکسل وبطو حرکت وسرعت اغتناط وفتور **بلکه کیم** زمان ولادتده قنغی
کوکب سعادته مقارن بولنورسه اول کوکبك زمان نوبتنده مولودك دولتی ومالی
وشوکتی ظاهر اولور ٥ انوکیچون بعض ناسك دولتی جوانلق ایکن ٥ وبعضنك
دولتی کهل ایکن ٥ وبعضنك دولتی پیر ایکن ظاهر اولور ٥ وبعضنك تبل الموت
زایل اولور ٥ وبعضنك موت ایله ختم اولور **حکایت** خضر علیه السلامدن برو
نیجه لطایف استماع اتدك من بعد کلام مصنفه شروع ایدوب اول تقریب ایله

دخی نفاسی ذکر ایدم ثم **المقالة الثانية في التركيب** سفلیا تدرت
افلاکدن آشغه اولانلردر ۝ بس عناصر ومواليد ثلثه ورعد وبرقه
وهاله وقوس سماء ورنجه وسائر كائنات جوده حادث اولنلرك جمله سنه
وهر عنصره حادث اولنلره عامدر ۝ وبونده نظر برنجه امورحه در

النظر الاول عناصرده در بونده ایکی فصل واردر **الفصل الاول**

حقیقت عناصرده در **بلكه** عنصر اصل دیمکدر اوبلیه عناصر اصول
دیمک اولور ۝ بونلر دخی دورتدر ۝ برى ناردر كه حار يابسدر ۝
برى هوادر كه حار رطبدر ۝ برى دخی مادر كه بارد رطبدر ۝
وبرى دخی ترابدر كه بارد يابسدر ۝ بو دورت نسنه عناصر ديدكلرى
مواليد ثلثه نك يعنى نباتاتك ومعادنك وحيواناتك اصولى اولدقلرندن
وبونلره دخی اركان ديرلر ۝ اجزاء مركبات اولدقلرى اعتبارى ايله ۝
واسطقسات دخی ديرلر مركباتك آنلردن تركيبى اعتبارى ايله عناصر ديدكلرى
آنلره انحلالى اعتبارى ايله در ۝ عناصر دورت ايدوكنه وجه حفظ بودر
خفيف مطلق اولا ۝ يعنى جميع جانب علوه اولا اول ناردر ۝ يا خفيف
مضاف اولا اول هوادر ۝ يا ثقيل مطلق اولا اول ترابدر ۝ يا ثقيل
مضاف اولا اول مادر ۝ وكره نارك مكانى كره هوانك محدبى ۝
وفلك قمرك مقعريدر ۝ وكره هوانك مكانى كره نارك محدبى وكره
نارك مقعريدر ۝ وكره مانك مكانى كره ارضك محدبى وكره هوانك
مقعريدر **بلكه** [illegible] عناصرك هر برنده ایکی کیفیت ایله
متصف

متصف قالمشدر كه هر برى قرينه اولان عنصره بر كيفيتده مخالفدر موافقت
اعتبارى ايله برى برينك جوارنده در ۝ مخالفت اعتبارى ايله برى برينه قرشمز
بس نار هوا برى برينك جوارنده در ۝ زيرا ایکیسی دخی حاردر ۝ وماء وتراب
برى برينك جوارنده در ۝ زيرا ایکیسی دخی بارددر ۝ اما نار يابس وهوا رطبدر
برى برينه قرشمز ۝ وهوا حار وماء بارددر برى برينه قرشمز ۝ وماء رطب وارض يابسدر
برى برينه قرشمز ۝ وحضرت حقك حكمتى بونى اقتضا ايلدى كه خفيف مطلق فلكه اقرب
وثقيل مطلق فلكدن ابعد ايده ۝ وهوا ومانك دخی خفت اضافيه ايله اخف اولانى
فلك جانبنده واثقل اولانى ارض طرفنده اولا **فصل ثانی** عناصرك بعضنك
بعضنه انقلابنده در **بلكه** حكما ديرلر عناصرك هيولى لرى اما صورتلرى
مختلفه در لاجرم برى برينه منقلب اولورلر ۝ اما تحول انقلابكه ماء ايله ارض اورتاسنده در
بو اولدركه اذربيجانده بر چشمه واردر كه اول ولايتك خلقى كرپيج قالبى قالب
ايدرلر اول صوى قالبه دوكرلر طاشى اولور ۝ وطغانده بر چشمه واردر كه اجسام
صودن اكر كتورسه طاشى اولور حجر ماء اولور ۝ تنكم اهل اكسير طاشى ازوب صو ايدرلر
اما تحول انقلابكه هوا ايله ماء اورتاسنده در ۝ بو اولدركه طاغلر باشنده كاه كاه
برودت سببى ايله هوا سحاب مطر منقلب اولوب يغمور ياغر ۝ وبر مشربه
ايچنده بوز ويا قار قوسلر طشره سنده اولان هوا مايه منقلب اولوب ۝
مشربه ترلنمش كبى اولوب وماء هوايه منقلب اولدوغى خود ظاهردر ۝ وقچن ظرف
ايچنده اولان صوى قيناتسلر يا شمس حرارتى ايله بخار هوايى اولوب
هوايه منقلب اولوب كيدر ۝ اما تحول انقلابكه نار ايله هوا اورتاسنده در

نار اولور ۵ نتكيم دمور چوق كورك دلوكن طفرلوب متصل كورك كلسه اچنده
هوا حرارت ايله نار اولوب كورك باقر ۵ واشتعال ايدن اغاج اوزرنده اولان ايلكه هوا ايكن
نار مجمره اولور ۵ وناره هوايه منقلب اولدوغى چراغده ظاهردر كه چراغك
فتيلي نار شفاف ايله مشتعل ايكن بوفرده چوق چقه هوا ايله مخلوط اولوب اجزاء
دخانيه ايله اختلاطندن قره ظلام اولوب نار طبيعتندن چقوب هوا اولور

النظر الثاني ۵ عنصر نارده در بوننده دخي ايكي فصل واردر **فصل اول**

حقيقت نارده در ۵ بلكل كه نار جرم بسيط دركه انوك لوني يوقدر انوكيچون
كورنمزه ۵ كورنميين دمور چوق كورك دلوكي طفقنوب واز كورنه كورنيجي
باقر ۵ اما نار كورنمزه ۵ وفلك قمر مقعرنده اولان نار كورنمزه ۵ واگر لوني
اولوب كورنسه عالم افلاكك رؤيتنه مانع اولوردي ۵ وبز بونده بيزم
قوللندوغمز نار كورنوركه بسيط اولميوب هوا ايله مخلوط اولدوغيچوندر
نظر قيل باري تعالينك حكمتنه كه كره ناري فلك قمرك مقعرنده قلدي ۵
تا كه حرارتي ايله كاه صعود ايدن دخان غليظي احراق ايده ۵ وبخار متعفني
لطيف قيلا ۵ تا كه عالم جو آبري صافي وشفاف اولا ۵ واندن برو كره زمهريري
خلق ايتدي تا انوك برودتي نارك حرارتنك شدتني دفع ايدوب حيوانات
ونباتات ضرر اولميه ۵ حق تعالي حضرتنك عجايب صنعندندر كه چاقماق
طاشي ايله دمور ظلمتني وكثيف ايكن آنلردن نار چيقر كه نوراني ولطيفدر ۵
وحضرت حقك غرايب صنعندندر كه شجر اخضردن نار چيقر ۵ نتكيم بيورر ۵
الذي جعل لكم من الشجر الاخضر نارا فاذا انتم منه توقدون ۵ ايكي آغج

وارد

واردركه بريني عفار وبرينه مرخ ديرلر بر برينه سورتلك ايله نار حادث اولور ۵ عبد الله بن عباس رضي الله عنه
ديمشدركه مرخ بوقدركه آنده نار اولميه ۵ الاغتاب اچنده بوقدر ۵ انوكيچون قبايل
طوقماغن اندن ايدرلر ۵ وحق تعالي حضرتنك عجايب قدرتندندر كه بني اسرائيل اچنده
قربانلري قبول اولنمغك علامتي اول ايدي كه سمادن نار ابيض انزال ايدوب قرباني اكل
ايدردي ۵ اول نار رضي ايدي ۵ وحق تعالي كمال قدرتندن ناره قوت ويرمشكه
جمله اجسامي محو ايدر وهر نسنه يي فاني ايدر ۵ ويرك طاشي طوپراق وكرج ايلر ۵ ودموري
دپولادي نرم ايدر ۵ ومصالح ناسه لازمدر مصرع نچه خام ايشي بشره ۵ نچه
صعوبتي صاغ ايدر النجم ۵ وحضرت حق جل وعلا نار جهنمدن بو ناري اثر ايدوب ومسافرلره
زاد سفر قيلمشكه طعامن پشوروب اولان بيلرده چقمق چاقوب اوذ ياقوب دفع طعام
بيدا ايدرلر نتكيم بيورر ۵ نحن جعلناها تذكرة ومتاعا للمقوين فسبح باسم ربك العظيم
وعجايب صنع الهيدندر كه بر رجل صالحك بوستانده واريدي ميوه ديرجك وحصاد
ايدجك زماننده فقرايه تنبيه ايدوب احضار ايدر ايدي ۵ اوراقدن دوكلن وييل
توبرجي وباطلدن طشره دوشن فقراننك اولوب وتكرار دوغرجيقه ايدي ۵ اول
صالحك وفاتي ايدوب اوغللري حتي ايدوب فقرادن مخفي كيجه واروب بابنه
بولدريلر نتكيم حق تعالي بيورر ۵ انا بلوناهم كما بلونا اصحاب الجنة الاية ۵۵
وغرايب صنع حقدندر كه بلدرم بر جسم صغيردر امالكن نار ايله متكيف اولوب قنغي
جسمه دوقنسه كلوسنه ياقر ۵ وغرايب حقدندر كه برده بارچه كيجه ايچنده اوديلار ايدي
دده لر اوركوب چقاردي وكاه كنلك ياقرلر ايدي ۵ اما كورنوزن دخان كورنوردي
حق تعالي خالدين سناني بيغمبر قلوب كوندردي ۵ اول بيغمبر بو قلوب اول ناري

انده فني اثري وخان آتي كورج بلرو **فصل ثاني** شهابلر وبلدبزاتلمقدر **بلكه** حكمابرلر ارضدن دخان تصاعد ايدوب يعني بوقجه چقه و تصاعدنده كره زمهريردن كجوب كره نار واصل اوليجق انده ٥ اكر اول دخان ارضه متصل دكل ايسه ولطيف ايكن ايسه يانوب ياككلقدن صكره نار شفافيه منقلب اولور ٥ اوبليه حتى بحردن فوق اولور يعني كورنمز اولور كره نار قريب اولور سونديكي ظن اولنور ٥ اما حقيقتده سونمش دكلدر بلكه حقيقت ناره منقلب اولمشدر شهاب ده دكلري بودر ٥ اكرچه كه ظاهر ايلدبز آتلوب سوندي كبي كورينور ٥ واكر اول دخان غليظ ايسه ياككلقدن صكره غلظتي مقداري باقي قالور ٥ اوبليه قويرقلي يلدبز كبي كورينور ٥ وكاهي قول وقره اژدرها وبويتزلو جناور وطوب ودبك وقوش قنج نسنه لر صورتنده كورينور عوام قويرقلو يلدبز طوغدي وكوك يوزنده علامت بلوردي ديدكلري بودر كه وكاه اول تصاعد ايدن دخان ارضه اينر ٥ نتكم بر بوم سوينده بونك دخي بونوعدن براخبو ملك شعله سي ايسه اول دخان بوقوردن يانه يانه اينوب اشغده سونمش بوم كيرو يانر ٥ وبو دخانكه كره نار دن يانه يانه اينر مواضع نزولنده نبات كلو سه يانار ٥ وبو كاهي ديرلر عوامك بيوك طاغلر اوده دوشدي برچه كون يانندي ديدكلري بو نزر ٥ اكر سوال اولنورسه حق تعالي جل شانه سوره صافاتده بويوريكيم

اِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ وَحِفْظًا مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ

دموه ملكده ٥ وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا

ياخود غليظ ايسه ثقيل واغلظ ايسه قره كورينور

للشياطين

لِلشَّيَاطِينِ ٥ بيورمش واهل تفسيربيان اتمشلر كه مراد مرجوم اولاندن كواكب كندوسي دكلدر والا كواكب اكسلمك كرك ايدي ٥ بلكه كواكبدن قغلجم كبي آتلان نسنه لردر ايدي بونزدن اكلنور كه شهاب كواكبدن آتلانلر بو حكمادن نقل اتدكك دكلدر بو آيتده ايكي قول اوزاسنده منافات يوقدر ٥ قرآن عظيم ناطق اولدقجه صدق محضدر ٥ حكما ذكر اتدكلري اولقدرجه متحملدر ٥ نهايت شياطينه طرد ايچون اولان كواكبدن آتلان اولا حكما ذكر اتدوكي اوليه ٥ اكر سوال اولنورسه شهاب حضرت رسول صلى الله عليه وسلم ولادتندن صكره اولوب شياطين سمايه عروجدن منع اولنديلر اوبليه دخان كره نار ايريشوب يانمقدن اولور ديدوككز مخالفدر ٥ بيز آيتده اول قول صحيح اولدقجه تقدير جه انوك معناسي شهابك طرد شيطان ايچون اولمسي حضرت رسول عم ولادتندن صكره اولمشدر ديمكدر ٥ ياخود شهاب كه كواكبدن آتلور اول صكره اولمشدر ديمكدر ٥ اوبليه دخان كره ناره ايريشوب يانمقدن اولان شهابك اولدن وقوعنه مانع دكلدر **النظر الثالث** كره هواده در ٥ وبونه برچه فصل واردر **فصل اول** حقيقت هواده در **بلكه** هوا جرم بسيطدر شفاف يعني رنكي يوقدر ٥ وكره هوانك محدبي كره نارك مقعرينه مماسدر و مقعري كره مانك محدبنه مماسدر ٥ وقچن هوا متحرك اولسه يل اولور ٥ امدي هوا بلذات ساكندر ويل هوادر متحرك ٥ وحكما ديرلر كه حما بالعرض اوزرنده اولان هوا اوچ قسمدر **قسم اول** فلك قمره متصلدر انوكله على التوالي دوراننده در ٥ دوام دوراني وسرعت حركتي ايچون نار اولمشدر وغايت حرارتده در فلكدن اشغه اولدقچه حركتي بطيك اولوب وحرارتي اقل اولور ٥ وحرارتي اقل اولدقجه

برودت غالب اولوب زمهریر اولور **قسم ثانی** طبقهٔ زمهریریه در
اما **اوچنجی قسم** اولدر که شمسک و سائر کواکبک شعاعی سطح ارضدن طوقنوب
اندن یوقرویه منعکس اولوب معتدل اولور ٥ اویله اولسه ارضه مماس اولان
هوا زیاده ابرد اولوردی ٥ نتکم قطب شمالی التنده اولان هوا زیاده ابرددر
واول ولایتده التی ای علی التوالی کیجه اولور شمس اورادن بعید اولدوغیچون
اویله انده هوا بارد اولوب صولری طوکشدر ٥ وکدورت وظلمت زیاده در
وانده حیوانات دیرلمز ونباتات بتمز **وبالجمله** اکثر کرهٔ نسیمک ارتفاعی
التی بیک ذراعدر ٥ وغایتده اعلی اولان طاغ اول مقداره ایرشمز ٥
وهواده انقلابات چوق اولور **مثلا** نور وظلمت ودخان وبخار وزوبعه یعنی
قصرغه ودخان واسطی وصاعقه وهاله وقوس سما وبولت ورعد وبرق
دیلسیم وبغمور وضباب یعنی طومان وطل یعنی چه وصقیع یعنی قراغی
دفارج وطالو وشهاب دخی دیرولری بیلیز زیرا بونلرک بعضی کرهٔ اثیرده
اولور نتکم بیان اولندی ٥ وبعضی کرهٔ زمهریرده وکرهٔ نسیمده اولور
فصل ثانی سحاب ومطرده در ٥ بیلکیلکه حکما دیرلر چون تاب
افتاب صولره دوقنه آنلردن اجزاء لطیفه قالقرکه انکا بخار دیرلر ٥ وچون
تاب افتاب یره دوقنه اندن اجزاء لطیفه قالقرکه انکا دخان دیرلر ٥
چون بونلر مرتفع اولوب تصاعد قلسلر شوندن خالی دکلدرکه یاکرهٔ
زمهریره واصل اولالر یا اولمیلر ٥ اول دخان وبخار کرهٔ زمهریره ٥
واصل اولوب آنده صووق قوی دکل ایسه قالقلنوب طوکوب سحاب اولور

واندن قطرات

واندن قطرات نازل اولور ٥ نتکم حمام ایچنده بخار قالقوب قبهسنه واروب
اندن برودتدن قطرات نازل اولور ٥ امدی اول سحابدن نازل قطرات مطردر
اکر کرهٔ زمهریرده برد قوی اولسه اکر سحابده تأثیری اول قطرات سحاب ایچنده ایکن اولورسه
قار اولور ٥ اکر برد تأثیری اول قطرات سحابدن آیرلدقدنصکره اولورسه طلو اولور
واکر ابخره وادخنه تصاعد ایدوب کرهٔ زمهریره ایرمزسه اکر کثیر ایسه اندن دخی سحاب مطر
حادث اولور ٥ اکر قلیل ایسه ارضه ملاحق اولوب طورر ٥ ضباب یعنی طومان دیدکلری
اولدر ٥ اکر اول ابخرهٔ قلیله رقیقه اولوب اندن اجزاء مائیه غیر منجمد نازل اولورسه
طل یعنی شبنم دیدکلری اولدر ٥ واکر اجزاء مائیه منجمد نازل اولورسه صقیع یعنی قراغو
دیدکلری اولدر ٥ بونک طله نسبتی ثلجک مطره نسبتی کبیدر **بالجمله** کاه سحاب حادث
اولور هوانک انقباضندن برد شدیده سببی ایله **امام رازی** ٥ دیمشی اشیاء مذکورهٔ اکثریا تکاثف
هوادن حادث اولور ٥ وحق تعالی حضرتلرینک کمال لطفندندر که هر یل یغمور یاغمز ولایتی
بولنلر اوزره مسلط قلمشدر بولنلری هر طرفه سوررر هر یره یغمور ایرشدررر ٥ تا که سبب
حیات بلاد وعباد اولور ٥ واهل تجربه دیمشلردر که هر موضع که دکزدن فرقی کون قدر
یول بعید اوله انده یغمور یاغمز ونباتات بتمز وحیوانات اولمز ٥ اما اصح بودر که بوقول
کلی دکلدر **فصل ثالث** یللرده در **بالجمله** حکما دیرلر که یللرک حرکتی تموج هوادندر که هوا
جهات مختلفهیه متحرک اولوب یل اولور ٥ زیرا هوا وما ایکی ساکن دکزلردر ٥ تحریک
ایتسلر یل وموج اولورلر ٥ لکن اجزاء مائیه ثقیلة الحرکتدر ٥ امدی ادخنه حین صعودنده
طبقهٔ بارده یه واصل اولسه یا حار یا ساکن اولا یا اولمیه ٥ اولورسه متکاثف اولوب نزول ایدر
یعنی سحاب ثقیل اولوب وبرودت سببی ایله شدت ثقالتندن جهت سفلایه مائل اولور ٥

سبب ارتفاع سحابك اوزره‌در

اوبلیه هوا متموج اولوب متحرك اولور كه اول ریحدر تا خارجی ساكن اولیوب كره‌ٔ ناره
تصاعد ایده كه اول متحركدر حركت فلك ایله اوبلیه آنی حركت دوریه ایله اسفله
اوبلیه انوك سببی ایله هوا متموج اولوب متحرك اولوب ریح اولور یا سحاب بنفسه
ریح اولور تسخین اولوروب عنجون حركت ایلر اوبلیه اجزاسی متحلل اولور اثناء حركتنده
اوبلیه هوا متحرك اولور كه اول ریحدر ٥ یا سحاب ملاقی اولان هوا متموج اولور
جهت سفله كه سحابك ارتفاعی قندر و بو تموج سرایت ایدر سمت ارتفاعنده اولان
هوا ایده ٥ اوبلیه اول سمتده هوا متحرك اولوب ریح اولور ٥ یا سحاب مندفع اولور
بر جانبدن جانب آخره ٥ وانك ارتفاعی حركت هوا ایجاب ایدر بونده‌در ٥ بر طرفدن
اسركن دونوب بر طرفه دخی اسمك یا خود كنده‌سی شبینی ٥ اوبلیه جوانبنده اولان
هوای حیزندن دوروب تحریك ایدر ٥ یا خود دخان كنده‌سی نزول ایدر ثقلی
سببی ایله ٥ اوبلیه سمت نزولنده هوا دفع ایدر وكیبی اوبلیه هوا متحرك اولور بلكه
ریاح عجیبه دنلر قصعه و بونك اكثری تولدی نوله بلاد تركده جوق ایدر طبقه‌ٔ
باریه‌دن مصادف اولور سحابه كه آنی دور ایلردر ٥ لاجرم اول هیئات اوزره
ایدر ٥ كاه صعود ایدر و كیبی بر حدقه اولور ٥ اوبلیه انوك هیوبی اول حال اوزره
قالور فو جق صاچ كیبی كه انوك سببی كاهی اعوجاج مسام اولور و قصعه كاه
اولور ایكی بربرینه مخالف اسن ریالك بربرینه مصادمه‌سندن اولور كه ایكیسی بربرینك
هبوبنه مانع اولوب رهسته برابل حادث اولور مناره كیبی ٥ كاهی بر یكیبه رلف
كاوب آنی قالدره دور ایتدورر ٥ كاهی بر پاره بولت قصعه ایچنده بولنوب
بر اژدرها كیبی كورینور ٥ ریاح عجیبه دن بری سموم دركه ایكیسی ریح محرقه‌در

كاه اولور

كاه اولور آنده یالكز یبوراودیالكی كیبی و بو بعینه سموم یا بقیه‌ٔ ماده‌ٔ شهابیه
یا خود بیلا ایچی بریلرده مور ایروب اندن حرارت تذبذب كسب ایدر بلكه یل ایكی قسمدر
رحمت یلی انك اقسامی ١ رخادر ٢ نشردر ٣ ناشراتدر ٤ مبشراتدر ٥
وعذاب یلی انك اقسامی ١ صاعقه‌در ٢ عاصفدر ٢ بو ایكیسی دكزده اولور
٣ عقیمدر ٤ صرصردر ٤ بو ایكیسی قروده اولورلر بلكه یلك اصولی دوردر
بری شمالدر كه انوك مهبی یعنی اسدوكی یر بیربكردن مغرب شمسه وارنجه‌دكدر بری
جنوبدر كه انوك مهبی سهیلدن مشرق شمسه وارنجه دكدر بری صبادر كه انوك
مهبی یر بكردن مشرق آفتابه وارنجه دكدر بری دبوردر كه انوك مهبی سهیلدن مغرب شمسه
وارنجه دكدر اما شمال بارد یابس در زیرا بر مملكتدن اسر كه كونشی اول ولایت
اوزرندن كجمز ٥ و اول اقلیمده قارلر و یغمورلر بوزلر جوق اولور ٥ و اول مملكتده دكزلر
بوقدر صحرالر و طاغلر جوقدر انوكیچون بارد یابس اولور ٥ وجنوب یلندن برك اسر زیرا
طارد لر و طاغلر ارشمه اوغرار زیرا شمال طرفنده طاغلر جوقدر طابه لردن كلركیچون
حرارت كسب ایدر لولودن آتش صو كیبی ٥ اما بدنی صحیح ایلر دماغه قوت ویرور درنكی
صافی ایلر و هواسنی صحیح قلور ونموتی حركتلو قلور ٥ و حكما دیرلر بر ولایتده كه شمال
وجنوب جوق استه حیوانات جوق طوغر ٥ لكن شمال یلی جوق استه اكثر
حیوانانك نسلی ارككك ایدر ٥ عرب شمال یلنه مذموم عد ایدرلر اول سببدنكه
بولتلری سوندرر یغمور یاغدرمز بركت اندن مزوصو غورلوكنوب برودت ویرر عرب
طایفه‌سی صوغوغه مقتدر ٥ البرد عدو الدین ٥ خرق اد قویب مرتبه اما
جنوب حار رطب در زیرا خط استوادن كلور ٥ و اول ولایتده اتیه زیاده اولور ٥

زيرا بلده ايكي كره انوك اوزرندن كچر دايما انلردن بعيد اولماز ۵ هم اول مملكتده
دكز چوقدر لاجرم هم حار وهم رطب در ۵ بيك يوقسه دمشق وسط ايدر وادمي
كهل ايدر وحواسي اعزاليدر ۵ خصوصا سمعي و بصري كند ايلر واكثري
يغمور ياغدرر ۵ وچين بروبيلانيدن چوق استه اول مملكتده طوغن اولادك
اكثري ديشي اولور ۵ وعجايبدندر كه چين استي صو اوزرنه استه صوغوق ايدر
وصوغوق صو اوزرنه استه استي ايدر ۵ شمال بلنده بو حال يوقدر عرب
طائفه سي جنوب بلني محمود وممدوح طوتارلر ۵ اول سببدن كه بولت قوپاروب
يغمور ياغدرر ۵ ودير لركه لواقح جنوبدندر ولواقح شول يللره دير لركه اغجاري
بولكوا ايلر ۵ يعني اغجلك چچكي القاندن يمشلرن طوتدرور ۵ حتى بودركه بو هر
ديارده جنوب بلنه مخصوص دكلدر ۵ بعض ديارده جنوب يلي مذموم در
مضر اولديغيچون اما صبا اعتدالده قريبدر كوندزك اولكنده اسر صوغوغه قلتنه
مائلدر ۵ زيرا صوغوق يرلره طوقنوب برودت كسب ايدر ۵ اما زمان برودتي
تكبيلدر ۵ زيرا عقبنجه كون طوغوب شعاع شمس ارديجه اولوب قزدوروب تعديل
ايدر ۵ وبعده وبرده اسيشوب اول جهتدن دخي اعتدال كسب ايدر ۵ و بو سحر
اسر نسيمدر كه ادم خوش كلور واويقو كتورر وبيمارلري راحت ايدر وغمناكي
مسرور ايلر ۵ وجمله حواسه موافقدر انوكيچون شاعرلر بوني مدح ايدرلر
دبور صبايه مخالفدر زيرا اكثر كوندزك اخرنده اسر وكونش اول وقت غروبه
قريب اولور انوكيچون حرارت كسب ايدر ۵ وهر خصلت كه صباده واردر
دبور انوك ضديدر بوكا نص در ۵ حضرت رسولك صلى الله عليه وسلم

قوله

قوله كبير مغندر ۵ نصرت بالصبا واهلكت عاد بالدبور ۵ وجميع بلادك
فايده لري بو دركه صوتلري اشتدرلر وقفولري كتوررلر كيلي دكزلرده يورودرلر
وبولتلري سورلر حاجت اولان يرلره يغمور يغدررلر ۵ كاه سبب لطف كاه سبب قهر
اولورلر فصل رابع كه رعد وبرق در يعني كوك كورلمك وشمشك يلاپمقدر
بلكه حكما ديرلر چون تاب دكوب طوقنه انلردن اجزاء مائيه قالقركه انكا بخار ديرلر
جمع ابخره در ۵ وچون تاب آفتاب ارضه طوقنه انلردن اجزاء ترابيه قالقركه انكا دخان
ديرلر جمع ادخنه در ۵ امدي چون ابخره وادخنه قريب اولوب معا انصاعد اتسلر ناكاه
زمهريره اصلرا بخره تكاثف سبيله سحاب اولوب ادخنه سحاب اورتاسنده محبس
اولوب قالسه ۵ انفكاكه اول ادخنه حركت ايدر ياعلوه حرارتي باقي اولوركيچون
ياسفله اجزاء ارضيه مجتمع اولوب ثقل طبيعي يه عودت ايتديكيچون حرارتي زائل اولمق ايله
واجزاء هوائيه انلردن منفصل اولمق ايله ۵ بهر تقدير يعني كرك يوقاريه حركت ايتسون
كرك اشغه يه حركت ايتسون ۵ سحابي يرتب شدت ايله انلردن آواز پيدا اولوركه رعد اولور
واكر دخان سحاب اورتاسنده محكم سورتشمك واقع اولورسه انلردن نار ظاهر اولور
چقمق طاشي ايله دموردن ظاهر اولور كبي ۵ اكر لطيف ايسه تزجك سونيور كه برق
اولور ۵ واكر انن اجزاء ارضيه دهنيه وكبريتيه اولوب اول نار آنلكي دوتوشسه
اول اجزا جسم اولوب يانه يانه اينوب يره راست كلورسه ياقريقر صاعقه يعني
يلدرم اولور ۵ واكر سوال اولنورسه نيچون رعد وبرق وصاعقه اكثر يازين اولور
قيشده اولمز ۵ بز ايدرز زيرا بخارك ودخانك واجزاء ارضيه دهنيه نك
واجزاء ارضيه وكبريتيه نك صعودي شمسك تاثيريله در وارضك يبوستندندر

بوسبیله اکثریا ذن بولنور قیشین بولنماز مکر قیشی زیاده قوراقلو اوله ○
و رعد و برق صوت و یلا بیلاده اولمز ○ زیرا صوت دخان رفع ایدر منجمد
قیلوب صویه منقلب ایدر **بلکه** یلدیریمک خاصیتی درکه قیونی دوریدن
ایرکینی آتجق یاقوز ○ و کیا ایچنده التونی کیسنی ایرید کیسه یه ضرر ایتمز
حکایت براوغلانجغن بالدیرینه یلدیریم طوقنوب ابکی ایکیلدن
دوشروب اما قان چقمامش یلدیریمک حرارتی طاغلدیغیچون **بلکه**
رعد و برق اولدیغی زمانده برکیشی بو دعایی اوقورسه اکا یلدیریم طوقنمیه دعا
بودر ○ سُبْحَانَ مَنْ يُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ ○
یعنی رعد محکم اولدقده رسول صلی الله علیه و سلم دعا ایدوب آیدردی
اَللّٰهُمَّ لَا تَقْتُلْنَا بِغَضَبِكَ وَلَا تُهْلِكْنَا بِعَذَابِكَ وَعَافِنَا قَبْلَ ذٰلِكَ
و یلدیریمک خاصیتی درکه صویه کیرمک ایله تزجک سونمز بلکه صو حیوانلرنی
پرهان ایدر ○ و یلدیریمک خاصیتی درکه طاغلری طشلری پاره پاره ایدر
اکثر جثه سی کوچک اولور اما قوتی بیوکدر ○ کاهی جثه سی بیوک دخی واقع
اولور **حکایت** شیخ ابو علی بن سینا روایت ایلمشکه جرجانده هوادن
بیوک دمور پاره سی دوشمکه ایکیوز اللی بتمان ایمش ○ بر دیوار یاتوب
اندن صچرایوب بر یاتوب خلق یری قازوب چیقروب سلطان محمود بونی
اشیدوب جرجان امیرینه آدم کوندروب طلب ایلمش ○ اغرلغندن نقل ایده میوب
چوق زحمت ایله بر پاره سنی قوپروب کوندردیلر ○ اندن قلیج دزمک
استیوب اوستاد زحمت چکوب قلیج ایلمکه میسر اولمامش ○ شیخ ابو علی

دیمش

دیمش جمله سی طار و دانه سی بربرینه یاپشمش ایدی **بلکه** رعد و برق معا حادث
اولورلر ○ اما برقی علی الفور کورینور ○ زیرا شعاع بصر اسرعدر ○ لکن رعد
صکره اشیدلور زیرا صوتک وصولی تموج هوا ایله در بر پاره کلور ○
کوریمسین قصار طوقمق ایله بزی ادرسه اراقدن ضربینی دفعی کورینور ○ زیرا شعاع
بصر اسرعدر تموج هوادن اما ضربک صوتینی کچ اشیدرسن **بلکه** برق چوق اولسه
اندن صکره چوق یغمور یغر ○ زیرا کثرت برق سحابک تکاثفندندر ○ یعنی سحاب تکاثف
اولوب قالکلین ایچنده صولر محبوس اولوب صکره یول بولدیغی چوق یاغر ○ نتکم بر برده
صوی صالو برسلر صکره صالیویرجک زیاده آقر شو بجلین که بر کیسه کندوی ضحکدن
منع ایده اکثر بوندن قهقهه ایدر **فصل خامس** هاله و قوس سماء یعنی آی
اغلنجقه دی و الکم ساغملدر **بلکه** هاله نک سببی بودر که یعنی غایتده یوفقه
سحاب واقع اولسه انده اولان اجزاء مائیه صغیره که شفافه اولوب بربرینه متقاربه
اولالر ○ اما بربرینه متصل اولمیه هر بری کوچک آینه کبی اولور ○ بز بونلر یوزندم ایله
قرادرتانده واقع اولور ○ یعنی آدم نظر ایله جرم قمره شعاع مخروطی که کوزدکی رطوبت
جلیدیه دن چقوب اول اجزاء مائیه یه اوغرایوب اندن کچوب جرم قمره واصل اولمه ○
اول اجزاء مائیه بر دائره کبی اولدیغیچون شعاع مخروطی اندن جرم قمره واصل اولدیغی
هر بر دانه سی بر مرآت صغیره کبی اولدیغیچون ○ هر بری قمرک ضوئنی کوستروب شکلنی کوسترمز
زیرا مرآت قتی کوچک اولیجق شکل کوسترمز لون کوستریر ○ او بلیه قمر بر بوردن دائره نک
ایچنده واقع اولمش کبی کورینور ○ اگر هوا اولونسه قمرک اوکنده واقع اولان اجزاء
مائیه ایچون مرآت صغیره کبی اولوب لون قمری کوسترمز ○ بوز اینسه شعاع قوی اولوب

نوری قمر مقابل اولدیغیچون اول اجزاء مائیه ایکی نوردن اورتاسنده واقع اولوب
اصلا حیلولتی اولمز صانکه یوق اولور ○ اما قمر مقابل اولمدیغی اجزاء مائیه ایکی نوره
اورتاسنده اولمیوب نوعا حیلولتی اولوب لون قرمزی کوستر **بلکه** قچن
صفت مذکوره اوزره ایکی سحاب واقع اولسه بربرینك اوزرینه ایکی هاله کورینور
اشغه اولان بیوك کورینور بزه اقرب اولدیغیچون ○ وبعض کمسه بن هاله کوردم
بری بری اوزره دیمش ○ وهاله شمس اوکنده دخی واقع اولور ○ اما غایتده نادردر
اکثر واقع اولدیغی قمر کبی کورنمز تمام دائره کورینمز ○ کاه کاه قمرده دخی قوس
کبی هاله کورینور تمام دائره کورینمز ○ اگر سوال اولنورسه هاله دکلدر وقوس سما
دکلدر سحاب کبی امر محقق میدر یوخسه خیال میدر ○ بیز اییدرز بو اختلافی
مسئله در ○ اما اصح اولدر که امر محقق دکلدر ○ بلکه خیالدر ○ زیرا اول اجزاء
مائیه مرایای صغیره مشابه سندر مرآتده صورت مرتسم اولمز بلکه شعاع بصر
مرآتدن قتوب انلردن مرئیه منعکس اولور ○ انوکیچون مرآتی بر طرفه دخی دونه سه
بر غیری صورت کورینور ○ اگر سوال اولنورسه هاله نیچون قزیله مائل اولور
نورانیسینك کورینمز بلکه کوك کبی کورینور ○ بیز اییدرز نه آینه نك رنکی در اولسه
شعاع بصرك انعکاسنده مرئی اولان نسنه آینه نك رنکی ایله ملون کورینور
مثلا بر کمسه قزل صرجیه نظر ایله صورتنی قزله مائل کورر ○ وکوك صرجیه نظر
ایله صورتنی کوکه مائل کورر ○ امدی اجزاء مائیه کوك رنکنه مائل اولدیغیچون
نوری قمری کوك کبی کوسترر صباح نورانی کوسترمز ○ چون هاله بحثی ایدوکن مفصل
بیلدك ایسه شمدنکره **قوس سما** تفصیلن دخی ذکر ایدهلم بو وجهله که کتب حکمیه

مطالعه سندن

مطالعه سندن مستغنی اولاسن ○ امدی بیلمك کرك بونك سببی دخی سحاب رقیق واقع اولوب
انده اجزاء مائیه شفاف بربرینه متصل اولمیوب هر بری کوچك آینه کبی اولوب وشمس مقابل واقع
اولوب **مثلا** شمس مشرق جانبنده اولوب اول مغرب جانبنده اولا یا شمس غرب جانبنده
اولوب اول شرق جانبنده اولا تا که شعاع بصر انلردن منعکس اولا ○ واول اجزاء مائیه
بر جسم کثیفك اوکنده اولمق کرك طاغ یا سحاب مظلم کبی زیرا جسم شفافك اردنده
بر جسم غلیظ اولمسه شعاع بصر انلردن نفوذ ایدوب انعکاس بولمیوز ○ نتکم آینه نك ارقه سنده
قره صبر اولمسه شعاع بصر انلردن نجوب کندوکیچون صورت کوسترمز ○ وبو اجزاء مائیه نك
وقوعی شمس افق سمایه قریب اولدیغی قوس سما کورینور ○ زیرا شمس مرتفع اولسه انعکاسنك
حرارتی زیاده اولوب واجزاء مائیه لطافتی ایچون اول حرارتله هوایه منقلب اولور ○
وبو اجزاء مائیه بر وجهله واقع اولمق کرکدر که دکرمی اولا تا که شمسدن بر خط مستقیم
چکلوب اول اجزادن بربرینه کلوب بعده دوائر لر اولسه برکار کبی هر برینك
اوزرینه واقع اولا ○ وتوبله کرکدر که اول اجزاء مائیه دن زوایه انعکاسی که مساوی در
زوایه شعاعه اول خط مستقیم محیط اولدیغی زوایه نك اوزرینه واقع اولا ○ بس چون
اجزاء مائیه بو وجهله واقع اولسه انسان اکا متوجه اولوب نظر ایدیجك شعاع بصری
اول اجزادن شمسه منعکس اولوب هر بری ضوء شمسی کوسترمیوب شکلینی کوسترمز ○ نتکم هاله ده
بیان اولندی ○ او بلیه اول اجزادن بعض دائره مقداری کورینور ○ وبونك لونی
بری بلکه سکز کورینور ○ ولکن شمسه قریبه قول اولور انلردن اشغه اولان صاری در
انلردن اشغه اولان ارغوانی در ○ انلردن اشغه اولان کرانجه رکه مرکبدر صاری ایله ارغوانیدن
انلردن اشغه اولان بنفشجیدر انلردن اشغه فستقیدر انلردن اشغه بشلیدر اکثر او قاتده

[illegible]

ادج لون كورينور ۵ واختلاف الوان شمسه قرب وبعد اعتباريله ايلادر يعني شمسه قريب اولان اجزادن انعكاس قزل كورينور ابعد اولان يشيل كورينور ۵ دخي بو اختلاف ۵ الوان ۵ ۵

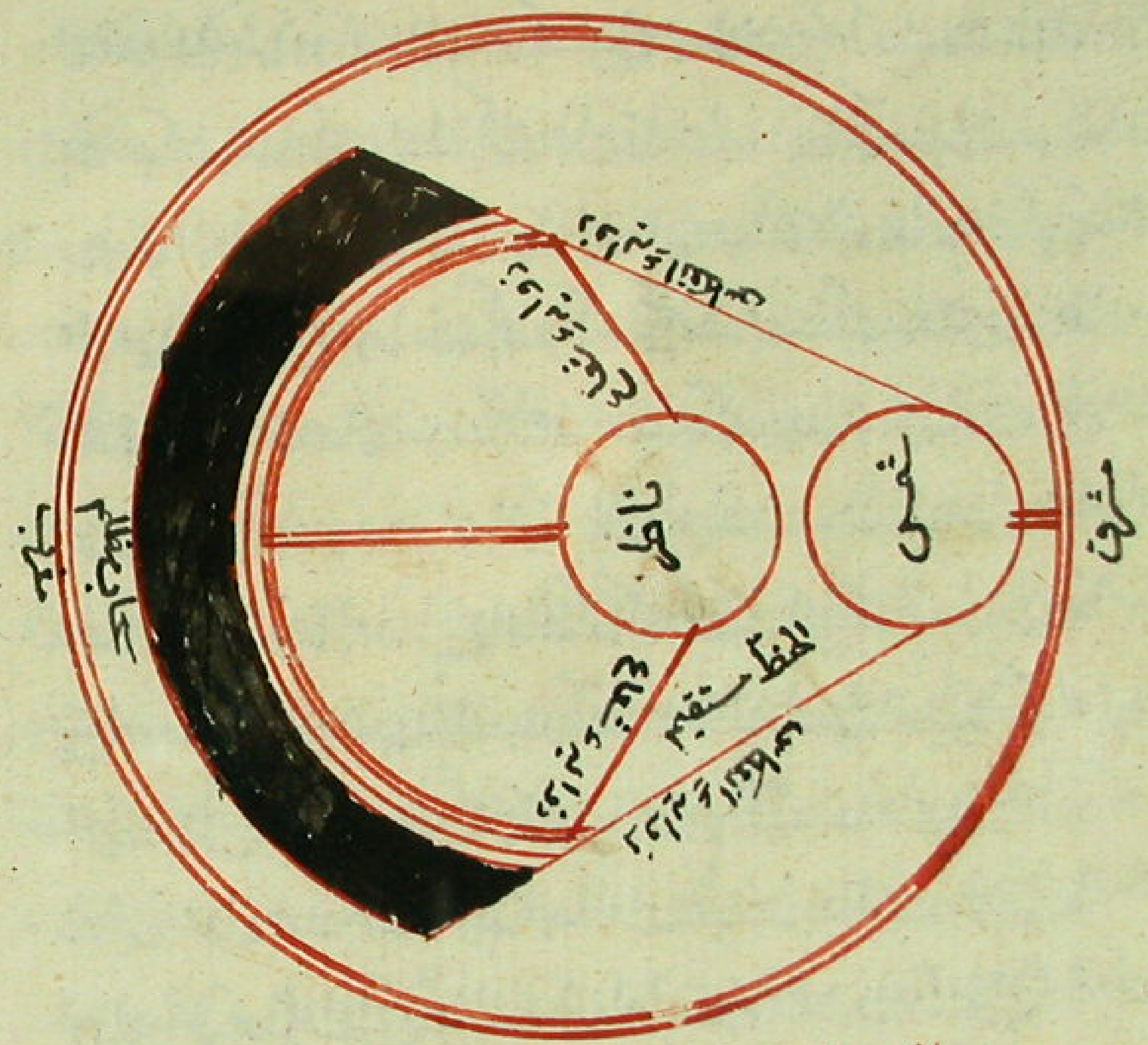

حكايت شيخ ابو علي سينا ديدي بن حمامده قوس سما كوردم بو كلامك ديمكي ظاهر بودر كه ضوء شمع حمام جاملرندن دوشوب انلر ملون اولدي غيچون انعكاسي ديوارده دوشمش اوله ۵ اني ابو علي قوس سما صانمش ۵ اما ابو علي يه بو مقوله خطاء فاحش اسناد ايتمك خطاء فاحشدر ۵ ظاهر بودر كه اول حمامك فوق ديوارينده اولكنده تصاعد ايدن بخاردن اجزاء مائيه هيئت مذكوره

اوزره

اوزره واقع اولوب مقابلهسنده شمع اولوب شعاع بصر اول اجزاء مائيهدن نفس شمعه منعكس اولوب انوك لونين كوسترمشدر بلكه قوس سما اكثر فصل بهارده وخزانده ظاهر اولور ۵ نجز ادم بر طالع اوسون ده اوله اشغاو واده قوس سما اولسه بو فرودن اشغه جميع شكلني كورر حكايت شيخ علي ديدي طوس ايله باورد اورتاسنده بر يوجه طاغ واردر بن انوك اوزرنده ايدم شمس طالع ايدي بن ايله ارض اورتاسنده بر بلوت وار ايدي ۵ نظر ايلدم بن ايله ارض اورتاسنده تمام بر دائره كوردم قوس سما لوني ايله پس اتمكه شروع ايلدم ۵ انلركه دائره كوچك اولدي چون اول سحابه برابر اولدم محو اولدي بلكه بعضلر زعم ايلمشكه بونلك كبي حوادثك حدوثنده سبب بو ذكر اولنان دكلدر ۵ بلكه اتصالات فلكيه وقواي روحانيه در كه بونلك كبي اشيانك وجودن اقتضا ايدر ۵ اوليه هاله وقوس سما خياللات قبيلندن اولمزه ۵ اما امام ديدي بنوم ذكر اتدوكمزه منافي دكلدر ۵ زيرا صحت ومرض كبي اسباب عنصريه مستند اولمسي اتصالات فلكيه وتاثيرات نفسانيه مستند اولور ۵ لكن بو بعضلرك كلامينه تأكيد ايدر اصحاب تجارب مشاهده ايتدلركه بو حوادثك امثالي كائنات جوده حادث اولمق دلالت ايدر بعض امورك وقوعنه ارضده ۵ اكر بونلر موجودات اولوب مستند اولمسلر اتصالات واوضاع فلكيه بو استدلال صحيح ومستمر اولمزايدي ۵ واصحاب تجارب هاله حقنده ديمشلردر ۵ هاله بل اولميجق اولور ۵ وتجزي هاله هر طرفدن بوزلسه اچلمغه دلالت ايدر واكر هاله اولدرو غي سحاب رقيق فالكثلت يغموره دلالت ايدر ۵ واصحاب تجارب قوس سما حصوصنده ديمشلردر ۵ قوس سما شرق جانبنده واقع اولسه ۵ فى بر جلادن قنغي برجده واقع اولورسه ۵ برحكم دلالت ايدركه ۵ بو موضعده بيان اولنمشدر ۵ ۵

اشغه دکره‌یِ ارضدن یوقرو دره ۝ وکره‌ی ماده صحیح الاستدارة دکلدر زیرا تضاریس
ارضدر تفع کره مادن یوقرو چقمشدر حیوانات برّ محل اولرق ایچون ۝ اما اول تضاریس
ارض کرویتی مانع دکلدر ۝ بو ذکر اتدوکمز احکامک بیانی یوقروده کچمشدر ۝
تقریبًا و بعیدًا و غامر بربرینه محیطدر لکن ماجمع ارضی محیط دکلدر ۝ و مائک کرویتینه
دلیل بودرکه بحره راکب سفینه برطاغه قریب اولسه اول طاغک اولا قله‌سی کورینور اندنصکره تدریج ایله
اشغه‌سی کورینور ۝ حضرت حق جلّ و علی مائی ایکی قسم خلق ایلدی بر قسمی طتلو بر قسمی
طوزلو ۝ اکر حوال اولنورسه بر قسیم دخی وارمیدر آنی ایچون ذکر اتمدککه اول قسم اچی صودر
بیزلر ابریز اچی صو طبعتده قایم در طتلو صو کبیدر ۝ اوبلیه اولی قسمدر اخلدیه باشقه
بر قسیم دکلدر ۝ اکر حوال اولنورسه طوزلو صونک نه‌دن طوزلودر ۝ بیزلر آنی دیرز چونکه
شور و حرارت شمس‌دن محترق اولان یرلرده اولرق ایچون اول یردن ملوحت کسب ایلدی
اکر حوال اولنورسه صو ایکی قسم خلق اولنمغین حکمتی نه‌در ۝ و بویله صولر مثلا دکزلر
طوزلو اولمغک منفعتی نه‌در ۝ بیزلر ابریز بویله خلق اولنمقده منافعی واردرکه اول
منافعک بعضی بریده و بعضی بریریده بولنور جمله منافع هر بریده بولنمز ۝ و دکزلرکه چونکه
صولرده منافع عظیمه‌سی واردر هر برینک بیانی ایرولم ناکه حق تعالینک حکمتلرینی بعضی
معلوم ایدنوب خاطرک سکون بوله ۝ و هر برینک منافعی مستقل ذکر ایدلم
ناکه اشیادن حاصل اولا ۝ اما طتلو صونک منافعندن ۝ بری بودرکه سنه‌ده
فرو ریّدن بری بودرکه بقاءِ حیات بونسز اولمز ۝ اکر حوال اولنورسه بعض
ناس صو اچمزبا وجود که حیاتی باقی اولور ۝ بیزلر ابریز صونک عینی ضمنی اجزاسی
اولکلار غیرین ترکیب اولنانی ایچره ۝ حوشابلره شربتلره و ایرانلر کبی ۝ وطتلو صونک

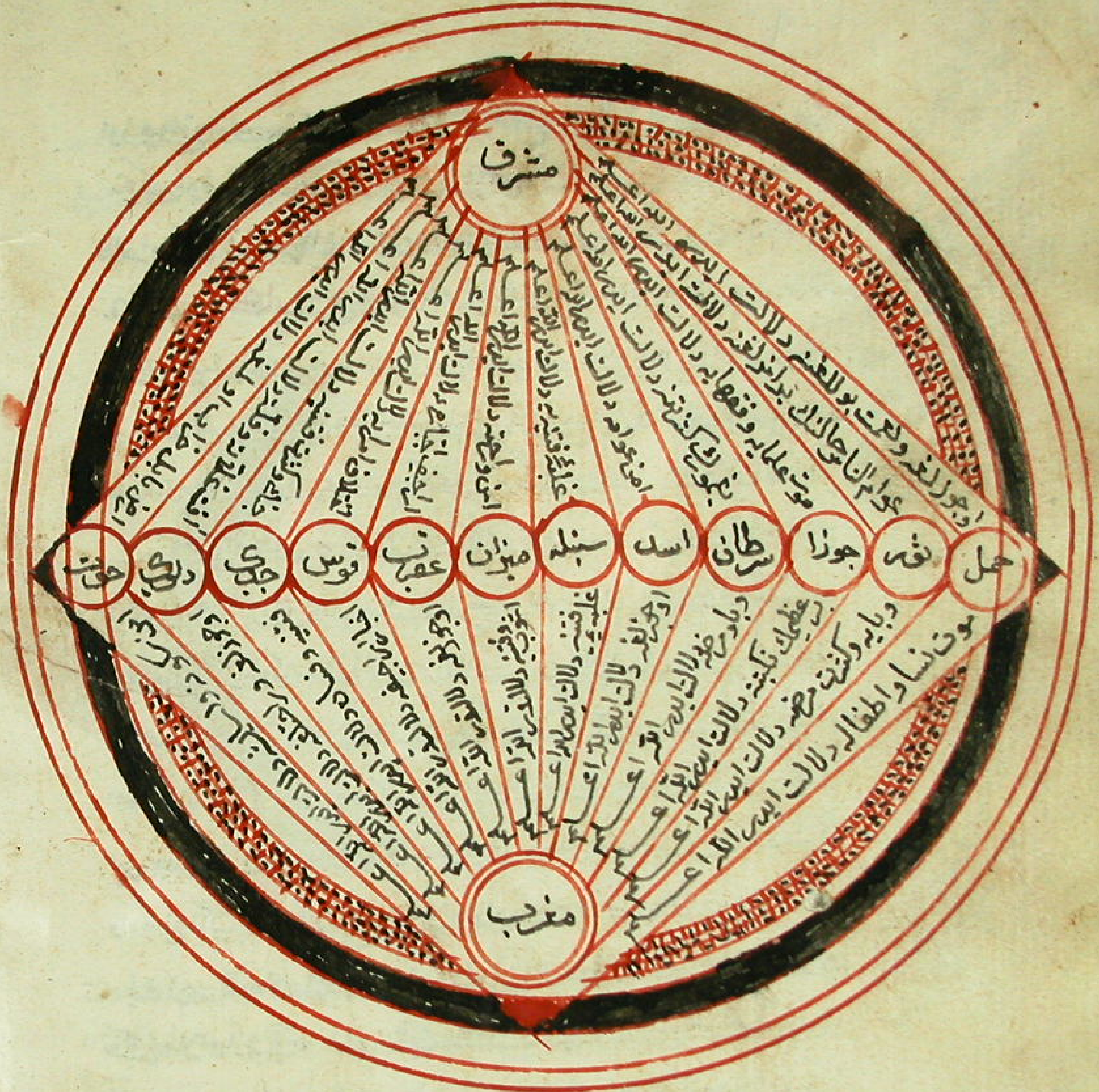

النظر الرابع ماده‌ده رکربونه دخی درت فصلدر ۝ **فصل اول** حقیقت باد
بلمکدرکه ماجرم بسیط کرویدر و طبعی بارد و رطب در انوک بکانی کره هوادن

آتشه

منافعندن بری بودر که نباتات بونسز اولمز بری بودر که حیوانات
بونسز حیات بولمز غذای انسان نباتاتدن وحیواناتدندر ٥ اگر
طتلو صو اولمسه حیات انسان بلکه انسان اولمزدی نتکم حق تعالی
جل شانه بیورر ٥ وجعلنا من الماء كل شيء حي ٥ وطتلو صونك
منافعندن بری بودر که طعام کیلوس بولدقدنصکره صو اجله
طعامی هضم ایدر بری بودر که غدالری ودوالری طمارمنفذلره نفوذ
ایدرر ٥ بری بودر که بدنی ولباسی وسائر اسبابی پاك ایدر کندونك
بولانقلغی دخی یوقدر سائر مائعات طوزلو صو بویله دکلدر ٥ بری
بودر که بر عضودن قان آقسه انوك اوزرینه چوق طتلو صو دوکمك ایله
قان آقمز اولور ٥ بری بودر که طتلو صوی فاتر اولدوغی حالده یعنی
ایلیجه ایکن عضو مریض اوزرینه یاپجه یاپجه دوکسه صحت بولور
بری بودر که طتلو صوی فاتر ایکن اچسه بلغمی لطیف ایدر ٥ بری
بودر که بر طتلو نسنه یه طتلو صو یه اصلا انسان لذتن صورب کند و یه
جذب ایده جب اول لذت ایله متکیف اولور ٥ بری بودر که بر نسنه اگا
قوشدرلسه انوك لونی وطبیعتنی قبول ایدر کاه شکر کاه سرکه کاه بود
کاه حمر اولور وبالجمله جمیع الوانی وطعومی قبول ایدر که منار ویرقار غوب
صاری اولور وقزل ایله قرغوب قزل اولور وطتلویه قرغوب طتلو
اولور واجی یه قرغوب اجی اولور ٥ اما کندونك لونی وطعمی یوقدر ٥
وطتلو صونك بونلردن غیری منافعی چوقدر بر مقدارین بیان اولندی

طوز

طوزه اولمیجون که القليل يدل على الكثير ٥ اما طوزلو صونك منافعندن ٥ بری بودر که
صوی طوزلو اولمیوب طتلو اولایدی بر زمان طورسه قوقردی ٥ زیرا طتلو صونك
شانندندر طورمغله متعفن اولمق پس دکزلرك صوی قوقسه هوا انوك قوقوسندن اطراف
عالمه یرلکند ایدوب سبب طاعون اولوردی ٥ اولیجه حیواناتك هلاکنه مؤدی اولوردی
لاجرم حکمت الهیه بونی اقتضا ایلدی که دکز صوی طوزلو اوله تاکه بو فساد اولمیه ٥
بری بودر که دکزلرده عظیم جثه لو حیوانلر اولور ٥ وآنلر اجل ایروب هلاك اولورلر
طوزلو صونك خاصیتیدر که جیفه لری قوقوتمز ٥ اگر دکزلرك صوی طوزلو اولمیه ایدی
مردارقوقولری عالمه منتشر اولوب انسان متاذی اولوب بلکه تعفن سببی ایله طاعون
حادث اولور ایدی ٥ پس دکز صوی طوزلو اولدی تاکه بو فسادلر اولمیه ٥ بری
بودر که دکز صوی طوزلو اولدوغیچون آنده لؤلؤ وعنبر وسائر دکزده اولان نسنه لر
حادث اولور ٥ عجایب غرایب ذکر اولندوغی محلده تفصیل اولنه کرکدر که ٥ بری
بودر که طوزلو صونك خاصیتیدر طتلو صوی محو وافنا ایلمك اگر دکز صوی طوزلی
اولمسه ٥ والحاصل طتلو صولری افنا ایلمسه ٥ بو دکلو ابرمقلردکزلره قریشوب
یوما فیوما دکزلرك صوی آرتوب جمله وجه ارضی احاطه ایدوب حیوانات برده معاش
میسر اولمزدی ٥ بری بودر که فره بالجمله اولان طوزلی صولر امراض مشکله یه شفاء
اولور که اول بالجمله کبروب صحت بولورلر ٥ وزمزم صوی دخی خور اولدوغیچون
امراض کثیره یه دوا اولور که خبرده زمزم حقنده وارد اولمشدر انه طعام طعم
وشراب سقم وتجربه اولنمشدر که زمزم آج اولانی طیورر ومریض اولانه صحت
ویرور ٥ وبری بودر که دکز صوی طوزلو اولدوغیچون دکز قوربنده خور برلرده

دینلدی که [illegible] زمزم صوینه [illegible] اولان عارفلردن [illegible]

محلّلها دن اولوب ابو طوزلر حاصل اولور **خوز نیاجه** جل‌شانه دکز صوین چوق
ایلدی تاکه آنلردن بخارات کثیره تصاعد ایدوب هوا غناک اولوب تکاثف
و برودت سببی ایله سحاب لر حادث اولوب هر یره مطر نازل اولوب برکات
ارضی حاصل اوله **و عجایب** صنع الهیه دندر که هر مطعوم و هر مشروب
عقصیله وحمله محتاجدر که اکل و شرب اولنه ۝ اما صو هیچ عمله محتاج دکلدر ۝
و کثیر الاحتیاج ایکن هر یرده بولنور ۝ مثلا ایرماقلرده و چشمه لرده و اشمه لرده
و کوللرده و تپولرده و یغمور نازل اولوب سیللرده انوکیچون دیمشلر **مصرع**
نعمتک ممی ایلقدر ۝ و غرایب صنایع حقدندر که دکزدن بخار قالقوب
برودت ایله سحاب اولوب و بلی اول سحاب صوروب طوزلولغی کیدوب
طتلو صولر یغمور اولور **خوز نقاجه تان** کره هوای طولاب شکلی ایدوب
بولتلری طولاب قوغسی کبی ایلوب دکزلر صوی قالدروب بوستان عالمی
صولندروب انواع نباتاتی پیدا ایدر ۝ و صولرک فضلاسین چوقورلرده و یته
و بغارلرده جمع ایدوب عباد و دواب اندن انتفاع ایدرلر ۝ و عجایب
صنعت حقدندر صولرک بعضی یر اجدوکی و بعضی هوایه منقلب اولوب
و بعضی دکزلرک طوزلو صوی نحو انتروکی ۝ والآن انسان و نباتات اولان
حیوان غرق اولولر ایدی **و بالجمله** صولرک کرک طتلو و کرک طوزلوسی
منافع کثیره یه جامع در ۝ تنکلم بعض بیان اولندی اما بو دار دنیا محل کون
و فساد اولدوغیچون منافعی اولانک مضاری دخی واردر ۝ اوبر اولسه
صولرک مضارتی دخی ذکر ایدلم ۝ تاکه ضررلرندن احتراز ایده سین ۝

امّا طتلو صونک برنجه ضرری واردر **بری** بودرکه صو مصدره وارد یکنه و اصحاب
سده یه زیان ایدر **بری** بودرکه صوی چوق اچمک شهوتی ست ایدوب قواء ضعیف
ایلر **بری** بودرکه حمامدن چقدقده نصکره و قت حرکت اثر کر نصکره و کیجه اویاندقده نصکره
چوق اچمک و یاز کونلرینده ایلیجق صولر اچمک استسقا کتورر **بری** بودرکه اصحی
صو اچمک معده یی سست ایدر و دماغه ضرر ایدر **بری** بودرکه ایلیجق صو اچمک ذهنی کوندن
ایدر و ادراکی ضعیف ایلر **بری** بودرکه جریانی محکم اولدوغیچون ادمی طوبرلایوب غرق ایدر
بری بودرکه چوق یغمور یاغه اکثر سیل اولوب ولایتی خراب ایدر **حکایت**
اربع و خمسین و تسعمائه سنه سنده ولایت شامدن بر ناحیه ده عظیم سیل اولوب
بر اوغلانجغی بشیک ایله آلوب کیدوب بشیک بر اغاجه بوداغنه ایلشوب آنده آصیلو
قالوب سائر ناسی غرق اولوب اول ناحیه خلقندن اول اوغلانجقدن غیری برکمسه
خلاص اولمدی ۝ پس طتلو صونک بو معقوله آجی و ضرری فاحشی و مضرتی عادتی
واردر نعوذ بالله منهما **بری** بودرکه برکمسنک یاره سی اوله صو دکسه ضرر ایدر
بیت صو ن لبکدن یاره لو بغرمه دیدیم یاره صو ۝ اول طبیب جان و دل ددیکه مز یاره صو ۝
بری بودرکه هرکمکه صوی چوق ایچکه بکنه صو طورر کوزی قرارر بکزی صارار ۝ **امّا**
طوزلو صونک برنجه ضرری واردر **بری** بودرکه هوای غلیظ ایدر **بری** بودرکه دماغی
رطب ایدوب نسیان کتورر **بری** بودرکه مسح شب درر ادمی تیزجک پیر ایدر ۝
بری بودرکه اسنانی کوفلندروب تیزجک اسکسدر **بری** بودرکه مأکولاتی تغییر ایدوب
تیزجک افساد ایدر **بری** بودرکه دکز سفری غایتده خطرلودر **بیت** ای دنیز کرا غایه
کوزمدن سفراغه ۝ دریا سفرینک چوبلوسن خطری وار ۝ **فصل ثانی** برحادثه اولمقدن

ارضك بر جانبنده یعنی صو جمیع ارضی احاطه ایتیوب دکز بر جانبنده واقع اولوب
بر جانبی آچوق قلاب بلکه حق تعالی جل شانه عجایب صنعندندر صو آچلوب بعض
ارضك وجهندن اکر بویله اولسه امر طبیعی بویله اقتضا ایدر ایدیکه صو جمیع ارضی
احاطه ایدوب ارض صو اورتاسنده بر طه صاروسی کبی اولوب صو بر طه نك
اغی کبی اولایدی ○ اول وقت نظام حسن و حکمت عجیبه باطل اولور ایدی ○ یعنی
حیوانات بر اولمزدی و نباتات بتمزایدی ○ اول تدبیر الهی اقتضا ایلدیکه مرکز فلك
شمس مرکز ارضك مخالفی اوله ○ تاکه شمس دور ایدوب ارضك بر جانبنه قریبه و بر
جانبنه بعید اولوب شمس قریبه اولدوغی جانبك صوینی قوروب تبخیر ایده ○
و صونك شاینده منجذب اولمغه قزان جانبنه ○ و شول جانب که شمس اکا قریبه در
جنوبدر ○ واول جانب که شمس اندن بعیده در شمالدر ○ او بلیه جنوب جانبی
عظیم بحرلر اولدی صولر اکا منجذب اولدوغیچون و شمال قوری اولدی ○ اکر
سؤال اولنورسه شمال طرفنده دخی دکزلر واردر ○ بیز آیدرز شمال طرفنده اولان
دکزلر جنوب جانبنده اولان دکزلره نسبت خلیج یعنی دکز قولاغی و کوچک دکز
قدردر ○ اکر سؤال اولنورسه بو قرون ارضدن تضاریس ظاهر اولمشدر دیشلرك
بونی صو بر طرفه چکلوب یرلك بعضی آچلدی دیرسن ○ او بلیه ایکی قول بربرینه
مخالفدر ○ بیز آیدرز ایکی کلام ایکی مذهبه نظردر یاخود قول اولده مسامحه
واردر مراد صو بر جانبه آقوب ایله تضاریس ظاهر اولدی دیمك دکلدر والله اعلم
بحقیقة الحال ○ صونك کاه کاه ارتفاعی اولور بونك سببی اولدر که شمس تحت
تأثیر ایله صوده صو لطیف اولوب متخلل اولوب هوا کبی شیشوب دخی واسع

مکان

مکان اقتضا ایلیوب او بلیه اجزاسی بربرین دفع ایدرلر جهات خمسه یعنی شرقه غربه
و شماله و جنوبه و فوقه ○ او بلیه وقت واحدده دکز ساحللرینه مختلف یللر اورر و دکزك
اورتاسنده بوجه اولور ○ انوکیچون دکزك اطرافنده بال و موج اکثر اولمز اما اورتاسنده
چندان اولمز ○ وخواص ثمره بحرلرك جزر و مدی استطراد و اجمالا ذکر اولنمغی ایدی ○
بو اراده اصالةً و تفصیلا ذکر ایدلم تاکه بعض بحورکه آنده جزر و مد واقع اولور ○ انوك
تفصیلی تمام معلوم ایدرسنکه سببی خفی اولان اسرارندندر امری بلکه دینلده سبب خلق
و بزلر طاغلرو طشلر واردر چنکه قمرك نوری دکزه تأثیر ایدوب اول طاغلرو طشلره طوقنوب
اندن منعکس اولوب دکز قعری صوی لطیف واسع اولوب متخلخل اولور ○ قمرك نوری مادامکه
ارتفعده اوله دکزده لطافت تخلخل زیاده اولور ○ لاجرم صوی آرتوب و طشره مد بودر ○
و چون آی اکسلمکه باشلیه ○ بو طاغلره و طشلره برودت اولوب و دکز صولری غلیظ
و باردا اولور ○ لاجرم دکز صولری چکلوب اکسلور که جزر بودر ○ بس آیوك اولندن
اون بشنه دك مددر ○ و اون بشندن صکره جزردر و هیجان بحور یعنی دکزلرك حرکتی
کلیسی افلاطك ابدانه هیجانی کبیدر ○ نتکم کورسن دمده صفرایی و بلغمی و سوداسی اولان
کمسه نك کاهی خلطی حرکت ایدر ○ کاهی آرجی ازجوق ساکن اولور بحرلرك دخی ماده لری
واردر قوت بولیجق حرکت ایدر آندن صکره ساکن اولور ○ حضرت رسول صلی الله علیه وسلم
مدو جزر احوالنی عبارت لطیف ایله بیان قلمشدر ○ ان الملك الموکل بالبحار یضع رجله بالبحر
فیکون ذلك المد ثم یرجع فیکون منه الجزر ○ حکما هوادثی اسباب ظاهره جزئیه
اسناد ایدرلر ○ اما اهل شرع مسبب الاسباب امرینه و اکا منوط اولان ملکلره اسناد ایدرلر
کتابت محمود بن ذکریا دیدی امام عبد الغفار شامی یه سؤال ایلیوب دیدم بحر اعظم

موجود اولورلر ○ دیدی بیلمه ایکی کره اولمغه ایکیدن آرتق اولمز بر بحر بهار اولنه
بری کوز اقلنه اولور ○ تنکم بینه آدمك بو ایکی فصل اوقلنه اخلاطی حرکت ایلر بحر
محیطك دخی بو ایکی فصل اولنه موادی حرکت ایدر ○ بو الحزاکی صوکی اکره و النجاکی
اکسلور ○ چون کرهنك مانك احوالیدن و صولرك احکامندن بحث نفایس و غرایب
استماع اتدکشمدیکه و هیئات غرایب و انلردن اولان عجایبی ذکر ایدهلم تا که
بحر محیطکی علمك عالی محیط اوله **فصل ثالث** که بحار سبعهدندر بلکه کبار
سبعهنك اعظمی بحر محیط در ○ جمله دریالر بوکا منسوب دیلدکیبیدر ○ و حکما یونانلر
یونان لغتنجه اوقیانوس دیرلر ○ کعب الاحبار دیمش حضرت حق جل و علا بر بیك
دکز خلق ایلمشدر **اوچی** محیط در که اعظمی محیط در بونده جزیرهلر واردر که عددنی
کیسه بیلمز الا حق جل و علا ○ و بو جزیرهلرك بعضی معموردر یعنی مخلوق واردر و بعضی
خالیدر بکچه دورت بیك جزیره واردر اون ایکی بیکی معمور و اون ایکی بیکی خرابدر
دیدیلر و بونلردن اوج جزیره واردر که انلره خالدات دیرلر ○ هر برنده بر هیکل بنا
اولنمشدر که یوزی آلتون قاپیسی واردر ○ و هر بیلدا اوزرنده بر صورت دزمشلردر
باقردن ○ و اول صورتلرك بری صاغ الی بری بشله بری [illegible] ○ و هر بری
ایکی الی ایله آردنه ایشارت ایدر ○ یعنی بنم آردمده ایرق یول یوقدر کیمکه بوندن
تجاوز ایدر غرق اولور بو میلاری [illegible] اکرچه زعم ایدرلر که اولاد ذو القرنین
بن دیوبند دنلر ○ و بعضلر ذو الکنار الحمیری بایمندر دیدیلر افتاب بیت ایدی
و بو دکزده مرجان آغجی بتر صو ایچنده ایکن یشاقدر و اوزدکی یشلدر کسلوب
صودن چیقجق قزل مرجان اولور ○ و ابو ریحان دیمش اول دکزکه بلاد مغربدن

واندلس

واندلس شهرلرکه انوك کنارنده در بحر محیط در ○ و هیچ کیمسنه انوك ایچنه کیرمز کنارنده بعضی
یرلرده سفر اولنور و بونك اوته ساحلی وانده نه واردر کیمسه بیلمز ○ و اول قصهکه اسکندر
زماننده واقع اولدی دیو حکایت اولنور ظاهر بودر که قصه موضوعه در آصلی یوقدر
و قصه بودر که اسکندر بحر محیطك کنارنه واردی ایستدیکه بحر محیطك اوته جانبن بیله ○
بر قطعه دزدردی ایکی بیللق آزق ایله مغربدن بکا کوندردی ○ بر جماعت ینی و یتمش ایکی
دیل بیلور آدملر قوشدی ○ و اول قطعه خلقی بر ییل اولیجق کیدهبیلدیکه بونلرك غیری سنه
کورمدیلر ○ دونمك زمانی اولیجق بعض بعضنه دیدیلر آی دخی کیدهلم اولا که بر خبر بیلهوز ○
پادشاهمزه قتنده یوزمز آق اوله ○ نهایت دونشده آزقدن آز آز اکل ایدهوز تا که وفا ایده
بر بر مقدار دخی کیدوب بر قطعه کوروب قرشو واروب بولشوب اما بربرنك دلنی بیلمدیلر
بونلر اول کمیده بر عورت وار ایدی و اول کیدن برلرا کوب دنیاده اسکندر اول ارمغان
کوتوردیلر و اول ایکی بر عورت ویردیلر اندن بر اوغلان اولدی هم آنهسی هم آتهسی دیلنی
بیلوردی ○ او غلانه اما انده بابانه صوردیلر اول کیشی دیدیکه بزوم پادشاهمز بیوك ایدی
ایلدیکه بر ییل دکز یوزنده کزدوب کوردوك ذکر بو دکزدن بروز آدم وار ایدی ○ چون کتدک
زمان ایله بیلوب اوغرادوق و کیرو صوردیلر بیزوك پادشاهکز بز پادشاهمز اول
کیشی دیدیکه بیزوم پادشاهمز اسکندردن بیوك و ملکی بونك ملکندن چوقدر ○
بو یعنی بحر محیط مغرب دیاریندن طرف شماله چکلور ○ اندن بر دوردوللر چیقرکه یونانلر انکا
نیطس دیرلر و بو دولانوب قسطنطنیه حضارینه اوغرار و انده طار اولور تا که بحر شامه
واقع اولور ○ و شمال جانبنه چکلوب ارض صقالبه برابرینه وارر ○ چون ارض بلغاره
قریب اولا بیوك دیل چیقر صقالبه شمالنده و اول بحره رنك دیرلر ○ اندن دونوبدر

مشرق جانبنه انوك كنارینه ایلاشغو تركه نهایتنه دك جوف یر واردر بیلنمز
طاغلر وخراب یرلر واردر ٥ پس اول ولایتدن مملكت یأجوج قربندن
مشرق طرفنه واردر ٥ اندن بر دیل چیقر كه هربر موضعه برابر اولور انوك
اسمی ایله تسمیه اولنور ٥ اولا اكا صین دكزی دیرلر ٥ واندن چكلور خطای
ولایتندن هندوستانه وارر اول وقت اكا بحر هند دیرلر ٥ پس اندن اكی
معظم دیلك آیرلور بریسنه بحر فارس بریسنه بحر قلزم دیرلر ٥ اندن صكره بر دكزه
ایریشور كه اكا بحر بربره دیرلر وعدندن چكلور تا زنجه وارر ٥ واول دكزك
هركز كچلور سیغز زیرا انده عظیم خطر واردر ٥ پس بحر محیط چین ولایتنی
طولانور و هند اقلیمنی طولانور وجنوب مملكتندن كچر وجبل قمر كه نیل مصر اندن
اندن چیقار انی طولانور واندن فرنك مملكتنی وحبش ولایتنی واندلس مملكتنی
طولانوب مغرب زمینه ایرر ٥ پس بحر محیط بو دنیایی یوزك حلقه‌سی كبی اورتایه
آلمشدر ٥ وبحر محیط جزائر معموره‌سی چوقدر نتكم یوقرودن ذكر اولندی ٥ وبونلر
مقدارده متفاوتدر بعضی بیكر فرسنكدر وبعضی دخی زیاده‌در بیك فرسنكه
وارنجه دك ٥ وبحر محیطك جزائر معموره‌سنك مشهورلرندن بر جزیره واق واق
وبو لفظ یعنی واق واق بر دورلو اغاجك آدیدر كه بو ذراع مقداری بوی اولور
بر اغاجی فلقان كبی یمشی وزنكار رنك اولور ٥ واول بر افلاك ادم باشی كبی
باشی وكوزلری وبورنی وقولاقلری اولور ٥ وجن بلا اسبابه بو داقلری اكیلور
بالطبیعه اسیر واق واق آوازی قوپر نتكم اسدی دیمش ٥ نظم
چنانكه وزیدی بكی باد نرم ٥ ازان بیشه برخاستی رستخیز ٥ سر شاخها سوی واق اوجی

دوزن

صقالبه جزیره‌سی قرب بحر یعنی فضا ... فانلو
وشمع عادرندن اسلولری انلك ... شمالدن
جنوبه آقر وانلرك ... ولادتلری ...
وبونلر ... وبولایتی ... اوتوز
بو قصه زمان ... باغ اولوب ... آكنشدی
اونده خلق بو قصه ... وبونلرك ...
اولادی عجیب ... دیمشلردر
بحر سیاه ...
نقل اسه

وزان هر سحر واق واق امدی ٥ نثر واول ولایتك خلقی بو آوازدن بر نسنه انكلایوب
تطیر ایدرلر ٥ وبحر محیطك جزائر معموره مشهوره‌سندن جزایر رانج وجزیره صقالبه
وجزیره قبرس وجزیره ساس وجزیره رودوس وجزیره زنج وجزیره سقطری
وجزیره سرانذیب وجزیره عمان وجزیره سیلان ٥ وبو تفاصیلدن بو ظاهر اولدیكه
بحر محیط بر بحر اعظمدر كه اطراف عالمی اولان بحورلرك كرفوزلری مثابه‌سنده‌در اما
بحر خزر متصل دكلدر بحر محیطه ٥ وبو بر دكزیدر دكزدر اكبر كبیدر اسنه كه جمیع جوانبن طولانه
قادر اولور هیچ نسنه مانع اولمز ٥ وبو دكزه جرجان دكزی دیرلر ودیلم دكزی دیرلر ٥
شكل دكزده موضع بحر محیط

دکز کبیر بحر محیط بیاننده ذکر ایتدوککز تفاصیل واقع حاله نسبت
اجمالدر ○ چونکه بوقدر بیان اولندی شمدنکرو عجایبن دخی ذکر ایدهلم که
کتاب اخبار الزمانده ذکر اولنمشدر ○ ابلیس لعینک تختی انوک اوزرنده در
وعفاریت جن وسایر شیاطین آنی احاطه ایتمشلردر ○ وابلیس بونلری
اضلال ناس وسایر فسادات ایچون کوندرر ○ وانوک دکزنده وار در بر جزیره ده
کیمسه لر کا مخالفت ایدر جن دن وشیاطین دن انده حبس ایدرلر ○ وانده حضرت
سلیمان علیه السلامک هیکلی وار در جسد شریفی دخی انده در ومقابله بر قصر
مجیددر ○ وبو جزیره ده بر نهر وار در آنده اودیا لکی قالقر بوز اللی ذراع
وانده اودون بالقلر وار در هر بری بر صورت عجیبه مختلف الاشکال
وبو بحر محیطک ایچنده شهرلر وار در ○ کاه کاه خلقی صو اوزرینه کورینور
وکاه بلونمز اولورلر ○ وکاه قلعه لر وطاغلر صورتنده عجیب وغریب صورتلر
دکز یوزنده کورینور وکاه کورنمز اولور ○ وهیچ کیمسه بیلمز کرندن بونیلدر
والله اعلم خلقتنه ○ بحر صین مجمل دریای صین ○ واهل روم چین دکزی
دیرلر ○ وبو بحر عظیمدر متصلدر بحر محیطه مشرق طرفندن بحر قلزمه وار در
بحر محیطدن صکره بوندن اعظم دکز یوقدر ○ وبوکا بحر الهرکند دخی دیرلر
وبو کثیر الموج عظیم الاضطراب وبعید العمق در وبحر بلد دیرلر جمیع مد و
جزر بحر الهرکنده واکا متصل اولانده در بحر فارس کبی ○ وانده کرداب
وار در که آنده وارانلر چیقه مز ○ وابو ریحان دیدی بحر چین مجوهیجان
اتملو اولسه آنی بیلورلر شونکه بر دکری بالق وار در صو دبندن اوزره قالقر

پس کجیلر لیمانده وجزیره لره وارروب دمور راغوب قرار ایدرلر ○ وبحر ساکن
اولملو اولورانده بر نوع آق قوش وار در که دکزده بر طلار واول صو اوزرنه قونر
پس کجیلر سوز چیقرلر ○ وبو چین دکزندن بر دیلی چیقر اکا بحر اخضر دیرلر فارس
دکزی وابله وبصره دکزی بودر ○ پس سند مملکتنک غربندن کچر وبلاد مکران
دکرمان وفارسه اوغرار وابله وار عبادان قتنده دکنور ○ پس اندن دونر
جنوب جانبندن بحرینه وارض یمامه وعمانه وارض شحره اوغرار ○ وبونک
دوری دورت بیوز فرسخ در وبو دکزده ایکی طاغ وار در کسیر وعویر دیرلر
غایتده خطرناک یرلردر آندن کچوب وارلردن سلامت کچرده دکزلرک درکلکی
سکز قولاجدر ○ وچین دکزی بحر باردر وبونک بلی تعرندن ظهور
ایدر وصوی دخی سایر دکزلر صوی کبی دکلدر ○ چونکه بحر چینک احوالندن
بعض تفصیل ذکر اولندی من بعد بونک دخی عجایبن ذکر ایدهلم امدی
دکز کر بو دکزده عجایب چوقدر جمله دن بری بودرکه انده آق قوشلر اولور
دکزده بر طلار دکزده چیقرلر اصلا قره یه بیلمزلر ○ وبو دکزده چوق اطهلر
واردر عددن الله تعالی بیلور ○ وانده اولان بعض اطه لر قرینده اینجو چیقر
اما اینجوسی شکر رنک اولور وانده بر بیوک اطه وار در اکا جزیره رانج دیرلر
طاغلرنده آلتون ترانج کبی ○ وبو اطه ده نعمت وافر در بونده مشک صحانی
اولور کدی کبی کوبکنده اعلا مشک اولور ○ وانده صحانلر وار در که بخیلی
مسکن فلیسکده دکلی اولور ○ وانده آق میمونلر اولور صو صغری کبی
دو قوچلر کبی ○ وبعض میمونلر وار در کوکسی آق وآرقه سی قره حشرلر بادنه بونک کبیلر

بیاندر واتنده طوطیلر واردر آق و یشیل و قزل و صاری و قره اشندکلرینه
تقلید ایدرلر ○ واتنده آدم بکزر مخلوق واردر یشیل و آق و قره کودلو
و قنادلری واردر که اوچرلر ○ اما خلقلری وحشیلر کبی در آدمدن قاچارلر ○
سوزلری انکلانمز ○ واتنده انجیلر واردر بیشلک برلر و انجیرده انجه اوچرلر
واتنده بر نوع کرکس اولورکه برصه قنادی کبی قنادی واردر بعینی قولاغندن
قویروغنه دک قناتنه و قنادینک توکی یوق همان دریدر ○ واتنده طاغ
کچیلری اولور بیابان صغری کبی تویلری قزل بیرها آق نفط لو دوقوز قرلری کبی
قویرقلری کبی وانلری اکشی دوه ابی کبی ○ واتنده بر طاغ واردرکه بیوک یلانلری
اولور فیلی و صو صغری یوتارلر واتنده برده رلو کول اولور قزل و صاری
و کوک و بونلردن غیری لونلر ایله انلردن جمع ایدوب دستمال قویوب غیری
ویلایته آلوب کیتمک استرلر ایسه اتا دستمال یاتمز ○ واتنده بیوک انجیر اولور که
کولکسنده یوز کیشی اوتورر ○ نجهٔ بو قره سندن دلسه هوچیق طوکر کافور
اولور ○ و دبندن دلسه هوچیق طوکر صمغ اولور واتنده بر صنف آدم
اولور جمیع اعضاسی سائر بنی آدم کبی اما بورنلری آت بورنی کبی یاصی ○ واتنده
بر قوم واردر صو ایچنده ساکن اولورلر دکزطلا زلنکیجه ایچنده کوریورلر نکیل
کبی دکمه بر چیقارلر ○ اما دکزه ساکن اولدکه یوزلر دکوبدن کوریورلرواتنده
بالقلر اولور قایقلر کبی نجهٔ دکزلرده بونلری کنارده آق صو کیدوب قره در
فالنلر یصف نهار مقداری زمان قرلری اوزره یاتوب منطوحت اولوب
اندنصکره قنادی یتوب قوش اولوب اوچرلر ○ واتنده بفوقیه دیرلر برشهر

وارد رکه

117

وارد رکه اکا قسطنطنیه اولی دیرلر ○ انوك قربنده دکزه ایچنده بر کلیسا واردر
بیلده بر کون صو آچیلور خلق آنده زیارته واروب نذرلر ایدرلر ○ چون عصر
زمانی اولا صو آتمغه باشلر خلق دخی قچر صو کلوب اورتر تا کلجک ییل اول کون
کلنجیه دك کلیسا صو آلتنده قالور ○ واندن دخی بر بیوك اطه واردر جزیرهٔ رامین
دیرلر هواسی لطیف نعمتی کثیر شهرلری چوق و بو اطه نك اوزنلغی بیك فرسنکدر
واندن ادملر واردر یالك آیق و چپلاق بعض اروبعض عورت یوزلری انکلانمز
مسکنلری اغجلر باشلریدر اوزون صچلری واركوده لری قیللو عیبلو یرلرده
قیلاو رتغنی غدالری اغجلر یمشلریدر ○ ناسدن وحشت ایدرلر بشه لردن
غیری برده قرار اتمزلر بولری دوت فرسنه قللری قوللری غایت بوکرکاردر
هیچ جناور بونلره یتمز ○ و آنده کافور اغجی و خیزران اغجی و بقم اغجی اولور و آنده
کرکدان دکلری جناور اولور که دپسنده بو بنوزی واردر فیلی انوکله صاچوب
کورر و انده صو صغرلری واردر قور قیسز کاه قره ده اوتلر و کاه دکزده اولورلر
و آنده دخی واق واق اغجی اولور و ابنوس اغجی اولور و بو اطه نك ساحلنده بر قوم
واردر نجی دکزده کجه کونسلر یوزب کیه واروب عنبر التررلر دوه دکنورلر و
دوه لری اغزلری ایله طوتوب یوزب کیرو اطه یه کلورلر ○ و بو جزیره نك جزیره لرندن
جزیرهٔ بلاجه و بو برنعتی بول و مالی کثیر اطه در انوك ایچون انده وارانلر کیتمز قالور
و بو جزیره جزایرلرندن جزیرهٔ واق واق داخل کرقهبدر جزیرهٔ راجه
اندن آلتون چوق اولور حتی کلبلرنك بلاغی و زنجیری و میمونلرك بوداری
و طوالرینك زنجیرلری و جمله قابلری آلتوندندر ○ واندن ابنوس اغجی اولور

وصندل اغاجی اولور و بو آرالرده بیك بر بوز جزیره واردر **حکایت**
سیرافی دیشی بن آنده واردم بو جزایرك پادشاهی بر عورت ایدی تخت
اوزره اوتورر ایدی چپلاق باشنده آلتوندن تاجی وار و بو دیارده اولان
کوزل عورتلر هیچ بر دیارده اولماز بونلرك جماعتك لذتن بر غیری آدمدن
بولمازه و بو بلادده جزیره سنك طپراغی مسك کبی قوقار و صوی بال کبی طاتلودر
وانده انواع میوه لر اولور و آنده دخی دقواق اغاجی اولور یل اسدکجه واق واق
آوازی ایشیدیلور ه واول دیارك اهالیسی اندن بر نسنه اکلایوب لطیفه
ایدرلر و بو جزایرك بری **البنان** آنده بر قوم واردر چپلاق و
لونلری آق انلرك حسنی و جمال و اطراغ باشنده اولورلر آدم اتی یرلر
انلرده ایکی بیوك آطه واردر آنلرده بر قوم وار کرجه جسملری بیوك
و صچلری قوجه ویوزلری اوزون و قدلری بر ارشون بونلرده
آدم اتی یرلر و بو جزایرك بری **طوران** بو بر بیوك آطه در
انده کرکدان اولور وانده بر نوع میموف اولور جثه سی بیوك حمار کبی
و بونده دخی کافور اغاجی اولور ه و روایت ایدرلر که اسکندرك کمیسی بو آطه یه
واردی طشره چقوب کزدیلر انده بر قوم کوردیلر که بونلرك آدم بدنی
کبی باشلری بر عجب جانورلر باشلری کبی بعضیلرك بعض دیشی
بونلرك صورتندن بو اکلابور ایدیلر آدم اتی یمیه لر ایدی ه اما آدم
اتی یمزلر بلکه آدمدن قچارلر و بو جزایرك عوجی زیان اولیجق قچه
آدملر ظاهر اولور بو یلدی دوت قتی کجه یه چقرلر اما ضرر اعوازلر

بودکون

و بو دکزده بورادن قوشلر واردر که آدمك کوزی انلره نظر ایتمکده و بو و بو دکزده اولور
دابة المسك هر ییل صودن بر وقت معلومده چیقر صیدلر ایدرلر اهوا به
بکزر جانوردر بو غزالر کوبکندن قان منجمد اولمشدر اما انده رایحه سی
ظاهر اولمز غیری ولایته کلنجك ظاهر اولور بو دکزك بعض جزیره لرنده
بر نوع حیوان اولور باشلری و یوزلری متعدد و بیوك اکری دیشلری
وار و ایکی قنادلری وار اوچرلر قرمزی جناورلرك اتن یرلر دکز جناورلری
اتن یرلر و بو چین دکزنده بالقلر اولور اوچیوزر ارشون اوزون کمیه
ضرر ویرمسون خوف اولنور قچرکمیه یقین کلیجه چاغرلر و تخته قورلر و چالغی چالارلر
بونلر کبی آوازلر ایشیدوب بالقلر قچوب کمیه ضرر ایتمزلر و بو و بو دکزده
قپلو بغالر اولور هر برینك دکرملکی یکرمی ارشون و هر بری بیك بطمان بر طلر
و بو جزیره لرك ایچنده بر بالق واردر شبلان دیرلر قره ده ایکی کون دیریك طورر
اندن صکره اولور قچرجوملکه قویوب قپاق ایله اورتلر بیشر اما اغزی آچق اولسه
اوداتش ایچرر جانلنوب صچرر قچرلرلوکنه کزلنور کلنجك ده دکلری جناور کبی
و بو دکزده بر نوع بالق اولور اطم دیرلر یوزی خنزیر یوزی کبی بوللری یرینه قلاری ولر
بر طبقه سی آق و بر طبقه سی یاغ بودلفین دکل غیری بالقدر و بو دکزده بر دور بونج
وار قره یقین حجر اولور اولور حیوانیت اندن زایل اولور مکحالا الانی صحق ایدرلر
کحل اجزا سنده فلن و بو دکزده دخی انجو بولنور و بو دکزده کرداب واردر واران کمی
چیقمز دوندوز طورر ایچنده اولان آدملر زخیره سی و صوی دوکنوب هلاك اولورلر
حکایت بر تاجر پیشی چین دریاسنده بر کمیه ایردی ناکاه بر حکم بل اسدی

كچه بولندن چیقدی بوکیمنك بر اوستاد رئیسی وار ایدی اما اعجمی اولمشدی
وچوق اورغانلر آلمشدی که طعن ایدرلردی تجارت اولنور یرنه آلمق
کرك ایدك دیرلردی ○ چونکه بیلمزی بولندن چیقدی اول اعجمی
کمی بولنلری متصل یردی نه کورسکز ○ بونلر دکز بو زمینده کورسلر حین
ویررلردی دکز بو زمینه قرم قوشلر کورینور اولدی ○ اول اعجمی رئیس دوکوب
اغلمغه باشلدی ○ بوکا احوال اندیلر دیدیکه شمدی کورسکز بن نیچه اغلرم
دیدی ○ پس آز زمان کچدیکه کمی مذکور کردابه دوشدی اول کورنن قرم قوشلر
کرداب دوشن کبی ایمش ○ ایچلرنده اولان آدملری هلاك اولمش جمله متحیر
وبحضور اولدوق ○ اول اعجمی رئیس دیدی نصف مالکزی بکا ویرسکز سزی
بونزدن خلاص ایدیم جمله مز راضی اولدق ○ وکمیمز اچنده نقدر صوراحیلر
وشیشه لر وار ایسه باغ طولدروب اورغانلره بغلادوب دکزه آصدردی
تاکه اندن بی نهایه بالقلر جمع اولدی ○ اندن صکره دیدی اول کبیرلری اولان
مینلری پاره پاره ایدوب اورغانلره بغلیوب دکزه براقدیلر بالقلر بونلری
یوتدیلر ○ پس اعجمی رئیس دیدی شمدی نعرلر اوریك وطاوللر چالوك وتخته لری
قاقك اویله اتدیلر ○ بالقلر بکلیوب چکنوب کمی حرکته کلوب کردابدن
چقوب اعجمی رئیس امر ایدوب اورغانلری کسوب بلا نهایه چیقوب
خلاص اولدق بحر هند بو بحر عظیمدر منافعی کثیر وخطری کبیردر وبو بحر
دریای محیط متصلدر الا که اتصالنی بیلمزلر بو کلکندن کتابلرده
یازیلان بودر ○ اما بزم زمانمزده پورتقال دیمکله معروف اولان
ملکتی

مملکتی کافر پادشاهی کنارده حصارلر بنا ایدوب یول بولوب هند ولایتنك
بعض یرلرك ضبط ایدوب تغلب قلدی **بلاد کر** شمس حوت برجنه وارنجه کوندز
برابر اولمغه قریب اولوب تا سنبله برجنه وارنجه دك بو بحر هندی ظلمت باصوب شدة
موج زیاده اولوب کمی حرکت اتمز وبونك غایتده صعب اولدوغی زمان شمس جوزا
برجنه وارد وغی وقتدر ○ چونکه شمس سنبله برجنه وارد ظلمت اچلوب موجلری
ساکن اولوب کمیلر سفر ایدرلر ○ شمس قوس برجنه وارنجه غایتده ملایم اولور
بونك ایچوندر ○ بو بحرك سفری ییلده بر کره اولور چونکه هند دکزنك بعض
احوالی ذکر اتدك من بعد جزیره لرن وبعض عجایبن ذکر ایدلم امدی **بلاد کر**
بو دکزده اطه لر چوقدر بعضلری کریم بیلدکن زیاده در دیل جمله دن بری جزیره
برطائله وبو زنج اطه سنه قریبدر غایتده بیوك اطه در وبونده بر قوم واردر ○
بونلری کوندن قلقان کبی بصیدر صچلری آق قویون بکزر غلیظدر وبونلرك
لبابی لون دد کلری آغج بر اغیدر بو غدالری اول آغجك یمیشی وقرنفل وناجیل
وبالقدر ودکر ادکزاف بو اطه ده چوق اولور وسنبل هندی آنده اولور وقرنفل بو
اطه دن الکور ○ طریقی بودرکه بازرکانلر کمیلر ایله اندن وارلر قماشلرن ومتاعلرن
دکز کنارنده قورلر وکیلرینه دوروب کیجه کمیلرنده یاتورلر ○ چونکه صباح اولور
کلورلر هربرینك متاعی قاتنده بر مقدار قرنفل قونمش اکر بکنورلرسه الورلر اگر بکنمزلرسه
قورلر وکیدرلر واینه کلورلر قرنفلی زیاده اولمش بولورلر کرو بکنمیوب قرنفلی
المزلرسه راضی اولنجیه دك قرنفلی زیاده ایدرلر ○ پس بازرکانلر قرنفلی آلورلر
وانلر کیجه قماشی آلورلر ○ واگر بازرکانلر طمع ایدوب هم قرنفلی وهم قماشی آلورلرسه

کجی بویلمز عرف اولملو اولور تماشی توشنجه یول ویریلمز و کیمکه قرنفلی آنن بازه ایکن
الکل اتسه اجی صفالی انغرمز ○ وشویله روایت ایدرلر که تجار بزی بر سپی اول
جزیره یه جقوب گزوب بر قوم کوردیلر اتراك صورتنده اما یوزلری صاری
و قللری چوق و قولقلری بیرلشی و عورتلرینیک اول تاجره بشی
چوق بن آنلری کوردم انلر بنم کوزمدن نهان اولدیلر آندن صکره برنجه
بیل قرنفل بازارینی اتمدیلر ○ بونون معلوم اولدیکه کندولری ادم کوردکی
استمزلر بر مدت صکره کیروب اولکی کبی قرنفل بازارنی ایدر اولدیلر ○ وبو
جزیره ده بر صو وار در چقن کیجه آقر قره طاشی اولور و جون کوندز آقر آق طاشی
اولور ○ وبو جزیره ده طاغلر وار در که کیجه انلردن طبل وسرنا و دف و دودك
آوازی اشیدیلور ○ واهل بحر دجال بو اطه ده دیرلر اما بنم داخی غریبی
اطه ده کوردم دیشی العلم عند الله وبو اطه ده آدملر وار در که بدنلری آدم
بدنی و باشلری کلب باشیدر ○ وبو جزیره ده بر دورلو آدم دخی اولور که
باشلری یوق کوزلری کوکسلرنده در وجزایر بحر هند دن بری
بیلامطه در بودخی بر بیوك اطه در آنده اولور هند ل آنجی و سنبل هندی
وکافور چوق اولور و عجایبندندر که انوك قربنده بالقلر کوزدن جقولر
آنجلری یلان کبی تصاعد ایدرلر ... انوب ... کبی دوشرلر آنلری
طوتوب اکل ایدرلر وبو اطه ده بر جشمه وار در انوك صوی اول جشمه دن آقوب
انوك قرشوسنده بر دلوکه کیرر انوك اطرافنه صجرایان صوی طاشی اولور
وبو اطه نك اورتاسندن بر اود جیقر مناره کبی هوایه آتلور وجزایر بحر

هندن

هند دن بر جزیره ده نصر در که بو اطه ده بر قصر وار در آق بلوردن ایراقدن کورینور
کیجه اهل اول قصری کوریجك شاد اولورلر زیرا که دلیل سلامتدر ○ و دیرلر که قصر
نصر عالیدر کمسه بیلمز که انوك ایجنده کیم وار در ○ شویله روایت ایدرلر که پادشاهلردن
بری عسکر ایله بو اطه یه کلدی ایله کلوب اول قصره کیروب کیرهلر اویقو غلبه ایدوب بونلرك
بعضی بو حالی کوروب تزجك جقوب وبعضی قالوب هلاك اولدیلر ○ وسبائی دیدیکی
تجی اسکندر بو اطه یه کلدی بر طائفه کوندردی بو قصره کیرهلر جیقرلر بنلری ادم کبی
باشلری کلب باشلری کبی و دیشلری وارکلب دیشی کبی وبعضی دیشلری اغزلرندن
جقمشدی اسکندرك عسکری ایله جنك اتدیلر واسکندرك عسکری استدیلر که وارهلر
اول قصره کیرهلر بهرام فیلسوف که حکیم هند در منع ایدوب دیدی کیمکه بو قصره کیره
انکا اویقو واویقو غالب اولوب جیقمز هلاك اولور انوك کلامی ایله کیرمدیلر ○
وکیجه ایله بو قصرك کنکره لرینی قندیل نور کورنوب کوندز کورنمز وجزایر بحر دن
بری جایه در آنده بر بیوك طاغ وار در که انوك اوزرینه کیجه بیوك اود کورینور
کوندز توتون کورینور که انوك یاننه وارمغه قادر اولمزلر ○ وانده عود وموز
وناجیل وشکر قمشی و برنج چوق اولور وانده بر بالق اولور انوك ایجندن کبه ایله
رطوبت جیقر و اول رطوبت ایله مکتوب یازرلر کوندزدن کاغد اوزرینه یازی
کورنمز کیجه اولیجه روشن خط کورینور شول کسه که یازدوغنه کسه مطلع اولمه مق
استه انوك رطوبتی ایله مکتوب یازر وانده بر قوم وار در آدم صورتنده اما یوزلری
سینه لرنده در وبو جزیره نك بر طرفنده بر خلق ساکن بنی ادم کبی که پادشاهلرینك
آدی جایه در آلتوندن تاج ولباس کیرر جواهر وانجو ایله مرصع ولقه سنك سکه سی

کندی صورتی نیدر وکندی بوت پرست در وبوتلرینک آدی بسعد در واول
جزیره نک اهالی اول بت فرخونده طورلر واونارلر وال جلالری فقرالر
وآنی عبادتده صیلر وجزایر بحر هند دندر **جزایر تلت** بونلر اوج آطه در
بربرینه قریب برینه متصلدر شنک ویلدیرم ظاهر اولور وبرینه علی التوالی
اسر وبرینه هر وقت یغمور یاغر برینه اولان برینه اولمز وجزایر بحر هند دندر
جزیره‌ی **صیدون** بو اطه نک اوزنلغی برایلق یولدر وبونده عجیب اشجار و
غریب اوتلر وار در وصیدون بر پادشاه ایمش بو اطه اول اونک اوزرنده
بر تخت وار ایمش التوندن وبللوردن یکرمی اوزرینه بنا اولنمش وانواع جواهر ایله
مرصع ایدی بو صیدون پادشاه ساحر ایمش سلیمان علیه السلام عسکر کوندروب
آنی طوتوب هلاک ایتمش واندن صکره هر کیم که پادشاه اولا اول تخت اوزرینه اوترمز
اندن اشغه وزیر اوترر وتخت یرنده او تخت درمش وجزایر بحر هند دن بری
قاس بودخی بر بیوک آطه در وقاس بر جناور در بو اطه ده اولور دورت
بوجقلو تخته وار اشکنبه کبی باشی وکوزی واغزی قاننده در بیلنمز وغایتده
حیبا اوازی واردر کم بیلمز که اوازی نره سندن چیقار آلتی آی بو اطه ده اشکاره
اولور والتی آی کورنمز اولور کمسه بیلمز قنده کیدر ونه اکل ایدر وجزایر بحر هند دن
بری جزیره‌ی **صیف** بودخی بر بیوک اطه در صویی وافردر وانواع اشجار
واشیا اولور کافور وبرنج وموز وناجیل وشکر قمیشی وصندل وبقم وخیزران
انده چوق اولور وعود دخی اولور عود صیفی دیرلر وبو اطه نک خلقی
حیوان بوغزلمغی حرام بیلورلر وحیوانات اتین یمزلر وانده بر بالق واردر

جثه

121

بتیل در بغلو باشی وار بلان باشی کبی هر کیمکه اتنی اکل ایلسه بر مدت کوکلی بلک
اسنمز واندن بر بالق دخی واردر دکرجی اورتاسنده بر کونن کبی عمودی واردر
کسکن وبو کاکا ماهی دیرلر هیچ بر جناوره اوغرامز الا آنی قتل ایدر انوکله وآنده
بر جناور واردرکه ایکی صورتی وار بری ادم صورتی وبری کلب صورتی کبی در
وایکی ایاغی وار ور بالق قوبروغی کبی قوبروغی واردر وآنده بر حیوان واردرکه
صاری در شکلی قورد کبی در باشنده بر قرن بوینوزی واردر آدی معراجدر
خاصیتی بودرکه جمیع سباع بوندن قچر وآنده بر بالق اولورکه اکا سنانه دیرلر اوزنلغی
یوز ارشون ویصیلغی اللی ارشوندر وارقه سنده بجقو کبی صدف وار قچن کیمک
التنه کیرسه کسر واول بالق اتندن چولمکه قوبسلر جمله یاغ اولور واول ولایت خلقی
بونک ایله کمی یغلارلر وجزایر بحر هند دن جزیره‌ی **سرانذیب** اهل هند دیرلر
انده بر طاغ واردرکه اکا دهوا دیرلر ادم علیه السلام انده هبوط ایلدی وانده
ادم پیغمبرم ایزی واردرکه مقدم ادم دیو زیاده ایدلر ودیرلرکه هر بر ایزی یتمش
ذراعدر واول طاغ اوزرینه کیجه وکوندز کورینور وادم علیه السلام بر ادیم اتمشکه
ایکی کونلک یولدر وانوک اطرافنده الوان یاقوت اولور واول طاغده دوربو
درپو چیکارم حوش فقوله اوتلر بتر اول ایوک برکاتندن دائما حتی ودیرلرکه اکا
ایکی میل مقداری در کوزدن هر کیجه دکز طرفندن بلوت کلوب اندن یغمور یاغدر
غیطه برده یغمور یوق ایکن وجزایر بحر هند دندر جزیره‌ی **شکوتر** انده برارکه مار یتنی
دیرلر ایری وبر عورتکه مار یتنه دیرلر دی ایکیسی بر حصار دبرجه کوشک دفنه جردای
بنا ایتمشلر که هر بر طاشی بر بیوک کیبه یوکلنه عرق ایلدی وجزایر هند دندر جزیره‌ی

ورد بو اندن بر دور بو قول کوك اولور اوزرینه یازلمشدر لا اله الا الله
محمد رسول الله و بو بحر هنددن دخی جزایره و بعض جناورلر واردر انوك
دکزنده چوق قابلو آکلامیوب کلمهٔ شهادت ایله ختم اولندی بحر فارس
بوکا بحر احضر دخی دیرلر و بو بیوك بودافدر بحر هنددن و بو بحر مبارکدر
وکثیر الخیردر دائما انده سفر اولنور و موجی و اضطرابی اقلدر سائر بحاردن
و بحر محیطك جزیره تجبر بلنه ایکی کره اولور نتکم بو قرده ذکر اولنمشدر
اما بحر هندك و بحر چینك و بحر فارسك هر وقت اولور نتکم جواهر قرده
بیان اولنمشدر وکرچه بحر فارس و بحر هند متصلدر اما حاللری مختلفدر
زیرا بحر فارسك موجلری چوق اولور بحر هند ساکن اولیجق و بحر هندك
موجلری چوق اولور بحر فارس ساکن اولیجق و بحر فارسك شدتنك اوّلی
شمس سنبله برجنه وارجق و استواء خریفی یه قریب اولیجقدر بعده متصل
اضطرابی آرتر تا شمس برجنه وارنجه دك و غایتده اصعب اولور و خریفك
آخرنده شمس قوس برجنه وارجقدر و چون استواء ربیعی یه قریب اولا سکونه
عودت ایدر غایتده اسهل اولور و ربیعك آخرنده شمس جوزا برجنه وارجقدر
وابو عبدالله جیبی دیدی حق تعالی جل شانه بحر فارسده چوق منفعت قومشدر که
اکثر سواحلی و اطرافی قرینده انجو چیقرلر واردر و بو اطرافده یاقوت
و التون و کمش و دمور و باقر و بیجاده و عقیق و دورلو قوقولو اوتلر
و عنبر حاصل اولور و بونك جزیرهلری چوقدر و مشهورلرندن بری جزیرهٔ
تنکاوس در بوکا کنجاوس دخی دیرلر و بو اطرافده چوق خلق واردر

اما عمان

١٢٢

اما عمان بورنده عورتلری عورتدن اولان یرلرینی انجو ایله اورترلر غزالری
موز و بالق و قوشی اتلری و تاجیلری و ماللری دموردر انوك ایله صاتوب بازار
ایدرلر و دموردن اولمغین نسنه ایله زینتلنورلر غیری ولایت اهلی کبی آلتون ایله
زینتلنمزلر کبی و بازرکانلر بو واسطه ایله کلورلر عنبر الورلر دمور ویررلر و بو بحر فارسك
جزائر مشهوره سندندر جزیرهٔ تنین بو بر بیوك جزیرهٔ معموره در آنده
طاغلر و اغاجلر و عالی قلعهلر واردر و انده بر زمانده بر اژدرها ظاهر اولوب خلقك
طوارلرینه چوق یودار اولوب بو اوبله تدبیر اتدیلر که اول اژدرهانك چقیجق
یرنده هر کون ایکی صغر قورلر ایدی بولت کبی چقوب کوزلری شمشك کبی یلابوب
اغزندن اود یالکلری ظاهر اولوب اول ایکی صغری یودوب دونر کیدردی آنکده
شکایت اتدیلر امر اتدیکه ایکی صغرك دریسین یوزدوب ایچینه زفت و کبریت و کرج
و دمیر ایله طولدروب و دموردن چنکللر ایله طولادوب اول ایکی صغری قودقلری
یره قودیلر اژدرها اکرو عادتی اوزره چقوب انلری صغرصانوب یودوب
ایچوریه کیدوب ایچی یانوب و چنکللر باتوب ایکنجی کون ناسه انوك جثهسی منتظر
اولوب اثری ظاهر اولیوب خلق کیروب کوررلر اغزن آچوب اولمش ه چونکه
اژدرهانك اولدیکن کوردیلر اسکندره چوق ارمغان التدیلر جملهدن بری
معجون ایله که تصویری بو قرده یازلمشدر بر قوشدر دخی الدیلر که اکا قنوف
دیرلر اول نوع قوشک خاصیتی در که اتاسنه اناسنه اکرام ایدر قچن بری پیر اولوب
اوچمقدن قالسه یاورولری ایکیسی انی قولتوغنه الوب کتوروب ویرب اکا بوجه
یاپوب هر کون یاوریسی بسلرکبی بسلرلر و بر روایتده ایکی یاوریسی بونی

اونلاقرن اونلاغه وصودن صویه ویشرفن بمثه تاکجه دك بیناغنه
کتوررلر تاکجه اولنجه شویله خدمت ایدرلر ٥ وحکما دیمشلر بوقوشی اناسنه
واناسنه اکرام اتدوکیچون حق تعالی جل شانه اکا اکرام ایدوب دکزده مسخر
ایلدیکه انوك یمرطلاجغی وقت دکزاون دورت کون ساکن اولور ٥ اول
اون دورت کونده هم یمرطلر هم یوریدی چیقرر ٥ وکمیلر دکز ساکن اولدوغنی
کورر فقون دیدکلری قوش یمرطلمشدر دیرلر یاخود دکزك اوسونده یمرطه
کوب دکز ساکن اولاجغن بیلوب اضطرابدن امین اولورلر ٥ وآنده بر بالق
اولور یوزی آدم یوزی کبی تنی بالق تنی کبی وتنده بیره قره بکلری وار
کاه دکزدن چیقر کورنور کاه دکزه باتر ٥ وآنده بر دلو بالق اولور قوشلر کبی
قنادی وآیقلری وار کیجه اولیجق اوچر طلشرمه یه چیقر اوت بر کون طوغزدن
اول کیرو اوچر دکزه کیدر هر کون بویله ایدر ٥ وانده بر دولو بالق اولور
صواوسونده کلوب کزر قچی بر اغزی آچق حیوان کورسه انوك اغزنه کیروب
اکا غدا اولور ٥ وانده بر دولو بالق اولور کیجه قره یه چیقر اوتلر دیو یبنی
دلوکلرندن اودچیقر اطرافن یاقر یانشی یکی کورنلر بیلورلرکه اول کیجه
اول بالق اول یرده لرچقوب اوتلامشدر ٥ غرایب صنع الهی دندرکه ٥
دکز صوی اودن سونمز وبو بحر فارسك جزیره مشهوره سندندر
جزیره ده حارك اتده در محمد بن حنیفه نك قبری نا سی آنی زیارت
ایدرلر وانده انجو چقجق یردار بحریلر دیرلر انجو شول دکزده اولورکه
اکا طتلو صولر دکلورچون بهاراینشه چوق یلر آسرو موجلر قالقر

بلاجر

دکز عمان دیدکلری بحر فارس ایله بیوك
قوز بدسو جزیره اولوب اول جانبده در

بلاجر محیطك غرای کنفده که آنده صوواردر ذیوم به بکزر بولاشق بی اول غر صدف
اچنه دوشر لر صدف آنی یوداردو نورحم نطفه یی دولتر وبوجکیبی صدف بیوك قطره
دوشوب شاه دانه انجولر اولور ٥ نکا هچی برصدف چوق غلام ودیشر حره انجولر اولور
اکثر واقع اولان بو یلهدر ٥ وشول صدفلرکه انلر غلام قطرلر واقع اولور ایکی کره
دکزدیندن اوسونه چیقر تا که شمال یلی وشمس حرارتی دوقنه لاجرم برکره کون طوغدوقن نصکره
وبرکره کون طولنمزدن اول کرخ چقرلر اما اوسط نهارده صواوستنه چیقزلر زیرا اشمك
شدت حرارتی ودیرلر محکم حرکتی انجوی افساد ایدر ٥ وصدف صواوسونه چیقجق
اغزن آچر شمال یلی وشمس حرارتی اچنه کیروب بس اتر شمال الدن وحرارت شمدن انجو
حادث اولور تنکم رحمده ولد حادث اولور ٥ واکر صدفك اچی دکز صوی بندن ٥
حالی ایسه انجوسی صافی ولطیف اولور تنکم مولانا دیمشدر مثنوی کوزه یی چشم حریصان پر نشد
تا صدف قانع نشد پر در نشد نثر اما صدفك اچی دکز صوی ایله مالی اولور انجونك
رنکی صاری یه مائل اولور ٥ دچون صدف اچنده حادث اولان انجو تمام اوله
صدف برك یره وارر بحریون خلق تو سچینی بیلورلر اول زمانده حاضر اولورلر
غواص طالوب صدفلری چیقررر تمام وقتنده چیقرسه انجوسی بیوك وصافی
اولور واکر وقتندن اول یاصکره چیقرسه انجوسنك لونی متغیر اولور ٥ وصدفك
خاصیتی خفقانه نافعدرکه اندن زهکیر ایدوب کوترسه قوت القلب اولور وانی
یاقوب بعده غسل ایدوب وغسله اخلاط ایدوب کوزه چکسه کوز اغریسنه فایده ایدر
وکوزك تباغن یوفقه ایدر وکوزدن آغن کیدرر وبصره جلا ویرر ٥ وبرکسه
کوزدکلب اصرسه صدف اچنده اولان اقینی انوك اوزرینه وضع اتسه ضرر یدن دفع ایلر

نوع نوع اوزوم ... [illegible]
... [illegible]

بو فارس دکزنده کرداب واردر که کرداب اوچ دکزدن اولور غیری اولماز
بری فارس دکزیدر ○ بری هند دکزیدر ○ بری چین دکزیدر ○
و بحر جزایر بحر فارسک مشهورلرندن جزیره‌ده **چاشک** بونک خلقی
قره یوزلی جنک ایدرلر دکزده دخی جنک ایدرلر صباحدن اخشامه دک
صونکره قلیج ایله جنک اتمکه قادرلردر ○ شویله روایت ایدرلر که پادشاهلرندن
برینک بر آخر پادشاهه کیلر ایله جاریه‌لر کوندرمشی اتفاق کیلردن بری بو جزیره‌یه
دوشوب جاریه‌لر تفرج ایچون طشره‌یه چقوب بونلری جن قاپوب آنلره
جماع ایلیوب بو جزیره‌نک قومی انلردن طوغمشدر انکیچون انلره اولاد جن دمک
لایقدر غیریده بولنماز و جزایر بحر فارسک مشهورلرندن جزیره‌ده **کندولاوی**
حکما ایله ذکر اتمشدر که عنبر بو بحرک دیبنده بتر بیته قوریه بندوکی کبی دکز انی
کناره براغورلر کاه اولور بالق انی یوتوب اولور و صو اوزرینه کلور کمیلر
چنکال آلت ایله کناره چقوب قرنن یاروب عنبری الورلر ○ و بونده بر نوع
بالق واردر کانون ثانینک اون ایکنجی کوننده صو اوزرینه کلوب دکز اضطرابی
ایسنه کلنجک ییل اول وقته دک و بر دورلو دخی بالق واردر صو اوزرینه چقوب
دکز ساکن اولوب طورر و بر دورلو دخی بالق واردر اکا وستم دیرلر زنکستان
ولایتندن بصره صوینه کلور غایتده طاتلو بالقدر ○ اول وقتکه زنکستانده
بولنور بصره‌ده بولنمز و بصره‌ده بولنور زنکستانده بولنمز بو نوع بالقدر قرلانغوج
قوشنه بکزر یازن بر ولایتده و قشن بر ولایتده اولور ○ و بر دخی واردر که
اکا عنبر ویرلر آنجی خوجه‌جاده نقل حضرت رسول صلی الله علیه وسلم زماننده قریه‌

زنکستان قدیم ولایتندندر

جقردی

جقردی رسول صلی الله علیه وسلم حضرتلرینه بر مقدار عسکر ایله بیوز آدم ایدی
اتوک اتندن بر بچه کون اکل اتدیلر و بوکا عنبر دیدیلر عنبر بیوک ایچون ○ و عجایب
صنع الهیدندر که بو عنبر نام بالقدر اوزره بر بالق دخی حوالی اولوب بحر ظلماتده
چقوب بحر حضرموته دوشر و چقوب بر خلیجه کیروب دونوب کیده‌مز خلق کیلر ایله
کلوب پاره لیوب قرننده عنبر چقرورلر ○ و بر بالق دخی واردر که کوسج دیرلر
ضررلو بالقدر ایکی ارشون اوزون اولور ○ آدم دیشلری دیشلری اولور
اما غایتده تیزدر که دیشی ایله حیوانی شویله کسر که قلیج ایله اویله کسلمز ○ و بر جانور
دخی واردر که اکا دکز اژدرهاسی دیرلر خرما اغاجی کبیدر کوزلری قان کبی قزلدر ○
کندوسی کریه المنظردر دیشلری کوندر دوه‌یی کبیدر هیچ بر جانور بوکا قرشو طوره‌مز
کوسج دیدکلری ضررلو بالق دخی بوندن قچر ○ و بر دورلو بالق دخی واردر شیل رکلو
فیل خرطومی کبی خرطومی واردر اما ایکی طرفنده دستره کبی دیشی وار هر حیوانه که
اورسه هلاک ایدر ○ و بر دورلو دخی بالق واردر کیم دکرجی قوبره اوج آرشون
اولور ○ و قوبرغنک اوستنده بر کوکی وار قلیجدن کسکندر قنغی جانوره دوقنسه
ایکی پاره ایدر اغزی چقرنند ○ و بورنک دلوکی ارقه‌سنده و بر نوعی واردر **بلکه**
سیاحلر و ملاحلر شویله روایت ایدرلر که ولایت هندده عجایب چوق باخصوص جزیره‌لرده
غرایب چوقدر و عجایب صنع الهی و غرایب خلق حقه نهایت یوقدر ○ امدی بو مجلسی
بر **حکایت** عجیبه ایله تمام ایده‌لم که اصفهان شهرندن بر کشی حکایت اتمشکه ○
مدیون اولوب ترک دیار ایدوب کتدم بر کمیه سوار اولوب بحر فارسده کیدردک
کمیمز کردابه دوشدی کمیمزده چوق بازرکانلر وار ایدی بونلر بیله دیدیلر هیچ بوندن

حلاصه چاره واریمی اوله ٥ رئیس دیدی اکر بریکوز جانیمی سیزدن اوچون فرا ایلیه سه
حلاصه ممکندر ٥ بن دیدم اکر بنم بوندن ادا ایدرب واصفهانده اولان
اولادیمه انعام ایده سکز بن جانمی سیزلر اوچون فدا ایدرم دیدم ٥ اول کیمه
اصفهاندن چوق بازرکانلر وار ایدی محکم یمین اتدیلر که جمله دیدیکم ادا ایدرلر
واولادیمه تمام رعایت ایدرلر ٥ رئیسه دیدیم امدی نه بویورسک رئیس دیدی که
یوزه بوزه شول جزیره یه وار انده اوچ کون اوچ کیجه طبل چال دیدی ٥ پس کمی
خلقی بکا آذوق ویره بیلدکلری قدر بر طبل آلوب یوزه یوزه اول آطه یه واردم انده طبل
چالمغه مشغول اولدوم ٥ واول رئیس اولندن کرجابه دوشن کیلر هلاک
اولان آدملرک پاره لیوب اوراغنده بغلدوب ودکوزه صالدوروب دبولری باللقلر
آتلری یونمش بن طبل چالدیغمجه کیلرکه کاوب بن چالدیقجه کیمجا براق کیدروب
کورینمز اولدی کندی وبن اول جزیره ده قالدم کزه کزه بر بیوک آغج کوردم دکز
جناورلری قفیسندنا اول آغجه چیقدم ٥ بر اخشام اویله بر هیبتلو آواز
اشتدم ناکاه کوردم بر بیوک آق قوش کلوب اول آغجه قوندی ٥ اندن دخی چوق
ایدوب براق ایچندکی کولندم صباح اولوب قنادلرن سلکوب اوچوب کتدی ٥
واول کون اکرده کزدم بیمکه نسنه بولمدم حیاتدن امید کسدم اخشام کیجه
اول آغجه چیقدم قوش بنه کلوب اکره قوندی ٥ بن اکا یقین وارم بیلمدی
صباح بنه قنادن سلکوب اوچوب کتدی بنه اخشام کلدی بن بی تکلف اوزره
یاننه واردم انوکله مانوس اولدم ٥ اوچنجی کون کونی صباح اولوب قوش بنه
قنادن سلکوب وچلوا ولیجق کندوکنده مه دیدم بونده آچ اولمکدن ابو قوشک

اباغنه

بو بیت سکیا انفاده کوره اولادنه عجب اشاره
انقد بیری ابن اشنه

اباغنه یاپشوب کتمک یکدر امیدر که بنی بر سلامت یره النه ٥ پس ایکی الم ایله قوشک
اباغنه محکم یاپشدم هوایه چقدی بن کاه کاه اشغه باقردم دکز کورنوردی ٥
زیاده الم چکدمکه دیلدمکه قوشک اباغنی الدن صالویرم کیر وجه و غیرت ایتدم
قیی زحمت چکدم قباقوشلق اولدی واشغه باقدقجه دکز کورنمز اولدوم غیری نسنه
کورنمزدی اویلده نصکره اولیجق دکزاو زرندن کچدک قره یر برابرانه کلدک ٥ اندن صکره
قوش یاپ یاپ اشغه میل ایدوب بنی کوبلره اداملر کورنمور یره یقین اندروب
اضبینی بر صمان یغینی قویوب کندوسی اوچوب کتدی ٥ ادملر بو حالی کوروب
بنم یانمه جمع اولوب وبنی بکلدی یاننه التوب وبنم لسانم بیلور ادم بولوب احوالم
صوردیلر سرکذشتم آنلره حکایت اتدم تعجب اتدیلر ٥ وطعام کتوروب اکل ایتدم
واول بک بکا انعام اتدی بر نچه کون انده اولدوم ٥ بر کون دکز کنارینه سیبده
وارم کوردم دکزدن بر کیمی کلور ٥ کوردم اول کرجابه دوشوب بنم طبل چالمم سببی ایله
خلاص اولان کیدر ٥ پس بازرکانلر بنی کوروب سکردوب یانمه کلدیلر بنله مصافحه ایدوب
احوالم صوردیلر حکایت ایلدم بونلرده خی شکر ایلیوب تعجب اتدیلر بکا چوق نعمت ویروب
اکرام ایله اصفهانه کتوردیلر بنم ایدوب خوش حال اولوب شهرده قرار ایتدوم

بحر قلزم بودخی بحر هنددن بر بیوک بوداقدر بر بره جنی جانب جنوبده و بلاد
غرب طرف غربنده و بلاد یمن جانب شرقنده واقع و قلزم بر شهرک اسمیدر که اول
دکزک کنارینده در وانوک ایله مشهور اولمشدر ٥ دبیروا ایله فرعون و عسکری
بودکزده غرق اولمشلر ٥ دبو بر بولانق هیبتلو دکزدر بو دکزیمن و بلایتلک
دکزیدر اورتاسنده بر مملکت واریدی واول مملکت ایله دکزاو رتاسنده بر طاغ واریدی ٥

ویرر دینلیلر
عرق اولنمشلر

جنوب پادشاهلرندن بری اول طاغی کسوب اول دکزدن صو اقدوب اول ملکی
غرق ایدوب سحد یمنه واردی ○ وبو دکز بحر هند وبحر فارس وزنج اورتاسنده در
وبو دکزک اکثر طاشلری مقناطیسدر انوکیچون کیلرینک میخلری اغاجدندر ○
وانده بر درلو بالق اولور صید ایدوب قورودرلر آق پنبه کبی اولور ○ وبعضی
اکثرلر ابیلک اولور وطوقولری بز اولور وانلردن قفتان دیکرلر واول قفتانه
سمکین دیرلر سمکدن حاصل اولدوغیچون ○ وبو دکزده دخی چوق اطرار واردر
اکثرینه کمسه اولمز دیو اوغرامز معلوم اولانلرک بیان ایدهلم کر جمله جزایرندن
بری جزیره ٔ تارانه که ایلریه قریبدر وبو جزیره نک طولی التی میلدر وبونده
برقوم واردر بنواخذان دیرلر بونلرک طعامی بالقدر زیرا انده اکن اولماز
وحیوانات بولنمز وطاتلو صو اولمز وانلرک اولری پاره لنان کیلک اعجازندن
وتخته لرندندر ○ بونلر طتلو صوی ملکی آندن کلن کیجیلردن دلنورلر وانده بر طاغ
واردر اول طرفدن حکم بلا سرکزی ایکی بحش ایدر کبلری دندرسر وانوک
اورتاسنده واقع اولان کمی آرسلانسله قورتلورر ○ ودیرلرکه فرعون وعسکری
غرق اولدوغی بربورادر وجزائر معلومدن بری جزیره ٔ سامریه در بو طرفده
برقوم واردر سامریلر دیرلر بوزاغو باشنه طپرلر اماکسه زیانلری طوقنمز
وبری جزیره ٔ جساسه دیرلر جساسه بر حیواندر که اخبار تجسس ایدوب
دجاله خبر ویرور شعبی فاطمه بنت قیسدن روایت ایدر که حضرت رسول الله
صلى الله عليه وسلم بر کون اصحابنی جمع ایدوب آنلره خطبه اوقیوب دیدی سیزی رغبت
ایچون ورهبت ایچون جمع اتمدم بلکه تمیم داری بکا خبر ویردیکه انوک قومندن

بر جماعت

بر جماعت دکزه توجه اتدیلر بحکم بل آنلری بر جزیره یه التندکه آنده بر حیوان کوردیلر
اکا دیدیلر سن کیمسن اول دیدی بن جساسه یم ○ پس انکا دیدیلر امدی
جزیره یه بیوره ○ اول دیدی چون خرابستکوز شول اوه کیرک که انده اولان شخص
سیزه مشتاقدر ○ بونلر دخی واروب کیروب بر دمور ایله برکیمسنه کوردیلر اول
بونلره نخل بیساندن وبحیره ویلایتدن ایدکلرن صوردی بونلر دخی جواب ویروب اندن فکره
طبریه دکزندن وعمان دکزندن وعین زغردن صوردی بونلر دخی صولری کماکان در
دیو جواب ویروب اول دخی انلرک صوی قوروسه کرکدر انلرک صوی قورودیجی
بن قیددن قورتلوب قرق کونده ارض معموره یه ایاغم باصوب هربرینی کزوب
عالمی دور اتسم کرک الا مکه ومدینه دکل بلکلکه بحر قلزمده سائر بحارده
اولان حیوانلر واردر وبونده بعض حیوانلر واردر که سائر بحورده بولنمز ○
جملهدن بری اول سمکدرکه اندن قفتان اولورکه اکا سمکین دیرلر وبونک عجایبندن که
بونده بر بالق واردر اوزنلغی ایکیوز ارشون مقداری اولور کاهی که یقین کلوب
قویروغی اوروب غرق ایدر کیجیلر اندن زیاده خوف ایدرلر که یقین کلمک توهم
اتسه لر طبل چالوب تخته لر قاقوب فریادلر ایدرلر تا کم اورکوب کیدندن ایراق کیدوب
ضرر ایتمیه ○ وانده بر درلو بالق اولور یکرمی ارشون مقداری اوزنلغی اولور باشی
وقویروغی بالق اما ارقه سی قپلوبغه کبیدر یومرتی ومحکم وانده بر بالق اولورکه
باشندن غیری اعضاسی بالق کبیدر اما باشی صغر باشنه کبیدرکه بوکا دکز صغری
دیرلر وانده بر درلو بالق واردرکه دیشلری کلب دیشی کبیدر بوکا دکز کلبی
دیرلر وانده بر بالق دخی واردرکه قاقم حیوانلری کبی طوغرور ویاوریلرک امزرر

وانده بر بالق اولور كه اوزنلغى بر بچق قريشدر ايكى باشى وار بر باشى ايله بر وانده
بردورلو بالق اولور كه جمله اعضاسى بالق كبى و باشى بايقوش باشى كبيدر **بحر زنج**
بو دخى هند دكزيدر بلاد زنج بونك جنوبنده سهيل الثنك التنده واقع
اولدوغيچون بحر مستقل كبى قلنديغى و بو دكزده دائما سهيل و قطب جنوبى
كورنور و قطب شمالى و بنات كورنمز و موجلرى طاغلر كبيدر و بو دكزك اوجى
دخى بحر محيط متصلدر و بو دخى هيبتلو دكزدر اوزون موجلرى طاغلر كبيدر
وايكى موجك اورتاسى واديلر كبى و بونك موجنه موج مجنوف ديرلر و بونك
موجى صنمز دكو بيكلنمز و بونك ساحلنده بر قوم واردر سياهلردن انلره بربر
ديرلر و بو دكزده دخى اطرافنده چوقدر ديمش سز اغجلر وانبوس و صندل و ساج
دكوشه قيشى بونك اطرافنده اولور و عنبر بونك ساحلنده چوق اولور كاه اولور كه
طاغ قدر عنبر بولنور و بو دكزك اطرافنده بر جزيره ده **محرقه در** بو اطه دكزك
دكزك اورته جانبنه مائل اولور جانب شمالدن ابعد اولمغين انكا بو ديارده
كمجه آز وارد **حكايت** بر تاجر ديمش بو دكزده كميمز غرق اولوب بن بر تخته
اوزره واقع اولوب موج بنى بر جزيره يه اتديكه انده چوق بنى ادم وار بر زمان
انده اولدم دلكرده اوكرنوب انلر ايله مأنوس اولدم بر مرتبه نصكره افقدن
بر يلديز طلوع ايلدى اول اطه نك خلقى اغلشورلر بن ديدم نيچون اغلرسز
بكا اول يلديزى كوستروب ديديلر بو يلديز اوتوز يلده بر كره طوغر بو اطه نك
سمتنه واردر بو اطه ده يانغين قابلنه وار سه يانوب كول اولور يكيلر
بابسب اوددن ضرر اولاجق اسبابلرى طاشمغه باشليوب اول يلديز

سمت

سمتنه قريب اولنجق آثار و بو جمله اسبابلريكيك كيروب كتدك بر نيچه مرتبه نصكره كه
اول يلديزك سمت رأسدن زائل اولدوغى انكلاديلر كيرو كلديلر پس كلوب بو اطه ده
اولان جميع اولردن اغجلر يانغين كول اولمش خلق كيروب يا يمغه باشلديلر بن كمى
بولوب اول يردن كتدم و بو دكزك اطرافنده بر جزيره **ضوضادر** بو اطه زنج
مملكتنه قريبدر بو اطه ده بر شهر واردر آق مرمردن كه انده بنى آدم يوقدر اما بازارلرنده
و كاربانسرايلرنده و اولرنده غوغا و سوز كلمكى ايشيدلر و كيجه ايله چراقلر يانر و اول
شهرى هر كيم كه سبب اتمكه وارسه ضرر ايرشور واول اطه ده طتلو صو بكارلر واردر كه
آنلردن كافور تقويه كلور و بو اطه ده بيوك طاغ واردر كه دائم ديبنده اود يانر
وانوك اطرافنده بر دورلو آغاج بيلان اولور قره بكلو منقش قماش كبى اول بيلانى طوتوب
ديريسى يوزب دوشك ايدرلر مايل مرضه مبتلا اولان كمسنه اول دوشك اوستونه
ياتسه صحت بولور ٥ واول بيلانك يا غندن بردنه سو جلسه قوت و نشاط و شهوت
زياده اولور و اول دوشك بعض پادشاهلر خزينه سنده بولونور و بو دكزك اطه لرندن
برى جزيره يه **عوددر** و بو بر بيوك اطه در اغجلرنك اكثرى عوددر **حكايت**
يعقوب بن اسحق السراج كتاب الاخبار الحجتالنده ديمش روميه اهلندن بر كمسنه كوردم
خبر ويرديكه بو دكزده كمى مزباره لنوب بو جزيره يه دوشدم انده بر قوم كوردم بويلرى
براز شون و اكثرى بر كوزلو بونلردن بر جماعت بنى طوتديلر پادشاهلرنه الديلر پادشاهلرى
بنم ايچون حبس امر ايلدى بنى بر قفس كبى يره قوديلر بوزب چقدم بر هزيجان بولوب
بكا صوره يلكه بو اطه يه نيجه كلدك بن ديدم كمى مزباره لنديغى موج بنى بونده كتوردى نسنه
ديمديلر بو آطه كذرم دوريلو دورلو بختلف برده وبونلرك دخى ديلن اوكرندم

ناگاه بر کون بونلرك اوستلرینه بر اضطراب اولدی سؤال ایتدم ٥ دیدیلر
بزوم بر طائفه دشمنمز واردر بیلده بر کره بو اطه‌یه کلورلر بزوملر جنك ایدرلر
شمدی کلجك زمانلری اولدی واکثرمزك کوزی چقدوغی آنلردندر دیدیلر
ناگاه کوردم چوق صقاقوشی کلدیلر بو اطه‌یه قوندیلر و اطه یوزیلر آطنده خلقی
جنکه مشغول اولدیلر بن الیمه بر بیوك آغاج آلوب بو قوشلردن بر قچنی هلاك ایتدم
و باقیسی قچدم ٥ بو خلق بو حالی کوردکلرنده الیم اوپوب بنی خوش طوتدیلر دیدیلر که
اگر بیزوم سوك بویله پهلوان اولسه‌یدی بیلیدك صقاقوشی دیروب جنس ایتمزدك
بن آنلره اوق و یای دوزوب اوق آتمغی اوکرتدم بکا چوق مال ویروب رعایت
ایتدیلر ٥ و بو حکایتك صحتنه دلیل بودر که ارسطالیس دیمش غرانیق خراسان
دیارندن بر یرده هیبل جمع اولوب اندن اوچرلر نیل مصر قربنده بر قوم ایله
جنك ایدرلر آنلرك قامتی دخی جقدر و بو دکزك اطرافنده بری جزیرهٔ سکاره
بو بر بیوك اطه‌در بونده بر قوم واردر بدنلری آدم کبی و یوزلری کلب کبی آدم
بولیجق سمروب اتین یرلر ٥ و بو اطه‌ده بر قوم دخی واردر که آیقلرینك کوکی یوقدر
بونلره قایشی آیقلو دیرلر **حکایت** یعقوب بن اسحق السراج دیمش
رومیه‌دن بر شخص کوردم بو زنره چوق طرفه یاره‌لری وار صوردم که بو ندر دیدی
بو دکزده کمی ایله کیدردك بیزی یل آلوب بر جزیره‌یه التدی آنده بر قوم کوردم یوزلری
کلب و بدنلری آدم بنی انلردن بریسی عصا ایله طوتوب بزی سوروب بر اوه ایلتدیلر که
آنده بر چوق آدم باشی کوکلری و سایر اعضا انسان کوکلری وار بلدوك که بونلر آدم
ییجیلردر ٥ و اول اوده بر حسته آدم وار و بوزه چوق یمکلر ویمشلر کتوردیلر اول

حسته

حسته کشی بکا دیدی بونلر بیزی اتوکیچون بسلرلر که سمیز بیونلر ٥ بن بو خبری
اشیدوب طعامی آز ییر اولدم و یولداشلرمدن سمیزنی بر بر یدیلر همان بن و اول حسته کشی
قالدی ٥ اول حسته بکا دیدی که بونلرك اوچ کون بیرامی اولور طشره کیدرلر بنم خود
قچمغه قدرتم یوقدر ٥ اگر نجات استرسك قاچ اما معلوم اولسونکه بونلر قتی
یوکرکلردر و آدم قوقوسن طویارلر و ایزن بیلورلر ٥ امدی بونلر حکایتمی اولورسه
فلان آغاجك التنه وار سنکه بونلر انوك التنه وارمزلر قورتلورسن دیدی ٥ پس بندخی
قچوب کوندز کزلنور کیجه کیدردم بونلر دخی اولرینه کلوب بنی بولمیوب آردیمه دوشوب
ایزیموب بندخی اول آغاج التنه کیردم بونلر دخی بندن فراغت ایدوب دوندیلر کندیلر
بندخی بر کون جزیره‌ده کزرکن کوردم آغاجلرده دورلو دورلو یمشلر وار و اول
آغاجلر التنده آدملر وار صورتلری کوزل یانلرینه واردم اوتوردم نه بن انلرك سوزن
نه انلر بنم سوزم آکلرلر ناگاه انلردن بریسی بکا یقین کلوب النی اوموزمه قویوب همان
بوینمه بنوب انی تمکرم اول قایشی آیقلرن بکا طولشدروب بنی قالدردی ٥ بن بونی
دوشرمك استدوکجه اول طرنقلریله بنم یوزم طرملایوب بنی مسخره و مغلوب ایلدی شول
برکه مطلوبینی مغلوب ایدوکبی پس آنی آغاجلر التنه آلتی کزدردم یمشی قوپاروب
کندویه ویولداشلرینه ویرورایدی بر آغج بوداغی کوزنه طوقنوب کور اولوب و اول
و اول آغاجلر اوزم چوغی کوروب اوزمدن قوپاروب بر چقور طاشده صقدم صبر ایتدم
تا کادکه خمر اولدی و اکا ویردم اچدی مست اولوب ایاغی بوشانوب انی بوینمدن
براغوب قورتلدم یوزمده اولان یاره‌لر آندندر ٥ و بو دکزك عجایبندندر که بونده
بر دورلو بالق وار که جثه‌سی بر طاغ بکزر و اوچ یوز آرشوندن اوزون وار

قوبروغندك اوقسي چقوكيدر اكا منشا ديرلر ٥ و ديشلري قره آبنوس كيدر
هر ديشنك اوزنلغي ايكي ارشون واردر ٥ و باشي فيلك ايكي بيوك ديشي واردر
هر بريك اوزوني اون آرشوندر ٥ بري صاغ طرفنده بري صول طرفنده در ٥
اوكنه كلن جناوري اول ايكي ديشي ايله اوروب هلاك ايدر ٥ واول ديشلر ايله
صوي ضرب ايدوب هيبتلو آواز شديد ايلر ٥ وكاهي اغزي ايله و بورني ايله
صوي بوفقدر صوهوايه چيقار انلر كه يغمور كبي ايراقدن دكلوره اول
بالقصود كيدركن طاغ چقوب دعا كبي كورينور ٥ حتي بركيجه كورنه ديشلرين
صورلر دكلو بيوك كمي ايسه دخي پاره لر كيجيلر بو بالق كمي قورسنه كلمك اتلسلر
طبل چالوب اوازلر وتخته لر قاقوب اوركودرلر ٥ وبو دكزده بر دورلو بالق
واردر كه آدينه بال ديرلر اوزوني دورتيوز ارشوندن بشيوز ارشونه دك اولور
وايكي قنادي واردر هر قنادي بر بيوك يلكن كبيدر ٥ و باشين صودن
چيقروب صوي بوفقرب صو براوق آتجي قدر هوايه چيقر و قنادلرين آچوب كمه
بر قنادن اوروب غرق ايدر اكا طبل چالوب اوركودرلر ٥ وبو بالق كوردكي
بالغي قنادي ايله اوروب اغزنه كتوروب يودر ٥ حرمت ايله طاغ كبي اولور ٥
وحق تعالى جل شانه انلره بر بالق براتمشدر ايچي ديشلري وار كندوسي آچق
بر ارشوندر اكا لشك ديرلر اول بيوك بالغك قولاغنه كيرر اكا ديشلرين
باتوروب بيني سيخر ٥ پس بو بالق انوك آجيسندن دكيزده دبينه ايندر
وانوك آجيسندن باشني طاشلره اوردر اوركه هلاك اولور ٥ پس ميتي بر طاغ
كبي صو اوزرينه چيقر اطرافي خلقي جنكالر ايله بويني كناره چكلر وقرنين يارروب بجهرني

اما انلر بالق دقوبي وارد عبري چندان معين دكلدر **بحر المغرب** بوكا مغرب
دكزي ديرلر وشام دكزي ديرلر ٥ زيرا بر حدي اول جانبلردر ٥ و قسطنطنية
دكزي ديرلر زيرا بر حدي اولدر ٥ و دكزك ابتداسي محيط دندر ٥ پس شرق طرفندن
اندلس ويلايتنك شمالندن كچر اندن فرنكستانه اوغرر روم ايلينك غربندن كچوب
قسطنطنية بوغزنه واروب اندن جنوب جانبنه دونوب طنجه وطرابلس واسكندريه
وسواحل شام وانطاكية طرفنه دونور ٥ و بونده دخي بيوك جزيره لر چوقدر جزيره
اندلس وميورقه وصقليه واقريطيش وقبرس ورودس كبي **بلكلكر** بو تقديرده
فهم اولنور كه بو دكزده حق تعالى خلق اتمك ايله بويله اولا ٥ اما بعضلر ديشلر كه بو دكز عمل
ناس ايله بويله اولشدر ٥ زيرا مصر اخبارنده وارد اولشدر كه بو دكز محيطدن كسلوب آقشدر كه
اول روم ايلندن مصره دكز مانع دكل ايدي فرعون وعسكري هلاك اولدوقدنصكره
بر پادشاه ظاهر اولدي مصرده عسكري هلاك اولوب ضعيف اولدوغي اجلدن روم
پادشاهي ملك مصره طمع ايدوب واول مصر پادشاهي اهل فكر ايدي بحر محيطدن
مغرب جانبنه يارب صو آقدروب چوق شهرلري باصدروب مصر ايله روم اوردسنده
صو مانع اولدي ٥ بر جانبي مسلمانلر و بر جانبي نصارى اولدي ٥ واول يره مجمع البحرين ديرلر
بحر روم ايله بحر مغرب بولشدوغي يردر ٥ واول بوغازك عرضي اوچ فرسخ وطولي
يكرمي بش فرسخدر ٥ واول دكزده جزر ومد اولور هر كونده ايكي كره وهر كيجه ده ايكي كره
زيرا شمس طلوع ايدجك بحر مغرب جوشه كلوب طشره شام دكزنه دوكلور وچون شمس
زواله ايرر شام دكزي طشره بحر مغربه دوكلور چون شمس غروب ايدر ينه مغرب دكزي
جوشه كلوب طشره شام دكزنه دوكلور نصف ليله ده عكسي اولور ٥ وبو دكزده اولان

جزیره‌لرك عجایبی اولان جزیره‌لردن بیان ایده‌لم کدری جزیره‌ء ۝ ۝
مجمع البحرین در بونده بر معظم بنا واردر مناره کبی یوجه در وقرتق
سیر جاق طاشدن یاپلمشدر قپوسی یوق واوجی مصمت وطولی یوز ذراعدن
زیاده در هیچ دیمر آلتی بوکا کار ایتمز واوزرنده برآدم دوزب بر الیله صرمش
صنایین التوندندر صاغ الیله دکزه ایشارت ایدر ۝ غالبا ایشارتی بودر که
بوراده دکز یوق ایدی دفع دشمان ایچون بیر کسلوب صو آقیدیلوب دکز
اولدی ۝ پس پادشاهه لازمدر که حفظ رعایا ودفع اعدا ایچون تدبیر
قوی ایدوب صعب اشلره اقدام ایده ایدیلر ۝ واول مناره کبی بلند همتلکی
بیاندر ۝ وبو یلده سنك خاردن وسیر جاقدن بنا قلنه وغیری طشره‌دن
چقلمغه وبوزولمغه قابل اولمق ایچوندر ۝ ومصمت اولوب قپوسی اولمدوغی
ایچروسندن دخی چقلمغه قابل اولمق ایچوندر ۝ وغالبا اول التون
لباس کبی اول دریای کسن پادشاهك صورتی ایدر کندونك اثرینك
بقاسینی استیوب بویله الله مشتده ۝ ودیرلر که بو طلسمدر که بو بوغزی
کسن الله مشتدر بحر ظلمدن آنی یاپیلمك ایچون بو دخی غام علو
همتدر که قیام قیامته دك صیانت رعایا ایدر ودخی جزیره‌ء **تینس**در
بواطه رومده قرولز قربیدر وانده چوق شهرلر وکویلر واردر واو جزیره‌نك
عجایبندندر که بر دره‌لو بالوق کلور بر کچه کون اولارلر ۝ اندنصکره بر نوع
دخی کلور یوز اوتوزدن زیاده نوع بالق صیادلر ۝ هر بر نوعك بر دورلو
آدی واردر بعضلر توغل بوقتدر نوع کلور ۝ اما بالقلر سکز نوع

دونز

بولنور دیدیلر ۝ وبو جزیره‌نك حاکمی‌در آنده بیره کبی سکتك کبی یوزلی حیوان اولمز
وآنده چوق کمسه واردر علمادن وصلحادن ۝ وآنده بهالو قباتی بوقلمون بولنور
وبری جزیره‌ء **صقلیه**در وبو بر بیوك اطه‌در چوق شهرلری واردر وانواع خلایق
انساندن وغیریدن ودورلو دورلو بتشلردن چوقدر ۝ وبو اطه‌ده بر طاغ واردر که
اکا کامرکان دیرلر کیجه اوزرنده وار آتش وکوندز چوقلق توتون کورینور ۝
وبو جزیره‌یه کرکه یقین وارامز ۝ وبوندن قور کبی نسنه صویه اینر صویه ایچنك دلك دلك
طاش اولور که صویه باتمز ایاق طاشی دوزب ویلایت اندن التزلر وبری
جزیره‌ء **بوم**در بحر رومده در اغجلرینك میوه‌سی وچچکی چوقدر لکن بونلردن
نوقه فی الحال ادبور تالتزن قالدرب کیه المنجه اوداتمز وبری جزیره‌ء **کینه**در
ابو حامد دیمش اول جزیره اوزرنده بر طاغ واردر اوزرنده بر کلیسا واردر طاشدن
بونلمشی ۝ واول کلیسا اوزرنده بر قبه واردر اول قبه اوزرنده بر قرغه واردر که
اوکنده بر پنجره واردر ۝ واول کلیسا مقابله‌سنده بر مسجد واردر خلق اکا
زیارت واریرلر ۝ ودیرلرکه اول مسجدده دعا مستجاب اولور ۝ واول کلیسا اهلنه
واجب اتمشلردر که هر مسلمانکه آنده کله بونلر آنی ضیافت ایدرلر ۝ واگر قونوق بر کلسه
اول قرغه باشینی پنجره‌دن ایچرویه صوقوب بر کره آواز ایدر ۝ اگر مسافر ایکی ایسه
ایکی کره آواز ایدر ۝ اوچ ایسه اوچ کز آواز ایدر ۝ الحاصل قونق عددنجه اول
قرغه اوتر ۝ کشیلر بوندن قونق نقدر کلدوکن بیلورلر اکاکوره طعام حاضرلرلر
واول کلیسا اهلی دیرلر اول قرغه دائما انده اولور نه اکل ایتدوکن وقاندن
کلدوکن کیسه بیلمز وبری جزیره‌ء **طالطه**در ابو حامد دیمش بو جزیره‌ده

قويون چوقدر وانلرڭ ياغى سموز اولور سموزلكلرندن وكثرتلرندن ادم فقيرلرى
وآنلر وارانلر كچه اهلى ندكلو استرلرسه قويندن طوتوب آلورلر ٥ وآنلر شول
دكلو چوقدر كه جمع كميلر آنلر جمله سى قيون يوكلنلر قيون اكسلمز وكچى اكلامز
وآنلر قيوندن غيرى نسنه اولمز فصل رابع حيوانات بحريه ده
بلسكر بو فصلده ذكرلرده اولان حيوانات كيف ما اتفق ذكر
اولنور ٥ اول حيواناتدن برى شول بالقدر كه ٥ عبد الرحمن بن هرون
المغربى ديشى مغرب دكزنده بريره دارده ايكن اكابر طوتون ديرلر بر دوم ايله بر غلام صقلبى
وار ايديكه انوكله بالق اولطرى وار ايدى ٥ آنى دكزه آتوب بر بالق طوتدي
بر قريش اوزنلغى وار صاغ قولاغنك آردنده لا اله الا الله يازلمش وكرسنده
محمد وصول قولاغنك آردنده رسول الله يازلمش وبو بالق اركك
آطسه بقين برده اولورر ديرلر وبرى اولدركه ابو حامد ديشى بحر روم
جكاوب بر طاغ آرقه سى آجلوب اول آجلان يرده بر بجه تاريخ كوردم
كاته شمدى آغندن قوپرلشده ٥ بن ظن ايلدم كه كيلرڭ دوشمشده
ديلدم كه برن الام ٥ كوردم كه تاريخ دكل طاشه ياپشمش بر حيواندر قوپرمغه
قادر اولمدم وبچق ايله كسمك ديلدم كوردم كه باشى وار وكوزلرى وار
اغزى طاشه ياپشدوغى يرده ايمش ٥ انكم اكا طولايوب قوتم ايله
چكدم اغزندن صو چقدي توكرك كبى اما قيزل ايدى بس فراغت
ايلدم اغزن آچوب حركت ايدوب تنفس ايلر ايدى وبرى بودركه
صاحب تحفه ديشى بحر مغربده بر قوش وار اكا ثامور ديرلر كميلر
آنى

شمدى سويلدكن بعض حيوانات بحريه كه اولنديكى
اما هر برينه بحر خصوصى اولوب ذكرى
اولنمشدر بولنانلر بحر اختصاصه
اعتنا اولنمايوب كيف
ما اتفق ذكر
اولنور

آنى مبارك عد ايدرلر ٥ قچن كمى بر مخوف يره قريب اوليا ضررلو حيوان اولا اول
قوش كمينك اوكنجه اوچر كاه قالقر كاه اينر ٥ كاته اشارت ايدر كه خطر وار حذر
ايدك ديو ٥ بس كميجيلر قوشك اكلدوب يراقلرندن حاضرلنوب انتباه اوزره اولورلر
وبرى شول حيواندركه اكا شيخ اليهود ديرلر بوزى انسان يوزى آق
صقالى وار آق برنجى قوربغه كبى دن توكى واصغر توكى كبى وجثه سى بوزاغو قدر وكا
انوكيچون شيخ اليهود ديرلر سبت كيجه سى قره يه چيقر اول كيجه وابرتسى سبت كونى طشره
طورر تا كون غروب ايدنجه دك چون كون غروب ايدوب يكشنبه كيجه سى اولا قوربغه كبى
دكزه آتلور ٥ وانوك دريسى نقرس آغريسى اولان آيق اوزره قولسه في الحال وجعى
ساكن اولور وبرى دبرجا اولدركه بر دورلو بالقدر اولور بر يانى يوق بوا اول بالق نسلندندركه
موسى پيغمبر م ويوشع دم اول وقتكه دكز كنارنده كيدرلر ايدى بر بالغك بر يانني ياشندن
قوبردغنده دك بريلر ٥ مكر اول بالق ديرلوب دكزه كتدى بس انوك نسلندن شمدكى
بولنور اوزنلغى بر آرشوندن زياده در وانك بر قرينده ٥ بر جانبى كوك ودكز ٥ ف
ارقه سى جانبى انجه دريسى ايله صارلنمشدر ٥ بر طرفى تمام بالغك بر يانى كبى درست
كورنور ٥ اول طرفندن نظر ايدن نصفى اكل اولنمش بالق صانور استكراه ايدر
وبو طرفندن نظر ايدن بتون بالق صانور ٥ چون آنى طوتالر اكابر تحفه النزل
ويهود ديلنجه صانوت آكعب قره درلر ابراق وبلاتيلرا ارغان ويهرلر وبرى بودركه
دردورلو بالق اولور اكا بغل ديرلر ٥ ابو حامد ديشى مجمع البحرين ده بر بالق كوردم
طاغ كبى وانوك اوازن اشتدم چركين وقورقنج واوازى هيبتندن آز اولوركه
ادمك يورگى يارله وانوك حركتندن دكز صوى حركته كلوب محكم اضطراب

اولوب غرق اولاوز دیو خوف ایدرك بجریله دیلر بوبر بالقدر بوکا بغل
دیرلر بربیوك بیوك بالق بوکارلست کاوب بوني یمك استر ایدنر تجوب
فریاد ایدر ○ بحر ظلماتدن چقوب مجمع البحرینه کیرور ○ بیوك بالق آنی
کیرمکه صغمز دونوب بوخلاص اولور **بری** اول حیواندر که بو لغایة کلاه
کبی در نه باشی وارنه کوزی ونه اغزی وار انوك ایچنده بر نسنه وار معلق
بغرسق کبی ○ وانوك اورتاسنده صغر اودی وار ○ چون انی شکار
ایدرلر محکم حرکت ایدر وانوك اطرافی قرمز اولور مرکب کبی ○ ظن ایدرلرکه
اول قرمز انوك اودندندر ○ بجز آغه طونلر اطرافی قیقرمز اولوب قالور
هر نقدر یوسلر زائل اولمز ○ وانرك الوب مرکب ایدرلر غایتده اعلا
مرکب اولور که هرکز محو اولمز هم قرمز هم براق در ○ **وبری** شول بالقدر که
اکا قرلغوج دیرلر شکلده انوك کبیدر ایکی قنادلودر ارقه سی قرمز در
صودن چقر هواده اوچر کیرو دکزه آتلوب باتر **وبری** بودر که بربالق
اولور اکا ناره (?) دیرلر که مناره کبی اوزندر ویوغون اولور ○ صودن
چقوب کندو یکبه اورب فی الحال غرق ایدر ○ وچون کمی خلقی انی بقیوب
کلمکن اکثر طاس وطبل دوبوجی چالوب عتیه قیقرلر اورکتمکه سعی ایدرلر
نتکم بعض بیوك بالقلری بویله ایدکلرن ذکر اتمشوز **بری** اول بیوك
بالقدر که بجز هوا کلسه بالجمله قالور التی ساعته دك مضطرب اولور
دوکنی دوکینی دریسی صویلور دریسی التنده ایکی قنادی وار در ○ اول
قنادلر ظاهر اولور بجا اوچرر دکزه کیدر **وبری** شول بالقدر که یا ربع (?)

ایسه

ایدرلر چولمکه قویوب بشورلر اول متصل حرکت ایدر کاه اولور که چولکی دوشر
تمام پشمینجه ساکن اولمز انی لطیفه در **بری** اولدر بالقدر که اوزنلغی یوز ذراعدن ارتقدر
دیشلری وار در فیل دیشی کبی بالق دیشی دیو صاتارلر اولدر ○ انرن بچاق وخنجر
صاپی دوزلر کندوده دورلو دورلو نقشلر ظاهر اولور ○ وبو قیتی برك ولونی
کوزل نسنه در ○ اما فایده ثقیل اولوزلر قلای کبی **حکایت** سلام ترجمان دیمکی (?)
الواثق بالله دکلری خلیفه دوشنده کوردی که سد اسکندر بقلشی ○ بس اول خلیفه
سلام ترجمانی کوندروب که کوره کوندرمشی ○ اول طرفده بریخ کون مقیم اولمش کلوب حکایت
دیدیکه اول دیارك خلقی بربالق شکار ایلیوب قولاغن دلوب اورغان طاقوب
کناره چکدیلر انوك قولاغی ایچنده بر جاریه چقدی ○ خوب روی دراز موی
سیاه چشم وسیم تن ○ چون طشره چقدی فریاد ایدوب ایکی الریله یوزینه
یاپنوب وصچلرن یولوب حجاب ایتدوکن اظهار ایدوب ○ وحق تعالی جل شانه
انوك کوبکندن دیزینه وارنجه دك براق بر پرده خلق ایلمش انجه بز کبی ○ بس خلق
انی طوتدیلر اما چوق صاغ اولمیوب اولدی **وبری** بودر که دکزده اژدرها اولور که
دکز جناوارلرن انجدر ○ حق تعالی جل شانه بر بولت کوندرر که انی دکزدیبندن قالدررکه
برغایت بیوك بالق کبی جثه سی وار در ولونی برق اورر ○ چون قویروغی بر آغجه یا بر بنایه
طوقنسه خراب ایدر ○ ونفسی هر نه یه ایرشسه یاقر ○ واول بولت آنی قالدیروب یاجوج
ومأجوج اوللرو نجی ویلایته براغور که انلرك غداسی اولور ○ هر بری بجی کوروب
کسوب ذخیره وغدا ایدینورلر بری دخی کلبجه دك **وبری** شول حیوان بحردر که

تفصیلی بر حکایه مبنی در که **حکایت** بو در که ترك قومی ایران زمینه کاه‌لر غارت ایدرلر ایدی عجم پادشاهلری بو خصوصده زیاده بیحضورلر ایدی
چون مرتبهٔ سلطنت نوشیروانه کلدی دیلدیکه ایران زمینه ایله انلرک ماییننده سدّ بنا ایده ۰ بر مبارك ساعتده بنایه ابتدا ایلیوب اون ایکی بیل عسکر ایله بنا اودر ترك اولوب سدّ باب الابواب بنا سین تمام ایدوب بنادن فارغ اولیجق نهایتسز شاد اولوب و بنا اوستونده تخت قوروب انوك اوزرنده حق تعالیه حمد و ثنا ایلیوب دیدیکه یا ربّ الارباب چون بکا توفیق ایلدیکه بونك کبی سدّ عظیم بنا ایدم ۰ بکا عنایت قل که ثابت اولادیوب بعده سجده و شکر ایدوب بن شمدی راحت اولدوم دیو استراحت ایچون اوبقویه واروب اویقوده ایکن ناکاه بر حیوان عجیب الشکل ظاهر اولورکه جثه سی افقده سدّ ایلدی نوشیروان عسکرین جمع ایلیوب اوقلرن کزلیوب اول حیوانی کوزلیوب هلاك اتمکه عزم ایلیوب نوشیروان اویقودن اویانوب انلر بو غوغا دیو سؤال ایلدی بونلر دخی بو حیوانی کوستردیلر ۰ نوشیروان ایتدی سلاحکز ترك ایدوك بیز اون ایکی بیلدن مسکنمز ترك ایدوب بونك کبی سدّ عظیم بنا ایتدوك ۰ حق تعالی حضرت جل شانه اوز بنده حیوان مهلك مسلط ایلمز ۰ پس عسکر سلاحلرن قودیلر ۰ اول حیوان نوشیروانك تختی قورینه کلوب دیدی ای پادشاه بن بو دیارده ساکن اولنلرك بریم ۰ بو سدّی بریکره بنا ایتدیکیز و خراب شمدی بکا وحی اولدیکه سن بو بنا ایدوب انلرو کلك بنا باقی اوله کرکدر ۰

بونی

122

بونی دبیجی و کوزلرندن غایب کسه بیلمدیکه هوایه می اوجدی یا خود یره می کچدی یادکوه می آتلدی یا جنتی می قاتلدی **و بلکه کر** حیوانات ایکی قسمدر بر قسمی اولدر که آنلرك اویکنی یوقدر بالقلر کبی آنلر معاش اغزلرل الاموره ۰ و بر قسمی اولدر که آنلرك اویکنی وار در قوریغه کبی بونلر هم صوده معاش ایدرلر و هم هواده معاش ایدرلر ۰ وصوده معاش ایدننك استنشاق هوا ایله تنفس اتمکه حاجتی یوقدر ۰ قروده معاش ایدننك استنشاق هوا ایله تنفس اتمکه حاجتی واردر ۰ انو کیچون صوده حبس نفس ایله هلاك اولورلر ۰ و صو حیوانلرك صوده یوقدر اویکنی اولمدیغیچون ۰ حق تعالی جل شانه صو حیوانلرك طبیعتنده حارت قودی صو انلرك حرارتن دفع اتمکه او بلیه حیات اوزره اولورلر ۰ اکر صودن آیرو اولسلر هلاك اولورلر ۰ زیرا طبیعتلرینك حرارتی کندولره تاثیر ایدر. و باره هوا استنشاق اتمکه هلاك اولمق اولورلر انادر در ۰ و حکمت الهیه اقتضا ایلدیکه حیوانك کندویه مناسب اعضاسی و مفاصلی اوله ۰ و هر حیوانك کندو بدننه مناسب اعضاسی اوله ۰ و کندونك حفظنه دری کبی وظرفی اوله ۰ صو حیوانلرین بر بر بنده قشمق چوق اولدیغیچون انلرك ظرفنی صدف و کوکردن ایلدی ۰ یا بول یا بول زره کبی لباس کیدردی ۰ و بعضینی قنادلو و قوبرقلو ایلدیکه انوکله صودن یوزرلر توشی هوادن اوجدوغی کبی ۰ و بعضینی ایاقلو خلق ایلدی انوکله یوررلر ۰ و بونلرك بعضنی اکل و بعضنی ماکول قلدیکه بعض بعضنی اکل ایدرلر ۰ و ماکول قسمینی زیاده ایلدی تاکه نسلی منقطع اولمیه ۰ و آکل اولنلرك معاشنده ضایقه اولمیه ۰ حق تعالی حضرتنك حکمتنه نهایت یوقدر ۰ شمدنکرو حیواناتی آیی حروف تهجی

و بعضی صوغوجق انلرین صودن واردر
بوقومی انکی کجیدی بغلایدی کلدی بابالغابی
و بعضلری کلدی و ایلیکی سکی کلدی بکی کوکلو
ان ان الله ایچی اوپانه بونی دوکی
اونلرنك کلی دکلیدر
الشایعی

ترتيب اوزره ذكر ايده لم وهر برينك خواصنى بيان ايده لم بعضنك ذكرى تكرار
واقع اولورسه التكرار احسن قبلنده لر **ارنب البحر** يعنى دكز طوشنى ديلم
بوبر حيواندر كه باشى طوشن باشى كبى برنجى بالق برنجى كبى **شيخ** ابو على سينا
ديمش بوبر حيواندر كه اجزاسى اوزرنده اشنان بيراغى كبى نسنه واردر كلفى و بهقى
كيدرر ٥ و باشنى ياقرلر رمادى قيل بتورر ٥ داء الثعلب اولان كسه ده
خصوصا آنى ياغيله استعمال اولنه ٥ مجرب بونك ايله ضماد قلنسه يا اكتحال اولنسه
اما بو زهردر زيرا قتل ايدر ٥ اوبكنى يارهلق ايدر ٥ و ابو علىدن غيرى
طبيبلر ديمشلر قورسى ديشى جلا ويرر **البر** بو لفظا اصل لغتده بهادر
ديمكدر ٥ اما بر بيوك بالق ايچون اسم قلنمشدر كه شكلى هيبتلودر دكزده
اولان بيوك جانورلرى بر ٥ و هر دكز جانورنى صيد اولنمق ممكندر الا
بو بالق صيد اولنمغه قابل دكلدر زياده بيوك اولور و غضبى ٥ و آنى اول حيوانلر صيد ايدرلر كه
كندوى قره يه براغوب التندن النوب ايكى برجك بيله عداوتى اولان كسلر انوك
اتندن برپاره بيلسه عداوتلرى صداقته دونر اوريته لرنى تمام الفت اولور ٥
غايته بيوك اولور هيچ بر تصويرا اولنمدى **انسان الماء** صو آدميدر كه
بنى آدمه بكزر فرقى بودر كه بونك قويروغى واردر ٥ روايت اولنور كه شام دكزنك
بعض وقتنده صودن چيقر بو كره نه دك انسان صورتنده برحيوان آق صقاللو
وار ايكن شيخ البحر ديرلر برجمع كون صو اوزره طورر اندن صويه باتر ناس
آنى كورجك برينه بشارت ايدرلر كه اوجوزلق علامتيدر **حكايت**
بر پادشاه بونلردن بر اركك طوتب كتوردلر سوزلرى اكلاشلمز ٥ پادشاه

اكا بر عورت چيفتلدرديلر ايكسندن بر اوغلان حامل اولدى ٥ ايكسنك بيله ديلنى
بيلور ايدى ٥ اول اوغلاندن ديلر باباك بزم ايچون نه سويلر ٥ اوغلان ديديكه
بابام ديدى غيرى حيوانلرك قويروغى قسمنك بوتوملك قويروغى يوزندن در **بقر الماء**
صو بقرى برحيواندر كه صودن چيقر اوتلامق ايچون و عنبر انوك نرسيدر ٥
بيت كر بر هنر عالى كنند فخر بر حكيم ٥ كون خرنى شمار اكر كاو عنبر است ٥
واكثر ناس انوك اوزرنه در كه عنبر دكز ديبنده بتر دكز تلادنيجى آنى طشره يه آتر
و ديرلر كه چشمه دن چقوب آقر نفط كبى ٥ و عنبرك خواصندندر كه آنى كوكرما باش
آغريسنى كيدرر و دماغه فايده ايلر و حواسى صحيح و مقوى ايدر و كوكلى فرح ايلر
و تقوية قلب ويرور ٥ صحيح بودر كه دكز ديبنده بتر و عودك ايوسى برك اولا
و صويه بتر ٥ **بال** بر نوع بيوك بالقدر كه عجرنغ بياننده بونك تفصيلى مشروح
يازدق بونده منفعتنى بيان ايده لم كه بيننى ياغدر چراغ ياقرلر و انوكله
كمى ياغلرلر **تمساح** برجانوردر كه آركاسى بيوك اغزى واردر و يوزنى واردر
التمش ديشى يوقرو چكه سنده در و فرقى اشاغه چكه سنده در ٥ مجرب برينه جنسه
ديشلرى بربرينه كچر ٥ وهر ايكى ديشنك اورتاسنده كوچك ديشلرى واردر
و چينكده اوست چكه سين ديبره در ٥ غيرى حيوانلر آلت چكه سين ديبره در ٥
وارقه سى يغه ارقه سى كبى در و اكا دمور كار ايلمز و دوه ته اياقلودر و اوزن
قويروغى واردر ايكى ارغون باشى وار و سكز اشوق قدرى واردر و اوزن
ديلى واردر و شكلى قبيح در ٥ مجرب بربرينه قرلق اسنلدن ديشيسى جالوبن
ياتورب اركك اوستونه چقوب جماع اتركن نصكره اركك آنى دنلره شوبله قالور قالقه مز

هلاك اولور وقوشی کبی بر طلی بر طریه مشك کبی قوقو وارقه سی بتون کمکلری
آنده اك دبیو بوقدر انوکیچون بوکو ملکه قادر دکلدر ○ وبجزتر سلسه اغزندن
نسلر ○ یجین دیشلرینك ارهسنده نسنه قالسه ایرنور قورت حادث اولور اول وقت
صودن چیقوب کونشه قرشو اغزن اچر ○ حق تعالی جل شانه بر قوشی یراتمشدر
قرلنغوجه بکزر اول قوشك دیه سنده بهوده کوك واردر ○ اول قوشی
کلور اغزنه کیرر اول قورتلری دیشورر ○ وچون تمساح قصد ایسه بر عدو
اولورسه اول قوشی اوتر تمساح اندن متنبه اولوب صویه کیجر ○ وقوشی تمساحك
دیشلرین پاك ایتدکدن کیمکرکاه اولور تمساح اتنی یمك استر اغزن یومار ناکه
یوده اول قوشك دیه سنده اولان کوك تمساحك یوقرو چکسنه باتر ○
تمساح اغزن اچر وقوشی اوچوب کیدر ○ وتمساح نیلك چوق اولورده چهل
سنده دخی اولور ○ وکنارینه یقین بر آدم ویا حیوان کورسه صو اچیندن
کزلوجه کلوب کنارده مختفی اولوب فرصت کوزلیوب صودن چقوب توتجك
اتوب شکار ایدر ○ والتمش کره جماع ایدر ○ والتمش بیرطه یمرطلر ○
والتمش یاش یاشر ○ وبونك خواصندندر برکمسنه نك کوزی اغرسه
لکر صاغ کوزی ایسه صاغ کوزین الکه صول کوزی ایسه صول کوزین کوزینه ودستونه
آصه قوسه صحت بولور ○ وکوکن کتورن کسه جماعه قوی اولور ○ وانوك
جکرن مصروع کسه نك اتکی التنه توتسیه ایتسه صرعی زائل اولور ○ وباغنی
تمساح اصدغی بر سوحیل وجعنی ساکن ایدر ○ وانوك اودنی کوزه
چکسه کوزی روشن ایدوب واغنی کیدر ودبلجی دخی بویلهدر وانوك

دبسندن

دبسندن بر پارچه سین قوجك التنه بغلسه هیچ بر قوج آنی یکیوب اول جمله
غالب اولور ○ **ثنین** اژدردر بو بر حیواندر ○ غایتده قورقنج وحشتی بیوك
وکنده وسیاه ودون وباشی بیوك وکوزلری یلابق واغزی کیك وقوینی یول هرینه
بولورسه یودر وجوانلر اندن قچرلر ○ وچون حرکت ایدر دکز تلاطم اولور ○
عمر بکانی دیدی اژدر اصلنده یلاندر قورد وجناورلردن بو ثنا بور اژدر اولور
اند نصکره حق تعالی جل شانه لکابر ملك کوندرر الیکوب دکزه براغور دکز جناورلرن
بردخی بیور ○ حق تعالی جل شانه بر ملك دخی کوندرر انی دکزدن چیقروب یاجوج
وماجوج ولایتنه براغور انلرك غداسی اولور ○ برکشی حکایت ایتمکه بر اژدر
کوردم بر موضعده دوشمش اوزنلغی ایکی فرسخ قدر وار ○ ولونی یلان لونی کبی
آلاجه واوستی یول یول بالق جثه سی کبی ○ وایکی بیوك قنادی وار بالق قنادی
کبی وباشی بره یه کبی ادم باشنه بکزر ○ وایکی قولاغی وار ادم قولاغی کبی وایکی کوزلری
وار هر بری بیوك مدور حوض کبی وبوینندن آلتی اژدر ظاهر اولمش هر برینك
بوینك اوزنلغی یکرمی ارشون وباشلری اژدر باشی کبی ایدی ○ وبو خواصندندر
یاغی یلان واژدر صوقدوغی یره سورسه نافع اولور ○ واتی هر کیم یرسه عظیم
شجاعت پیدا اولور ○ وبر ارکشی انوك یاغیله ذکرن سورسه ارو عورته زیاده
لذت بولور **جری** کسر جیم ورا ایله یلان بالغیدر وبو یلان ایله بالق جماع
ایدر آندن متولد اولور ○ وبو کسه کیمی هلاك ایدر کدیدن قوپیدر ○ چجن
کیجه کسکن صو اچمکه صو کنارینه کلسه جری صو اچنده پنهان اولوب لغزیچ کناره
کوسر صویه کلن کسکی یودر ○ وبو جوانلر شرعا سمك قسمندندر اکلی

حلالدر بونك خواصندندر انوك اتی تمرن و دیكن باتوب چقیوب قالمش
عضو اوزره قوسه چقرر ○ واتن یمك اوآذی خوب ایلر ○ وبركه مرضندن
افاقت بولوب تكس اولمق احتمالی وبرسه بونك اتی اكل ایلر نكس اولماز
وبونك اتی جماعه قوت ویرر ○ وبونك اودی دیوانه اولمش آت بورننه
قوسه مرضی زائل اولور ○ بعضلر جنون اولمش آدمه نافع در دیدیلر
حلما ضم حا وسكون لام ایله یلان بالغی كبیدر ○ اما قوم آلتنده اولور
اول نهارده ولذ نهارده طلتم چیقر غدا طلبی ایچون كاهی كیجه چیقر وكاهی
صویه كیرر ○ وبونی بوغزلسه قان چقمز وكوكی یمشق اولور اكل اولنور
لحمی ایله ○ وبونك خاصیتی بودر كه اتی اكل ایدن عورت سمیز دلفین بو بر
مبارك بالقدر تجن بركه دكزده دشمنی اولسه آنی آرقسنه آلوب كناره چیقرر
كاهی غریق اولانه قوبروغن صونر اول انوك قوبروغنه یاپشوب خلاص
اولور ○ وبونك تصویری كواكب بیاننده كچمشدر روبیان قوم بالغی
دیدكلری بالقدر ○ بونك خواصندندر كه انوك اتنی بر عضو اوزرنه قوسه
اكا باتمش یادیكن باتوب قالمش اولسه چیقرر ○ واكر انوك اتنی قرم نخود ایله
پشوروب قرننده قورد اولان اكل ایلسه ایچی پاك ایلر قوت جماعن زیاده
ایدوب قوام ویرر ○ وبونك اودی كول صوی ایله قنشدروب باشه طلا
تلسه شقیقه یعنی یاریم باشی اغریسین كیدرر فتح زا وتشدید
عین ایله بر صنف بالقدر اكثر مصر دكزنده بولنور جثه سی كوچكدر غایتده
محذدر ○ وخاصیتی بودر كه تجن آغنه طوتلسه اوجی دترایب النده اولیجق

زبانه

حلما

بعضیلر كه ویدیلر ...

١٢٦

زبان بروددتندن آوجیل بونی بیلور ○ همان اورغانی حنجه یا درانجه بغلرلر تا اول بالق
اولنجه دك صكره اول حاجت زائل اولور ○ هند طبیبلری بونی زبان حارنی اولان
مرضلرده استعمال ایدرلر ○ وبونك بر پارهسین عورت كتوسه ارككی آندن آیرلمز واكر
اركك كتورسه عورتی اندن آیرلمز ○ وغیری عورتلرده محبت ایدرلر ○ وبالق دریسی ایكن
باشی اغران كسنك قولاغنی باشنه كتورسه لروجعی دفع اولور ○ بعضیلر بونك
دریسندن تقیه ایدرلر باشی اغریان كسه دفع اولور ○ اما جالینوس بو قولی
قبول ایلمز ناموس بر صنف بالقدر اكثر هند وچین دكزنده اولور مبارك حیواندر
كیجهلر آنی مبارك عدایدرلر وانوك ایله تفال ایدرلر ○ تجار اغر دوشنه اكا تعرض اتمزلر
وكمی اوكنجه قولاغز كیدر ○ واكر بر بیوك بالق كمیه قصد ایلسه بونك قولاغنه كیروب
دماغن اكل ایدر تاكم اول بالق بونك للندن باشنی طشه اوروب هلاك اولور ○
عزود كبی انرشكی بو بالق قولاغندن چیقر سقنباس بر صنف بالقدر كه بیت المقدس
ناحیه سنده چوق اولور ○ شیخ ابو علی دیمش بونك دریسنك رمادی حیوانات
كوزنه قونلسه اغن زائل ایدر سرطان بنكجه دركه باشی یوقدر كوزی ارقسنده در
واغزی كوكسنده در سكز ایاغی واردر یانین كیدر هر بیل بر كره دریسندن چیقر
بر حیواندر كه بحریدر وبریدر ○ وبونك ایشنك ایكی ضفدعی واردر بر صو جانبنده
بری قوری طرفنده ○ چون دریسندن چیقه ضعیف اولور ○ بر صو طرفنه اولان
ضفدعی طوتار تا دكز جناورلری كلوب ضعفی وعجزی حالنده ضرر اتمیهلر ○
وقوری جانبنه اولان ضفدعی اچره تا هوا اول طرفدن داخل اولوب اندن قوت حاصل ایده
چون قوی اولوب اوكه حالنه كله صو جانبنه اولان ضفدعی اچوب طلب معاشه ایدر ○

دبوغی یش ویرمز اغجه آصه قوسل واقریشی ویرر ۝ والحی یا جب یمرنی و دیکنی باتق
یره اوسلر چیقر ۝ وقجن براجی یلان وعقرب صوقسه بونك ایکی یغوب اول یره
اوسلر نافع اولور ۝ و قجن صوده اولشی بولنسه چالق قوین بولندوغی حالده
اول بولان کشی کندو کوسه آفات سماویه دن امین اولا ۝ و بونك ایکی یغوب
قوطوز طلاین کسنه نك باشنه اوسلر جوش اولا ۝ و قجن کوزه آق دوشسه
بعنی یاقوب سرمه کبی کوزه چکسلر دفع اولور ۝ و بونك کوزلرین کتورنك ایو
دوشلر کورر ۝ و ایقلرن کتورن کسنه شکارچه خنزیر ضرر ایتمز ۝ و بونی یاقوب
صوایله اچسل قودز طلاینه نافع اولور ۝ و بونك رهادی یمرنی و یاد بکنی
باتق یره قوسلر چقر ۝ شیخ ابو علی دیمش بونك ایکی سل مرضنه مبتلا اولنلره
نافعدر ۝ و کوزنی اویور کسنك اوزرینه باغلسلر ایو دوشلر کورر ۝ و بونك
دیکنی حمای ربع طوتن کسنه نك انکی الته بدیکره توتسه قلنه صحت بولور ۝
و ایاغنی حنازیری اولانه باغلسلر مادامکه انوك ایله در دفع اولور ۝ و بونك
تصویری کواکب بیان اولندوغی یرده یازلمشدر سقنقور تمساح نسلیدر
نچونکه تمساح قردن بر یطلر بر نیچه سی ماده نصفی چقر ۝ اکر چقان یوری صویه کیدرسه
تمساح اولور ۝ اکر قروده قالورسه سقنقور اولور ۝ و قجن ادم اصرسه
ادم کندو توکرکن اول عضو اوزرینه سورب یوسه کر دخی سقنقور واروب صویه
کیرمدن بویله ایلرسه سقنقور اولور و اول ادم صحت بولور ۝ واکر سقنقور صویه کیرر دکرلرسه
بویله ایلر ادم اولور سقنقور صحت قالور ۝ و بونك ایکی و یاغی جماعه عجیب بکلر
خصوصا باشنك ایکی غایتده مقویدر ۝ و جثه سی بود کجه اتنك خاصیتی اقوی

اولور

یلان اولدوغی یره سورسه کیدر اولادیغی
عجب اقانی اسرب اولور

اولور و یاغنك تقویتی زیاده در تا بمرتبه در کہ آلت ساکن اولمز ۝ مکر چلك
شوربا سین ایچه ۝ و قجن بونی یاقوب و سحق ایدوب خمر ایله یوزه سورسلر غشی و کلفی
دفع ایدر و دیشه جلا ویرور ۝ و حیوا الکوزلری توسل بیاضی کیدرر و بونك ایله
اکتحال ایتسلر کوزن اولان ناخنه مرضنی زایل ایدر قبلو بغه بوجوانلر
هم بحریدر هم بریدر ۝ اما بحریسی غایتده بیوك اولور ۝ آرقه سی دکوزدن طغره
چیقر و بیضه حیجی کی خلقی آتی آط مانوریدر حکایت برکشی حکایت ایدرکه دکوزده
اوتا سنده بر آط کوردك بشیل اوتلری وار آتنه چقوب اول اوتلری قوزدق یاقوب حرانی
قویوب طعام پشورمکه مشغول اولدق ۝ ناکاه اط حرکته کلدی بکجل ترجك کبه کیروب
مکر آط دکل قبلو بغه ایمش اود حرارتندن اضطراب ایتدی دیدیلر ۝ خواص الکی المرزا ایله طوتب
کبه کیرتکن فصلی اول آط ماثر و عز صویه باتوب نابدید اولدی ۝ و قجن قبلو بغه بیرطله
غوری جنادر کبی بیرطی اوزرنه اوتوب یوری چیقمز ۝ زیرا قبوغی برك و قالکدر اول
مانعدر حرارتك وصولنه ۝ بلکه بیرطسنك قرشوسنه کلوب دقت ایله نظر ایدر ۝ خوتفایی
بیرطسنك ایچنده یوری خلق ایدر ۝ و کاهی قبلو بغه یلانك قویروغن دیشی ایله اصرر
باشنی قبوغی ایچنه چکر و دوسرمزجینی ۝ و یلان کندویی یره اورر و قبلو بغه نك آرقه سنه
اورر و کلو اوررکه هلاك اولور ۝ نجو قبلو بغه جماع ایتمك استسه دیشیسی اطاعت ایلمسه
ارککی بر اوت کتورر دیشیسی اطاعت ایدر ۝ اول اوت نجه اولدوغنی کمسه بیلمز ۝ اما اول
اوته عجل جهر کیاه دیرلر ۝ و بلیناس حکیم دیمش نجن قبلو بغه جالق قوین قلنه بریرده که
انده قیتی محکم اولور اولا ۝ آنده موعو فرخ ضرر اولمیه اما بونك اجزاسنك خواصی بودرکه
نجن بونك کوزنی رمد اولان کمسه باغلنه صحت بولا ۝ و انسانك اعضاسنده هر قنغی

عضوده وجع اولسه بونك اعضاسندن مثلني اول انسانك كوبب وجعي دفع ايدر
مثلا صاغ اياغنده نقرس اولان صاغ آياغيني وصول اياغنده نقرس اولسه
صول اياغن كتوسه نافع اولا ○ وبركسه قاسغندن وقولتوغندن قيل كيدرب
بعنيه يولسه قانن سوسه ايكي كره يا اوچ كره آرتق قيل بتميه ○ وبونك بچه سنك
اوديني ججن عسل خلط اولنوب كوزه سرمه چكلسه صوانمكي منع ايدر وبياضي دفع
ايدر ○ وبوينيني دلوكنه قونلسه فايده ايدر ○ وبونك آرقه سي بتوغندن چولك قباغي
دوزسه وجولكي قباسز طاشميه ○ وبونك طايفه سي بونك اتنيني يرلر وبچه سنه
چوبان تعيين ايدوب قيون كيبي كوتسه رلر ○ وبر بچه صنفدر بعض بيوك وبعض
كوچجكدر بيوكي غايتده بيوك اولور ○ بر بازركان ديدي كمي ايله كيده جكمز يوله
بر بالق اوغرادي دورت آي قتلندق تا انوك قويروغي كلوب نهايت بولدي
وطتلو صو بالغي طوزلو صو بالغندن لطيف اولور ○ وقنغي بالك كه بغري چوق اولا
بالق چوق اولور ○ وججن بالغي برطلا بحق وقيه اولا بو قدر صويه وارر ○
آنده اغزي ايله ديكه اشر جقور ايدر انوك ايچنده برطل بالجق ايله اوسنن آنده
يوبسه ظاهر اولور ○ چكركه نيز يبسه بر طسندن ظاهر اولدوغي كبي ○ وبليناس
حكيم ديدي مستكسه بالق فقولسه تلكي زايل اولور ○ شيخ رئيس ديدي بالق
اتي عسل ايله نافعدر صوانمك ايچون وكوزي روشن ايدر ○ وغيرلر ديدي بش
بالق اتي جماعي زياده ايدر وآدمي سمز ايلر واودي عسل ايله نافعدر خناقه
اچمك وانوريك ايله بابن بالغي دكلدر بصره دكونن ودجله ده
چوق اولور واتي لطيف اولور طولچي برابر شون وعضيه دورت برمق قيه اولور

بچون

چون بو بالق آغه دوشه خلاص اولميه جغن بيله الأصبح مق ايله كرو بدوني بركوننر بوبي قس
يرانده صكره صيجار ○ كاه اولور اوزاغي اعضون مقدارنجه بر هوايه صيجرار اغجي پاره ليوب چيقر
منافعي سايثر بالقلر كيبيدر حيوان بحريدر عجيب الشكل بريني الآجه دريلان
قويروغي وار ورده باشي كيبي باشي والكيني واردر ○ وبونك دريسين آغزه ديشه صورسه
اغريسين في الحال تسكين ايدوب دفع ايلر كوچجك بالقدر اهل شام بو آيله
تسميه ايدرلر وبو بالغي ايكامه ايله قياده رلر انوكله مضمضه ايدر شول كسنه كه انده قلاغ خبيث اولا
قورباغه دركه هم حيوان بحريدر وهم بريدر فاسد صولرده حاصل اولور ○
واناردن طوغو چون ظاهر اولامه ايچنده اجه بغرسق كيبي اولور وقره قيل كيبي اولور ○
انده صكره ايجي طولر طاره دانه سي كيبي اولور ○ انده صكره بربغيني كيبي اولور انده
اوچ كوندن صكره اللاكه وآياقلري بتر ○ بعضلري برلري بولتده بغمور ايله بيله ياغر تفصيل
وتحقيق بودركه جماعردن اولنق وار وجماعسز اولنق وار ○ جماعله اولان قره ده بر طلي
صودن معاش ايدر ○ جماعسز اولان طورر صولرده يازده وكوزده اولور ○ وكاه
بونك تخميني يل هوايه فالدرر يغمور ايله ياغوب دفعي حق تعالى خلق ايدوب بولندن قورباغه
بغدي ظن اولنور ○ وقورباغه كوكي اولميان حيوانلردندر ○ شيخ رئيس ديدي ججي
بر بيل عادتدن زياده قورباغه چوق اولسه ○ اول ييلده وبا واقع اولور وقوراغجه چوق اوتر
اما ججي آنني كورسه اوتمز ○ وقورباغه نك اشغه جيننه سي صوده اولسه اوتمز ○ انوكيچون
صودن طشره اولان اوتمز ○ ويشيل وكوك قورباغه زهردر ○ ججي آدمه يرسه
مزاجنيه فاسد ايدر وقرنني شيشورر واستسقا كتورر ○ اما ججي آني بيك اوذره قويوب
صو سلسه زايل اولور ○ واكر قورباغه يابيلان صوقوروغيني بره قوسه نافع اولور ○

قلاغ اغزنده ويلع اولان چبانلع دردي وخبث اكا دركه اني بيوب
جعفرجعفر ايدر
ديكابه طيلسي قتاله سموفعي

محكم دوتر یغه هیچ بر حیوان الا ارسلان بر ○ واكر قوربغه حمامده بر یع دوتان
كسه باغلسه صحت بوله ○ واكر مینه قوربغه سن بر كسه یه یصلسه تكجه قره اولوب
وكوزی قراره واغزی قوقه وعقلی مختلط اوله ○ وكوكلی بولانه و باشی
دونه ○ اكر سلامت قورتولورسه دیشلری دوكلور ○ نجن بونی بر فنیز چولك
اوزرینه قوسه طاشمز ○ وباشندن تویر وغنه دك یاسلسه بر شهوت جماع
اولان كوسنك عوض اكا نظر اتسه اول حالده ذایل اوله ○ وبلیناس
حكیم دیمش اكر قوربغه دیلنی اتمك ایچنه بر سرقه ظن اتدكلری متهم كمسه یه
یصلسه اوغرلغنه اقرار ایده ○ واكر بر اویور عورت اویوسنه قوسه كوندز اتدوكی
ایشلری سویلیه ○ واكر انوك اطرافنی قمش ایله یاقلسه رمادی ایله قیلی
بولنان یره طلا اتسه انده قیل بتمیه ○ نجن بر طاسه صو اوزرینه باشی اشغه
قوسه قوربغه لر اوتمز ○ وبعض بارهلرده پاك ایدوب واوقه یاغ ایله
طولدروب ایكی طرفن باغلیوب صو اوزرینه بر یره قوسه قوربغه لر بولنده
بلا انلصانوب اوتمكه قورقرلر ○ حكما بونی تتبع ایدوب تجربه اتمشلردر
ابو حامد دیمش بكا بر كسه خبر ویردی هارون الرشید نسلندن
دیدی كه جهندك كنارنده بر طاوسی كوردم دكزدن چقمش قورقه اولان
طاوسدن كوزل وانردن بیوك كندویه نظر ایدوب وقنادلرن اچوب قویروغنه
نظر ایدوب بر ساعت قدر كندو جمالن تماشا ایدوب اندن صكره دكزه طالوب
غیب اتدی ○ اما تیجندن زهول اتدك قنی احسن طاوس ایدیكه انوك
نظیرن كورمدك فتح عین ولام ایله سلوكدر كه صولرده متولد اوله ○

چون طبیبلر

چون طبیبلر بر عضودن قان چقرمق اولسه ○ سلوكی اول عضوه یقین اتلرلر
تاكه یاپشوب آنردن قانی امه ○ وچون فراغت اتدرمك دیلسه طوزلو صو دوكرلر
فی الحال فراغت ایدوب دوشر ○ نجن بونك مشتنی قورودب اوده قورلر اوزرینه
قویوب تونسه اتسه لر ○ اول اوده اولان صوریجی سنكك وبیره وبونلرك امثالی
هلاك اولور ○ نجن بونك برن شیشه ایچنده قوسه لر انده هلاك اوله اندن صكره
سحق ایدوب دبرمدن قیل یولوب انوكله طلا اتسه لر آنده قیل بتمز
برصنفدر صدفلو حیوانلردن هند ولایتنده اولور ○ طوسه صولرده كه اول صولر
نارد بن یعنی سنبل بتورسه اولا ○ وارض بابلده دخی بولنور عجب حیواندر
انوك اوی واردر صدفدن ○ ودریسی غایت یوفقه در ○ باشی وایكی قولاغی
وایكی كوزی واغزی واردر ○ نجن اونه كبیه آدم آكی صدف صانور ○ چون
آنردن چقوب یره یوریه ادنی بیله سورسه قوسی غایتده كوچكدر ○ زیرا سنبل
اكل ایدر ○ وانوكله بخور اتسه لر صرعه فایده ایدر ○ وانوك رمادی دیشلره سورسه
جلالندرر ○ داء دیالثنی عضو اوزرینه بونك رمادی اكلسه زیاده فایده ایدر
قورحه اولان آت كبیدر ○ اتلیونك بلیسی وقویروغی انردن چوق اوزندر
ولونی احسن در ○ وطرناغی صغر طرناغی كبی جثالده حماردن بیوك وآتدن كوچكدر
كاه اولور دكزدن چیقر یونی بولیجق اكا آشر برتای حاصل اولور غایتده كوزل
شیخ ابو القاسم كه اكا كركان دیرلر بركره صو كنارنه قونمش كندو سیله یونن وار ایمش
صودن بر قره بغزاسیك آت چقمش كرانجه كبی یرهر آق نقطه لركی وار ○ بونك
یونندن آتوب انردن برتای حاصل اولمشكه باباسنه بكزر غایتده كوزل كیز اول وقت

اوليجق شيخ ابو القاسم آنى كلمش اول بوبزونه ناي بيله ايمش ○ اول اميد كلمشكه
كيرو اول آت صودن چقوب يوزنه آشوب بر ناي دخي حاصل اولا ○ اول آت
كيره صودن چقوب اول ناي قفولايوب اندن صكره صويه آتلوب ناي دخي
آردنجه صويه آتلوب كتمش ○ اول شيخ هر وقت اول برده يوزنه ايله كاورمش
انوكيچون شيخ ابو القاسم كركان ديمشلر ○ واهل مصر انوك اياغي ايزني
نه يرده كوررلرسه اول ارايه دك طفراجغن بيلورلر ○ اما خواصي اجزاسي
بودركه انوك ديشي قرني اغزسنه نافعدر ○ كيمك كه قرنجي اغزسه بونك ديشين
كتوره في الحال زائل اولا ○ وكوكلري احراق اولنوب كندونك ايچ باغنه
خلط اولنوب بهق قلنسه سرطان مرضين زائل ايلر ○ وبونك خايه سين
قوروب سحق ايدوب جناوصو قروغجكه ايچوره حالا صحت بولور ○ ودريسي
بقريه نك اورتاسنده دفن اولنسه انده افاتدن نسنه واقع اولميه ○ ودريسي
احراق اولنوب ورم اوزرينه وضع اولنسه دفع ايلر بربيوك بالقدر
كجي باشلر كيجله انوك يغنين كلوركن اكلايحق عورتلرك حيضي برنجكه آمرلر
اول بالق انزين قچي . بربيوك بالقدر بر صفتده دركه انوك كوكنيكه كوريجي
ايدوب اوزرينه كچلر ○ وبونك باغني برصه طلا ايدرلرسه زائل اولور
بر جوانه بر دجرير بيوك اراقلرده اولور ○ اوينك ايكي قبوسي واردر
بريسي صويه وبري قرويه ○ قچن بر طرفدن ضرر خوفي اولسه بر طرفدن چيقر
وكندونك اوني عالي ايدر ○ ود ديشي سينك انزين اشغه اولادنك صاغ جانبنده
وكندويه خدمت ايدنلرك اشغه اولور ○ غذاسي بالق ايله وقابن آنجيدر

وبازركانلر

وبازركانلر خادم اولانك دريسين مخدوم اولانلردن فرق ايدرلر ○ زيرا خادم
اولانلر قين اچجون اكل ايدرلر دريسنك توكلري دوكلوب اكاغوره تمك ايله مخدوم
اولنلر بالق اكل ايدرلر آنلرك توكي تمام وخوب اولور ○ وبونك خايه سنه جندبيدستر
ديرلر ○ ربح صبيانه نافعدر ○ بر حبه سن اصحق جلاب ايله ايچمك دخي نافعدر ○
فلج ولقوه بد ونسيانه ورياح غليظيه وقتال قرحلره ورعشيه وتشنجه وخدره
وحيواناتك صوقمغه وخروج ولده ومشيمه اما تقوسيه كربه در صوكريبي
ديكدر بونك مقدمجه قره بر كرباسي كبيدر وموخرجي بالق كبيدر جثه سي عظيم در
بريغز صغ قدر واردر ○ ولوني قره دره واني خوش طعم در ○ دريسي سحق اولنوب
طلا قلنسه جربه نافعدر ○ وكراق طوجرن طبلك دوزب بونك دريسين اكا كجوب
چالسلر طبلك آوازندن هوام وحشرات ارض قچرلر هلاك اولورلر قوقجي بر صنف
بالقدر باشنده بر بوجري كسكن كوكي واردر كيجيل درلر قچن بو بالق آچقسه بربيوك حيوانك
اوكنه وارسه تاكه بوحيوان آني يوده ○ اندن صكره باشنده اولان كسكن كوكجي ايله اول حيوانك
ايچين پاره پاره ايدر هلاك ايدوب قرنيني ياروب چيقر انوك انني غذا ايدينور ○ وانزن
غيري عجب جوانلر بيله بيلور ○ قچن دكزن اكابر نمنه قصد ايلسه بوانجي اول كوكي ايله اوروب
هلاك ايدر ○ وكاهي كيه اول كوكي اوروب پاره ليوب ايچنه اولنلر غرق اولوب غذا
كلب الماء
ايدينور ○ وكيجيل كجي بر بونك دريسين قبلارلر زيرا اول كوكي انجي كسمز
بر جواندر مشهوردركه اللري قصه وايقلري اوزن باشي اشغه كبيدر ○ وبوكندو
برين بالچغه بولاشدرر ○ تاكه تمساح بالچق صانوب يقين كلوب وبونك
ايچنه كيروب بغرسقلرني هلاك ايدوب قرنن ياروب طشره چيقر ○ بعضلر

جنده بیدستر بو حیوانك خایه‌سیدر دیرلر ٥ ارککك خایه‌سندن غیریسی انتفاع
اولنمز ٥ صیادلر بونی طوتنجق خایه‌سن چیقروب کندوسن صالیویررلر ٥ هیچ آخر
برده ینه دوشه صیاد کلیجك ارقه‌سی اوزره یاتوب ایاقلرن قالدروب خایه‌سی یوق
ایدوکن کوستریر ٥ اما خواصی اجزاسی بودرکه دماغی ایله اکتحال قلنسه ظلمت عین
دفع اولور ٥ واودنك درهمجك مقداری زهر قاتلدر ٥ وکیکه انوك ایجی باغندن
کندو ایله کوتورسه ساحرندن الحاضر اولمز ٥ ابو علی دیمش خایه‌سی حیوانات امراضنه
نافعدر ٥ وسنجاب صبیان ایچون مجربدر ٥ ودیسندن چوب ایدوب نقرس
مرضی اولان کمسه کیجك مرضی زائل اولور **کوسج** بوصف بالقدر بحر فارسده
بیاننده تفصیله تصویر اولنمشدر ٥ اکثر بصره قوربنده اولور ٥ و بونك
ایچنده باغ اولور که انا جکی دیرلر شکار اولنیاغ وانر بولنور کوندز شکار
اولنه بولنمز **النظر الخامس** که کره ارضده در بونده دخی بر نجی فصل
واردر **فصل اول** حقیقت ارضده در بلکل که ارض جسم بسیط کرویدر ٥
بارد و یابس و متحرکدر ٥ وسطه که وسط سماده ساکندر ٥ و بر کیشی هر نه
جانبنه کتسه باشی سمایه در ٥ و وضع سمایی کورر ٥ مثلا جانب شرقدن غرب
طرفنه حرکت ایتسه ساکن ایکن نه مقدار یر کورسه حرکت ایتدکجه اول قدر کوریر ٥
زیرا انده کلوب کورنمز اولورسه ٥ اول نکلو بر ظاهر اولوب کورینور اولور ٥
هر ادن طقوز فرسخده بر درجه ظاهر اولوب بعضلری دیرلر دیدیلر
بعضیسی جهات اربعه چکلمشدر که ٥ بری مشرق ٥ بری مغرب ٥ بری شمال
بری جنوب در ٥ و بعضیسی قلقان کبیدر کوبکی یوقرودر مجموعنه صو قپلمشدر

دیرلر

دیدیلر و بعضلر طبل کبی و بعضلر نصف دائره کبی دیدیلر ٥ صحیح بودر که
جرم ارض کرویدر و مرکز افلاکدر و صونك ایچنده در بر بطیخ صالحه کبی
اغاچ ایچنده ٥ زیرا جمهور حکما خسوف واحدی اعتبار ایدوب انی مختلف
الآفاق بولدیلر بلاد شرقیه‌ده و غربیه‌ده ٥ مثلا بریرده اول لیله کورنور
و بریرده نصف لیلده کورنور ٥ امدی اگر قمرك طلوعی و غروبی وقت واحده
اولسه جمیع اماکنده نسبت خسوف مختلف اولمزایدی کسوف دخی بویله در
اگر ارض کروی اولمیه ایدی مختلف اولمزدی **فصل ثانی** هیئات ارضده در
بلکل که فصل اولده بو ترتیب بعض احکام ذکر اولندی ٥ حقیقت ارضه مناسبتی ایله
بونده اصالته بقیه احکامی ذکر ایدرلر که ارض وسط فلکده ساکندر ٥ و دخی اغلوت
اصحابی
حکیم دیمشلر ارض کندوسی دونر فلك و کواکب ساکنلردر ٥ انلرك دوران ٥
ایدر کورنمز بونك دورانندندر ٥ بو قولی ابطال ایتمشلردر شونکله که اگر بر کوکرجن
حرکت ارض اولان جانبه صالویرلسه لازم کلوردی ایلیکه مقصدی ایرشمیه ٥ زیرا
ایسیرکی ارض کوکرجنی سبقت ایدردی ٥ بس صحیح ذیمقراطیس قولیدر که ارض
ساکندر هوانك تمام وسط فلکده در ٥ و فلك انی هر جانبندن جذب ایدر
مقناطیس دموری جذب ایتدوکی کبی انوك ایچون تمام اورتاده در ٥ و بعضلر دیدیلر که
فلك لطیفدر ارض کثیفدر اول بونی جذب ایتمز بلکه دفع و رد ایدر ٥
هر جانبندن انوك ایچون چاق اورتاده در که فلکدن بعدی جمیع جهات ارضه
ارضه نسبت متساویدر بعض جهت بعضیدن اسفل اولوب فلکه نسبتی
متفاوت دکلدر تنکم علم هندسه‌دن خبردار اولمیانلرك بعضی بو کا ذاهب اولمشلردر

بعضلر دیدیلر ارض محدودر و فلکلر [illegible] اورتادن
دورتنجی [illegible] انلرك [illegible] و ندن [illegible]
اجرادن اولان [illegible] اوزره [illegible]
طولی [illegible] بعضلر [illegible]
دنه [illegible]

پس طبع ارض وسطده اولمق اقتضا ایدر جمیع جهاتدن ۰ و حکمت الهیه نوبله اقتضا
ایلدیکه ارض بارد و یابس اوله ۰ تا انوک ارقیسی مقر حیوانات اولمغه و بطنی
تولید معادن و نباتاته قابل اوله ۰ پس ارض بو طبع اوزره اولدوغی
التوندن اولمقدن انفع در ۰ زیرا التون اولسه شمدیکی منافع اندن حاصل
اولمز ایدی ۰ و صو ارضی محیطدر الا بر مقدار یر صودن طشره در شول بمرطه
کبی که صو بر قوشک اکثر یرن صو احاطه ایدر الا ازاجق دکل ۰ و اول مقدار که
صودن طشره در ۰ قوریدر اولدرکه طاغلر و صحرالر و دره لر و مغاره لر
و صولر و ایرقلری و دکز قولقلری و شهرلر و کویلر انده در ۰ و بر ده بر قریش
مقداری یر یوقدر که انده نباتات و حیوانات یا معدن اولمیه ۰ و اشرف متشابه
الاجزاده شمسک اندن تاثیری و مطرک انکا نزولی و یلدزلرک اسمه سبب ایله انده
افاضه هوالر ایدر ۰ و هر بقعه مختصدر بر خاصیته که غیریده بولنمز ۰ مثلا
بعض احجاردن جواهر نفیسه متولد اولور یاقوت و زبرجد کبی ۰ و فرع اوزلی
طپراقدن انواع نباتات و اشجار و اثمار بمثل حاصل اولور ۰ و حیوانات بردن
طوزلر حادث اولور ۰ انسان دخی طپراقدن خلق اولدوغیچون حقیقتده بر ایکن
اثاره مختلفدر ۰ نتکم کورر سن که بعض عالم و بعض عابد بعضی بر صنعتده
ماهر و بعض بر آخر صنعتده حاذقدر ۰ عالمک ناسه نفعی وار در برکت دعا
و عبادتی ایله و اهل صنعتک صنعتی ایله بلکه ارضک حقیقتی و هیئاتی بیاننده
بو دکلو ذکر اتدوکمز اجمال و علم بشر احاطه اتدوکی مقداردر تفصیل علم الله ده
در که حضرت جمیع اشیای محیطدر نتکم بیورر ۰ وَمَا تَسْقُطُ مِنْ وَرَقَةٍ

الا

إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ فِي ظُلُمَاتِ الْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ۰
و اسرار حکمت الهیه بی حد در چون ذکر اتدوکمز کلام اجمالیدن بر شمه بیلدک ایسه
اکر توفیق الهی دفیق اولورسه باب حکمت قلبکه اچلوب نور کبریای الهی خاطرکه
تجلی ایدر ۰ **فصل ثالث** مقدار جرم ارضده در **بلکه** ابو ریحان دیدی
طول ارض ایکی بیک بوز التمش اوچ فرسخ و ثلث فرسخ در ۰ و دورنده ایکی بیک
سکز یوز فرسخ در ۰ اوبلیه ارضک سطحنک مساحتی خارجدن اون دورت بیک کز
بیک دخی یدی یوز قرق دورت بیک دخی الی یوز قرق ایکی فرسخ و خمس فرسخدر ۰
و مهندسلر دیدیلرکه ارضک بو یوزنی قازوب دلسلر اول یوزنه چیقر ۰ مثلا قچن ارض
قبه دلسلر ارض چین چیقر ۰ و امیر المؤمنین مأمون خلیفه زماننده مساحت ارض
اعتبار اولندی ارتفاع قطب ایله ۰ پس فلکدن هر درجه نک نصیبی التمش التی میل
و ثلث میل اولدی ۰ و بطلمیوس دیدیکه ارضک بو کلکینه مقدارده معلوم ایدنلر
آی شمسک طلوعی و غروبی اعتباری ایله ایکی یه دورت قسم ایلدی ۰ و ساعت شتویه که
اون بش در ۰ ایکی یکرمی دورت عدد ضرب ایلدیکه اوچیوز التمش اولدی ۰ و حکما
دیدیلر هر درجه نک حصه سی یکرمی ایکی فرسخ اولور ۰ اوبلیه دایره یه ارض
سکز بیک قریب فرسخ اولور ۰ **فصل رابع** ارضک بعض امورنده در **بلکه**
حکما ارض اوزرنده بر خط فرض ایلدیلر که ارضی ایکی پاره ایلدی ۰ هر بری اول
پاره نک مساوی که برینه جنوب و برینه شمال دیدیلر ۰ و اول خط دایره یه معدل النهار
و خط استوا دیدیلر ۰ و بر خط دخی فرض ایلدیلر خط استوانک وسطنده که مرور ایلیه
مشرق و مغرب طرفنه انوکیچون بوکا خط مشرق و مغرب دیدیلر ۰ بوده بنا ۰

[illegible]

دوت بخش اولدیکه ۰ ایکی شمالی ایکی جنوبی ۰ بس بو ربع شمالیه که صودن طشره در
ربع مسکون دیدیلر ۰ واوچ ربعی صو التنده در که بحر محیط قپلامشدر ۰ و بو ربع
مسکونک جمیعی معمور دکلدر ۰ بلکه بعض معموردر ۰ زیرا بو ربع ایچنده دکزلر
وطاغلر وبریه لر وخراب بیابانلر واردر ۰ و بر طرفی که جنوبه یقندر غایت
اسیدن نباتات بتمز وحیوانات اولمز ۰ و بر طرفی که غایت شمالدر زیاده صووقدن
نباتات وحیوانات اولمز **بلکه** نکرالله وکذا احکام وکره ءِ ارض وسط هواده
طورر ونجی حکما قولنجه در ۰ اما عبدالله بن عباس رضی الله عنهمادن مرویدر که
دیمش حق تعالی جل شانه ارضی براوکوز اوزرینه وضع ایلمشدر ۰ واوکوز
بالق اوزرینه در ۰ وبالق صو ایچنده در ۰ وصو طاغ اوزرینه در ۰
وطاغ فرشته ارقه سنده در ۰ واول فرشته یل اوستونده یعنی هواده
معلق طورر ۰ بقدرة الله تعالی **فصل خامس** که اقالیم ارضیه ده در
بلکه ربع مسکونی مشرقدن مغربه تقسیم اتمشلردر ۰ هر قسمه بر اقلیم
دیمشلردر ۰ کویا بربساطدر که دوشنمشدر مشرقدن مغربه ۰ بو اقالیم
سبعه نک طولی مشرقدن مغربه در ۰ وعرضی جنوبدن شماله در ۰ اما بو
اقالیمک طولی وعرضی مختلفدر ۰ غایتده طویل وعریض اولان اقلیم
اولدر که انوک طولی مشرقدن مغربه اوچ بیک فرسخدر ۰ وعرضی جنوبدن
شماله یوز اللی فرسخدر ۰ وغایتده قصیر اولان اقلیم سابعدر ۰ انوک
طولی مشرقدن مغربه بیک بشیوز فرسخدر ۰ وعرضی یتمش فرسخدر ۰
وباقی اقالیم که بونلرک اورتاسنده در ۰ طولده وعرضده مختلفدر ۰ وربع

مسکونی

١٤٢

مسکونی اقالیم سبعیه تقسیم حقیقی دکلدر بلکه امر وضعی در ۰ ربع مسکونی کوزن
پادشاهلر وضع اتمشلر تا که حدودی ممالکی انوک ایله معلوم ایدینلر ۰ اول
پادشاهلر فریدون واسکندر واردشیر بابک در **بلکه** بکلکلر اوله
بعض مقدمات نافعه ذکر ایدهلم ۰ بعده اقالیمک هر برینی علی الوجه التفصیل ذکر
ایدهلم تا که بو کتابه نظر ایدوب جمله اقالیمی شهرلری ونهرلری وبحرلری وعجایبی ایله
تماشا اتمش اولاسین **مقدمه اولی** اولدر که دنیا عبارتدر فلک قمر التندن
وبونک معمور اولانی یوز بللق مسافه در ۰ بونک سکز بللق مسافه سی
بر روایتده یوز یکرمی بللق مسافه در ۰ طقسان بللغی یاجوج ومأجوجلر
اون ایکی بللغی قره لرکدر ۰ سکز بللغی روم مملکتیدر ۰ اوچ بللغی عرب ولایتی
ویکرمی بللغی باقی ولایتکدر ۰ یاجوج ومأجوجلر که انلر اولاد یافث بن نوح
علیه السلامدندر ۰ انشاءالله خاتمه ءِ کتابده تفصیل قلنه جقدر ۰ واون درت
بللق مسافه سی قره لرکدر که انلر اولاد حام بن نوح عم دندر ۰ بونلر بر جهت
حبش وبر جهتی قبله در ۰ انلرک ولایتی مغرب ولایتنه منتهی اولور ۰ والتی بللق
مسافه سایر ممالکک اهلنکدر ۰ وبعض مهندسلر دیمشلر ارض معموره خط استوادن
بر والتمش درت درجه در فلکده درجات ایله باقیسی خرابدر ۰ عمارت وزراعت
وحیوانات یوقدر ۰ یا غایت حرارتدن ۰ یا غایت برودتدن ۰ زیرا اقلیم اول
وثانی وبعض ثالث اسیدر اقلیم سابع غایتده صووقدر باقیسی معتدلدر ۰
مقدمه ثانیه اولدر که حق تعالی جل شانه انسانی بروجهله خلق ایلمشدر که سایر
حیوانات کبی یالکز معاش اتمکه قادر دکلدر ۰ بلکه بربرینه برابر جمع اولمق

ضروريدركه طعام ولباس اجتماع ايله حاصل اولور ○ كورمزميسين كه اكثر طعام
زراعته موقوفدر ○ وزراعت آلاته موقوفدر ○ وآلات نجاره موقوفدر
ونجار دموجيه موقوفدر ○ واكثر لباس حراثه موقوفدر وحلاجه موقوفدر
وغزاله موقوفدر ○ وجلاهه موقوفدر ○ وخياطه موقوفدر ○ ودخى كيشي
بو دكلو صنايعى اشلمكه قادر دكلدر ○ وانسان آجوى يرلرده على التوالي
اوملق ميسر دكلدر ○ پس كويلر وشهرلر بنا اولنوب ناس مجتمع اولمغه حاجت
اولوب لاجرم ملوك ماضيه شهرلر بنا ايتدوب حكمايه مراجعت ايليوب
انلردخى اشرف اماكنى اختيار ايدوب انده بنالر اتدرمشلر ○ پس اشرف امكنه ده
ساكن اولانلرك مزاجلرى صحيح وعقللرى مستقيمدر ○ اما انلركه وخيم
هوالو يرلرده قرار اتديلر ○ انلرده سوء مزاج واختلال عقل واختلاف
اخلاق ظاهردر **مقدمه ثالثه** اولدركه حكما ديمشلردر ارض ايچون
دورت ناحيه واردر شرق وغرب وشمال وجنوب دير ○ هر برينك اطرافى مذمومدر
باشقه حرارت يا فرط برودتدن ○ پس اكثريه صالح اولان ارضك قلبيدر
مثلا اقليم ثالثك اوسطى واقليم رابع واقليم خامس ايدر ○ اما بونلردن
غيرينك اهلى معذبلردر ○ كلته بونلر اسى جهتدن يا صوغوق جهتدن دير لر ○
مقدمه رابعه اولدركه حكما ديمشلردر ساكن حاره مسامع توسيع ايدر ○
وقوايى تحليل ايدر ○ وحرارت غريزيه ضعيف قيلور ○ ورطوبتى تحليل ايدر ○
اوليه انده ساكن اولانلرك بدنلرى متخلخل اولور ○ وقلبلرى خائف اولور
وقوالرى ضعيف اولور ○ هضملرى ضعيف اولدوغيچون ○ اما ساكن بارده

اولانلر

١٤٤

اولنلرك بدنلرى برك ايدر مساماتى سد ايدر حرارت غريزيه قوت ويرر ○ انده ساكن
اولنلرك بدنلرى برك اولوب كندولرده شجاعت وقوالرنده جودت اولور هضملرى
جيد اولدوغيچون ○ اما ساكن رطبه نك هوالرى فيناتى اولمز ○ انده ساكن اولنلر
اعتداله قريب اولوب درىلرى يومشق وقبول كيفيت انلرده سرعتده اولوب قوالرنده
كسل اولور ○ اما ساكن يابسه مسامى سد ايدر ○ وابدانى آرق ايدر ○ انده ساكن
اولنلرك دماغلرى يابس وقوالرى حاره اولور ○ اما ساكن حجريه نك هواسى
يازده اسى وقيشده صوغوق اولوب اهلنك بدنلرى برك اولوب انلرده سوء خلق
وتكبر واموره استقلال وطبعلرده شجاعت اولور **مقدمه خامسه** اولدركه
جميع معدنيات ○ وجمله نباتات ○ وانواع حيوانات هر يرده اولمز **اما معدنيات**
مثلا آلتون اولمز ○ الا توفيرده اولوركه قوملى صحرالر ويومشق طاغلر اوله ○ وكومش
وبقر وقلاى ودمور اولمز ○ الا شول يرده اولوركه يومشق طپراق ايله مختلط طاغلر اولا
وكبريت اولمز ○ الا ارض ناريه ده اولور ○ وزيبق اولمز الا ارض مائيه ده اولور ○ ولؤلؤ
اولمز الا جوانب يرده اولور ○ وشاب صحيحه اولمز الا طراب صدفده اولور ○
وقطران ونفت اولمز الا باغلى يرده اولور **اما نباتات** مثلا خرما وموز بتمز
الا بلاد حاره ده بتر ○ وبونجلين ترنج ونارنج وانار وليمون غايتى بونلره
شدت حرارت كركز ○ وجوز وبادم وفستق بتمز ○ الا بلاد بارده ده بتر وتفنى
بتمز الا اسا قلكنارنده بتر ○ چنار ومغيلان بتمز الا ترك يرلرده بتر ○ وخالى
برته لرده بتر ○ وقرنفل بتمز الا هند جزيره لرنده بتر ○ وهندستان قوزى وبير
وزنجبيل بتمز الا هند ديارنده بتر ○ وساج وابنوس بتمز الا يمن وبلادنده بتر

اما [illegible] ... ايچون / بونده ذكر اولنان احواله بيزلرده مشاهده / انلرك

اما حیواناتی فیل هندده اولور ٭ واندن اولیجق عمری غریبی و بلایسی اولان
زیاده اولور و دیشی آتدن اوزون اولور ٭ و زرافه اولمز الا حبشی ولایتنده اولور
و جاموس بلاد حارّه ده و صولره قریب یرلرده طوغر ٭ و سنجاب و صمور و آهوی
مسک اولمز الا بلاد شرقیه و شمالیه ده اولور ٭ و چاقر و طوغان و طونجیل طوغمز
طاغلرده و یوکسک یرلرده طوغر ٭ و دوه قوشی و قطا دیدکلری قوشی بر طلمز
الا صحرالرده ٭ و اوردک و باصو قوشی بر طلمز الا ارماقلر کنارنده و کول یاقلرنده
و اطرافنده ٭ فاخته و سرچه بر طلمز الا معمور یرلرده ٭ و بلبل یومرطلمز الا
بوستانلرده ٭ و ککلیک یرطلمز الا طاغلرده ٭ بو ذکر اتدوکمزک خلافی اولق
نادردر ٭ چون مقدمات مذکوره معلوم اولدی ٭ من بعد اقالیم سبعه نک
هر برینی علی الترتیب ذکر ایده لم ٭ و هر برنده اولان اماکنی حروف تهجی ترتیب
اوزره بیان ایلیه لم **اقلیم اول** بو اقلیم زحل حکمنده در ٭ بو اقلیمک ابتداسی
خط استوادندر ٭ و بو اقلیمک اولنده نصف نهار ظلی کیجه و کوندز برابر
اولیجق بر قدمدن زیاده اولور ٭ و اخرنده نصف نهار ظلی ایکی قدم و اوچ
خمس قدم اولور ٭ و بونک باشی اقتضای مشرقده بلاد چیندندر ٭ آندن
مرور ایدر جزیره سراندیبه و بحر کنارندن جنوب هنددن بحری قطع ایدوب
جزیره عربه وارر ٭ و بحر قلزمی قطع ایدوب بلاد حبشه وارر ٭ و نیل
مصری واخی یعنی قطع ایدوب بحر مغربه وارر ٭ بونک وسطنده در ارض
صنعا و حضرموت و بونک کنارنده جنوب جانبده واقع اولور ٭ ارض عدن
و بونک بر کنارنده شمال طرفنده اولور تهامه که قریب مکه در ٭ بونک ابتداسنده

طول

۱۴۵

طول نهار اون ایکی بچق ساعت اولور ٭ و وسطنده اون اوچ ساعت اولور
اخرنده اون اوچ ساعت اولور و ربع ساعت اولور **چونکه** اقلیم اولک بعض
احوالی ذکر اولندی ایمدی ٭ من بعد بو اقلیمک شهرلرک حروف تهجی ترتیبی اوزره
ذکر ایده لم **ارم ذات العماد** بو شهر صنعا ایله حضرموت اورتاسنده در ٭
بونی شداد بن عاد بنا اتمشدر ٭ روایت اولنور که شداد بن عاد جبارلردن ایدی
و قتا که جنتی و حق تعالی جل شانه انبیا صالح قوللرینه احضار اتدوکینی استماع ایدی ایسه
اکا نظیره قصد ایدوب بندنجی ارضده بر شهر بنا ایده یم که جنت ماننده اولسون
دیوب اول خدمت ایچون یوز وکیل نصب ایدوب هر وکیلک تحت حکومتنده
بیک کمنه وار ایدی ٭ بونلره امر ایلدی که ارض یمنده افضل اماکنی اختیار اولنوب
بر معظم شهر بنا قلنه ٭ لاجرم اول یرده و کوشکلری طلا و زبرجد جواهر ایله
مرصع قلدیلر چارداقلر بنا اتدردی که بعض بعضنک فوقنده ایدی زبرجددن
و جزعدن ایدی ٭ و درت فرسخ یردن بر التندن ارماقلر اقروب اول شهره
یراوزرنده ظاهر اولوب صوقلرنده جاری ایدی ٭ و اول ارماقلرک کنارنی
التون ایله صوادیلر و طشلری انواع جواهر قلدیلر ٭ و ارماق کنارنده التوندن
اغجلر اتدروب یمشلری جواهردن قلدیلر ٭ و شهرک اوزنلغی اون ایکی فرسخ
عرضی دخی اکا قریب ایدی ٭ اوچیوز ییل بو کار صرف مال قلدیلر ٭ و کندونک
عمری طقوز یوز ییل ایدی ٭ و کندو ایچون بر قصر عالی بنا اتدردی که جمله قصور
اوزرینه مشرف ایدی ٭ و اول اغاچلری اوچیوز ذراع ایدی ٭ و اول شهرک
طپراغنی مسک و زعفراندن اتدردی ٭ حق تعالی جل شانه اکا هود پیغمبری ده

كوندردي دينه دعوت ايدوب قبول ايتميوب طغيانه مستمادي اولوب هود يعني
آني عذاب ايله تخويف ايدر ايدي ○ چون بنا تمام اولدي كندويه اوچيوز بيك
عسكر ايله انده كيدوب بر مرحله يرقالديغي سما طرفندن بر صيحه اشيدلوب كندويه
وجميع تبعه لري وجمله بنالر هلاك اولوب حق تعالى حضرت جل شانه اول شهري
اخفا ايدوب الحالة كيمسه كورمدي ○ الا معاويه زماننده بر رجل كيردي كه اكا عبد الله
بن قلابه ديرلر ايدي ○ انوك على الوجه الاجمال قصه سي بودر كه صنعادن
دوه سي ارامغه چيقوب اتفاق اول شهره واروب اندن بعض جواهر الوب
شام ديارينه توجه قلوب معاويه حضورينه كلوب آنده الدوغي جواهري كوستردي
طول زمان ايله متغير اولمشدي ○ اول شهري كوركلرن خبر ويروب معاويه
كعب الاحباري دعوت ايدوب اندن بو خصوصي سؤال ايدوب اول دخي حق تعالى
قرانده ذكر ايدوكي ○ ارم ذات العماد ○ اولدر شداد بن عاد بنا ايتمشدر
ديوب والحالة كيرمسه كركدر ○ الا بر كيشي كه قيصه شكللو و شو شكللو اوله
كركدر ديوب اول ديدوكي شكل عبد الله بن قلابه انوك شكلي اولوب معاويه
تصديق ايلدي **بلاد التبر** بو دياردر بلاد سودانده مغرب ولايتنك جنوب
جانبنده در ○ بو بلادك حرتي شديددر ○ بونك خلقي كوندزدن يرالتنده ○
سردابلرده اولورلر ○ والتون بو ديارده نوم ايچندن بتر ○ بو نم ديارده
برده هويج بتدوكي كبي ○ و بو ديارك خلقي كون طوغدقي زمانده چيقرلر ○
التوني يرآلتندن چيقرلر ○ و بو خلقك طعامي طارو و بوركلجه در ولباسلري
حيوانلر دريسي در ○ اكثر دريسي قپلان دريسيدر قپلان اول ديارده چوق اولور ○

داول

١٤٦

داول ديارده بر و كلمك زيان مشكلدر ○ زيرا انده صوسز بريه لر واردر
قربه لرده اولان صولر هوايه منقلب اولور ○ پس كلوب چيقنلر قول حيله ايله
چيقرلر كه بعض دوه لرنه يوك يوكلتميوب اول دوه لري زيان صوسز قوبوب
اندن صكره وافر صو ايچوروب اندن يوله كيروب سرعتله كيدرلر ○ قربه لرده
صو قالميجق اول دوه لري بر بر بوغزليوب ايچلرنده اولان رطوبتي
بلايوب استعجال ايله كيدوب بر صويه دخي كلنجه بويله ايدرلر ○ اندن كيرو قربه لره
صو طولدروب دوه لرن صولندروب بو وجهله سرعت ايدوب كلورلر **بلاد الحبشه**
بو دياردر شمال جانبي ○ خليج بربردر ○ جنوب طرفي قره در ○ شرق جانبي
زنج اقليميدر ○ غرب طرفي طنجه در ○ و بو ديارك حرتي شديددر خلقنك
لوني قره اولدوغي احترافندر ○ واكثر اهلي نصاريدر مسلمانلري اولدقجه بلاديه
غايتده آزدر ○ وحبشه مملكتي طويل وعريضدر اما معموري قليلدر ○
ارهاقلري اولميوب يغمور آز يغدوغيچون ○ وطعاملري اكثر بوغداي
و طاريدر ○ وموز و اوذم و انار دخي اولور ○ ولباسلري دريلردن و بنبه دندر
وانده حيوانات عجيبه اولور ○ فيل و زرافه كبي ○ وبونلرك مركوبلري بقردر ○
اكابر و اعيان ايله بزلرك غيري ديارده آت بندكلري كبي ○ وانده وحشي
فيللر چوق اولور انلري صيد ايدرلر ○ اما زرافه دوه دن و صغردن و قپلاندن
و بقره وحشيدن متولد اولور كه باشي دوه باشي كبيدر ○ بوينوزي صغر
بوينوزي كبي ديشلري صغر ديشي كبي دريسي قپلان دريسي كبي اياقلري ايلك
دوه اياقلري كبي طرنقلري صغر طرنغي كبي قويروغي آهو قويروغي كبيدر

دبوبني زبان اوزوندر ○ واوك آيقلري اوزون وبنج آيقلري قصه در
وذراونك تولري نزن ايدوكي ○ وبعض خواصي وتصويري آنكڭ جوابلري
بيان اولندي وهم محلي ذكر اولنه كركدر بلاد زنج جون تاليف كتاب
بو محله واصل اولدي ○ واهل دلك معارف مذكوره حاصل اولدي ○ كتاب
مزبورك تأليفنه باعث اولان ○ وتخم معارفي مزارع قلوبه حادث
اولان صاحب السعادة العقبي ○ حضرت سلطان مصطفي ○ بتقدير
الهي مظهر قهري پادشاهي واقع اولوب ○ بو نشيمن الآمدن ارتحال
وتأمين دار السلامه انتقال ايلوب خواجه سي اولان سروري
○ فقير بو امردن دلكير اولوب ○ تأليفدن فراغت قلوب ○
○ كتاب ناتمام قالوب ○ بو ايكيسنه دعا ○
○ اولنمق ايجون ماجرايه اشارت اولندي ○
○ بونلره خير دعا ايده الله تعالي ○
○ رحمت ايلسون ○ آمين ○
○ يا معين ○

تمت الكتاب ○ بعون الله الملك الوهاب ○ في اليوم الاثنين ○
○ تحريراً في اواسط شهر ذي القعده ○ سنه احدى وثمانين والف ○

○○○